

ความเสี่ยงในการให้บริการด้านสินเชื่อบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI)
ของธนาคารพาณิชย์ไทย



วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย สาขาการจัดการวิสาหกิจสำหรับผู้บริหาร
สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น
ปีการศึกษา 2555

THE CREDIT RISK OF COMMERCIAL BANKS
A STUDY ON THE COMPANIES IN THE MARKET FOR ALTERNATIVE INVESTMENT

Sujitra Korn Sri



Framework of A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Degree of Master of Business Administration Program in Executive Enterprise

Management Graduate School

Thai-Nichi Institute of Technology

Academic Year 2012

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความเสี่ยงการให้บริการด้านสินเชื่อบริษัทที่จดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (MAI) ของธนาคาร
พาณิชย์ไทย

โดย

สุจิตรา กรศรี

สาขาวิชา

การจัดการวิสาหกิจสำหรับผู้บริหาร

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ดร. จักร ดิงศภักดิ์

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. พิชิต สุขเจริญพงษ์)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ดร. บุญลือ ทองอยู่)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรุณลักษณ์ วิทย์วิจิน)

..... กรรมการ

(ดร. กรกฎ เหมสถาปัตย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(ดร. จักร ดิงศภักดิ์)

สุจิตรา กรศรี : ความเสี่ยงในการให้บริการด้านสินเชื่อบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์
เอ็ม เอ ไอ (MAI) ของธนาคารพาณิชย์ไทย. อาจารย์ที่ปรึกษา ดร. จักร ดิงศกัทธิย์,
157 หน้า.

ความเสี่ยงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลกระทบอย่างมากต่อการดำเนินธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ไทย งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงที่จะล้มละลายของธุรกิจตามทฤษฎีแบบจำลองความเป็นไปได้ที่จะล้มละลายของธุรกิจ (Z-Score Model) และค้นหาแนวทางการควบคุมความเสี่ยงในการให้บริการด้านสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยโดยใช้บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) เป็นหน่วยวิเคราะห์เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวน 58 บริษัทที่มีการรายงานผลการดำเนินงานทางการเงินตั้งแต่ปี 2552 ถึง 2554 โดยแบ่งเป็นภาคการผลิต บริการ และค้าปลีก-ค้าส่ง ใช้เครื่องมือการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน Z-Score Model และสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 5 คนที่เป็นผู้ให้บริการทางการเงินแก่ลูกค้าจากธนาคารพาณิชย์ไทย 5 แห่ง

ผลการวิจัยพบว่า อัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่อความเสี่ยงด้านสินเชื่อ ได้แก่ อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ อัตราส่วนกำไรต่อยอดขาย อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ และอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน ค่าเฉลี่ยของตัวแปร Z-Score ประเมินความเป็นไปได้ที่จะล้มละลายของธุรกิจล่วงหน้า 2 ปีมีความสอดคล้องในทิศทางเดียวกันกับผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินที่ผลต่อการตัดสินใจให้สินเชื่อ โดยอัตราส่วนรายได้ก่อนหักดอกเบี้ยและภาษีต่อสินทรัพย์รวม (T3) เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงที่จะล้มละลายของธุรกิจมากที่สุด และเมื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงของธุรกิจทั้ง 3 ภาค พบว่าภาคค้าปลีก-ค้าส่งเป็นกลุ่มธุรกิจที่มีค่าเฉลี่ย Z-Score ในปี พ.ศ. 2554 เท่ากับ 1.95 อยู่ในเขต Grey Zone มีความเสี่ยงและความเป็นไปได้ที่ธุรกิจจะล้มละลายโดยคาดการณ์ล่วงหน้า 2 ปีในระดับมากที่สุด เนื่องจากเป็นกลุ่มธุรกิจที่ภาระผูกพันทางการเงินมาก่อน ผลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากธนาคารพาณิชย์ พบว่าผู้ปฏิบัติงานให้ความสำคัญกับความต้องการและวัตถุประสงค์ในการขอสินเชื่อของลูกค้า ความสามารถในการชำระหนี้คืน ลักษณะและคุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ โดยธนาคารจะใช้หลักประกันสินเชื่อเป็นมาตรการป้องกันความเสี่ยงร่วมกับการพิจารณาสินเชื่ออย่างละเอียดรอบคอบ

บัณฑิตวิทยาลัย

ลายมือชื่อนักศึกษา

สาขาวิชา การจัดการวิสาหกิจสำหรับผู้บริหาร ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ปีการศึกษา 2555

SUJITRA KORNSRI : THE CREDIT RISK OF COMMERCIAL BANKS A
STUDY ON THE COMPANIES IN THE MARKET FOR ALTERNATIVE
INVESTMENT. ADVISOR : CHARK TINGSABHAT, DOCTOR OF MANAGEMENT, P.E.,
157 PP.

A thing mostly effects the business performance of Thai commercial banks is the risk. This research's purposes were to analyze the bankruptcy opportunity of small and medium sized companies by using the Z-Score Model; and to provide coverage of their operational risk attached to loans services. The 58 companies, whose financial reports were submitted three year consecutively, from 2009 up to 2011, were selected from the companies registered in the Market for Alternative Investment (MAI) which was the research's unit of analysis. These purposive samples were divided into 3 sectors; manufacturing, services, and wholesales & retails. The financial ratios, Z-Score Model, and semi-structured in depth interview for 5 Thai commercial banks key informants were utilized as the data collecting instruments.

The research found that; the financial ratios that influenced the banks decision on offering loans were Debt-to-Asset Ratio, Profit Margin on Sales, Return On Assets, and Current Ratio. The result of Z-Score Model predicting the 2-year in advance bankruptcy of the business was in line with the result from financial ratio analysis for loans offering. Earnings before interest and taxes per total assets (T3) was the Independent variables most affecting to the bankruptcy opportunity in Z-Score Model. When analyzing by Z-Score Model, the wholesales & retails sector, stayed in the Grey Zone with a Z-Score at 1.95 in the year 2011, was the most risky to bankruptcy. The result from the interview found that the key informants focused on the needs and purposes of customers' loans, ability to pay debts, characteristics and qualification. Moreover, the banks suppose to request the collateral to guarantee their loans, including most carefully consider in their credit offering.

Graduate School

Student's Signature.....

Field of Study Executive Enterprise Management Advisor's Signature.....

Academic Year 2012

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี โดยได้รับความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก ดร. บุญลือ ทองอยู่ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรุณลักษณ์ วิทยวิจิตร และดร. กรกฎ เหมสถาปัตย์ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ภายใต้คำแนะนำและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก ดร. จักร ดิงศรัทีย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์และช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จเรียบร้อยลงได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันของ สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ที่ได้ให้ความรู้และประสบการณ์อันมีค่าแก่ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณ Professor Dr. Noriaki Kano และผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้พิจารณามอบทุนสนับสนุนการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณผู้มีส่วนสนับสนุนการวิจัยทุกท่าน อันได้แก่ พี่ๆ เพื่อนๆ จากธนาคารพาณิชย์ต่างๆ ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์ทุกท่าน หัวหน้างาน เพื่อนร่วมงานที่คอยให้กำลังใจและให้การสนับสนุนในทุกๆ ด้าน จนทำให้สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างสมบูรณ์ครบถ้วน และขอบคุณห้องสมุดทุกแห่งที่เป็นแหล่งค้นคว้าข้อมูลงานวิจัยอ้างอิงชั้นเยี่ยม

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และสมาชิกในครอบครัวที่คอยให้การสนับสนุนช่วยเหลือและให้กำลังใจเป็นอย่างดีมาตลอด

สุจิตรา กรศรี

TNI

THAI - NICHU INSTITUTE OF TECHNOLOGY

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญรูป	ฎ
 บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามในการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
ข้อจำกัดในการวิจัย	6
กรอบแนวคิดการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
ระยะเวลาการดำเนินงาน	9
2 หลักการพื้นฐาน เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
หลักการพื้นฐาน	10
ความหมายของธนาคารพาณิชย์ไทย	11
ตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (MAI)	13
ความหมายและแนวคิดด้านเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์ไทย	14
การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินเพื่อการวิเคราะห์ฐานะทางการเงินของธุรกิจ (Financial Ratio Analysis)	25
ทฤษฎีแบบจำลองความเสี่ยงและความเป็นไปได้ที่จะเกิดภาวะล้มละลาย ของธุรกิจ (The Z-Score Model)	28
ความหมายของค่าตัวแปรอิสระ (T)	31
ผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ไทยในปัจจุบัน	35
บทความ วารสาร และงานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	ระเบียบวิธีการวิจัย 49
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 49
	เครื่องมือในการวิจัย 51
	ผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์..... 52
	ข้อมูลและการเก็บรวบรวม..... 53
	สถิติที่ใช้ในการวิจัย 54
4	ผลการศึกษา 55
	ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการบริหารเงินของธุรกิจ โดยการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis) 55
	ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้ทฤษฎีแบบจำลองความเป็นไปได้ ที่จะล้มละลายของธุรกิจ (Z-Score Model) 67
	ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์เชิงลึก..... 77
5	อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 83
	อภิปรายผล..... 83
	ข้อเสนอแนะในการศึกษา 93
บรรณานุกรม.....	95
ภาคผนวก	101
	ภาคผนวก ก. แบบสัมภาษณ์..... 102
	ภาคผนวก ข. ผลสัมภาษณ์..... 106
	ภาคผนวก ค. แบบทดสอบความสอดคล้องของข้อความและวัตถุประสงค์..... 122
	ภาคผนวก ง. ค่า IOC รายข้อความ..... 126
	ภาคผนวก จ. ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน..... 130
	ภาคผนวก ฉ. ตารางแสดงค่า Z-Score..... 132
	ภาคผนวก ช. ตารางแสดงค่าตัวแปรอิสระ (T) ของกลุ่มธุรกิจภาคการผลิต..... 136
	ภาคผนวก ซ. ตารางแสดงค่าตัวแปรอิสระ (T) ของกลุ่มธุรกิจภาคการค้าปลีก และค้าส่ง 142

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ฅ. ตารางแสดงค่าตัวแปรอิสระ (T) ของกลุ่มธุรกิจภาคการบริการ ...	148
ภาคผนวก ฅ. ความแม่นยำของแบบจำลอง.....	153
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	157



สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 รายชื่อธนาคารพาณิชย์ของประเทศไทยในปัจจุบัน	12
2 หลักเกณฑ์เบื้องต้นการเข้าตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (MAI)	13
3 วิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis)	55
4 การแบ่งกลุ่มค่า Z ของกลุ่มธุรกิจในการผลิต	69
5 การแบ่งกลุ่มค่า Z' ของกลุ่มธุรกิจในการค้าปลีก-ส่ง	72
6 การแบ่งกลุ่มค่า Z'' ของกลุ่มธุรกิจในการบริการ	74
7 ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากธนาคารพาณิชย์ไทย	77
8 การเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินและผลการวิเคราะห์ Z-Score Model กลุ่มธุรกิจการผลิต	84
9 การเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินและผลการวิเคราะห์ Z-Score Model กลุ่มธุรกิจการค้าปลีกและค้าส่ง	85
10 การเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินและผลการวิเคราะห์ Z-Score Model กลุ่มธุรกิจการบริการ	86
11 ผลทดสอบความแม่นยำของแบบจำลอง Z-Score Model รายกลุ่มภาคธุรกิจ	92
12 ค่า IOC รายข้อคำถาม	126
13 วิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis)	130
14 ค่า Z-Score (เฉลี่ย) ของกลุ่มธุรกิจการผลิต	132
15 ค่า Z-Score (เฉลี่ย) ของกลุ่มธุรกิจการค้าปลีกและค้าส่ง	133
16 ค่า Z-Score (เฉลี่ย) ของกลุ่มธุรกิจการบริการ	134
17 ค่า T_1 (เฉลี่ย) ของกลุ่มธุรกิจการผลิต T_1 : Working Capital / Total Asset	136
18 ค่า T_2 (เฉลี่ย) ของกลุ่มธุรกิจการผลิต T_2 : Retained Earnings / Total Assets	137
19 ค่า T_3 (เฉลี่ย) ของกลุ่มธุรกิจการผลิต T_3 : Retained Before Interest and Taxes / Total Assets	138
20 ค่า T_4 (เฉลี่ย) ของกลุ่มธุรกิจการผลิต T_4 : Market Value of Equity / Book Value of Total Liabilities	139
21 ค่า T_5 (เฉลี่ย) ของกลุ่มธุรกิจการผลิต T_5 : Sales / Total Assets	140
22 ค่า T_1 (เฉลี่ย) ของกลุ่มธุรกิจการค้าปลีกและค้าส่ง T_1 : Working Capital / Total Asset	142

j (R)
 j (S)

สารบัญรูป

รูป	หน้า
1 กราฟแสดงยอดคงค้างสินเชื่อรวมทั้งระบบของธนาคารพาณิชย์ ปี พ.ศ. 2549-2554	3
2 กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
3 ภาพรวมความหมายของสินเชื่อ	15
4 ปัจจัยความเสี่ยงภายในและความเสี่ยงภายนอกส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงด้านเครดิต	21
5 ที่มาและประเภทของความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ	23
6 รูปแบบผลิตภัณฑ์การให้บริการด้านสินเชื่อเพื่อธุรกิจของธนาคารทหารไทย	36
7 สื่อโฆษณาออนไลน์สินเชื่อระยะสั้นสำหรับกลุ่มลูกค้าธุรกิจ SMEs ของธนาคาร ทหารไทย	37
8 สื่อโฆษณาออนไลน์สินเชื่อระยะยาวสำหรับกลุ่มลูกค้าธุรกิจ SMEs ของธนาคาร ทหารไทย	37
9 สื่อโฆษณาออนไลน์สินเชื่อเพื่อการค้าระหว่างประเทศ สำหรับกลุ่มลูกค้าธุรกิจ SMEs ของธนาคารยูโอบี	38
10 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย	51
11 กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (เฉลี่ย)	58
12 กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว (เฉลี่ย)	59
13 กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนกำไรต่อยอดขาย (เฉลี่ย)	60
14 กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (เฉลี่ย)	61
15 กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น (เฉลี่ย)	62
16 กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนผลตอบแทนจากการดำเนินงาน ต่อสินทรัพย์ (เฉลี่ย)	63
17 กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม (เฉลี่ย)	64
18 กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เฉลี่ย)	65
19 กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนวัดความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (เฉลี่ย)	66
20 กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนวัดความสามารถการจ่ายเงินต้นและดอกเบี้ย EBITDA Coverage Ratio (เฉลี่ย)	67
21 แผนภูมิแสดง Zone ความเสี่ยงภาวะความล้มละลายของธุรกิจในกลุ่มธุรกิจภาค การผลิต	70

สารบัญรูป (ต่อ)

รูป		หน้า
22	แผนภูมิแสดงการวิเคราะห์ค่า Z- Score เฉลี่ยและค่าตัวแปรเฉลี่ยกลุ่มธุรกิจในภาคการผลิต	70
23	แผนภูมิแสดง Zone ความเสี่ยงภาวะความล้มละลายของธุรกิจในกลุ่มธุรกิจภาคการค้าปลีกและค้าส่ง	72
24	แผนภูมิแสดงการวิเคราะห์ค่า Z'-Score เฉลี่ยและค่าตัวแปรเฉลี่ยกลุ่มธุรกิจในภาคการค้าปลีก-ค้าส่ง	73
25	แผนภูมิแสดง Zone ความเสี่ยงภาวะความล้มละลายของธุรกิจในกลุ่มธุรกิจภาคบริการ	75
26	แผนภูมิแสดงการวิเคราะห์ค่า Z"-Score เฉลี่ยและค่าตัวแปรเฉลี่ยกลุ่มธุรกิจในภาคบริการ	75
27	กราฟแสดงแนวโน้มของค่า Z-Score เฉลี่ยโดยแบ่งตามประเภทของธุรกิจ	76



บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากวิกฤติการณ์ทางการเงินที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา ความซบเซาทางเศรษฐกิจและปัญหาทางการเมืองภายในประเทศไทย ล้วนส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานทางเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งในด้านการชะลอตัวทางด้านการลงทุนและการส่งออก แรงกดดันจากปัจจัยต่างๆ จึงส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ไทย (พรนพ พุกกะพันธ์; และประเสริฐชัย ไตรเสถียรพงศ์. 2548 : 35) ปัญหาด้านการบริหารงานต่างๆ ที่ธนาคารพาณิชย์ไทยต้องเผชิญในช่วงวิกฤติการณ์ทางด้านการเศรษฐกิจและการเงินในปี พ.ศ. 2540 ได้แก่

- ความไม่เชื่อมั่นในระบบการฝากเงินต่อธนาคารพาณิชย์
- ความยากลำบากในการสร้างรายได้ของธนาคารพาณิชย์
- สภาพคล่องทางการเงินธนาคารพาณิชย์มีอยู่อย่างจำกัด
- คุณภาพหนี้เสื่อมถอยและแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

(Non-Performing Loans : NPLs)

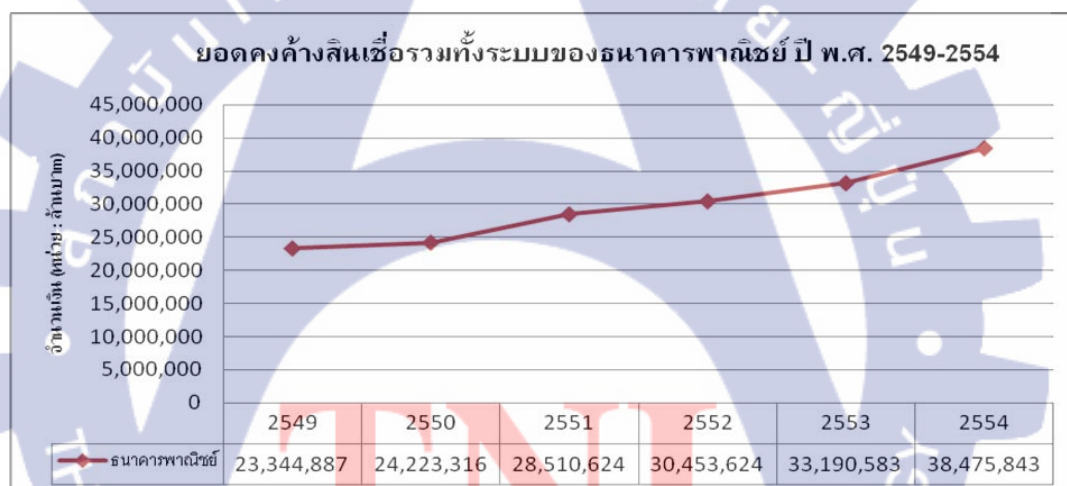
- ธนาคารพาณิชย์แบกรับภาระต้นทุนในการบริหารงานที่สูงขึ้น
- ธนาคารพาณิชย์มีภาระในการบริหารหนี้ เช่น ภาระหนี้จากต่างประเทศที่สูงขึ้น
- ธนาคารพาณิชย์มีความต้องการเงินทุนเพิ่ม

จากปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจธนาคารพาณิชย์ขนาดเล็ก เนื่องจากประชาชนขาดความเชื่อมั่นจึงมีการย้ายเงินฝากจากธนาคารพาณิชย์ขนาดเล็กแล้วนำไปฝากกับธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่และสาขาของธนาคารต่างประเทศ ส่งผลให้ธนาคารพาณิชย์ขนาดเล็กต้องปิดกิจการลง ซึ่งหลังจากวิกฤติการณ์ทางการเงินที่เกิดขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2540 นั้นภาคธุรกิจและภาคการเงินถูกมองว่าเป็นสาเหตุหลักของปัญหาและกลายเป็นวิกฤติการณ์เศรษฐกิจภายในประเทศ โดยสาเหตุที่สำคัญนั้นเกิดขึ้นจากการมีโครงสร้างทางการเงินที่อ่อนแอ ภาคธุรกิจเน้นพึ่งพาเงินทุนโดยการกู้ยืมเพื่อนำไปลงทุนจากระบบธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเป็นหลัก ก่อให้เกิดสภาวะความเสี่ยงทางการเงิน ในขณะที่เดียวกันการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงิน มีการปล่อยสินเชื่อที่ขาดการตรวจสอบความสามารถในการจ่ายเงินคืนหนี้ของธุรกิจ และการมีหลักประกันที่เพียงพอ ทำให้ภาคธุรกิจไม่มีความสามารถในการชำระหนี้คืนแก่สถาบันการเงินได้ ส่งผลให้เกิดการก่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ในระบบสถาบันการเงินที่สูงมากจนนำไปสู่ความล้มเหลวของระบบการเงินในประเทศ จากความล้มเหลวดังกล่าวส่งผลให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญและตระหนักถึงความเสี่ยงและโอกาสที่จะเกิดปัญหาในด้านต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น จึงได้ปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารงานรวมทั้งได้ปรับเปลี่ยนแนวคิดและมุมมอง

เกี่ยวกับตลาดการเงินใหม่ซึ่งเห็นได้จากนโยบายการปล่อยสินที่ภาคสถาบันการเงินมีความระมัดระวังมากขึ้น ส่งผลให้ผู้ที่ต้องการเงินทุนเกิดความยุ่งยากในการจัดหาเงินทุนมาเพื่อประกอบธุรกิจ

ในอดีตที่ผ่านมาธนาคารพาณิชย์ถือเป็นแหล่งระดมเงินทุนหลักที่สำคัญของธุรกิจเพียงแหล่งเดียวโดยพึ่งพาอาศัยซึ่งและกันในฐานะผู้กู้ยืมและผู้ให้กู้ยืม แต่ในปัจจุบันด้วยทางเลือกที่มีความหลากหลายขึ้นในการจัดหาแหล่งระดมเงินทุนเพื่อสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับธุรกิจ การระดมทุนผ่านตลาดทุนได้เข้ามามีบทบาทมากขึ้นในฐานะเป็นแหล่งระดมเงินทุนทางเลือกใหม่ให้กับภาคธุรกิจจึงส่งผลกระทบต่อธนาคารพาณิชย์ไทย เห็นได้จากการพฤติกรรมทางการเงินที่เปลี่ยนแปลงไป การลงทุนของธุรกิจที่มีขนาดกลางและขนาดเล็กเข้ามาจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (Market for Alternative Investment: MAI) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้การระดมเงินทุนผ่านตลาดทุนแทนการกู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์และการสร้างความน่าเชื่อถือให้กับธุรกิจ ดังนั้นจึงเป็นเหตุให้ธนาคารพาณิชย์หลายแห่งหันกลับมาให้ความสำคัญกับกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กมากขึ้น เพื่อการรักษาฐานลูกค้าเดิมและสร้างกลุ่มลูกค้าใหม่ของธนาคารพาณิชย์ โดยมุ่งเน้นการสร้างสรรคัลยุทธ์และผลิตภัณฑ์ใหม่และการขยายตลาดไปสู่ภูมิภาคมากขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการที่แท้จริงและเอื้อประโยชน์ให้กลับกลุ่มลูกค้าธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ การแข่งขันกันระหว่างธนาคารพาณิชย์ในลักษณะนี้ก็เพื่อรักษากลุ่มลูกค้าให้คงอยู่และเป็นการขยายฐานลูกค้าให้มีมากขึ้น (นภาพร เรืองสกุล. 2537 : ออนไลน์) ได้สรุปเกี่ยวกับการแข่งขันระหว่างสถาบันการเงินต่าง ๆ ในตลาดภายในประเทศ โดยกล่าวว่า การแข่งขันระหว่างสถาบันการเงินต่าง ๆ ภายในประเทศเป็นการแข่งขันที่เกื้อหนุนกัน และได้ให้ประโยชน์กับทั้งผู้ออมและผู้ที่ต้องการเงินไปใช้ในการผลิต เพราะมีบริการที่หลากหลายขึ้น มีการให้บริการแก่ลูกค้ารายย่อยมากยิ่งขึ้นและการให้สินเชื่อในส่วนภูมิภาค โดยการแข่งขันกันในลักษณะนี้ทำให้ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากกับเงินให้กู้ยืมแคบลง มีการเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการในหลายๆ ด้านด้วยกัน ทั้งในด้านการพัฒนาบุคลากร และการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้เพื่อให้บริการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่รวดเร็ว เพื่อที่จะให้บริการที่ดีขึ้นแก่ผู้บริโภคและเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันธนาคารพาณิชย์ใช้นโยบายสร้างพันธมิตรธุรกิจมากขึ้น เพื่อผูกสัมพันธ์ให้ลูกค้าอยู่กับธนาคารและเพื่อขยายข่ายงาน และขยายธุรกิจไปในด้านที่ธนาคารพาณิชย์ยังอ่อนประสบการณ์ได้อีกด้วย ในปัจจุบันธนาคารพาณิชย์ไทยหลายแห่งต่างหันมาให้ความสนใจและทำการตลาดเชิงรุกกับกลุ่มลูกค้าธุรกิจ โดยเฉพาะกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ตัวอย่างเช่น ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารทหารไทย เป็นต้นที่มุ่งเน้นการสร้างผลิตภัณฑ์และกลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อตอบสนองความต้องการทางการเงินกับกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) อย่างเห็นได้ชัด

ด้วยเหตุนี้เอง ธนาคารพาณิชย์จึงมีความเสี่ยงในการให้บริการทั้งในด้านของความเสี่ยงด้านสินเชื่อ (Credit Risk) และความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operation Risk) เพราะการแข่งขันกันทางการตลาดเชิงรุกระหว่างธนาคารพาณิชย์เพื่อดึงดูดความสนใจในผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินจากกลุ่มลูกค้าใหม่ รวมทั้งรักษฐานลูกค้าเดิมของธนาคารพาณิชย์มีความรุนแรงมากขึ้น นอกจากนี้ธนาคารพาณิชย์ยังต้องหาแนวทางหรือกลยุทธ์ทางด้านสินเชื่อเพื่อป้องกันความเสี่ยงสำหรับธนาคารพาณิชย์ในฐานะผู้ให้สินเชื่อเองอีกด้วย ซึ่งจากข้อมูลสถิติการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ พบว่าตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549-2554 ธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบมีการให้บริการด้านสินเชื่อมากขึ้นทุกปีและมียอดคงค้างของสินเชื่อรวมทั้งระบบสูงขึ้นตามไปด้วย จากรูปที่ 1 กราฟแสดงให้เห็นถึงยอดคงค้างสินเชื่อคงค้างที่มีอยู่ในระบบธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549-2554 โดยธนาคารพาณิชย์มีการให้สินเชื่อเพิ่มสูงขึ้นในทุกปีที่ผ่านมา ปี พ.ศ. 2554 มียอดคงค้างสินเชื่อคงค้างอยู่ 38,475,843 ล้านบาท มีสัดส่วนสินเชื่อคงค้างเมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2549 สูงขึ้นคิดเป็นร้อยละ 164.81



รูปที่ 1 กราฟแสดงยอดคงค้างสินเชื่อรวมทั้งระบบของธนาคารพาณิชย์ปี พ.ศ. 2549-2554

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2554ก). ยอดคงค้างสินเชื่อรวมทั้งระบบของธนาคารพาณิชย์ไทย. ออนไลน์.

ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ (Credit Risk) อาจนำไปสู่การก่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ในระบบสถาบันการเงินจนกลายเป็นวิกฤติการณ์ทางการเงินดังเช่นอดีตที่ผ่านมาได้ นอกจากนี้ปัจจัยภายในดังที่กล่าวมาที่ธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยต้องเผชิญแล้ว ยังมีปัจจัยภายนอกอีกหนึ่งปัจจัยที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้ นั่นคือการที่ประเทศไทยกำลังก้าว

เข้าสู่การรวมกลุ่มเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) ซึ่งเป็นการร่วมมือทางเศรษฐกิจภายในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของอาเซียนในตลาดโลก โดยมีจุดมุ่งหมายหลัก คือ การนำเอาอาเซียนไปสู่การรวมตัวเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน (Single Market and Single Production Base) ซึ่งทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีใน 5 สาขา ได้แก่ ด้านสินค้า ด้านการบริการ ด้านการลงทุน ด้านเงินทุน และด้านฝีมือแรงงาน ซึ่งการเปิดเสรีในด้านต่าง ๆ นี้จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย กล่าวคือ

การเปิดเสรีทางการค้า ภายใต้เขตการค้าเสรีอาเซียนหรือที่เรียกว่า AFTA (ASEAN Free Trade Area) ซึ่งเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 โดยดำเนินการลดอัตราภาษีศุลกากรระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนอย่างต่อเนื่องจนเหลือร้อยละ 0 ในปี พ.ศ. 2558 ซึ่งการเปิดเสรีทางการค้าของอาเซียนนี้ส่งผลดีต่อสินค้าส่งออกของประเทศไทยในหลายรายการ อาทิ เช่น ข้าวโพด ผลิตภัณฑ์ยาง เป็นต้น ในขณะเดียวกันก็มีสินค้าบางรายการต้องมีการปรับตัวจากการเปิดเสรีทางการค้า เช่น มันสำปะหลัง เม็ดพลาสติก เป็นต้น

การเปิดเสรีด้านการบริการ ประเทศไทยมีศักยภาพสูงในการให้บริการ โดยเฉพาะสาขาการท่องเที่ยว ซึ่งประเทศไทยมีจุดแข็งในหลายด้าน เช่น ทำเลที่ตั้ง ความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งการบริการที่เป็นมิตรของคนไทยที่สามารถสร้างความประทับใจให้กับชาวต่างชาติได้

การเปิดเสรีด้านการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือ จากการที่ประเทศไทยมีแรงงานฝีมือที่มีคุณภาพอยู่มาก แต่มีอัตราค่าตอบแทนที่ต่ำเมื่อเทียบกับบางประเทศในภูมิภาคอาเซียน เช่น สิงคโปร์ และมาเลเซีย ดังนั้น การเปิดเสรีด้านการเคลื่อนย้ายแรงงานอาจทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายของแรงงานฝีมือจากประเทศที่มีค่าตอบแทนต่ำไปยังประเทศที่ให้ค่าตอบแทนที่สูงกว่า ส่งผลให้เกิดการขาดแรงงานที่มีฝีมือในอนาคต และในระยะยาว หากมีการขยายกรอบความร่วมมือเป็น ASEAN + 3 และ ASEAN + 6 แล้ว จะส่งผลกระทบต่อแรงงานของประเทศในบางสาขา เช่น การเงินการธนาคาร และ IT ที่จะเข้ามาแย่งงานของบุคลากรในประเทศไทยมากขึ้นด้วย เพราะอุปสรรคหนึ่งที่สำคัญของบุคลากรไทย คือ ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ

การเปิดเสรีด้านการลงทุน เป็นการแข่งขันของธุรกิจทางเงินอย่างเสรีจะมีความเป็นรูปธรรมมากขึ้น ภาคธุรกิจมีทางเลือกในการลงทุนหรือระดมทุนอย่างเสรี มีโอกาสในการขยายฐานการผลิตหรือย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคอาเซียนซึ่งมีทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์

จึงเป็นโจทย์ใหญ่ที่สำคัญสำหรับธนาคารพาณิชย์ไทยอันเนื่องมาจากผลกระทบโดยตรงจากการเปิดเสรีด้านการลงทุนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้นระหว่างธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินในด้านของผลิตภัณฑ์ (Financial Product) หรือการ

ให้บริการทางการเงินด้านต่างๆ รวมทั้งการทำหน้าที่ผู้ให้คำปรึกษาทางการเงินให้กับกลุ่มลูกค้าธุรกิจของธนาคารในเชิงรุก เพื่อที่จะรักษากลุ่มของลูกค้าและรายได้ของธนาคารพาณิชย์ไทยไว้ และเป็นการสร้างโอกาสเพื่อการพัฒนาธุรกิจเป็นที่รู้จักในตลาดและพัฒนาศักยภาพของตนให้มีความพร้อมในแข่งขันกับประเทศอื่นได้ทั้งในภูมิภาคและตลาดโลกได้ ดังนั้นธนาคารพาณิชย์หลายแห่งจึงมีการเตรียมความพร้อมและรับมือสถานการณ์ต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคต โดยมีการบริหารและจัดการกับความเสี่ยงทั้งที่สามารถควบคุมได้และไม่สามารถควบคุมได้ให้มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยที่สุดก่อนการเปิดเสรีด้านการลงทุนอย่างเต็มรูปแบบในปี พ.ศ. 2558

ดังนั้นการศึกษาค้นคว้าจึงเป็นการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่จะล้มละลายของธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กตามทฤษฎีแบบจำลองความเป็นไปได้ที่จะล้มละลายของธุรกิจ (Z-Score Model) และค้นหาแนวทางควบคุมความเสี่ยงในการบริการด้านสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทย โดยใช้บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) ที่มีการรายงานผลการดำเนินงานทางการเงินตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 - ปี พ.ศ. 2554 เป็นหน่วยวิเคราะห์แทนกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ทั้งระบบ และแบ่งบริษัทเหล่านี้ตามประเภทของธุรกิจเป็น 3 ภาค ประกอบด้วย กลุ่มธุรกิจภาคการผลิต กลุ่มธุรกิจภาคบริการและกลุ่มธุรกิจภาคการค้าปลีกและค้าส่ง ทั้งนี้มุ่งเน้นไปที่การศึกษาโครงสร้างการเงินของธุรกิจ เฉพาะโครงสร้างหนี้ของบริษัทเท่านั้น (Debt Structure) เพื่อวิเคราะห์การแบกรับภาระความเสี่ยงด้านสินเชื่อ (Credit Risk) ที่อาจเกิดขึ้นจากให้กู้ยืมเพื่อการลงทุนได้ โดยปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างหนี้ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) นี้ ได้แก่

1. โครงสร้างของสินทรัพย์ของบริษัท (Asset structure)
2. อัตราการเจริญเติบโต (Growth Rate)
3. กำไรของบริษัท (Profitability)
4. ความมีเสถียรภาพของยอดขายของบริษัท (Sale Stability)
5. ความยืดหยุ่นด้านการเงินของบริษัท (Financial Flexibility)

รวมทั้งการศึกษารiskด้านการดำเนินงาน (Operation Risk) ของธนาคารพาณิชย์ไทยในการให้บริการการเงินรูปแบบต่างๆ ที่สามารถตอบสนองความต้องการให้กับกลุ่มลูกค้าธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ภายใต้สภาวะการแข่งขันที่รุนแรงของตลาดธนาคารพาณิชย์ไทย รวมทั้งหาเครื่องมือในการบริหารและแนวทางการควบคุมและป้องกันความเสี่ยงด้านสินเชื่อ (Credit) และความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานการให้บริการสินเชื่อ (Operation Risk) ของธนาคารพาณิชย์ไทย

คำถามในการวิจัย

1. โครงสร้างการเงินเฉพาะโครงสร้างหนี้และความเสี่ยงด้านสินเชื่อ (Credit Risk) ของธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) เป็นอย่างไร

2. ปัจจัยเสี่ยงและความเป็นไปได้ที่จะล้มละลายในช่วงระยะเวลา 2 ปี ของธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) ที่ส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงด้านสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยตามทฤษฎีแบบจำลองความเป็นไปได้ที่จะล้มละลายของธุรกิจ (Z-Score Model) มีลักษณะอย่างไร

3. แนวทางการป้องกันและมาตรการควบคุมความเสี่ยงในการบริการด้านสินเชื่อ และการนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินรูปแบบใหม่เพื่อสามารถสร้างกลุ่มลูกค้าใหม่และรักษาลูกค้าเดิมของธนาคารพาณิชย์ควรมีลักษณะอย่างไร

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาวิทยานิพนธ์ครั้งนี้มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ดำเนินการวิเคราะห์งบการเงินของบริษัทที่เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) ที่มีการรายงานผลการดำเนินงานทางการเงินตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 - ปี พ.ศ. 2554 จำนวนทั้งสิ้น 58 บริษัท เพื่อศึกษาโครงสร้างทางการเงินและทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ (Credit Risk) ในด้านสภาพคล่องในการดำเนินงาน และความสามารถในการชำระหนี้

ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงและโอกาสที่จะล้มละลายของบริษัทโดยใช้ทฤษฎีแบบจำลองความเป็นไปได้ที่จะล้มละลายของธุรกิจ (Z-Score Model)

ขั้นตอนที่ 3 ดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกกับตัวแทนพนักงานธนาคารของธนาคารพาณิชย์ในฐานะผู้บริการทางการเงินแก่ลูกค้า 5 ธนาคารที่มีส่วนแบ่งทางการตลาดในอันดับสูง ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารทหารไทย ธนาคารธนชาติ ด้วยแบบสัมภาษณ์ที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ในปัจจุบัน ประเด็นความเสี่ยงและปัจจัยตัวใดที่ทางธนาคารพาณิชย์ให้ความสำคัญและนำมาพิจารณาก่อนการตัดสินใจให้สินเชื่อ และแนวทางในการป้องกันความเสี่ยงด้านสินเชื่อและความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ

ข้อจำกัดในการวิจัย

เนื่องจากบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) มีจำนวนทั้งหมด 74 บริษัท มีบางบริษัทเริ่มดำเนินงานเพียงไม่นานและเพิ่งเข้าจดทะเบียนเป็นบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) ทำให้มีข้อมูลรายงานทางการเงินไม่เพียงพอต่อการวิเคราะห์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) ที่มีการรายงานผลการดำเนินงานทางการเงินย้อนหลัง 3 ปีดำเนินงาน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 - ปี พ.ศ. 2554 จำนวนทั้งสิ้น 58 บริษัทเป็นหน่วยวิเคราะห์แทนกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ทั้งระบบ

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาความเสี่ยงในการให้บริการด้านสินเชื่อบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม ไอ (MAI) ของธนาคารพาณิชย์ไทย รวมทั้งศึกษาบทความทางวิชาการ ทฤษฎี และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังรูปที่ 2



รูปที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงที่มาและปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดความเสี่ยงด้านสินเชื่อและความ เป็นไปได้ที่จะล้มละลายในช่วงระยะเวลา 2 ปีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กที่จดทะเบียนใน ตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI)
2. ทำให้ทราบถึงลักษณะโครงสร้างการเงินที่สำคัญของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาด หลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) ซึ่งเป็นหน่วยวิเคราะห์ และปัจจัยความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อ ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ (Credit Risk) ของธนาคารพาณิชย์ไทย
3. ทำให้ทราบถึงแนวทางการให้บริการทางการเงินด้านสินเชื่อ และมาตรการป้องกัน ความเสี่ยงด้านปฏิบัติงานจากการให้บริการและการนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินใน รูปแบบต่างๆ ของธนาคารพาณิชย์ไทย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์ หมายถึง ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการ ให้บริการทางการเงิน อันได้แก่ ความเสี่ยงทางด้านสินเชื่อ ซึ่งเกิดจากการผิดนัดชำระหนี้ จากการกู้ยืม และความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานจากการให้บริการทางการเงินของธนาคารพาณิชย์
2. ตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) หมายถึง ตลาดที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเปิดโอกาสให้ ธุรกิจที่มีความเติบโตสูงได้มีโอกาสเข้ามาระดมทุนผ่านตลาดหลักทรัพย์ โดยมีลักษณะเดียวกัน กับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (The Stock Exchange of Thailand) แต่มีเงื่อนไขในการ เข้าตลาดที่ลดลง เช่น เงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับขนาดกิจการ ผลประกอบการ ระยะดำเนินการของ กิจการก่อนเข้าตลาด เป็นต้น
3. บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) หมายถึง กิจการที่ จดทะเบียนเข้าในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) โดยเป็นกิจการที่มีผลการดำเนินงานมา พอสมควร โดยมีผลกำไรที่ผ่านมาอย่างชัดเจน โดยบริษัทเหล่านี้ ต้องมีทุนชำระแล้วไม่น้อยกว่า 20 ล้านบาท และส่วนของผู้ถือหุ้นไม่น้อยกว่า 20 ล้านบาท มีผลการดำเนินงานต่อเนื่องไม่น้อย กว่า 2 ปี มีระบบการจัดการและบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และ ตรวจสอบได้
4. การรับฝากเงิน หมายถึง การรับฝากเงินทุกประเภทของธนาคารพาณิชย์ เช่น เงินฝากกระแสรายวัน เงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากประจำ และเงินฝากประเภทอื่นๆ เพื่อ ตอบสนองความต้องการของประชาชน เช่น เงินฝากประกัน เงินฝากปลอดภาษี
5. การให้สินเชื่อ หมายถึง การให้กู้ยืมเงินของธนาคารพาณิชย์ทุกประเภท เช่น การให้เงินเบิกเกินบัญชี การซื้อลดตั๋วเงิน สินเชื่อเพื่อการพาณิชย์ สินเชื่อเพื่อการเกษตร สินเชื่อเพื่ออุตสาหกรรม เป็นต้น
6. โครงสร้างทางการเงิน หมายถึง แหล่งที่มาของเงินทุนทั้งหมดของกิจการ ซึ่ง ประกอบไปด้วยหนี้สินหมุนเวียนและไม่หมุนเวียน และส่วนของผู้ถือหุ้น

7. **หนี้สิน** หมายถึง ภาระผูกพันระหว่างบุคคลสองฝ่าย โดยฝ่ายหนึ่งเรียกว่าเจ้าหนี้ที่มีความชอบธรรมที่จะบังคับบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งที่เรียกว่าลูกหนี้ ให้จำต้องส่งมอบทรัพย์สิน หรือกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้

8. **หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Gross NPLs)** หมายถึง ยอดคงค้างของสินเชื่อด้วยคุณภาพ หรือ เงินสินเชื่อที่จัดอยู่ในชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน เป็นหนี้ที่สงสัยจะสูญ หรือ สูญตามเกณฑ์การจัดชั้นของธนาคารแห่งประเทศไทย

9. **อัตราส่วนทางการเงิน (Ratio)** หมายถึง การเปรียบเทียบตัวเลขที่แสดงฐานะทางการเงินของธุรกิจและนำวิเคราะห์สถานะทางการเงินเพื่อใช้ในการเปรียบเทียบความเสี่ยงและผลตอบแทน ตลอดจนเพื่อการตัดสินใจลงทุนของกิจการ

10. **ความล้มละลายทางการเงิน** หมายถึง สภาวะความล้มละลายของธุรกิจ ซึ่งเกิดจากการมีหนี้สินที่มีมากกว่าทรัพย์สินของธุรกิจมากเกินไป จนทำให้เกิดภาวะการขาดสภาพคล่องทางการเงิน จนไม่สามารถนำเงินมาใช้หมุนเวียนเพื่อการดำเนินงานของธุรกิจได้

11. **การปรับปรุงโครงสร้างหนี้** หมายถึง กระบวนการที่ยินยอมให้ธุรกิจที่ประสบปัญหาสภาวะขาดแคลนสภาพคล่องทางการเงิน และปัญหาในการชำระคืนหนี้ตามสัญญา สามารถทำการลดหรือต่อรองภาระหนี้สินใหม่ เพื่อปรับปรุงให้ธุรกิจสามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้และกลับมามีสภาพคล่องทางการเงิน

ระยะเวลาการดำเนินงาน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิจัยโดยกำหนดกรอบระยะเวลาในการศึกษาตั้งแต่การทบทวนวรรณกรรม ศึกษาบทความและงานวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และประมวลผล ตลอดจนจัดทำข้อเสนอแนะตั้งแต่เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2555 จนถึง กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556 เป็นเวลาทั้งสิ้น 12 เดือน

บทที่ 2

หลักการพื้นฐาน เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักการพื้นฐาน

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่จะล้มละลายของธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ตามทฤษฎีแบบจำลองความเป็นไปได้ที่จะล้มละลายของธุรกิจ (Z-Score Model) และค้นหาแนวทางควบคุมความเสี่ยงในการบริการด้านสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทย โดยใช้บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) เป็นหน่วยวิเคราะห์ สืบเนื่องมาจากปัจจุบันธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยมีการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้น ธนาคารพาณิชย์หลายแห่งให้ความสำคัญและการใส่ใจในการดูแลรักษาลูกค้าเป็นอย่างมาก เห็นได้จากกลยุทธ์ทางการตลาดและผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินต่างๆ ที่แต่ละธนาคารพาณิชย์นำเสนอการบริการทางการเงินเพื่อตอบสนองความต้องการและสร้างความพึงพอใจสูงสุดให้กับกลุ่มลูกค้าธุรกิจของธนาคารพาณิชย์มากที่สุด ซึ่งการแข่งขันที่รุนแรงของธนาคารพาณิชย์ในปัจจุบันได้ส่งผลดีต่อกลุ่มลูกค้าของธนาคารในฐานะผู้ได้รับบริการที่ดีที่สุดจากธนาคารพาณิชย์ แต่ในขณะเดียวกันธนาคารพาณิชย์ผู้ให้บริการทางการเงิน คือ ผู้แบกรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตจากปัจจัยต่างๆ ทั้งภายในและภายนอก อาทิเช่น การผิดนัดชำระหนี้กับธนาคารและอาจนำไปสู่การเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ของธนาคารพาณิชย์ ดังเช่นปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 ที่ผ่านมาโดยต้นตอของปัญหาเกิดจากฟองสบู่จากการเก็งกำไรและการก่อหนี้ที่เกิดขึ้นของภาคเอกชนไทยส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่างชาติต่อความสามารถในการชำระหนี้ต่างประเทศ เกิดการไหลออกของเงินทุนของนักลงทุนต่างและนำไปสู่การปรับลดค่าเงินบาท ซึ่งจากวิกฤติการณ์ทางการเงินในครั้งนั้นส่งผลให้เศรษฐกิจไทยต้องประสบกับปัญหาอย่างรุนแรง ทั้งการล้มเลิกกิจการของสถาบันการเงินเป็นจำนวนมาก จากความถดถอยของสถานะเศรษฐกิจตมยำกึ่งดังกล่าว ส่งผลให้ธนาคารพาณิชย์เองก็ให้ความสำคัญและเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อด้านต่างๆ มากขึ้น

เนื่องจากมีข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลในการศึกษา ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการเลือกศึกษาความเสี่ยงสองด้าน ได้แก่ คือ ความเสี่ยงด้านสินเชื่อที่จะให้บริการแก่ธุรกิจ (Credit Risk) และความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานการให้บริการสินเชื่อ (Operation Risk) โดยผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมทฤษฎีตลอดจนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้เป็นพื้นฐานและแนวทางของการศึกษา โดยมีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ความหมายและแนวคิดความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์ไทย
2. การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินเพื่อการวิเคราะห์ฐานะทางการเงินของธุรกิจ

3. ทฤษฎีแบบจำลองความเสี่ยงและความเป็นไปได้ที่จะเกิดภาวะล้มละลายของธุรกิจ (Z-Score Model)

4. ผลกระทบและบริการทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ไทยในปัจจุบัน

5. บทความ วารสาร และงานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของธนาคารพาณิชย์ไทย

ธนาคารพาณิชย์คือสิ่งที่แสดงถึงความเจริญและวัดความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของประเทศได้ หน้าที่และบทบาทที่สำคัญของธนาคารพาณิชย์ คือ การให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนทางการเงินให้กับกลุ่มภาคธุรกิจ ดังนั้นธนาคารพาณิชย์จึงเปรียบเสมือนหัวใจสำคัญในการประกอบธุรกิจ

ธุรกิจธนาคารพาณิชย์ หมายถึง การประกอบธุรกิจรับฝากเงินหรือรับเงินจากประชาชนที่ต้องจ่ายเงินเมื่อทวงถามหรือเมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้ และใช้ประโยชน์จากเงินนั้นโดยวิธีหนึ่งวิธีใด เช่น ให้สินเชื่อ ชื้อขายตั๋วแลกเงินหรือตราสารเปลี่ยนมืออื่นใด ชื้อขายเงินปริวรรตต่างประเทศ (พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน 2551 มาตรา 4. เล่ม 125 ตอนที่ 27 ก : 3-4) ได้ให้ความหมายของธนาคารพาณิชย์ 4 ลักษณะ ดังนี้

1. ธนาคารพาณิชย์ หมายความว่า บริษัทมหาชนจำกัดที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ และให้หมายความรวมถึงธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย ธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ และสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์

2. ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย หมายความว่า บริษัทมหาชนจำกัดที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักในการให้บริการแก่ประชาชนรายย่อยและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยมีข้อจำกัดการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับเงินตราต่างประเทศ ตราสารอนุพันธ์และธุรกรรมอื่นที่มีความเสี่ยงสูง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด

3. ธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ หมายความว่า บริษัทมหาชนจำกัดที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ซึ่งมีธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศแห่งใดแห่งหนึ่งถือหุ้นโดยตรงหรือทางอ้อมไม่ต่ำกว่าร้อยละเก้าสิบห้าของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทนั้น

4. สาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ หมายความว่า สาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

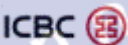
ธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยเป็นสถาบันการเงินที่มีความสำคัญและมีบทบาทมากที่สุดในระบบการเงินของประเทศ โดยหน้าที่หลักที่สำคัญของธนาคารพาณิชย์ คือ การระดมเงินฝากประเภทต่างๆ และการปล่อยสินเชื่อให้แก่บุคคลหรือธุรกิจต่างๆ รวมทั้งการให้บริการ

ทางการเงินด้านอื่นๆ เช่น การซื้อขายตั๋วแลกเงินหรือตราสารเปลี่ยนมือประเภทอื่นๆ และการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ นอกจากนั้นธุรกิจด้านอื่นๆ ที่ธนาคารพาณิชย์สามารถพึงกระทำได้ เช่นการรับรองตั๋วเงิน การออกหนังสือค้ำประกันประเภทต่างๆ โดย ณ สิ้นธันวาคม พ.ศ. 2554 สินทรัพย์รวมของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ มีจำนวนทั้งสิ้น 12,981,386 ล้านบาท เงินสดและเงินฝากธนาคารของธนาคารพาณิชย์ไทยเฉลี่ย 33,428 ล้านบาท และสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยเฉลี่ย 600,863 ล้านบาท โดยมีสัดส่วนการให้สินเชื่อต่อเงินฝาก (L/D Ratio) ประมาณกว่าร้อยละ 117.85 ของสินเชื่อและเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทยเฉลี่ย ทั้งนี้ ธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยมีจำนวนทั้งสิ้น 14 แห่ง (ธนาคารแห่งประเทศไทย. 2554 : ออนไลน์)

ตารางที่ 1 รายชื่อธนาคารพาณิชย์ของประเทศไทยในปัจจุบัน

ลำดับ	สัญลักษณ์	ชื่อสถาบัน
1.		ธ. กรุงเทพ จำกัด (มหาชน) http://www.bangkokbank.com
2.		ธ. กรุงไทย จำกัด (มหาชน) http://www.ktb.co.th
3.		ธ. กรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) http://www.krungsri.com
4.		ธ. กสิกรไทย จำกัด (มหาชน) http://www.kasikornbank.com
5.		ธ. เกียรตินาคิน จำกัด (มหาชน) http://www.kiatnakin.co.th
6.		ธ. ซีไอเอ็มบี ไทย จำกัด (มหาชน) http://www.cimbthai.com
7.		ธ. ทหารไทย จำกัด (มหาชน) http://www.tmbbank.com
8.		ธ. ทิสโก้ จำกัด (มหาชน) http://www.tisco.co.th
9.		ธ. ไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) http://www.scb.co.th

ตารางที่ 1 รายชื่อธนาคารพาณิชย์ของประเทศไทยในปัจจุบัน (ต่อ)

ลำดับ	สัญลักษณ์	ชื่อสถาบัน
10.		ธ. ธนชาต จำกัด (มหาชน) http://www.thanachartbank.co.th
11.		ธ. ยูโอบี จำกัด (มหาชน) http://www.uob.co.th
12.		ธ. แลนด์ แอนด์ เฮ้าส์ จำกัด (มหาชน) http://www.lhbank.co.th
13.		ธ. สแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย) จำกัด (มหาชน) http://www.standardchartered.co.th
14.		ธ. ไอซีบีซี (ไทย) จำกัด (มหาชน) http://www.icbcthai.com

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2554ข). รายชื่อของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย. ออนไลน์.

ตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (MAI)

ตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (MAI) หรือ “Market for Alternative Investment” คือ ตลาดหลักทรัพย์ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อสร้างโอกาสให้กับธุรกิจได้มีโอกาสเข้ามาระดมทุนผ่านตลาดหลักทรัพย์ โดยดำเนินงานในลักษณะเดียวกันกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (The Stock Exchange of Thailand) หรือ SET เริ่มเปิดดำเนินงานอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 21 มิถุนายน พ.ศ. 2542 ภายใต้การบริหารงานของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือ ก.ล.ต. ซึ่งเกณฑ์ในการเข้าตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) จะมีเงื่อนไขในการเข้าตลาดที่แตกต่างจากเข้าตลาดหลักทรัพย์ SET โดยหลักเกณฑ์เบื้องต้นในการเข้าตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) มีดังนี้

ตารางที่ 2 หลักเกณฑ์เบื้องต้นการเข้าตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (MAI)

หลักเกณฑ์เบื้องต้น	MAI
ทุนจดทะเบียนชำระแล้ว	20 ล้านบาทขึ้นไป
ส่วนของผู้ถือหุ้น (Equity)	20 ล้านบาทขึ้นไป
ผลการดำเนินงาน	2 ปีขึ้นไปหรือ 1 ปี แต่ต้องมี Market Capitalization 1,500 ล้านบาทขึ้นไป

ตารางที่ 2 หลักเกณฑ์เบื้องต้นการเข้าตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (MAI) (ต่อ)

หลักเกณฑ์เบื้องต้น	MAI
กำไรสุทธิของกิจการ	ปีล่าสุด > 0
ผู้บริหารชุดเดิม	1 ปีขึ้นไป
ผู้บริหารรายย่อย	300 รายขึ้นไป โดยถือหุ้นรวมกันมากกว่า 20% ของทุนที่ชำระแล้ว

ที่มา : ณัฐพงศ์ พันธเกียรติไพศาล; ดาว ไวรักษ์สัตว์; และอรลดา เฝ้าวิบูล. (2548). **คัมภีร์เศรษฐกิจ MAI**. หน้า 48.

ปัจจุบันบริษัทที่จดทะเบียนตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (MAI) มีจำนวนทั้งสิ้น 74 บริษัท โดยจำนวนทั้งสิ้น 58 บริษัทมีการรายงานผลการดำเนินงานระยะเวลา 2-3 ปีขึ้นไป ซึ่งบริษัทที่จดทะเบียนตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (MAI) มีการแบ่งออกตามลักษณะประเภทธุรกิจ ดังนี้

1. แบ่งตามกลุ่มธุรกิจภาคการผลิต
2. แบ่งตามกลุ่มธุรกิจภาคการค้าปลีก-ส่ง
3. แบ่งตามกลุ่มธุรกิจภาคการบริการ

ที่มา : รายงานการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียน ประจำปี 2553 จัดทำโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทยสนับสนุนโดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. <http://www.thai-iod.com>

ความหมายและแนวคิดด้านเสียงของธนาคารพาณิชย์ไทย

เจริญ เจษฎาวัลย์ ได้ให้คำจำกัดความคำว่า ความเสี่ยง นั้นหมายถึง เหตุการณ์ที่เป็นส่วนผสมที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ เป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีแทรกอยู่ในทุกๆ กิจกรรมการดำเนินงานทุกๆ การตัดสินใจอาจจะส่งผลลัพธ์ออกมาในทางลบ ซึ่งหมายถึง โอกาสที่จะนำไปสู่การดำเนินงานความล้มเหลว หรือส่งผลลัพธ์ออกมาในทางบวก ซึ่งหมายถึงมีความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ (เจริญ เจษฎาวัลย์. 2550 : 2)

ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด ได้บรรยายความหมายของคำว่า ความเสี่ยง คือ เหตุการณ์ การกระทำใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และจะส่งผลกระทบ หรือสร้างความเสียหาย หรือความล้มเหลว หรือลดโอกาสที่จะบรรลุความสำเร็จต่อการบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ทั้งในระดับองค์กร ระดับหน่วยงาน และระดับบุคคลได้ (อภิญญา สวารช; และคณะ. 2547 : ออนไลน์)

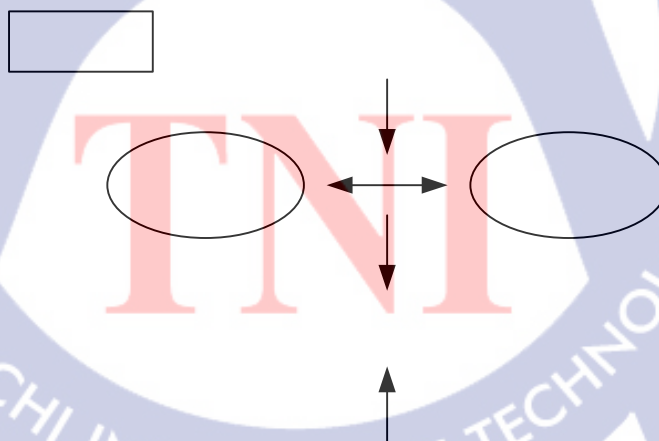
จากคำจำกัดความข้างต้นสามารถสรุปความหมายของความเสียหาย ได้ว่า ความเสียหาย คือ เหตุการณ์ใดๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ อาจส่งผลกระทบต่อได้ทั้งทางบวกและทางลบจากเหตุการณ์ดังกล่าว กล่าวคือ อาจส่งผลเสียหายหรือความล้มเหลวในการดำเนินงานหรือสามารถบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่วางไว้

สำหรับธนาคารพาณิชย์ความเสี่ยงในธุรกิจธนาคาร หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้นตามที่คาดการณ์ไว้ส่งผลกระทบต่อผลกำไรหรือเงินทุนของธนาคาร ซึ่งในแต่ละธนาคารจะมีความสามารถยอมรับความเสี่ยงในระดับที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับโครงสร้างองค์กรของธนาคาร โดยประเภทของความเสี่ยงของธนาคารประกอบด้วย

1. ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ (Credit Risk)
2. ความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk)
3. ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operation Risk)

ความหมายและประเภทความเสี่ยงด้านสินเชื่อ

สินเชื่อ หมายถึง ความเชื่อถือและความไว้วางใจระหว่างกันของบุคคล 2 ฝ่าย ในการซื้อสินค้าและบริการ และทำข้อตกลงระหว่างกันที่จะนำสินค้าหรือบริการไปใช้ก่อน โดยมีข้อกำหนดและเงื่อนไขที่จะชำระคืนในอนาคต ซึ่งผู้ให้สินเชื่อจะต้องเป็นผู้แบกรับความเสี่ยง ดังนั้นผู้ให้สินเชื่อจึงต้องอาศัยหลักประกันเพื่อลดความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นได้



รูปที่ 3 ภาพรวมความหมายของสินเชื่อ

ที่มา : ดารณี พุทธิวิบูลย์. (2553). การจัดการสินเชื่อ. หน้า 7.

จากภาพรวมความหมายของสินเชื่อ สามารถจำแนกเป็นกระบวนการสินเชื่อได้ ตามขั้นตอนดังนี้

การเกิดธุรกรรมสินเชื่อ (Credit Transaction) การที่บุคคลหนึ่งทำข้อตกลงกับอีกบุคคลหนึ่ง โดยทำการตกลงจะนำสินค้าหรือบริการไปใช้ก่อนที่จะมีการชำระเงิน

การตรวจสอบสถานะของสินเชื่อ (Credit Standing) หลังจากตกลงให้สินเชื่อแล้ว ขั้นตอนต่อมา คือการวิเคราะห์สถานะทางการเงินและคุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อว่ามีความน่าเชื่อถือ และน่าไว้วางใจมากเพียงใด รวมถึงความสามารถในการชำระหนี้คืน เป็นต้น

การใช้เครื่องมือประกอบด้านสินเชื่อ (Credit Instrument) เป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการสินเชื่อ โดยต้องทำหลักฐานเพื่อแสดงถึงข้อตกลงที่เกี่ยวกับวงเงินสินเชื่อ เงื่อนไขวงเงิน และเงื่อนไขในการชำระเงิน ซึ่งเป็นข้อตกลงที่ผู้ขอสินเชื่อและผู้ให้สินเชื่อยอมรับ ซึ่งได้แก่ เช็ค หรือ ตั๋วแลกเงิน เป็นต้น

ประเภทของสินเชื่อ

ประเภทของสินเชื่อนั้นมีหลากหลายวิธีที่แตกต่างกันออกไปแต่สิ่งที่ต้องคำนึงในการจำแนกประเภทของสินเชื่อนั้นมี 3 ประการคือ วัตถุประสงค์ของการขอสินเชื่อ ระยะเวลาในการชำระคืนสินเชื่อ และประการสุดท้ายคือการมีหลักประกัน ในระดับมหภาคนั้นจะมีการจำแนกประเภทของสินเชื่อ 2 ประการ คือ สินเชื่อภาครัฐบาลหนี้สาธารณะ (Public Credit) และสินเชื่อภาคเอกชน (Private Credit)

สินเชื่อภาครัฐบาลหรือหนี้สาธารณะ หมายถึง การที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐกู้ยืมเงินเพื่อซื้อสินค้าและบริการเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ต่อสาธารณะ โดยแหล่งมาของสินเชื่อภาครัฐบาลจะมาจากการขอกู้ยืมภายในประเทศ และการกู้ยืมจากต่างประเทศ

สินเชื่อภาคเอกชน หมายถึง การกู้ยืม โดยบุคคลธรรมดา กลุ่มบุคคล หรือ นิติบุคคลเพื่อนำไปใช้จ่ายในส่วนบุคคล หรือนำไปใช้เพื่อการดำเนินธุรกิจ โดยแหล่งที่มาของสินเชื่อเอกชน ประกอบด้วย ธนาคารพาณิชย์ สำนักงานวิเทศธนกิจ บริษัทเงินทุน เป็นต้น

ธนาคารพาณิชย์ ถือเป็นแหล่งสินเชื่อที่มีขนาดใหญ่และสามารถขยายการบริการออกไปสู่ท้องถิ่นต่างๆ ภายในประเทศได้อย่างกว้างขวาง ซึ่งลักษณะบริการสินเชื่อที่ธนาคารพาณิชย์ดำเนินงานเพื่อให้บริการแก่ลูกค้าธุรกิจ ได้แก่

1. เลตเตอร์ออฟเครดิต (Letter of Credit) คือ ข้อตกลงหรือสัญญาที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่ธนาคารพาณิชย์ให้แก่ผู้ขายสินค้าผ่านธนาคารพาณิชย์ของผู้ซื้อเพื่อให้เป็นหลักประกันในการชำระเงิน

2. ทรัสรีซีพ (Trust Receipt) คือ เอกสารที่ทำขึ้นระหว่างผู้ซื้อสินค้ากับธนาคาร ผู้เรียกเก็บเงินตามตั๋วแลกเงิน โดยผู้ซื้อสินค้าได้ทำเอกสารให้กับธนาคารเพื่อขอให้นำสินค้าออกไปใช้ในธุรกิจก่อน

3. เงินเบิกเกินบัญชี (Overdraft) คือ การที่ธนาคารพาณิชย์ให้ลูกค้ากู้ยืมเงิน โดยให้ลูกค้าสามารถเบิกเงินเกินกว่าจำนวนเงินฝากที่มีอยู่ในบัญชี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนของธุรกิจ และมีสัญญาเงินเบิกเกินบัญชีเป็นเอกสารนิติกรรมรับรองการกู้ยืม

4. เงินกู้ยืม (Fixed Loan) คือ สินเชื่อระยะยาวสำหรับผู้ที่ต้องการสินเชื่อจำนวนมาก โดยมีการกำหนดระยะเวลาชำระคืนที่แน่นอน โดยมีวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมเพื่อนำเงินไปหมุนเวียนในกิจการ หรือ เพื่อการลงทุนในทรัพย์สินถาวรของธุรกิจ เช่น ที่ดิน เครื่องจักร สิ่งปลูกสร้าง เป็นต้น

5. แพ็คกิ้งเครดิต (Packing Credit) คือ สินเชื่อระยะสั้นสำหรับผู้ประกอบธุรกิจด้านการส่งออก เพื่อให้ธุรกิจมีเงินทุนหมุนเวียนไปใช้ในการจัดซื้อและบรรจุหีบห่อสินค้าสำหรับส่งออก

6. การรับซื้อลดตั๋วเงิน (Bill Discounted) คือ การรับซื้อลดตั๋วก่อนครบกำหนดระยะเวลาการชำระเงินของธนาคารพาณิชย์ เป็นสินเชื่อระยะสั้นกับผู้ประกอบการค้า เพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในธุรกิจ

การจัดการความเสี่ยง

การจัดการความเสี่ยง (Risk Management) คือ การจัดการ และการควบคุมกระบวนการดำเนินงานต่างๆ เพื่อป้องกันและลดความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต หรือ ให้อยู่ในระดับที่องค์กรรับได้ โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กรเป็นสำคัญ (เจนเนตร มณีนาถ. 2548 : 5)

สำหรับธนาคารพาณิชย์การจัดการความเสี่ยงถือเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการดำเนินกิจกรรมของธนาคาร ปัจจัยของความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจทางการเงินเป็นสิ่งที่ธนาคารพาณิชย์ให้ความสำคัญ โดยในแต่ละธนาคารจึงมีการกำหนดแนวทางนโยบาย และกลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยง ตลอดจนดูแลและติดตามความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม การบริหารความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์ คือ การบริหารจัดการ และควบคุมเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นตามที่คาดการณ์ไว้หรือไม่เกิดขึ้นตามที่คาดการณ์ไว้ แล้วเกิดผลกระทบในทางลบต่อผลกำไรหรือการเงินของธนาคาร โดยแต่ละธนาคารจะมีระบบบริหารจัดการความเสี่ยงที่แตกต่างกันตามสภาวะตลาดและโครงสร้างองค์กรของธนาคารพาณิชย์ ธนาคารพาณิชย์จะต้องพัฒนาแผนบริหารจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมต่อสภาวะการณ์ของธนาคารพาณิชย์

การวิเคราะห์สินเชื่อ

การพิจารณาสินเชื่อของแต่ละธุรกิจมีหลักการและวิธีการในการปฏิบัติแตกต่างกันออกไป แต่มีเป้าหมายและวัตถุประสงค์หลักที่เหมือนกัน คือ ต้องการให้ผู้ที่ได้รับสินเชื่อสามารถ

นำเงินไปใช้ประโยชน์สูงสุดในการดำเนินกิจการเพื่อให้ได้รับผลตอบแทนและสามารถนำกลับมาจ่ายคืนเงินต้นและดอกเบี้ยให้กับธนาคารผู้ให้สินเชื่อได้ โดยพื้นฐานสำคัญในการวิเคราะห์สินเชื่อ คือ

1. วัตถุประสงค์และนโยบายสินเชื่อของธุรกิจ
2. ศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้อง
3. หลักการพิจารณาคำขอสินเชื่อเบื้องต้น

พื้นฐานทั้ง 3 ประการข้างต้นเป็นสิ่งแรกที่ต้องดำเนินการสำหรับการพิจารณาสินเชื่อ ควรพิจารณาว่าหากมีการอนุมัติสินเชื่อให้กับลูกค้ารายใดรายหนึ่งแล้วจะทำให้เกิดความเสี่ยงจากการผิดนัดชำระหนี้หรือไม่ (ทวิตยา บุศยรัตน์. 2541 : 11) ธนาคารพาณิชย์โดยทั่วไปใช้หลักการวิเคราะห์สินเชื่อ และนโยบายหลักในการวิเคราะห์ คือ นโยบาย 5C (C's Policy)

นโยบาย 5C (C's Policy) วิธีการพิจารณาสินเชื่อให้แก่ลูกค้ารายใดรายหนึ่งว่ามีคุณสมบัติเพียงพอแก่การให้สินเชื่อหรือไม่ นโยบายดังกล่าวพัฒนามาจาก 3C ได้แก่ Character Capital และ Capacity และต่อมาได้พัฒนาเพิ่มขึ้นรวมเป็น 5C ซึ่ง นโยบาย 5C (C's Policy) มีรายละเอียดดังนี้

1. คุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ (Character) หมายถึง พฤติกรรมของผู้ขอสินเชื่อ ลักษณะโดยทั่วไป ความน่าเชื่อถือของตัวผู้ขอสินเชื่อ ความสามารถและประสบการณ์ในธุรกิจของผู้ขอสินเชื่อ และพฤติกรรมเต็มใจที่จะจ่ายชำระหนี้ เป็นต้น
2. ความสามารถในการชำระหนี้ (Capacity) หมายถึงความสามารถในการหารายได้ของธุรกิจเพื่อนำมาชำระหนี้ ซึ่งจะพิจารณาจาก คุณสมบัติของผู้บริหาร แผนการบริหาร แผนการชำระเงินคืน และวัตถุประสงค์ในการใช้เงินของผู้ขอสินเชื่อ
3. เงินทุน (Capital) หมายถึง การวิเคราะห์ฐานะทางการเงินของธุรกิจ ได้แก่ สินทรัพย์ หนี้สิน และทุนของธุรกิจนั้นๆ ในการวิเคราะห์พิจารณาส่วนของสินทรัพย์ที่มีมากกว่าหนี้สินเพื่อเป็นหลักประกันความปลอดภัยกรณีที่คุณสมบัติและความสามารถในการชำระหนี้ของผู้ขอสินเชื่อไม่ดีนัก โดยพิจารณาจากอัตรากำไรต่อทุน และอัตราส่วนหนี้สินต่อทุน
4. หลักประกัน (Collateral) หมายถึง หลักประกันที่ใช้ในการค้ำประกันวงเงินกู้ โดยหลักทรัพย์อาจอยู่ในรูปของ ที่ดิน อาคาร โรงเรือน สิทธิการเช่า พันธบัตร หรือ บุคคลที่มีความน่าเชื่อถือ เป็นต้น
5. ปัจจัยอื่น ๆ (Condition) หมายถึง สภาวะโดยทั่วไป เช่น สภาวะเศรษฐกิจ นโยบายของภาครัฐ การเมือง ภาษี กฎหมาย ปัญหาแรงงาน ปัญหาวัตถุดิบ หรือการเปลี่ยนแปลงอื่นๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อการชำระหนี้ได้ ซึ่งจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ให้ได้ข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจ

การวิเคราะห์สินเชื่อนอกจากจะมีพื้นฐานการวิเคราะห์สินเชื่อแล้ว ยังต้องมีการวิเคราะห์รายละเอียดเกี่ยวกับผู้ขอสินเชื่อ โดยการวิเคราะห์อย่างละเอียดจะแบ่งเป็น การ

วิเคราะห์สินเชื่อเชิงคุณภาพ และการวิเคราะห์สินเชื่อเชิงปริมาณด้วยการดูข้อมูลด้านสินเชื่อของธุรกิจตั้งแต่ อดีต ปัจจุบันและพยากรณ์แนวโน้มในอนาคต

ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ (Credit Risk)

ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการที่คู่สัญญา (Counterparty) ของธนาคารไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อตกลงในสัญญาที่ได้ตกลงร่วมกันไว้ ทำให้ไม่สามารถชำระหนี้เมื่อครบกำหนดซึ่งอาจส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อธนาคาร (บลจ. ธนาคารทหารไทย. 2552 : 104)

ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ หมายถึง ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นจากการที่ลูกค้ายืมเงินหรือธนาคารพาณิชย์ไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาในการจ่ายชำระหนี้ หรือ ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นจากการที่ลูกค้ายืมเงินหรือธนาคารพาณิชย์ไม่สามารถจ่ายชำระหนี้คืนจนถูกปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อรายได้และฐานะเงินกองทุนของธนาคารพาณิชย์ (ธนาคารแห่งประเทศไทย. 2553 : 12-18)

กล่าวโดยสรุปคือ ธนาคารมีภาระผูกพันจากการให้กู้ยืมเงินและมีความเสี่ยงที่จะต้องจ่ายชำระหนี้แทนหากกลุ่มลูกค้ายืมเงินไม่สามารถจ่ายชำระหนี้คืนได้ ซึ่งความเสี่ยงด้านสินเชื่อเป็นความเสี่ยงที่มีความสำคัญมากเนื่องจากเป็นความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นจากธุรกรรมหลักของธนาคารพาณิชย์นั่นคือ การให้สินเชื่อ

โดยที่มาของความเสี่ยงด้านสินเชื่อนั้นเกิดขึ้นจาก 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยความเสี่ยงภายนอก และปัจจัยความเสี่ยงภายใน

1. ปัจจัยความเสี่ยงภายนอก แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

1.1 สภาพเศรษฐกิจการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจทั้งเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจภายในประเทศล้วนเป็นตัวแปรที่อาจจะส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงด้านเครดิต ยกตัวอย่างเช่น ปัญหาเศรษฐกิจโลก ได้แก่ วิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาในปี พ.ศ. 2551 ที่มีปัญหาสินเชื่อสังหาริมทรัพย์ที่มีความน่าเชื่อถือต่ำและได้แผ่ขยายลูกลามไปยังสินเชื่อประเภทอื่นๆ วิกฤติหนี้ของกลุ่มประเทศยูโรโซนที่ยังไม่สามารถแก้ไขได้และยังคงยืดเยื้อ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อฐานะการดำเนินงานของสถาบันการเงิน จนกระทั่งนำมาสู่การขาดความเชื่อมั่นต่อสถาบันการเงิน และส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องในระบบการเงินทั่วโลก เศรษฐกิจในประเทศ เช่น การเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าที่สูงขึ้นในปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงรายได้ประชาชาติ การจ้างงาน และปัญหาการเมืองภายในประเทศ เป็นต้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงด้านเครดิตด้านปริมาณและคุณภาพของสินเชื่อ การขาดสภาพคล่องและประสบปัญหาทางการเงินที่ทำให้กลุ่มลูกค้ายืมเงินหรือธนาคารพาณิชย์ที่ไม่สามารถจ่ายชำระหนี้หรือปฏิบัติตามข้อตกลงของสัญญาได้

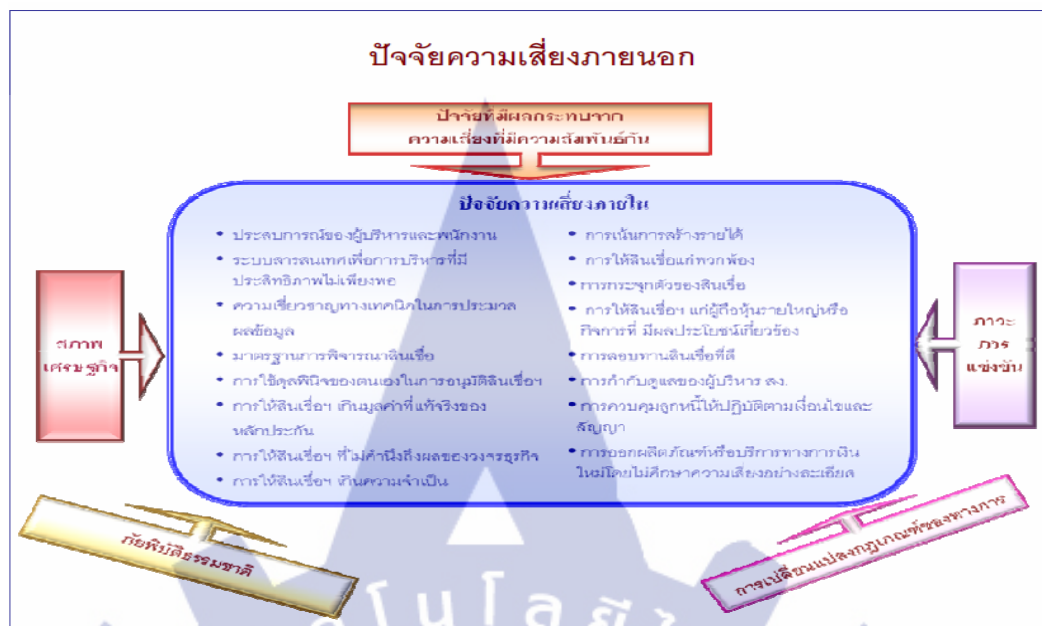
1.2 ปัจจัยที่เกิดจากผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่มีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ ปัจจัยของความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากผลกระทบของกลุ่มลูกค้าธุรกิจหนึ่งและส่งผลกระทบต่อเนื่องไปยังกลุ่มลูกค้าธุรกิจอีกอุตสาหกรรมหนึ่ง ตัวอย่างเช่น วิสาหกิจที่มีธุรกิจอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ได้รับผลกระทบจากภัยน้ำท่วมในปี พ.ศ. 2554 ที่ผ่านมา เนื่องจากอุตสาหกรรมรถยนต์ที่ผลิตในประเทศไม่สามารถทำการผลิตได้ เป็นต้น จากผลกระทบของทั้ง 2 อุตสาหกรรม ส่งผลให้คุณภาพของเครดิตเนื่องจากวิสาหกิจขาดสภาพคล่องในการดำเนินงานและอาจนำไปสู่ภาวะประสบปัญหาทางการเงินได้

1.3 ภาวะการแข่งขัน ภายใต้สภาวะการแข่งขันของธนาคารพาณิชย์ในปัจจุบัน ทั้งในด้านการเติบโต และความต้องการเป็นผู้นำตลาด ทำให้ธนาคารพาณิชย์ในหลายแห่งลดมาตรฐานการดำเนินงานทางด้านสินเชื่อลงเพื่อให้มีผู้มาใช้บริการทางด้านสินเชื่อมากขึ้น ส่งผลให้ธนาคารพาณิชย์มีต้นทุนมากขึ้นเนื่องจากธนาคารพาณิชย์จะมีสินเชื่อที่ต่อคุณภาพเพิ่มขึ้น แต่ได้รับผลตอบแทนลดลง

1.4 การเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบของทางการ ธนาคารพาณิชย์มีความเสี่ยงเพิ่มขึ้นหรือลดลงได้ หากมีการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบหรือกฎหมายบางอย่างเพื่อเปิดโอกาสให้ธนาคารพาณิชย์สามารถออกผลิตภัณฑ์ทางการเงินใหม่ๆ ได้สะดวกยิ่งขึ้น เกิดการแข่งขันในตลาดธนาคารพาณิชย์ที่สูงขึ้น หากธนาคารพาณิชย์มีความต้องการลูกค้ามากขึ้น อาจจะลดหลักเกณฑ์บางอย่างในการกำหนดคุณภาพของลูกค้า ส่งผลให้ธนาคารพาณิชย์มีความเสี่ยงเพิ่มมากขึ้น

1.5 ภัยธรรมชาติ คือ ปัจจัยหนึ่งที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้และเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อวิสาหกิจที่มีฐานะเป็นลูกหนี้ของธนาคาร ไม่สามารถดำเนินกิจการได้หากมีภัยธรรมชาติเกิดขึ้น ส่งผลให้วิสาหกิจไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามสัญญา เช่น ภัยน้ำท่วมในปี พ.ศ. 2554 ส่งผลให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมหลายแห่งประสบปัญหาในการชำระหนี้ให้กับธนาคารพาณิชย์ เนื่องจากกิจการไม่สามารถดำเนินงานทางธุรกิจได้ตามปกติ

2. ปัจจัยความเสี่ยงภายใน คือ ปัจจัยความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากความสามารถในการบริหารงานของธนาคารพาณิชย์เอง ได้แก่ ประสิทธิภาพของผู้บริหารและพนักงานที่ขาดประสิทธิภาพในธุรกรรมที่รับผิดชอบในด้านการบริการให้สินเชื่อ หรือการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ หรือการทำธุรกรรมใหม่ๆ ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ความเชี่ยวชาญทางเทคนิคในการประมวลผลข้อมูล หรือมาตรฐานในการพิจารณาสินเชื่อ การใช้ดุลพินิจในการอนุมัติสินเชื่อ การให้สินเชื่อโดยไม่คำนึงถึงผลของวงจรธุรกิจ และการออกผลิตภัณฑ์หรือการให้บริการทางการเงินใหม่โดยไม่ได้อาศัยศึกษาความเสี่ยงอย่างละเอียด เป็นต้น ซึ่งจุดอ่อนดังกล่าวนี้หากธนาคารพาณิชย์ไม่สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพก็จะส่งผลเสียให้กับตัวธนาคารพาณิชย์เองได้



รูปที่ 4 ปัจจัยความเสี่ยงภายในและความเสี่ยงภายนอกส่งผลต่อความเสี่ยงด้านเครดิต

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2553). คู่มือการตรวจสอบความเสี่ยงด้านเครดิต.

หน้า 12.

ความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk)

กิจกรรมทางการตลาดมีที่มาของรายได้มาจากการขายเป็นสำคัญ สำหรับธนาคารพาณิชย์รายได้ของธนาคารนั้นมาจากค่าธรรมเนียมต่างๆ ที่ได้รับการให้บริการของผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่ทางธนาคารนำเสนอให้กับกลุ่มลูกค้าของธนาคาร ซึ่งก็คือวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยความต้องการหรือความพึงพอใจในผลิตภัณฑ์ทางการเงิน คือ ความเสี่ยงที่ธนาคารต้องให้ความสำคัญ

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2546 : ออนไลน์) ให้คำจำกัดความ ความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากความเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และ ราคาตราสารในตลาดทุน ที่มีผลกระทบในทางลบต่อรายได้ และเงินกองทุนของสถาบันการเงิน

ประเภทของความเสี่ยงด้านตลาด

ความเสี่ยงจากตลาดแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท คือ ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน และความเสี่ยงจากราคา

1. ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Risk) คือความเสี่ยงที่จะทำให้รายได้ดอกเบี้ยรับสุทธิและมูลค่า สินทรัพย์ของธนาคารลดลงหรือเพิ่มขึ้น กล่าวคือ ความเสี่ยงที่รายได้ของธนาคารได้รับผลกระทบในทางลบจากการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยของรายการหนี้สิน สินทรัพย์ และส่งผลกระทบต่อรายได้ดอกเบี้ยสุทธิของธนาคาร (Net Interest Income) เช่น ค่าธรรมเนียมเงินกู้ ค่าธรรมเนียมการให้บริการเงินฝาก ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยมีแหล่งที่มา ดังนี้

1.1 Re-pricing Risk คือ ความเสี่ยงจากการปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยเกิดจากความแตกต่างของระยะเวลาครบกำหนดของสินทรัพย์และหนี้สินที่คิดอัตราดอกเบี้ยคงที่และอัตราดอกเบี้ยลอยตัว รวมทั้งสัญญาอัตราดอกเบี้ยล่วงหน้าที่ได้ตกลงกันไว้ในอดีตสำหรับการเรียกเก็บดอกเบี้ยในอัตราคงที่และต่อมาอัตราดอกเบี้ยอีกด้านหนึ่งที่เป็นคู่สัญญาเปลี่ยนแปลงไป ทำให้เกิดผลกระทบต่อรายได้ดอกเบี้ยรับสุทธิ (Net Interest Income) ลดลง

1.2 Yield Curve Risk คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากอัตราผลตอบแทนของตราสารหนี้เปลี่ยนแปลงไปอย่างไม่สัมพันธ์กันระหว่างระยะเวลาและผลตอบแทน Yield Curve คือ เส้นผลตอบแทนที่ใช้อ้างอิงในการประเมินราคาตราสารหนี้หรือเป็นอัตราสำหรับการเรียกเก็บหรือจ่ายดอกเบี้ยของสินเชื่อและเงินฝาก

1.3 Option Risk คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการชำระคืนสินเชื่อก่อนกำหนดหรือหนี้สินที่เจ้าหนี้เรียกให้ชำระคืนก่อนกำหนดที่ได้ตกลงกันไว้ โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใดๆ หรือเครื่องมือทางการเงินที่มีสิทธิที่เรียกว่า Option แฝงอยู่

1.4 Basis Risk คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากความเปลี่ยนแปลงของอัตราเบี้ยที่ใช้อ้างอิงในการคิดดอกเบี้ยของด้านสินทรัพย์และหนี้สินที่เปลี่ยนแปลงไปในจำนวนที่ไม่เท่ากันเมื่อครบกำหนดในการปรับเปลี่ยนดอกเบี้ย (Rollover)

2. ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นกับผลกำไรหรือเงินทุนอันเกิดขึ้นจากการที่ธนาคารไม่สามารถปฏิบัติตามภาระผูกพันเมื่อครบกำหนดได้ รวมทั้งการไม่สามารถจัดการกับการเปลี่ยนแปลงหรือการลดลงของแหล่งที่มาของเงินทุนได้

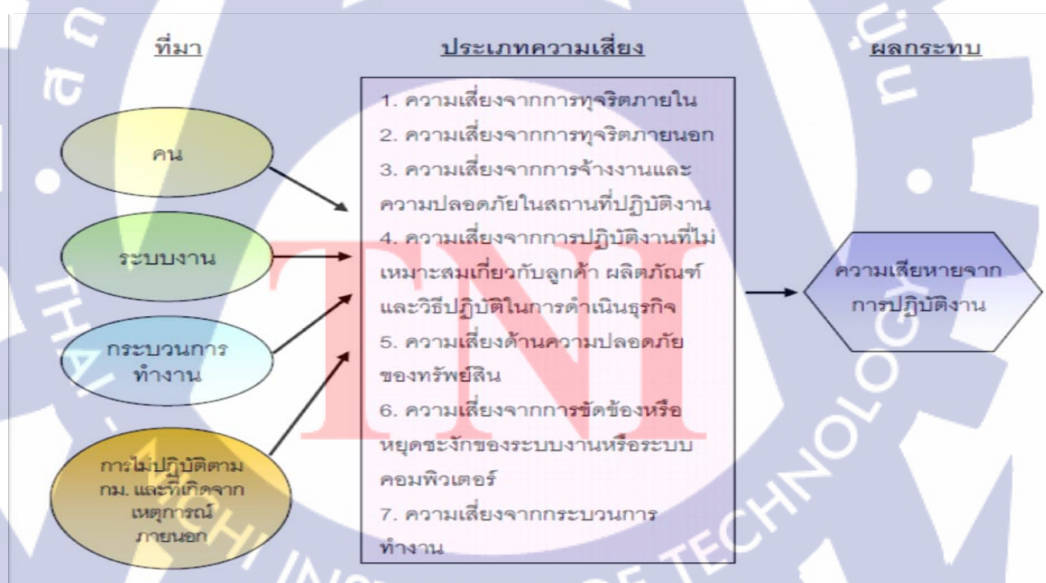
3. ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน (Foreign Exchange Risk) เป็นความเสี่ยงที่รายได้หรือเงินกองทุนได้รับผลกระทบในทางลบเนื่องจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเนื่องมาจากการทำธุรกรรมในสกุลเงินต่างประเทศหรือจากการมีสินทรัพย์หรือหนี้สินในเงินสกุลต่างประเทศ ที่เกิดขึ้นในตลาด เป็นความเสี่ยงที่กระทบต่อผลกำไรหรือเงินทุนที่ลดลง

4. ความเสี่ยงจากราคา (Price Risk) เป็นความเสี่ยงที่รายได้หรือเงินกองทุนได้รับผลกระทบในทางลบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของราคาตราสารหนี้และตราสารทุน ทำให้มูลค่าของพอร์ตเงินลงทุนเพื่อค้าและเพื่อขาย ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อการทำการกำไรของสถาบันการเงินลดลง

ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk)

ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ คือ ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากความผิดพลาดภายในกระบวนการทำงาน พนักงาน ระบบงาน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และจากเหตุการณ์หรือปัจจัยภายนอก ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการสำหรับธุรกิจธนาคารพาณิชย์ถือได้ว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในด้านการบริหารความเสี่ยง ซึ่งความเสี่ยงด้านปฏิบัติการอาจจะมีผลกระทบต่อความเสี่ยงด้านอื่นๆ โดยอาจจะเป็นสาเหตุของความเสี่ยงด้านเครดิต ความเสี่ยงด้านตลาด ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง และความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ได้ ยกตัวอย่างเช่น ความไม่ถูกต้องของข้อมูลส่งผลการตัดสินใจให้สินเชื่อ การหยุดชะงักของระบบปฏิบัติการ เหตุการณ์ภัยทางธรรมชาติ เป็นต้น ซึ่งถ้าหากไม่มีการจัดการความเสี่ยงที่ดีแล้วจะส่งผลให้ธนาคารพาณิชย์ได้รับความเสียหายต่อรายได้ของธนาคารพาณิชย์ โดยปัจจัยความเสี่ยงด้านปฏิบัติการประกอบไปด้วย

1. ปัจจัยด้านบุคลากร
2. ปัจจัยด้านระบบงาน
3. ปัจจัยด้านกระบวนการทำงาน
4. ปัจจัยภายนอก



รูปที่ 5 ที่มาและประเภทของความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2552). คู่มือการตรวจสอบความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ. หน้า 9.

ที่มาของความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

1. ปัจจัยด้านบุคลากร ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งการมีกระบวนการทำงานที่ผิดพลาด หรือหากไม่มีมาตราในควบคุมและบริหารทรัพยากรบุคคลในองค์กรที่ดีเพียงพอ อาจนำไปสู่การทุจริตทั้งภายในและภายนอก และจะผลต่อประสิทธิภาพในการบริการและภาพลักษณ์ที่ดีของธนาคารพาณิชย์ ดังนั้นการคัดเลือกบุคลากร การฝึกอบรม และพัฒนาพนักงานจึงเป็นสิ่งที่ธนาคารควรให้ความสำคัญ ซึ่งการคัดเลือกพนักงานมาเป็นเจ้าหน้าที่สินเชื่อควรคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้

1.1 พื้นฐานความรู้ เจ้าหน้าที่สินเชื่อที่ดี ควรมีพื้นฐานความรู้ด้านการบัญชีและการเงินซึ่งจะช่วยให้สามารถวิเคราะห์ฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของผู้กู้ ความรู้ทางการเงินจะช่วยให้สามารถคำนึงถึงความต้องการใช้เงินของผู้กู้ได้ถูกต้อง สามารถจัดหาประเภทวงเงินสินเชื่ออย่างเหมาะสมกับสภาพการดำเนินงานของผู้กู้ได้

1.2 การหาข้อมูลและการวิเคราะห์ ประการแรกคือการหาข้อมูลโดยจะต้องรู้แหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือนั้นควรจะมาจกแหล่งใด ซึ่งข้อมูลบางอย่างสามารถหาได้จากภายในธนาคารเอง เช่นข้อมูลสินเชื่อในอดีต รายการเดินบัญชีของลูกค้า เป็นต้น ความสามารถอีกประการหนึ่งที่เจ้าหน้าที่สินเชื่อ คือ เจ้าหน้าที่สินเชื่อจะต้องรู้จักนำข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับมาถ่วงถ่วงและวิเคราะห์ และจะต้องใช้ดุลยพินิจมาจัดลำดับความสำคัญเพื่อการพิจารณาต่อไป

2. ปัจจัยด้านระบบงาน ปัจจัยดังกล่าวถือเป็นตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจของธนาคาร เนื่องจากเป็นปัจจัยหลักที่ส่งมอบงานและบริการถึงผู้รับประโยชน์สุดท้าย ซึ่งก็คือกลุ่มลูกค้า หากกระบวนการเกิดความเสียหาย ขัดข้อง หรือมีการหยุดชะงัก จะส่งผลกระทบต่อโดยตรงแก่ลูกค้า รวมไปถึงความถูกต้องและความเชื่อถือได้ของข้อมูลและระบบการสื่อสารภายในธนาคาร

3. ปัจจัยด้านกระบวนการทำงาน กระบวนการ หรือขั้นตอนในการปฏิบัติงานคือส่วนสำคัญที่สุด เพราะถ้าหากมีกระบวนการงานการทำงานที่มีประสิทธิภาพ มีความชัดเจนและง่ายต่อการปฏิบัติ มีกฎระเบียบและข้อบังคับที่ชัดเจน ก็จะส่งผลที่ต่อธนาคารพาณิชย์ในด้านของความถูกต้องและความน่าเชื่อถือ ความสะดวกรวดเร็ว และได้รับความไว้วางใจในการใช้บริการกับธนาคารพาณิชย์

4. ปัจจัยภายนอก เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน เนื่องจากเป็นปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น ปัญหาภัยธรรมชาติ น้ำท่วมกรุงเทพฯ และปริมณฑลในปี พ.ศ. 2554 ปัญหาการเมืองภายในประเทศ เป็นต้น ดังนั้นธนาคารพาณิชย์จึงมีความจำเป็นในการวิเคราะห์วางแผนเพื่อหามาตรการรองรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากปัจจัยภายนอกเหล่านั้น

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินเพื่อการวิเคราะห์ฐานะทางการเงินของธุรกิจ (Financial Ratio Analysis)

จากงบดุลที่แสดงฐานะทางการเงินของบริษัทซึ่งจะประกอบด้วย สินทรัพย์ หนี้สินและ ส่วนของเจ้าของแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของการได้มาซึ่งสินทรัพย์ใดๆ จะมีแหล่งที่มาของเงินทุนมาจากแหล่งเงินทุนภายในและแหล่งเงินทุนที่ได้มาจากการกู้ยืมจากแหล่งเงินทุนภายนอก โดยการได้มาของแหล่งเงินทุนภายนอกมาจาก 2 ทางด้วยกันคือ จากการกู้ยืม และการระดมทุนจากผู้ถือหุ้น การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis) คือ การนำอัตราส่วนทางการเงินมาใช้ในการเปรียบเทียบความเสี่ยงและผลตอบแทนของกิจการต่างๆ เพื่อช่วยให้ผู้ลงทุนและเจ้าหนี้ทำการตัดสินใจลงทุนและตัดสินใจให้สินเชื่อ

การพิจารณาวิเคราะห์เพื่อให้สินเชื่อเพื่อธุรกิจกับบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) นั้นธนาคารพาณิชย์จะทำการวิเคราะห์ผ่านเครื่องมือทางการเงิน โดยใช้เครื่องมือที่เรียกว่า การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินมาเป็นตัววิเคราะห์ โดยใช้ประเมินความเสี่ยงในการคาดการณ์สถานะในอนาคตของบริษัท การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินที่นำมาพิจารณาในการวิเคราะห์สินเชื่อสามารถแบ่งออกเป็น :-

1. อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการบริหารสภาพคล่อง (Liquidity Ratio)
2. อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio)
3. อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการก่อหนี้และชำระหนี้ของธุรกิจ (Leverage Ratio or Financial Ratio)

อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการบริหารสภาพคล่อง (Liquidity Ratio)

อัตราส่วนในกลุ่มนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดสภาพคล่อง โดยพิจารณาจากความสามารถในการจ่ายชำระหนี้ระยะสั้น

อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio) เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความสามารถในการจ่ายหนี้ระยะสั้น จากหลักการที่ว่า สินทรัพย์หมุนเวียนและหนี้สินหมุนเวียนสามารถเปลี่ยนกลับเป็นเงินสดได้ภายในระยะเวลา 1 ปี เจ้าหนี้ระยะสั้นจะได้รับ ความคุ้มครองจากสินทรัพย์ที่ค่อนข้างเปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็วเพียงพอถ้าอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนมีค่าสูง แสดงว่าบริษัทมีสินทรัพย์หมุนเวียนมากพอที่จะชำระหนี้ได้เร็ว อัตราส่วนนี้จึงเป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดฐานะทางการเงินหรือสภาพคล่องระยะสั้นของวิสาหกิจ

$$\text{อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน} = \frac{\text{Current Assets}}{\text{Current Liabilities}} \dots\dots(1)$$

อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว (Quick Ratio) ซึ่งถึงความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้น โดยทั่วไปสินค้าคงเหลือเป็นสินทรัพย์ที่สภาพคล่องน้อยที่สุด เนื่องจากมีกักตุนสินค้าไว้เพื่อรอการขายทำให้อาจเกิดปัญหาสภาพคล่องได้ ในการคำนวณอัตราส่วนนี้จึงมีการหักลบสินค้าคงเหลือออกไป ถ้าอัตราส่วนนี้มีค่าสูงแสดงถึงความคล่องตัวในการชำระหนี้ได้เร็ว

$$\text{อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว} = \frac{\text{Current Assets} - \text{Inventories}}{\text{Current Liabilities}} \dots\dots(2)$$

อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio)

แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงานของบริษัท และแสดงถึงผลกระทบของสภาพคล่อง การจัดการสินทรัพย์และหนี้สิน ที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัท โดยมุ่งเน้นการวิเคราะห์โดยใช้กำไรสุทธิเป็นพื้นฐาน

อัตรากำไรจากยอดขาย (Profit Margin on Sales) แสดงถึงความสามารถในการจัดการ และรายได้จากการขายหลังจากหักค่าใช้จ่ายแล้ว เป็นการวัดระดับความสามารถในการทำกำไรในช่วงเวลานั้น สะท้อนให้เห็นแนวโน้มของรายได้ และการควบคุมค่าใช้จ่ายทั้งด้านการผลิต การดำเนินงาน และการตลาด ซึ่งปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่ออัตราส่วนนี้อาจมาจากการที่บริษัทมีการแข่งขันมากและความต้องการของตลาดลดลงทำให้เกิดต้นทุนต่อหน่วยที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากประสิทธิภาพในการผลิตต่ำลง หากอัตราส่วนนี้มีค่าสูง หมายถึง บริษัทมีความสามารถและประสิทธิภาพในการจัดการได้ดี

$$\text{Profit Margin on Sale} = \frac{\text{Net Income Available to Common Stockholder (NI)}}{\text{Sales}} \dots\dots(3)$$

อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ทั้งหมด (Return On Assets : ROA) แสดงถึงระดับผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมของบริษัทว่าอยู่ในระดับใด มีแนวโน้มอย่างไรและควรมีแนวโน้มที่ดีต่อการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ เพราะการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ หมายถึงโอกาสที่บริษัทจะทำการลงทุนขึ้น เป็นการวัดความสามารถในการทำกำไรของสินทรัพย์ทั้งหมดที่บริษัทใช้ไปในการดำเนินงานทางธุรกิจ ค่าที่ได้จากการคำนวณยิ่งมาก แสดงว่าบริษัทมีความสามารถในการทำกำไรดี

$$\text{ROA} = \frac{\text{Net Income Available to Common Stockholder}}{\text{Total Assets}} \dots\dots(4)$$

อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (Return On Common Equity) แสดงถึงระดับผลตอบแทนต่อส่วนทุนของบริษัทว่าอยู่ในระดับใด เป็นการวัดความสามารถในการทำกำไรจากเงินทุนของผู้ถือหุ้น หากค่าที่ได้จากการคำนวณสูง แสดงว่าผู้ถือหุ้นมีโอกาสดำเนินการผลตอบแทนสูง

$$ROE = \frac{\text{Net Income Available to Common Stockholder}}{\text{Common Equity}} \dots\dots(5)$$

โดยทั่วไปแล้วระดับของ ROA และ ROE มักจะสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน ถ้าอัตราส่วนทั้งสองส่วนนี้ส่วนแสดงให้เห็นถึงบริษัทสามารถนำสินทรัพย์ไปสร้างเป็นกำไรได้ดีขึ้นและจะส่งผลดีต่ออัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น (ROE) ด้วย ถ้าบริษัทไม่มีการก่อหนี้ ROE = ROA แต่ถ้าบริษัทมีการก่อหนี้ ROE > ROA

อัตราส่วนผลตอบแทนจากการดำเนินงานต่อสินทรัพย์ (Basic Earning Power) แสดงถึงความสามารถในการทำกำไรจากสินทรัพย์ของบริษัทก่อนที่จะถูกกระทบโดยภาษีและดอกเบี้ย

$$BEP = \frac{EBIT}{\text{Total Assets}} \dots\dots(6)$$

อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการก่อหนี้และชำระหนี้คืนของธุรกิจ (Leverage Ratio or Financial Ratio)

อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt-to-Asset Ratio) แสดงถึงสัดส่วนของเงินทุนรวมของบริษัทที่ได้มาจากการก่อหนี้ หากมีอัตราส่วนนี้สูงเกินไปย่อมไม่เป็นผลดีนัก เพราะนั่นหมายถึงบริษัทจะมีภาระในรูปของดอกเบี้ยจ่ายจำนวนมาก

$$\text{Debt-to-Asset Ratio} = \frac{\text{Total Debt}}{\text{Total Asset}} \dots\dots(7)$$

ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (Times Interest Earned: TIE) แสดงถึงความสามารถในการชำระดอกเบี้ยเงินกู้ กล่าวคือ กำไรจากการดำเนินงาน (EBIT) สามารถลดลงได้มากเพียงใด ก่อนที่บริษัทจะไม่สามารถชำระดอกเบี้ยจ่ายต่อปีได้ หากอัตราส่วนนี้มีค่าสูงแสดงว่าบริษัทมีความสามารถเพียงพอที่จะชำระดอกเบี้ยได้ดี

$$\text{TIE Ratio} = \frac{\text{EBIT}}{\text{Interest Charges}} \quad \text{.....(8)}$$

อัตราส่วนวัดความสามารถจ่ายคืนเงินต้นและดอกเบี้ย (EBITDA Coverage Ratio) เป็นอัตราส่วนที่แสดงการเปรียบเทียบว่าธุรกิจมีกำไรจากการดำเนินงานเป็นกี่เท่าของดอกเบี้ยจ่ายและเงินต้น ถ้าอัตราส่วนความสามารถจ่ายคืนเงินต้นและดอกเบี้ยสูง แสดงว่าธุรกิจมีกำไรจากการดำเนินงานมากเมื่อเทียบกับเงินต้นและดอกเบี้ยจ่าย ธุรกิจมีความสามารถในการจ่ายชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยได้ดีด้วย

$$\text{EBITDA Coverage Ratio} = \frac{\text{EBITDA} + \text{Lease Payments}}{\text{Interest} + \text{Loan Repayment} + \text{Lease Payments}} \quad \text{.....(9)}$$

ซึ่งอัตราส่วนนี้ประโยชน์มากสำหรับเจ้าหนี้เงินกู้ระยะสั้น เนื่องจากระยะเวลาของการกู้ระยะสั้นๆ นั้น ค่าเสื่อมราคาสามารถที่จะนำมาชำระหนี้ระยะสั้นๆ นั้นได้ ในช่วงระยะเวลายาวๆ นั้นค่าเสื่อมราคาจะต้องนำกลับไปลงทุนต่อ ดังนั้นธนาคารและเจ้าหนี้ระยะสั้นจะชอบมองที่อัตราส่วนวัดความสามารถจ่ายคืนเงินต้นและดอกเบี้ย (EBITDA Coverage Ratio)

ทฤษฎีแบบจำลองความเสี่ยงและความเป็นไปได้ที่จะเกิดภาวะล้มละลายของธุรกิจ (The Z-Score Model)

ความล้มเหลวทางการเงินคือสิ่งที่ธุรกิจไม่ได้ต้องการประสบจากการดำเนินธุรกิจ ความล้มเหลวทางการเงินนั้นมีความหมายครอบคลุมตั้งแต่ภาวะที่ธุรกิจขาดสภาพคล่องจนไม่สามารถชำระหนี้สินระยะสั้นหรือหนี้สินทั้งหมดได้

แบบจำลองความเสี่ยงและความเป็นไปได้ที่จะล้มละลาย (Z-Score Model) คือการนำข้อมูลทางบัญชีและอัตราส่วนทางการเงินซึ่งถือว่าเป็นข้อมูลที่เผยแพร่ให้สาธารณะชนโดยทั่วไปรับทราบ เป็นข้อมูลที่ประโยชน์ในหลายๆ ด้าน เช่น เพื่อประเมินฐานะทางการเงินของธุรกิจ เพื่อประเมินผลการดำเนินงานของธุรกิจในรอบ 1 ปี เพื่อคาดการณ์แนวโน้มของธุรกิจในอนาคต เพื่อประเมินความสามารถในการชำระหนี้ เป็นต้น ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าข้อมูลทางบัญชีและอัตราส่วนทางการเงินสามารถทำนายภาวะความล้มละลายของธุรกิจได้ จนพัฒนาเป็นแบบจำลองการทำนายภาวะความล้มละลายหลายแบบด้วยกัน

วิวัฒนาการแบบจำลองการพยากรณ์ภาวะความล้มละลายของธุรกิจ

การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานเพื่อประเมินสถานะการดำเนินงานของธุรกิจในอดีตนั้นพัฒนามาจากการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินและพัฒนาไปสู่ตัวแบบการพยากรณ์ความล้มเหลวของธุรกิจ ซึ่งวิวัฒนาการของแบบจำลองพยากรณ์ภาวะความล้มละลายของธุรกิจแบ่งออกเป็นช่วงการศึกษา ดังนี้

Single Ratio Model ของ วิลเลียม บีเวอร์ (William Beaver. 1966 : 77-111) เป็นการศึกษาและคิดค้นการพยากรณ์ภาวะความล้มละลายของธุรกิจในปี 1966 โดยการนำอัตราส่วนทางการเงินมาพยากรณ์ภาวะความล้มละลายและภาวะความไม่ล้มละลาย โดยใช้ข้อมูลทางบัญชีตัวเดียวเป็นตัววิเคราะห์และจำแนกธุรกิจที่ล้มละลายและไม่ล้มละลาย การพยากรณ์นั้นจะเป็นการพยากรณ์ในช่วงเวลาก่อนหน้าการล้มละลาย 5 ปี ซึ่งจากการศึกษาอัตราส่วนทางการเงินทั้งหมด 30 อัตราส่วน พบว่าอัตราส่วนที่สามารถหาความสัมพันธ์ของธุรกิจที่อยู่ในสภาวะล้มละลายและธุรกิจที่ไม่อยู่ในสภาวะล้มละลายนั้นมีทั้งหมด 6 อัตราส่วน ได้แก่ อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนกระแสเงินสดจากการดำเนินงานต่อหนี้สินรวม อัตราส่วนการหมุนเวียน และอัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อสินทรัพย์หมุนเวียน โดยศาสตราจารย์ Beaver พบว่าอัตราส่วนทางการเงินที่มีความแม่นยำในการพยากรณ์และความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุดในการเกิดภาวะความล้มละลายของธุรกิจอย่างน้อย 5 ปีก่อนเกิดการล้มละลายขึ้นจริงคือ อัตราส่วนกระแสเงินสดจากการดำเนินงานต่อหนี้สินรวม

Multivariate Discriminant Analysis ของศาสตราจารย์ Altman ซึ่งถูกคิดค้นในปี 1986 เป็นการสร้างแบบจำลองความเป็นไปได้ที่จะล้มละลายของธุรกิจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการวัดความสามารถในการดำเนินงานทางการเงินของธุรกิจและวินิจฉัยความเป็นไปได้ที่จะล้มละลายของธุรกิจ โดยใช้การคำนวณทางสถิติคือการวิเคราะห์แบบจำแนกกลุ่ม (Discriminant Analysis) เป็นการวิเคราะห์โดยการจำแนกกลุ่มออกเป็นกลุ่มย่อยๆ ตั้งแต่สองกลุ่มขึ้นไป โดยมีแนวความคิดว่าข้อมูลที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มเดียวกันจะมีคุณสมบัติที่คล้ายคลึงกัน ข้อมูลที่อยู่คนละกลุ่มจะมีคุณสมบัติที่แตกต่างกัน ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะต้องอยู่ในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น ในการพยากรณ์ภาวะความล้มละลายทางธุรกิจของศาสตราจารย์ Altman นั้นได้ทำการศึกษาจากข้อมูลกลุ่มตัวอย่างคือ กลุ่มธุรกิจการผลิต (Manufacturing Companies) จำนวนทั้งสิ้น 66 บริษัท และจำแนกข้อมูลออกเป็น 2 กลุ่มด้วยกันคือ กลุ่มธุรกิจที่มีภาวะความล้มละลาย และกลุ่มธุรกิจที่ไม่มีภาวะความล้มละลายจำนวนเท่ากันคือกลุ่มละ 33 บริษัทและทำการสร้างสมการเพื่อหาความสัมพันธ์ของแต่ละกลุ่มและปัจจัยที่คาดว่าจะส่งผลให้ข้อมูลกลุ่มนั้นมีความแตกต่างกัน โดยการวิเคราะห์จำแนกกลุ่มนั้นใช้หลักการวิเคราะห์สมการถดถอยและการวิเคราะห์ความแปรปรวน ซึ่งจะทำให้ได้ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามในรูปของสมการเชิง

เส้น $Z = V_1 T_1 + V_2 T_2 + \dots + V_n T_n$ เรียกว่า การสร้างแบบจำลองที่แสดงถึงความ

โดยที่

$V_1, V_2, \dots, V_n$ เท่ากับ ค่าสัมประสิทธิ์ตัวคูณ (Discriminant Coefficients) และ
 $T_1, T_2, \dots, T_n$ เท่ากับ ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

โดยเครื่องมือทางการเงินเป็นตัวแปรสำคัญในการวิเคราะห์หาข้อมูล คือ อัตราส่วนทางการเงินเป็นตัวแปรอิสระ (Independent Variables) และ ธุรกิจที่มีโอกาสจะล้มละลายหรือไม่นั้นเป็นตัวแปรตาม (Dependent Variables) โดยอัตราส่วนทางการเงินที่ถูกนำมาใช้ในการศึกษามีจำนวนทั้งสิ้น 22 อัตราส่วน หลังจากศึกษาพบว่า มี 5 อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญในการพยากรณ์ภาวะความล้มละลายของธุรกิจ

Z-Score Model โดยนำข้อมูลรายงานงบการเงิน อันได้แก่ งบดุลและงบกำไรขาดทุนของธุรกิจมาคำนวณหาอัตราส่วนทางการเงินและนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ (Financial Ratio Analysis) ก่อนการล้มละลายล่วงหน้า 2 ปี โดยอัตราส่วนทางการเงินทั้งหมดที่นำมาคำนวณและประมวลผล การประมวลผลของข้อมูลแบ่งเป็น อัตราส่วนแสดงการมีสภาพคล่องทางการเงินของธุรกิจ (Liquidity Ratio) อัตราส่วนแสดงถึงการมีเงินทุนเพียงพอ (Solvency Ratio) อัตราส่วนแสดงถึงการมีความสามารถในการชำระคืนหนี้ (Leverage Ratio) อัตราส่วนแสดงถึงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) และอัตราส่วนแสดงถึงความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ (Efficiency Ratio) และนำผลที่ได้มาแทนค่าใส่สูตรเพื่อหาค่า Z-Score เพื่อดูผลของคะแนนที่ออกมาว่า ธุรกิจนี้มีคะแนนอยู่ที่ระดับใด และนำค่าที่ได้ไปเปรียบเทียบกับตาราง โดยจะสามารถบอกได้ว่า ธุรกิจนี้มีฐานะทางการเงินเช่นไร มีความเสี่ยงและสมควรที่จะปล่อยกู้หรือไม่หากมีการขอสินเชื่อ โดยสมการที่ใช้ในการคำนวณ Z-Score Model คือ

$$Z = 1.2T_1 + 1.4T_2 + 3.3T_3 + 0.6T_4 + 0.999T_5 \quad \text{--- (Original Z Model)}$$

โดยที่

T_1 = สินทรัพย์หมุนเวียน – หนี้สินหมุนเวียน / สินทรัพย์รวม

T_2 = กำไรสะสม / สินทรัพย์รวม

T_3 = กำไรจากการดำเนินงานก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี / สินทรัพย์รวม

T_4 = มูลค่าหุ้นตามราคาตลาด / หนี้สินรวม

T_5 = รายได้จากการขาย / สินทรัพย์รวม

Z = ดัชนีวัดความล้มเหลวทางการเงินของธุรกิจ

โดยตัวแปร (T_1) คือเงินทุนหมุนเวียนซึ่งเป็นการวัดสภาพคล่องของธุรกิจ (T_2) ผลกำไรสะสม คือตัวแปรที่ทำให้ทราบว่าธุรกิจนั้นมีกำไร และนำกำไรไปสร้างผลตอบแทนกลับมาให้กับธุรกิจมากน้อยเพียงใด (T_3) คือตัวแปรที่แสดงถึงคุณภาพของกำไรว่าเงินที่ธุรกิจนำไปใช้ก่อนให้เกิดผลตอบแทนกลับมาให้กับธุรกิจเป็นเท่าใด (T_4) คือตัวแปรที่แสดงถึงมูลค่าของกิจการในขณะนั้น และตัวแปรสุดท้าย (T_5) คือตัวแปรที่แสดงถึงความสามารถในการสร้างรายได้ของธุรกิจ จากนั้นนำตัวเลขที่คำนวณได้จากอัตราส่วนทั้ง 5 มาแทนค่าลงในสมการแบบจำลอง Z-Score และนำผลที่ได้มาพิจารณาว่าธุรกิจนั้นมีคะแนนอยู่ในระดับใด และนำไปเปรียบเทียบกับตารางว่าจะเห็นว่าธุรกิจมีสถานะทางการเงินเช่นไร มีความเสี่ยงมากน้อยแค่ไหนหากมีการปล่อยสินเชื่อให้กับธุรกิจ

ความหมายของค่าตัวแปรอิสระ (T)

อัตราส่วนทุนการดำเนินงานต่อสินทรัพย์รวม (T_1)

$$T_1 = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน} - \text{หนี้สินหมุนเวียน}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

อัตราส่วนนี้ใช้วัดสภาพคล่องทางการเงินของธุรกิจ ซึ่งถือเป็นอัตราส่วนพื้นฐานสำคัญที่ใช้ในการวิเคราะห์ปัญหาทางการเงิน โดยพิจารณาจากสินทรัพย์หมุนเวียนหรือแหล่งใช้ไปของเงินทุนระยะสั้น และหนี้สินหมุนเวียนหรือแหล่งที่มาของเงินทุนระยะสั้น ต่อสินทรัพย์รวมทั้งหมดของธุรกิจ ซึ่งหากอัตราส่วนนี้มีค่าอยู่ในระดับต่ำ จะแสดงว่าไม่มีประสิทธิภาพในการบริหารสภาพคล่องระยะสั้นของธุรกิจและความไม่สามารถดำเนินงานต่อไปในอนาคตของธุรกิจได้

อัตรากำไรสะสมต่อสินทรัพย์รวม (T_2)

$$T_2 = \frac{\text{กำไรสะสม}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

อัตราส่วนนี้ใช้วัดความสามารถในการสะสมกำไรตลอดช่วงระยะเวลาที่มีการดำเนินงานธุรกิจ โดยไม่คำนึงถึงอายุการดำเนินงานและระดับของธุรกิจ กล่าวคือ ธุรกิจที่เพิ่งเริ่มดำเนินการมักจะมีค่าอัตราส่วนนี้อยู่ในระดับที่ต่ำเนื่องจากมีระยะเวลาในการสะสมกำไรค่อนข้างสั้น แต่ก็ไม่สามารถนำมาเป็นข้อยกเว้นในการไม่ถูกจัดลำดับให้อยู่ในสถานะล้มละลายได้ เพราะหากบริษัทที่ดำเนินการมานาน หากมีสัดส่วนของกำไรสะสมต่อสินทรัพย์รวมในระดับที่ต่ำแล้วก็มีสถานะที่จะล้มละลายเช่นเดียวกัน

อัตราส่วนรายได้ก่อนหักดอกเบี้ยและภาษีต่อสินทรัพย์รวม (T₃)

$$T_3 = \frac{\text{รายได้ก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

อัตราส่วนนี้ใช้วัดประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์เพื่อก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจ โดยเป็นรายได้จากการดำเนินงานที่แท้จริง โดยไม่มีการนำต้นทุนทางการเงินและภาษีเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งหากอัตราส่วนมีค่าในระดับที่ต่ำ แสดงถึงความไม่มีประสิทธิภาพในการนำสินทรัพย์ไปบริหารเพื่อก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจได้ และอาจนำไปสู่สภาวะการล้มละลายของธุรกิจ เนื่องจากธุรกิจมีสัดส่วนของหนี้สินที่สูงเกินกว่ามูลค่าของสินทรัพย์รวมที่ธุรกิจมี

อัตราส่วนมูลค่าหุ้นตามราคาตลาดต่อหนี้สินรวม (T₄)

$$T_4 = \frac{\text{มูลค่าหุ้นตามราคาตลาดที่เสนอขายในตลาด}}{\text{หนี้สินรวม}}$$

อัตราส่วนนี้ใช้ในการวัดความมั่นคงของธุรกิจหรือการวัดความอ่อนแอทางการเงินของธุรกิจอันเนื่องมาจากการก่อหนี้ โดยพิจารณาจากสัดส่วนของหนี้สินทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ถือเป็นภาระผูกพันทางการเงินที่ธุรกิจจะต้องชำระคืนหนี้ตามระยะเวลาที่กำหนด เทียบกับมูลค่าของหุ้นทั้งหุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิตามราคาตลาดที่เสนอขายจริงในตลาด ซึ่งหากอัตราส่วนนี้แสดงถึงจุดที่ทำให้หนี้สินมากกว่าสินทรัพย์แล้วจะแสดงถึงการมีเงินทุนที่ไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน

อัตราส่วนยอดขายต่อสินทรัพย์รวม (T₅)

$$T_5 = \frac{\text{ยอดขาย}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

อัตราส่วนนี้ใช้วัดความสามารถในการใช้สินทรัพย์ของธุรกิจ โดยแสดงถึงศักยภาพในการบริหารสินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อสร้างให้รายได้ให้กับธุรกิจ ซึ่งถือเป็นอัตราส่วนที่อาจให้ความหมายที่สำคัญในการบ่งชี้ถึงปัญหาทางการเงินของธุรกิจ

Z : Overall Index

ค่าดัชนีที่ได้จากคำนวณมาแบ่งกลุ่มของธุรกิจที่มีโอกาสจะเกิดภาวะล้มละลายกับกลุ่มบริษัทที่มีความมั่นคงทางการเงินแยกออกจากกัน

สำหรับการแปรผลจะทำการแปลผลโดยนำค่าคะแนนมาตรฐาน (Z-Score) มาคำนวณเปรียบเทียบกับค่า (Z-Score) ที่คำนวณได้ ค่าคะแนนความแม่นยำของ Altman's Z-Score Model ในการทำนายความเป็นไปได้ที่จะล้มละลายนั้น กลุ่มที่ทำนายว่าล้มละลายมีค่าความแม่นยำอยู่ที่ร้อยละ 94 และกลุ่มที่ทำนายว่าไม่ล้มละลายอยู่ที่ร้อยละ 97 ซึ่งความแม่นยำของแบบจำลองนี้สามารถทำได้อย่างแม่นยำในระยะเวลาก่อนการล้มละลายล่วงหน้า 2 ปี โดยการกำหนดการค่ามาตรฐาน (Z-Score) มีความหมายดังนี้

ค่ามาตรฐาน (Z-Score) ต่ำกว่า 1.81 หมายถึง มีความเป็นไปได้ที่ธุรกิจจะเกิดภาวะความล้มละลายในช่วงระยะเวลาล่วงหน้า 2 ปี อยู่ในเขตที่เรียกว่า “Distress Zone” โดยมีความเสี่ยงที่สูงมาก แสดงถึงฐานะทางการเงินของธุรกิจที่ย่ำแย่และมีความสามารถต่ำมากในการชำระคืนหนี้

ค่ามาตรฐาน (Z-Score) ระหว่าง 1.81 ถึง 2.99 หมายถึง ธุรกิจกำลังประสบปัญหาภาวะทางการเงิน แต่ยังไม่สามารถระบุแน่ชัดได้ว่าจะมีโอกาสที่จะล้มละลายหรือไม่ แต่เป็นที่เฝ้าระวังหากมีการให้สินเชื่อ ยังคงอยู่ในเขตที่มีความเสี่ยงแต่มีโอกาสดูแลหนี้ได้ เรียกว่า “Gray Zone”

ค่ามาตรฐาน (Z-Score) สูงกว่า 2.99 หมายถึง ธุรกิจมีความน่าเชื่อถือเพียงพอ ไม่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงที่มีความเป็นไปได้ที่จะล้มละลายภายใน 1 ปีหรือ 2 ปีข้างหน้า มีความปลอดภัยหากมีการให้สินเชื่อ ก็สามารถจ่ายชำระคืนหนี้ได้ เรียกว่า “Safe Zone”

ต่อมาภายหลัง Edward I. Altman ได้มีการปรับปรุงและพัฒนาแบบจำลองขึ้นใหม่ โดยมีแนวคิดว่าจะทำอย่างไรให้แบบจำลองพยากรณ์ภาวะความล้มเหลวทางการเงินสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับธุรกิจในกลุ่มธุรกิจภาคเอกชน (Private Firms) และกลุ่มธุรกิจไม่ใช้การผลิต (Non – Manufacturing) เนื่องจาก Z-Score Model ตัวเริ่มต้นนั้นถูกสร้างมาให้เหมาะกับกลุ่มธุรกิจภาคการผลิต ดังนั้นจึงทำการพัฒนาแบบจำลองขึ้นใหม่คือ Z' Model สำหรับกลุ่มธุรกิจภาคเอกชน (Private Firms) และ Z'' Model สำหรับกลุ่มธุรกิจไม่ใช้การผลิต (Non – Manufacturing) โดยวิธีการคำนวณ Z-Score ใหม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงค่าตัวแปร (T₄) จากมูลค่าหุ้นตามราคาตลาดเป็นมูลค่าหุ้นตามราคาบัญชีแทนและกำหนดค่าสัมประสิทธิ์ตัวคูณของตัวแปรใหม่ทั้งหมด ซึ่งสมการ Z-Score ปรับปรุงใหม่ เป็นดังนี้ Z'-Score Model

$$Z' = 0.717T_1 + 0.847T_2 + 3.107T_3 + 0.420T_4 + 0.998T_5 \quad \text{---- (Z'-Score Model)}$$

โดยที่

T₁ = สินทรัพย์หมุนเวียน – หนี้สินหมุนเวียน / สินทรัพย์รวม

T₂ = กำไรสะสม / สินทรัพย์รวม

T₃ = กำไรจากการดำเนินงานก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี / สินทรัพย์รวม

$$\begin{aligned}
 T_4 &= \text{มูลค่าหุ้นตามราคาบัญชี / หนี้สินรวม} \\
 T_5 &= \text{รายได้จากการขาย / สินทรัพย์รวม} \\
 Z &= \text{ดัชนีวัดความล้มเหลวทางการเงินของธุรกิจ}
 \end{aligned}$$

ซึ่งสมการ Z' Score ใหม่มีความแตกต่างจากสมการเดิม ตัวอย่างเช่น ค่าสัมประสิทธิ์ตัวคูณ T_1 จากเดิม $1.2T_1$ เป็น $0.717 T_1$ และสำหรับค่าสัมประสิทธิ์ตัวคูณ T_4 จากเดิม $0.60T_4$ เป็น $0.42 T_4$ ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์มีค่าน้อยกว่าค่าสัมประสิทธิ์แบบดั้งเดิม ในขณะที่ตัวแปร T_3 และ T_5 มีค่าที่ไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก ซึ่งความแม่นยำของแบบจำลอง Z'-Score พบว่ากลุ่มที่ทำนายว่าล้มละลายมีค่าความแม่นยำอยู่ที่ร้อยละ 91 และกลุ่มที่ทำนายว่าไม่ล้มละลายมีคะแนนความแม่นยำอยู่ที่ร้อยละ 97 สำหรับการแปรผลจะทำการแปลงผลโดยนำค่าคะแนนมาตรฐาน (Z'-Score) มาคำนวณเปรียบเทียบกับค่า (Z'-Score) ที่คำนวณได้ ค่าคะแนนความแม่นยำของ Altman's Z'-Score Model ในการทำนายความเป็นไปได้ที่จะล้มละลายนั้นได้กำหนดการค่ามาตรฐาน (Z'-Score) มีความหมายดังนี้

ค่ามาตรฐาน (Z'-Score) ต่ำกว่า 1.23 หมายถึง มีความเป็นไปได้ที่ธุรกิจจะเกิดภาวะความล้มละลายในช่วงระยะเวลาล่วงหน้า 2 ปี อยู่ในเขตที่เรียกว่า "Distress Zone" โดยมีความเสี่ยงที่สูงมาก แสดงถึงฐานะทางการเงินของธุรกิจที่ย่ำแย่และมีความสามารถต่ำมากในการชำระคืนหนี้

ค่ามาตรฐาน (Z'-Score) ระหว่าง 1.23 ถึง 2.99 หมายถึง ธุรกิจกำลังประสบปัญหาภาวะทางการเงิน แต่ยังไม่สามารถระบุแน่ชัดได้ว่าจะมีโอกาสที่จะล้มละลายหรือไม่ แต่เป็นที่เฝ้าระวังหากมีการให้สินเชื่อ ยังคงอยู่ในเขตที่มีความเสี่ยงแต่มีโอกาสที่จะคืนหนี้ได้ เรียกว่า "Gray Zone"

ค่ามาตรฐาน (Z'-Score) สูงกว่า 2.99 หมายถึง ธุรกิจมีความน่าเชื่อถือเพียงพอ ไม่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงที่มีความเป็นไปได้ที่จะล้มละลายภายใน 1 ปีหรือ 2 ปีข้างหน้า มีความปลอดภัยหากมีการให้สินเชื่อ ก็สามารถจ่ายชำระคืนหนี้ได้ เรียกว่า "Safe Zone"

สำหรับ Z"-Score Model เนื่องจากในปี 1995 Altman พบว่าความล้มเหลวของระบบเครดิตในประเทศเกิดใหม่ มีสาเหตุมาจากน้ำหนักของตัวแปรอิสระที่ใช้มีความแตกต่างกันในระบบบัญชีและระบบการบริหารงาน จึงได้มีการพัฒนา Z"-Score Model ขึ้นเพื่อใช้กับตลาดเกิดใหม่โดยเฉพาะ Emerging Market Score Model หรือกลุ่มธุรกิจที่ไม่ใช่กลุ่มธุรกิจภาคการผลิต มีลักษณะเป็นสมการเส้นตรง ใช้อัตราส่วนทางการเงินในการวิเคราะห์ทั้งหมด 4 อัตราส่วน โดยตัดตัวแปรตัวสุดท้าย คือ ตัวแปร T_5 คือ อัตราส่วนยอดขายต่อสินทรัพย์รวมออกไปคงเหลือไว้เพียง 4 อัตราส่วนเท่านั้น โดยสมการ Z"-Score Model มีดังนี้

$$Z'' = 6.56T_1 + 3.26T_2 + 6.72T_3 + 1.05T_4 \quad \text{---- (Z''-Score Model)}$$

โดยที่

T_1 = สินทรัพย์หมุนเวียน – หนี้สินหมุนเวียน / สินทรัพย์รวม

T_2 = กำไรสะสม / สินทรัพย์รวม

T_3 = กำไรจากการดำเนินงานก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี / สินทรัพย์รวม

T_4 = มูลค่าหุ้นตามราคาบัญชี / หนี้สินรวม

Z = ดัชนีวัดความล้มเหลวทางการเงินของธุรกิจ

การแปรผลจะทำการแปรผลโดยนำค่าคะแนนมาตรฐาน (Z' -Score) มาคำนวณเปรียบเทียบกับค่า (Z' -Score) ที่คำนวณได้ การค่ามาตรฐาน (Z' -Score) มีความหมายดังนี้

ค่ามาตรฐาน (Z' -Score) ต่ำกว่า 1.1 หมายถึง มีความเป็นไปได้ที่ธุรกิจจะเกิดภาวะความล้มละลายในช่วงระยะเวลา 1 ปีหรือ 2 ปี อยู่ในเขตที่เรียกว่า “Distress Zone” โดยมีค่าความเสี่ยงที่สูงมาก แสดงถึงฐานะทางการเงินของธุรกิจที่ย่ำแย่และมีความสามารถต่ำมากในการชำระคืนหนี้

ค่ามาตรฐาน (Z' -Score) ระหว่าง 1.1 ถึง 2.6 หมายถึง ธุรกิจกำลังประสบปัญหาภาวะทางการเงิน แต่ยังไม่สามารถระบุแน่ชัดได้ว่าจะมีโอกาสที่จะล้มละลายหรือไม่ แต่เป็นที่เฝ้าระวังหากมีการให้สินเชื่อ ยังคงอยู่ในเขตที่มีความเสี่ยงแต่มีโอกาที่จะคืนหนี้ได้ เรียกว่า “Gray Zone”

ค่ามาตรฐาน (Z' -Score) สูงกว่า 2.6 หมายถึง ธุรกิจมีความน่าเชื่อถือเพียงพอ ไม่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงที่มีความเป็นไปได้ที่จะล้มละลายภายใน 1 ปีหรือ 2 ปีข้างหน้า มีความปลอดภัยหากมีการให้สินเชื่อ ก็สามารถจ่ายชำระคืนหนี้ได้ เรียกว่า “Safe Zone”

ผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ไทยในปัจจุบัน

ปัจจุบันธนาคารพาณิชย์เกือบทุกแห่งในประเทศไทยต่างหันกลับมาทำการแข่งขันทางการตลาดในเชิงรุกอย่างรุนแรงมากขึ้น เห็นได้จากการที่หลายๆ ธนาคารต่างพากันเร่งสร้างสรรค์และพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินรูปแบบต่างโดยมุ่งเน้นการบริการที่ครบวงจร สะดวก รวดเร็วและตอบโจทย์ทางธุรกิจให้กับลูกค้าของธนาคารให้เกิดความพึงพอใจสูงสุด โดยในแต่ละธนาคารจะมีแผนในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินในรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งการแข่งขันที่รุนแรงในปัจจุบันทำให้ทุกธนาคารต้องระมัดระวังในคัดค้านผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินให้กับกลุ่มลูกค้า เพราะนอกจากจะต้องนำเสนอบริการทางการเงินที่ความแตกต่างและสร้างความพึงพอใจที่เหนือกว่าจากธนาคารพาณิชย์คู่แข่งแล้ว ยังต้องรักษามาตรฐานในการให้บริการทางการเงินเพื่อดำรงไว้ซึ่งกลุ่มลูกค้าเดิมของธนาคารพาณิชย์อีกด้วย ซึ่งผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินที่ถูกนำเสนอบริการออกไปแล้วนั้น จะต้องเป็นผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินที่สร้างประโยชน์สูงสุดให้กับธุรกิจของกลุ่มลูกค้าของ

ธนาคารอีกด้วย โดยผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินเพื่อธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ไทย แบ่งออกเป็น

1. ผลิตภัณฑ์ด้านสินเชื่อเพื่อธุรกิจ ผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยมีลักษณะของผลิตภัณฑ์และการให้บริการที่คล้ายคลึงกัน แต่ธนาคารพาณิชย์ไทยรายใหญ่หลายแห่งมักมีความได้เปรียบในเรื่องการออกแบบผลิตภัณฑ์ เห็นได้จากการผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายให้กลุ่มลูกค้าของธนาคาร เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้ามากที่สุด ยกตัวอย่างเช่น กลุ่มลูกค้าธุรกิจของธนาคารทหารไทยสามารถเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ได้หลากหลายตามความต้องการ ทั้งสินเชื่อภายในประเทศระยะสั้น และสินเชื่อในประเทศระยะยาว และสินเชื่อเพื่อการค้าระหว่างประเทศ เป็นต้น



รูปที่ 6 รูปแบบผลิตภัณฑ์การให้บริการด้านสินเชื่อเพื่อธุรกิจของธนาคารทหารไทย

1.1 สินเชื่อเพื่อธุรกิจภายในประเทศระยะสั้น



รูปที่ 7 สื่อโฆษณาออนไลน์สินเชื่อระยะสั้นสำหรับกลุ่มลูกค้าธุรกิจ SMEs ของธนาคารทหารไทย

1.2 สินเชื่อเพื่อธุรกิจภายในประเทศระยะยาว



รูปที่ 8 สื่อโฆษณาออนไลน์สินเชื่อระยะยาวสำหรับกลุ่มลูกค้าธุรกิจ SMEs ของธนาคารทหารไทย

ที่มา : ธนาคารทหารไทย. (2555). สื่อโฆษณา. ออนไลน์.

1.3 สินเชื่อเพื่อการค้าระหว่างประเทศ



รูปที่ 9 สื่อโฆษณาออนไลน์สินเชื่อเพื่อการค้าระหว่างประเทศ สำหรับกลุ่มลูกค้าธุรกิจ SMEs ของธนาคารยูโอบี

ที่มา : ธนาคารยูโอบี. (2555). สื่อโฆษณา. ออนไลน์.

บทความ วารสาร และงานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ศุภลักษณ์ อังคสุโข (2549 : ออนไลน์) ได้ทำการศึกษาการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางการเงินและต้นทุนทางการเงินของบริษัทขนาดกลางและขนาดย่อมหลังเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ M A I โดยมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ เพื่อให้เห็นถึงลักษณะการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างทางการเงินของบริษัทขนาดกลางและขนาดย่อมหลังเข้าระดมทุนในตลาดทุน และเพื่อให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงต้นทุนทางการเงินว่าได้สะท้อนต้นทุนทางการเงินที่ต่ำกว่าก่อนเข้าจดทะเบียนหรือไม่ ผลการศึกษาพบว่า การเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ M A I ได้ทำให้บริษัทมีโครงสร้างทางการเงินที่มาจากส่วนของเจ้าของมากขึ้นใกล้เคียงกับบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์หลัก แต่บางบริษัทกลับมีโครงสร้างทางการเงินที่ไม่เปลี่ยนแปลง ซึ่งความแตกต่างของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางการเงินดังกล่าวนี้ เกิดจากปัจจัย 2 ประการ คือ 1) ปริมาณความต้องการเงินทุนที่แตกต่างกัน โดยบริษัทที่มีความต้องการเงินทุนไม่มากและมีการใช้เงินทุนส่วนใหญ่ในสินทรัพย์ดำเนินงาน ได้แก่ บริษัทในภาคธุรกิจบริการ และภาคธุรกิจการค้า ในขณะที่ที่บางบริษัทต้องการเงินทุนค่อนข้างมากเพื่อยุยายการลงทุนโดยเฉพาะในภาคธุรกิจด้านการผลิต ปัจจัยที่ 2) ความพอใจในการเลือกแหล่งระดมทุนที่พบว่า บริษัทยังคงกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินประกอบกับการระดมทุนผ่านตลาดทุนโดยมองสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้สะดวกกว่า

จิรพรรณ โอพาธนาเศรษฐ์; และคณะ (2551) ได้ทำการศึกษา การเข้าถึงแหล่งเงินทุนและสาเหตุของการเกิด NPLs ของ SMEs : กรณีศึกษาภาคเหนือ โดยทำการศึกษาถึงแหล่งที่มาของเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคเหนือ โดยทำการวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดการเข้าถึงแหล่งเงินทุน รวมทั้งปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ โดยใช้ฐานข้อมูลจากสองแบบสอบถามจาก 2 แหล่ง คือ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และฐานข้อมูลของลูกค้าหนี้ของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยการวิเคราะห์แบ่งออกเป็น การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ซึ่งอธิบายในรูปของร้อยละ และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเศรษฐมิติ วิธีการวิเคราะห์แบบ Logit Regression ซึ่งผลจากการศึกษาพบว่า เงินส่วนตัวถือเป็น Source of Fund ที่สำคัญที่สุดสำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคเหนือ รองลงมาคือ เงินกู้จากสถาบันการเงิน โดยเฉพาะธนาคารพาณิชย์ แต่สาเหตุหนึ่งที่ผู้ประกอบการมีการใช้เงินทุนจากสถาบันการเงินน้อยมาก เนื่องจาก ผู้ประกอบการกว่าร้อยละ 50 ประสบปัญหาและอุปสรรคการใช้บริการจากสถาบันการเงิน โดยอุปสรรคที่สำคัญ ได้แก่ ความเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงิน เงื่อนไขในการกู้ยืมที่ยากและใช้เวลาในการอนุมัติเงินนาน และผู้ประกอบการมีหลักทรัพย์ค้ำประกันไม่เพียงพอ สำหรับปัจจัยที่กำหนดการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบสถาบันการเงินพบว่า ผู้ประกอบการไม่มีระบบบัญชี ไม่มีแผนการตลาด รวมทั้งเคยมีประวัติในการก่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ และขาดสภาพคล่องทางการเงิน ทำให้โอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินทุนลดลง

ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) (2553 : ออนไลน์) ทำการศึกษา โอกาสและความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์หลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างเต็มรูปแบบ โดยกล่าวว่าการกระทบจากการเปิดเสรีทางด้านการบริการ ธนาคารพาณิชย์ไทยในฐานะของผู้ให้บริการทางการเงินแก่กลุ่มประเทศในอาเซียน อยู่ในกลุ่มธุรกิจบริการที่ต้องมีการปรับตัวเพื่อรองรับการแข่งขันที่จะมีความรุนแรง รวมทั้งต้องเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก ดังนั้นธนาคารแห่งประเทศไทยและธนาคารพาณิชย์ไทยจึงต้องมีการเตรียมความพร้อมเพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันและรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศไว้ โดยได้มีการจัดทำแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน โดยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือระยะที่ 1 ระหว่างปี พ.ศ. 2547-พ.ศ. 2551 และแผนระยะที่ 2 คือ ระหว่างปี พ.ศ. 2552-พ.ศ. 2556 เพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการเงิน โดยมีกรอบระยะเวลาที่เน้นการเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับธนาคารพาณิชย์ไทย และการเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน ด้วยการพัฒนาตลาดและผลิตภัณฑ์ทางการเงินใหม่ๆ พัฒนาคุณภาพบริการผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ เน้นความเข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อนมีความสะดวกและรวดเร็ว พัฒนาแนวทางและหลักปฏิบัติให้เป็นมาตรฐานสากล รวมถึงให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อป้องกันความเสียหายและยกระดับผลประกอบการที่ยั่งยืนในระยะยาว

ธนาคารแห่งประเทศไทย (2555) ได้จัดทำรายงานเกี่ยวกับแนวโน้มธุรกิจ โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากภาวะเศรษฐกิจที่ได้จากโครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลเศรษฐกิจและการเงินระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยและภาคธุรกิจ โดยกล่าวว่าเกี่ยวกับด้านสินเชื่อ สินเชื่อภาคเอกชนยังคงมีการขยายตัวที่สูงทั้งสินเชื่อภาคธุรกิจและภาคครัวเรือน โดยสินเชื่อธุรกิจเพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนและการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร กลุ่มธุรกิจที่มีความต้องการสินเชื่อเพิ่มขึ้นเป็นกลุ่มการผลิตอาหารแปรรูป เครื่องดื่ม ผลิตภัณฑ์พลาสติก ชิ้นส่วนยานยนต์ ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม การค้าปลีกและค้าส่ง โรงแรมและภัตตาคาร และอสังหาริมทรัพย์ โดยมองว่าการให้สินเชื่อมีแนวโน้มขยายตัวดีทั้งนี้เพื่อเป็นการสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง

กเสียน ชลวิทย์ (2553) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการด้านสินเชื่อของกลุ่มลูกค้าอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมของบมจ.ธนาคารกสิกรไทย ในจังหวัดอุบลราชธานี โดยมีวัตถุประสงค์การศึกษาเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการด้านสินเชื่อของกลุ่มลูกค้าอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการสินเชื่อนี้มีทั้งหมด 7 ปัจจัย เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยที่มากไปหาค่าเฉลี่ยที่ต่ำ คือ ด้านกระบวนการให้บริการ ด้านการสร้างและการนำเสนอลักษณะทางกายภาพ ด้านบุคลากร ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมทางการตลาด และด้านราคา

ชุลีภรณ์ หะหัส (2553) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การพิจารณาสินเชื่อและการบริหารความเสี่ยงของธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547-2552” วัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อศึกษาขั้นตอน นโยบาย หลักเกณฑ์ เครื่องมือในการอนุมัติสินเชื่อและการบริหารความเสี่ยงสินเชื่อของธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) ว่ามีผลต่อการขยายสินเชื่อและปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้อย่างไร ผลการศึกษาพบว่า ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) ให้ความสำคัญกับการปล่อยสินเชื่อให้แก่ภาคอุตสาหกรรมการผลิตและการพาณิชย์มากที่สุด และมีการปล่อยสินเชื่อให้แก่ภาคการเกษตรและเหมืองแร่ร้อยละ 11.43 และมีการระงับตัวของเงินให้สินเชื่ออยู่ในภาคอุตสาหกรรม การผลิตและการพาณิชย์มากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 57.15 สาเหตุเกิดจากการที่ธนาคารนครหลวงไทยให้ความสำคัญกับภาคอุตสาหกรรมการผลิตและการพาณิชย์มากเกินไป อีกทั้งการให้ปล่อยสินเชื่อให้ลูกค้าในภาคธุรกิจนี้เป็นลูกค้ารายใหญ่ของธนาคาร ซึ่งหากลูกค้ามีปัญหาจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพสินเชื่อของธนาคารตัวอย่างชัดเจน แสดงให้เห็นว่าเมื่อธนาคารนครหลวงไทยปล่อยสินเชื่อให้กับภาคธุรกิจในสัดส่วนที่สูง ก็ส่งผลให้มีสัดส่วน NPLs เพิ่มขึ้นเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

พัชรินทร์ อำนาจสกุลพงศ์ (2553) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ทำให้วิสาหกิจขนาดย่อมเปลี่ยนจากการใช้สินเชื่อธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เพียงแห่งเดียวมาใช้สินเชื่อธนาคารพาณิชย์แห่งอื่นควบคู่กัน” เหตุผลที่ทำให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ลดลงเกิดจากผู้ให้บริการสินเชื่อเดิมมีแนวโน้มที่จะให้บริการสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์แห่งอื่นควบคู่กันด้วย ดังนั้นจึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เปลี่ยนจากการใช้สินเชื่อของธนาคารกรุงเทพเพียงแห่งเดียวมาใช้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์อื่นด้วยและศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบทำให้วิสาหกิจขนาดย่อมเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการใช้บริการสินเชื่อ โดยการศึกษาเลือกศึกษาจากลูกค้าสินเชื่อวิสาหกิจขนาดย่อมที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักธุรกิจ 8 แห่ง โดยแบ่งลูกค้าออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มวิสาหกิจขนาดย่อมที่ใช้บริการสินเชื่อธนาคารกรุงเทพเพียงแห่งเดียว และกลุ่มวิสาหกิจขนาดย่อมที่ใช้บริการสินเชื่อธนาคารกรุงเทพเพียงแห่งเดียวมาใช้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์อื่นควบคู่กัน โดยเครื่องมือที่ใช้ในศึกษา คือ การใช้แบบสอบถามและนำมาประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการวิเคราะห์เชิงสถิติ SPSS และแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วน ส่วนที่หนึ่งศึกษาข้อมูลทั่วไปของลูกค้า ส่วนที่สองศึกษาพฤติกรรมการเลือกใช้บริการสินเชื่อ ส่วนที่สามศึกษาความชอบในปัจจัยด้านต่างๆ ระหว่างธนาคารกรุงเทพและธนาคารพาณิชย์ที่ลูกค้าเลือกใช้ ควบคู่กับธนาคารกรุงเทพผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เปลี่ยนจากการใช้สินเชื่อของธนาคารกรุงเทพเพียงอย่างเดียวมาใช้ธนาคารพาณิชย์อื่นควบคู่กันส่วนใหญ่มีประสบการณ์ธุรกิจระยะเวลาที่ดำเนินกิจการ ยอดขาย กำไรก่อนดอกเบี้ยและภาษี และจำนวนปีที่ใช้สินเชื่อกับธนาคารกรุงเทพน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ใช้บริการสินเชื่อกับธนาคารกรุงเทพเพียงแห่งเดียว ส่วนด้านพฤติกรรมการเลือกใช้บริการสินเชื่อของกลุ่มตัวอย่างพบว่าปัจจัยด้านดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียม ปัจจัยด้านลักษณะและความครบวงจรของสินเชื่อ และปัจจัยด้านความสะดวกในการติดต่อด้านสินเชื่อ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของลูกค้า ส่วนปัจจัยที่ทำให้กลุ่มลูกค้าวิสาหกิจขนาดย่อมเปลี่ยนแปลงการใช้บริการสินเชื่อกับธนาคารกรุงเทพมาใช้บริการสินเชื่อธนาคารพาณิชย์อื่นคือ ปัจจัยด้านอัตราดอกเบี้ย ปัจจัยด้านวงเงินที่ได้รับอนุมัติ ปัจจัยด้านระยะเวลาและจำนวนผ่อนสินเชื่อ ปัจจัยด้านความเพียงพอในการโฆษณา

มนตรี ตั้งประดิษฐ์ (2553) ทำการศึกษา “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยและสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐในการเลือกใช้บริการค้าประกันสินเชื่อในลักษณะรับความเสี่ยงร่วมกันของบรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม” โดยกล่าวว่า กลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทยถือเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ จึงถือเป็นหน่วยเศรษฐกิจที่มีความสำคัญและมีบทบาทต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ แต่ยังคงมีขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมน้อยเนื่องจากประเทศคู่แข่งมีการปรับปรุงศักยภาพการผลิตและการจัดการอยู่ตลอด รวมทั้งมีคู่แข่งที่เกิดขึ้นใหม่และมีต้นทุนแรงงานที่ต่ำกว่า และอีกสาเหตุที่สำคัญคือ การขาดแคลนเงินทุน ซึ่งมักจะ

ประสบปัญหาการขอกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินเนื่องจากขาดแคลนหลักทรัพย์ค้ำประกันเงินกู้ การศึกษาทำการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างคือ เจ้าหน้าที่สินเชื่อของ ธนาคารพาณิชย์ไทยและสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐในระดับบริหารและระดับปฏิบัติการ จำนวน 400 ตัวอย่าง ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการพิจารณาสินเชื่อจะให้ความสำคัญกับ เรื่องความเป็นไปได้ของโครงการของลูกค้า ได้แก่ ความสามารถในการชำระหนี้ ประวัติทางการเงิน และความจำเป็นของการใช้วงเงินของลูกค้าเป็นลำดับต้นๆ และจะให้ความสำคัญในเรื่อง น้ำหนักของหลักประกัน ได้แก่ เงินฝาก พันธบัตร ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง และการค้ำประกัน ของ บสย. ส่วนผลการทดสอบของตัวแปรในเรื่องของปัจจัยที่ธนาคารให้ความสำคัญในการ พิจารณาสินเชื่อ ได้แก่ ประสิทธิภาพของผู้กู้ ความจำเป็นของการใช้วงเงิน และผลตอบแทน สุทธิของโครงการที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการค้ำประกันสินเชื่อในลักษณะรับความเสี่ยง ร่วมกันของบรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อมของเจ้าหน้าที่สินเชื่อของธนาคาร พาณิชย์ไทยและสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ

รุ่งโรจน์ โรยเรณู (2552) ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการ สินเชื่อของลูกค้าธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาพระนครศรีอยุธยา” โดยทำการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยการใช้บริการสินเชื่อ ทำการศึกษาระดับการ ตัดสินใจการใช้บริการสินเชื่อของลูกค้า โดยมีเครื่องมือในการวิจัยคือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ใน การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษา พบว่า ลูกค้าส่วนใหญ่มีปัจจัยการใช้บริการสินเชื่อ โดยให้ระดับความสำคัญมากที่สุดในด้าน เงื่อนไขการขอสินเชื่อ ด้านพนักงานผู้ให้บริการ ด้านอัตราดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียม ด้าน ช่องทางการขอสินเชื่อ ด้านส่งเสริมสินเชื่อ ด้านกระบวนการขอสินเชื่อ ปัจจัยการใช้บริการ สินเชื่อของลูกค้าที่ใช้ประเภทสินเชื่อต่างกัน มีระดับการตัดสินใจใช้บริการสินเชื่อโดยรวมไม่ แตกต่างกัน ส่วนลูกค้าที่ได้รับวงเงินอนุมัติต่างกันมีระดับการตัดสินใจใช้บริการสินเชื่อด้านช่อง ทางการขอสินเชื่อและด้านส่งเสริมสินเชื่อแตกต่างกัน ส่วนลูกค้าที่ระยะเวลาการกู้ยืมต่างมีระดับ การตัดสินใจใช้บริการด้านเงื่อนไขการขอสินเชื่อและด้านช่องทางการขอสินเชื่อแตกต่างกัน สำหรับลูกค้าที่มีการใช้หลักประกันต่างกัน มีระดับการตัดสินใจใช้บริการสินเชื่อด้านการส่งเสริม สินเชื่อแตกต่างกัน

พงษ์ศักดิ์ กัลยาณลาภ (2550) ทำการศึกษาหัวข้อ “การแก้ปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิด รายได้ (NPLs) ของ บมจ. ธนาคารกรุงไทย สาขาเดชอุดม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการแก้ไข ปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ รายได้ วุฒิ การศึกษา วัตถุประสงค์ในการกู้ยืม ระยะเวลาในการชำระหนี้ ขนาดวงเงินสินเชื่อ หลักประกัน ภาระหนี้สิน ผลการศึกษาพบว่า สภาพปัญหาที่มีผลกระทบต่อการแก้ไขหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิด รายได้มากที่สุด คือ ด้านความสามารถในการชำระหนี้ รองลงมาคือ ด้านพฤติกรรมลูกหนี้ ด้าน

การเปลี่ยนแปลงของสภาพการณ์ ด้านการเปลี่ยนแปลงของหลักประกัน และด้านมาตรการในการแก้ไขปัญหาหนี้

ทวีติยา บุศยรัตน์ (2541) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การบริหารด้านสินเชื่อเพื่อลดความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์” เป็นการศึกษาปัญหาการบริหารด้านสินเชื่อ โดยนำตัวแปรที่เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดความเสี่ยงในการให้สินเชื่อของธนาคาร โดยทำการศึกษาวิเคราะห์ด้วยวิธีการแบ่งกลุ่มลูกหนี้ตามคุณภาพหนี้ออกเป็น 6 กลุ่ม เรียงลำดับจากลูกหนี้ที่มีคุณภาพหนี้ที่ดีที่สุดไปจนถึงลูกหนี้ที่มีคุณภาพแย่ที่สุด ตามลำดับ การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรตัวอย่าง 400 ราย แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มลูกหนี้ของธนาคารจำนวน 300 ราย และกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องทางด้านสินเชื่อของธนาคารจำนวน 100 ราย ผลการศึกษาพบว่าสาเหตุของการเกิดหนี้ที่ไม่มีคุณภาพนั้น เนื่องมาจากลูกหนี้ไม่มีประสบการณ์และขาดความรู้ความสามารถในการบริหารธุรกิจทำให้ไม่เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน ประกอบกับภาวะเศรษฐกิจส่งผลกระทบต่อรายได้ที่ลดลงและไม่ให้ความร่วมมือในการชำระหนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหลักทรัพย์ค้ำประกัน ผลการศึกษาพบว่า หลักทรัพย์ค้ำประกันที่นำมาค้ำประกันไม่มีสภาพคล่องและไม่แข็งแกร่งเพียงพอเนื่องจากเป็นหลักทรัพย์ที่มีราคาใกล้เคียงกับภาระหนี้ จึงทำให้เกิดปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของธนาคาร และให้ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องด้านสินเชื่อของธนาคารในการพิจารณาสินเชื่อว่า ควรมีความระมัดระวังและละเอียดรอบคอบโดยอาศัยหลักการในการวิเคราะห์สินเชื่อ มีวิจรรย์ในการตรวจสอบข้อมูลของลูกหนี้ รวมถึงต้องคำนึงถึงสภาพคล่องและเงินทุนของลูกหนี้เพราะมีความสำคัญต่อความสามารถในการชำระหนี้ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพของลูกหนี้โดยตรง อีกทั้งยังช่วยลดความเสี่ยงและสร้างความมั่นใจให้กับธนาคารผู้ให้สินเชื่อ

ดราวรรณ สัจจามวัฒน์ (2553 : บทความออนไลน์) ได้เขียนบทความเกี่ยวกับ “ธุรกิจธนาคารพาณิชย์ หลังวิกฤตการณ์ทางการเงิน” ภาคบริการทางการเงิน หลังจากผ่านพ้นวิกฤตการณ์ ได้ปรับเปลี่ยนไปจากเดิมทั้งในเรื่องของรูปแบบ และการดำเนินงาน เช่น สถาบันการเงินประเภทบริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ลดลงจากที่เคยมีจำนวน 91 แห่ง เหลือเพียง 21 แห่งในปัจจุบัน และธนาคารพาณิชย์ไทยหลายแห่ง ต้องควบ/รวมกิจการกับธนาคารรัฐ และอีกหลายแห่งต้องเปลี่ยนแปลงโครงสร้างผู้ถือหุ้น เป็นต้น ธุรกิจธนาคารพาณิชย์ที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งโครงสร้างและการดำเนินงาน ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้และไปสู่สถาบันการเงินทั้งระบบ หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้หรือ NPLs จึงกลายเป็นปัญหาสำคัญของทุกสถาบันการเงิน ธนาคารพาณิชย์หลายแห่งประสบปัญหาการขาดทุน จากการตัดหนี้สูญ การตั้งสำรองหนี้สูญ (ตัดเป็นค่าใช้จ่าย) วิธีแก้ปัญหาเพียงวิธีเดียว ก็คือ การเพิ่มทุน ธนาคารพาณิชย์หลายแห่งมีการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะการดำเนินธุรกิจที่เคยเน้นการขายสินเชื่อเป็นหลัก (รายได้ จากดอกเบี้ย) โดยธนาคารพาณิชย์หันมาสู่ธุรกิจที่มุ่งเน้นรายได้ค่าธรรมเนียม (รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย) มากขึ้น การอนุมัติสินเชื่อมีความเข้มงวดมากขึ้น และ

เป็นไปด้วยความระมัดระวัง สินเชื่อจึงมีอัตราการขยายตัวติดลบเรื่อยมา ช่องทางการขายได้ของธนาคารพาณิชย์หลายแห่งจึงมุ่งเน้นไปสู่รายได้จากธุรกรรม Retail Banking แทนที่ Wholesale Banking การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของธนาคารพาณิชย์ไทย สามารถสรุปได้เป็น 3 องค์ประกอบหลัก คือ 1. Management Revolution หมายถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการจัดการของธนาคารพาณิชย์ ธนาคารพาณิชย์หลายแห่งต้องเพิ่มทุนในมูลค่ามหาศาล และโดยส่วนใหญ่ จะเป็นทุนจากต่างชาติหลังจากการเข้าร่วมลงทุนจากสถาบันการเงินจากต่างประเทศ โดยธนาคารพาณิชย์ไทย 4 แห่ง ได้ร่วมทุนกับสถาบันการเงินต่างประเทศ คือ Standard Chartered (บมจ.ธนาคารสแตนดาร์ด ชาร์เตอร์ นครธน), ABN Amro (บมจ.ธนาคาร เอเซีย), Development Bank of Singapore (บมจ.ธนาคารดีบีเอส ไทยทุน) และ Union Overseas Bank of Singapore (บมจ.ธนาคาร ยูโอบี รัตนสิน) 2. Reorientation Toward Consumer Banking การดำเนินธุรกิจธนาคารเปลี่ยนทิศทางเป็นการให้สินเชื่อหลากหลายที่มุ่งเน้นลูกค้าบุคคล เนื่องจากกลุ่มลูกค้าบุคคล ถือว่า มีความเสี่ยงต่อการดำเนินธุรกรรมน้อยกว่าลูกค้าธุรกิจหรือบริษัท อัตราส่วนสูญเสีย (Loss Ratio) จึงน้อยกว่า 3. Heavy Investment in Technology การแข่งขันของธนาคารพาณิชย์ เพื่อมุ่งสนองตอบบริการที่ถูกต้อง สะดวก และทันสมัยต่อลูกค้า โดยเฉพาะลูกค้าบุคคล และเป็นที่น่าสังเกตว่า “การตลาด” เข้ามามีบทบาทเพิ่มมากขึ้นในธุรกิจการเงิน ยังผลให้ “การลงทุน” ต้องครอบคลุมถึงการปรับปรุงโฉม (สถานที่) ของธนาคาร (เปรียบได้กับ Packaging) เพื่อเพิ่มความทันสมัย ความเป็นมืออาชีพ สามารถให้บริการได้ตรงตามความต้องการของลูกค้าด้วยความสะดวก รวดเร็ว ในอนาคตการแข่งขันที่ทวีความรุนแรงขึ้น จะส่งผลให้กิจกรรมด้านการตลาดทวีบทบาทมากขึ้นในธุรกิจธนาคารพาณิชย์ โดยทุกธนาคาร จะให้ความสำคัญกับ “พฤติกรรมและความสัมพันธ์กับผู้บริโภค” มากขึ้น

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย (2555 : ออนไลน์) ได้ทำการประเมินว่ามติคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายคงที่ 3.00 % ของคณะกรรมการนโยบายการเงินของไทย เพื่อดูแลเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ เนื่องจากความเสี่ยงด้านเศรษฐกิจยังคงมีน้ำหนักอยู่ จากความเปราะบางของเศรษฐกิจหลักในโลก และแรงกดดันต่อการใช้จ่ายในประเทศจากภาวะค่าครองชีพและต้นทุนการผลิตสะสมที่ปรับตัวขึ้น นอกจากนี้ ปัจจัยที่ต้องติดตาม คือ การครบกำหนดวาระของคณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย แนวทางในการดำเนินนโยบายการเงินของธนาคารกลางสหรัฐ หรือเฟด โดยเฉพาะประเด็นเกี่ยวกับการดำเนินนโยบายผ่อนคลายเพิ่มเติม (QE3) รวมไปถึงมุมมองต่อมาตรการการซื้อตราสารเพื่อคงอัตราดอกเบี้ยระยะยาว อันเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อทิศทางการปรับตัวของอัตราผลตอบแทนพันธบัตรสหรัฐ และส่งผลไปยังตลาดพันธบัตรทั่วโลก ซึ่งอาจจะกระทบต่อต้นทุนการระดมทุนเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศในเอเชีย รวมถึงประเทศไทย ผ่านการปรับตัวของอัตราผลตอบแทนพันธบัตรในแต่ละประเทศ รวมไปถึงกระแสการเคลื่อนย้ายของเงินทุนทั่วโลก สำหรับภาพรวมอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินและอัตราดอกเบี้ยธนาคารพาณิชย์นั้น คาดว่าจะมีระดับที่ค่อนข้างทรงตัว สอดคล้องกับระดับ

อัตราดอกเบี้ยนโยบาย ขณะเดียวกัน ด้วยกลไกการแข่งขันเพื่อรักษาฐานลูกค้า และการสะสมสภาพคล่องเพื่อรองรับการดำเนินธุรกิจ คงจะทำให้ธนาคารพาณิชย์น่าจะยังนำเสนอผลิตภัณฑ์เงินออมที่ให้ผลตอบแทนสูงใจและแข่งขันได้กับช่องทางการออมอื่นๆ ออกมาอย่างต่อเนื่อง ขณะที่ คงต้องติดตามประเด็นหลักเกณฑ์การกำหนดฐานการคำนวณเงินสมทบจากธนาคารพาณิชย์เพื่อชดเชยภาระหนี้กองทุนฟื้นฟูฯ ซึ่งจะมีผลต่อกลยุทธ์ในการจัดสรรสภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์อย่างยากจะหลีกเลี่ยง

วาสนา วงษ์ศิริ (2555 : ออนไลน์) โดยกล่าวว่า ธนาคารต้องทำงานมากขึ้นเพื่อรับมือการแข่งขันธุรกิจการเงิน ปี 2555 ธุรกิจธนาคารพาณิชย์จะมีความร้อนแรงมากยิ่งขึ้น เพราะธนาคารแต่ละแห่งต่าง ๆ ก็ตั้งเป้าที่จะทำส่วนแบ่งการตลาดให้มากที่สุด เพื่อชิงรายได้เข้าเข้าสู่ธนาคาร ภาพรวมการแข่งขันของธนาคารพาณิชย์ในปัจจุบันค่อนข้างที่จะแข่งขันกันรุนแรงเมื่อเทียบกับในอดีต และอนาคตแนวโน้มของการแข่งขันก็จะเพิ่มขึ้นอีก เนื่องจากธนาคารพาณิชย์แต่ละแห่งมีการเปลี่ยนแปลงการบริหารจัดการ มีนวัตกรรมใหม่ๆ มากขึ้น รวมถึงการตั้งเป้าหมาย และวางแผนการดำเนินธุรกิจ ของแต่ละธนาคาร คุณกิตติยา ไตรณะเกษม รองกรรมการผู้จัดการอาวุโส สายงานบริหารการเงิน ธนาคารกรุงไทย ได้ให้มุมมองว่าปี พ.ศ. 2555 นี้ธนาคารยังจะเน้นขยายการเติบโตไปที่ ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) เนื่องจากปัจจุบัน ธนาคารมีฐานลูกค้า SME เยอะแต่ที่จะเน้นมากขึ้นก็คือขนาดเล็ก เพราะมองเห็นถึงช่องทางในการขยายฐานลูกค้ากลุ่มนี้ได้อีก สำหรับกรณีของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) เปิดโอกาสให้สถาบันการเงินต่างประเทศ มีโอกาสที่จะแข่งขันในระบบมากขึ้น ซึ่งธนาคารต่างประเทศมีข้อได้เปรียบด้านผลิตภัณฑ์ และด้านแผนการดำเนินการบริหารจัดการมากพอสมควร แต่อย่างไรก็ตามธนาคารยังคงเชื่อมั่นถึงการเข้าถึงวัฒนธรรมทางการเงินความสัมพันธ์ที่ยาวนานกับลูกค้า ฐานลูกค้าที่มีมากและสาขาที่ครอบคลุมในทุกพื้นที่ซึ่งถือว่ายังเป็นจุดได้เปรียบอยู่พอสมควร

ธงชัย สันติวงษ์ (2554 : ออนไลน์) ได้เขียนบทความเรื่อง “การตลาดธนาคารพาณิชย์” โดยกล่าวว่า การควบคุมทางการตลาด ถือเป็นหัวใจของการแข่งขัน เพราะขณะมีการลงทุนและแข่งขันมากและมีต้นทุนสูงขึ้น รวมถึงการขาดการควบคุมจากการปล่อยสินเชื่อมากเกินไปขนาดอาจจะทำให้ขาดสภาพคล่องและส่งผลกระทบต่อฐานการดำเนินงานที่ตกต่ำลง ความแข็งแกร่งของธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินยุคใหม่นี้ จึงไม่ใช่ว่าการปล่อยสินเชื่อมากๆ เพื่อรายได้ดอกเบี้ย หรือมีการลงทุนมาก การขยายตัวสูงเพราะขนาดใหญ่อาจทำให้ต้นทุนเพิ่มขึ้นก็ได้ หรือคุณภาพสินเชื่อสำคัญกว่าปริมาณสินเชื่อ กับ ประสิทธิภาพ ระบบงานที่ดี อาจเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งกว่าจำนวนกำลังคนได้

สิปปภาส พรสุขสว่าง (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การวัดผลการดำเนินงานทางการเงินและความเสี่ยงจากการล้มละลายของธนาคารพาณิชย์ไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดผลการดำเนินงานทางการเงินโดยรวมและความเสี่ยงจากการล้มละลายของธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่

5 อันดับ ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารทหารไทย และธนาคารกรุงศรีอยุธยา โดยการวิเคราะห์ให้แบบจำลองผลตอบแทนต่อหุ้นสามัญ ดัชนีความเสี่ยงของธนาคาร และค่าความเป็นไปได้ของการล้มละลาย ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้มาจากงบดุลประจำปีของธนาคารแต่ละแห่งตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547-2551 จากการศึกษาพบว่า ธนาคาร 3 อันดับแรกให้ผลการดำเนินงานที่น่าพอใจ มีผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เฉลี่ยเป็นไปตามความเสี่ยงของธนาคาร ส่วนอีก 2 อันดับที่เหลือให้ผลการดำเนินงานที่ไม่น่าพอใจเนื่องจากมีผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เฉลี่ยที่ต่ำกว่าและในขณะเดียวกันมีความเสี่ยงที่สูงกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับสามธนาคารข้างต้น

ภัทรพร เฉลิมบงกช; และมารยาท โยทองยศ (2548) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติต่อธนาคาร ส่วนประสมทางการตลาดกับพฤติกรรมทางเลือกใช้ผลิตภัณฑ์การเงินของผู้ใช้บริการธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ (ไทย) จำกัด (มหาชน) สาขาสำนักงานใหญ่และหาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อธนาคาร ส่วนประสมทางการตลาดกับพฤติกรรม การเลือกใช้ผลิตภัณฑ์การเงินของผู้ใช้บริการ ระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลกับลูกค้าที่เข้ามาใช้บริการธนาคารที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบสอบถาม จำนวน 400 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ผลการวิจัยพบว่า (1) ทัศนคติต่อธนาคารโดยรวมด้านความมีชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์และด้านสถานที่หรือสาขาของธนาคารอยู่ในระดับดี (2) ส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์การเงินของธนาคารโดยรวมด้านพนักงาน ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ด้านผลิตภัณฑ์หรือการบริการ และด้านกระบวนการให้บริการอยู่ในระดับมาก (3) พฤติกรรมทางเลือกใช้ผลิตภัณฑ์การเงินกับธนาคารในภาพรวม ด้านสินเชื่อ ด้านบัตรเครดิตและด้านสินเชื่อบ้านอยู่ในระดับน้อยที่สุด ส่วนด้านเงินฝากอยู่ในระดับน้อย (4) ทัศนคติต่อธนาคารโดยรวมด้านความมีชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์และอัตราผลตอบแทน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเลือกใช้ผลิตภัณฑ์การเงินในภาพรวม ด้านเงินฝาก และสินเชื่อในทิศทางบวก และ (5) ส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์การเงินด้านผลิตภัณฑ์การบริการ ช่องทางการให้บริการ และการส่งเสริมทางการตลาด มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเลือกใช้ผลิตภัณฑ์การเงินโดยรวม ด้านเงินฝาก และด้านสินเชื่อในทิศทางบวก

สุเมธี ทาวิชัย (2546) ได้ทำการศึกษา “การบริหารความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์ในเขตภาคเหนือ” พบว่า ธนาคารพาณิชย์มีการบริหารความเสี่ยงแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต การบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ และการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ โดยได้มีการระบุความเสี่ยง วัตถุประสงค์ และการติดตามและการควบคุมความเสี่ยง ผู้บริหารระดับสูงจะเป็นผู้วางนโยบายและแนวทางในการบริหาร ซึ่งธนาคารพาณิชย์ที่ถือหุ้นใหญ่โดยต่างชาติจะให้ความสำคัญกับกระบวนการบริหารความเสี่ยงในด้านกลยุทธ์และ

การปฏิบัติการ ส่วนธนาคารพาณิชย์เอกชนได้ให้ความสำคัญกับกระบวนการบริหารความเสี่ยงด้านสินเชื่อ

นภพร เรืองสกุล (2537) ได้ทำการศึกษา “สถาบันการเงินไทยกับการแข่งขันในอนาคต” สถาบันการเงิน โดยเฉพาะธนาคารพาณิชย์ เป็นกิจการที่ถูกควบคุมจากทางการอย่างใกล้ชิด ทั้งในแง่การเปิดให้มีธนาคารใหม่ การดำเนินกิจการและการปิดกิจการ แต่ในอนาคตนั้น สถาบันการเงินต่างๆ จะต้องมีการแข่งขันมากขึ้นด้วยเหตุผลหลายประการ การแข่งขันนี้จะทำให้ประชาชน ผู้ใช้บริการได้ประโยชน์มากขึ้น การแข่งขันระหว่างสถาบันการเงินต่างๆ ในตลาดภายในประเทศ โดยคนไทยด้วยกันเอง เป็นการแข่งขันที่เกื้อหนุนกันอยู่ในที่ และในขณะเดียวกันก็ได้ประโยชน์กับ ทั้งผู้ออมและผู้ที่ต้องการเงินไปใช้ในการผลิต เพราะมีบริการที่หลากหลายขึ้น ตั้งแต่การให้บริการด้านวานิชธนกิจ การให้บริการแก่ลูกค้ารายย่อยมากยิ่งขึ้น และการให้สินเชื่อในส่วนภูมิภาค ที่มีสถาบันการเงินให้ความสนใจมากขึ้น การแข่งขันกันดังกล่าว ทำให้ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากกับเงินให้กู้ยืมแคบลงแต่มีบริการมากขึ้น ทั้งประเภทของบริการและขอบเขตการให้บริการเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน นอกจากการปรับปรุงภายในเพื่อให้บริการที่ดีขึ้นแล้ว ธนาคารพาณิชย์หลายแห่งได้หันไปขยายสร้างพันธมิตรธุรกิจมากขึ้น เพื่อผูกพันลูกค้าให้อยู่กับธนาคารและเพื่อขยายขยายงาน และขยายธุรกิจ

อาภาพร นามเมือง (2550) ทำการศึกษาวิจัย “ปัจจัยที่บ่งชี้ความล้มเหลวทางการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่สามารถบ่งชี้ความล้มเหลวทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนล่วงหน้า 1 ปี 2 ปี และ 3 ปีก่อนที่บริษัทจะประสบความล้มเหลวทางการเงิน โดยครอบคลุมบริษัทในทุกกลุ่มอุตสาหกรรม ยกเว้นกลุ่มธุรกิจการเงิน จำนวน 70 บริษัทแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มบริษัทที่ประสบความล้มเหลวทางการเงินในช่วงระยะเวลา ปี พ.ศ. 2544-พ.ศ. 2548 และกลุ่มบริษัทที่ไม่ประสบความล้มเหลวทางการเงินในช่วงเวลาเดียวกัน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่สามารถบ่งชี้ความล้มเหลวทางการเงินล่วงหน้า 1 ปี 2 ปี และ 3 ปีก่อนบริษัทจะประสบความล้มเหลวทางการเงินคือ อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม ซึ่งความสามารถในการพยากรณ์สถานะของบริษัทได้ถูกต้องโดยรวมเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 75.5 ร้อยละ 72.9 และร้อยละ 68.6 ตามลำดับ และผลการศึกษาโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติกพบว่าปัจจัยที่สามารถบ่งชี้ความล้มเหลวทางการเงินล่วงหน้า 1 ปี คือ อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม อัตรากำไรสุทธิต่อยอดขาย และอัตราหนี้สินต่อผู้ถือหุ้น ปัจจัยที่สามารถบ่งชี้ความล้มเหลวทางการเงินล่วงหน้า 2 ปี คือ อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม และปัจจัยที่สามารถบ่งชี้ความล้มเหลวทางการเงินล่วงหน้า 3 ปี คือ อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมและรายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ซึ่งความสามารถในการพยากรณ์สถานะของบริษัทได้ถูกต้องโดยรวมเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 82.9 ร้อยละ 72.9 และร้อยละ 75.7 ตามลำดับ

อภิญา อุดทน (2553) ทำการศึกษางานวิจัยเรื่อง “การเปรียบเทียบความสามารถของแบบจำลองเพื่อทำนายภาวะความล้มเหลวทางการเงินแบบ Altman's Z-Score Model และ

Zmijewski Model ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เป็นการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบความสามารถของแบบจำลองเพื่อทำนายภาวะความล้มเหลวทางการเงินแบบ Altman's Z-Score Model และ Zmijewski Model ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ยกเว้นกลุ่มธุรกิจธนาคาร บริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ บริษัทประกันภัยและประกันชีวิตและกองทุน ผลการวิจัยพบว่าแบบจำลอง Zmijewski Model สามารถทำนายภาวะความล้มเหลวทางการเงินได้ถูกต้องแม่นยำกว่าแบบจำลอง Altman's Z-Score Model ทั้งแบบ 5 ตัวแปร และ 4 ตัวแปร

กัญญาลักษณ์ ฌ รังษี (2548) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การพยากรณ์ความล้มเหลวทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย” โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อสร้างแบบจำลองสำหรับพยากรณ์ความล้มเหลวทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทยด้วยการวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติกและเพื่อทดสอบความถูกต้องในการพยากรณ์ความล้มเหลวทางการเงิน เป็นการศึกษาโดยเป็นการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ข้อมูลที่ใช้ในการสร้างแบบจำลองเป็นข้อมูลทุติยภูมิในรูปแบบอัตราส่วนทางการเงินที่รวบรวมจากการเงินปี พ.ศ. 2542-2544 ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า อัตราส่วนทางการเงินที่มีผลกระทบต่อความล้มเหลวของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากที่สุด คือ อัตราส่วนกำไรก่อนดอกเบี้ย ภาษี ค่าเสื่อมราคา และรายการตัดบัญชีต่อหนี้สินหมุนเวียน รองลงมาคือ อัตราส่วนรายได้จากการขายหรือบริการต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนของเจ้าของต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนกำไรสะสมต่อสินทรัพย์รวม และอัตราส่วนสินค้านคงคลังต่อสินทรัพย์หมุนเวียน ตามลำดับ ซึ่งความแม่นยำในการพยากรณ์เหตุการณ์ล่วงหน้า 1 ปีของแบบจำลองโดยมีความถูกต้องร้อยละ 71.82



บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

ในการศึกษครั้งนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงที่จะล้มละลายของธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กและแนวทางควบคุมความเสี่ยงในการบริการด้านสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทย โดยใช้บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) ที่มีการรายงานผลการดำเนินงานทางการเงินตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 - ปี พ.ศ. 2554 เป็นหน่วยวิเคราะห์แทนกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ทั้งระบบ เป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยใช้ข้อมูลจากการเงินรวมรายปีย้อนหลัง 3 ปี (พ.ศ. 2552 - พ.ศ. 2554) ของบริษัทที่จดทะเบียนอยู่ในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (MAI) เพื่อศึกษาโครงสร้างการเงินเฉพาะโครงสร้างหนี้ ศึกษาความเสี่ยงและความเป็นไปได้ที่จะเกิดการล้มละลายของธุรกิจในช่วงระยะเวลา 2 ปีโดยใช้ทฤษฎีแบบจำลองความเป็นไปได้ที่จะล้มละลายของธุรกิจ (Z-Score Model) และการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับตัวแทนพนักงานผู้ดูแลและให้บริการด้านสินเชื่อทางธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ไทยเพื่อค้นหาแนวทางควบคุมความเสี่ยงด้านสินเชื่อและด้านการปฏิบัติงาน โดยขั้นตอนในการดำเนินงานวิจัยดังกล่าวแสดงไว้ดังรูปที่ 10

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยแบ่งประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาแต่ละขั้นตอนดำเนินการออกเป็น

1. การศึกษาโครงสร้างทางการเงินและการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ

ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (MAI) ที่มีประชากรทั้งหมด 74 บริษัท เป็นหน่วยวิเคราะห์แทนธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมหรือกลุ่ม SMEs ในการพิจารณาเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้หลักเกณฑ์คือ บริษัทที่จดทะเบียนอยู่ในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (MAI) ที่มีการรายงานผลการดำเนินงานต่อตลาดหลักทรัพย์ติดต่อกัน 3 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 - พ.ศ. 2554 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 58 บริษัท โดยแบ่งตามประเภทของธุรกิจ 3 ภาค (ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย) ประกอบด้วย

1. กลุ่มธุรกิจภาคการผลิต
2. กลุ่มธุรกิจภาคการบริการ
3. กลุ่มธุรกิจภาคการค้าปลีกและค้าส่ง

2. การวิเคราะห์โอกาสที่จะล้มละลายของบริษัทโดยใช้ทฤษฎีแบบจำลองความเป็นไปได้ที่จะล้มละลายของธุรกิจ (Z-Score Model)

ผู้วิจัยเลือกบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (MAI) ที่มีการรายงานผลการดำเนินงานต่อตลาดหลักทรัพย์ติดต่อกัน 3 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 - พ.ศ. 2554 แบ่งตามประเภทของธุรกิจเป็น 3 ภาค จำนวน 58 บริษัทเป็นกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

3. การสัมภาษณ์เชิงลึกตัวแทนพนักงานธนาคารของธนาคารพาณิชย์ในฐานะผู้บริการทางการเงินแก่ลูกค้า

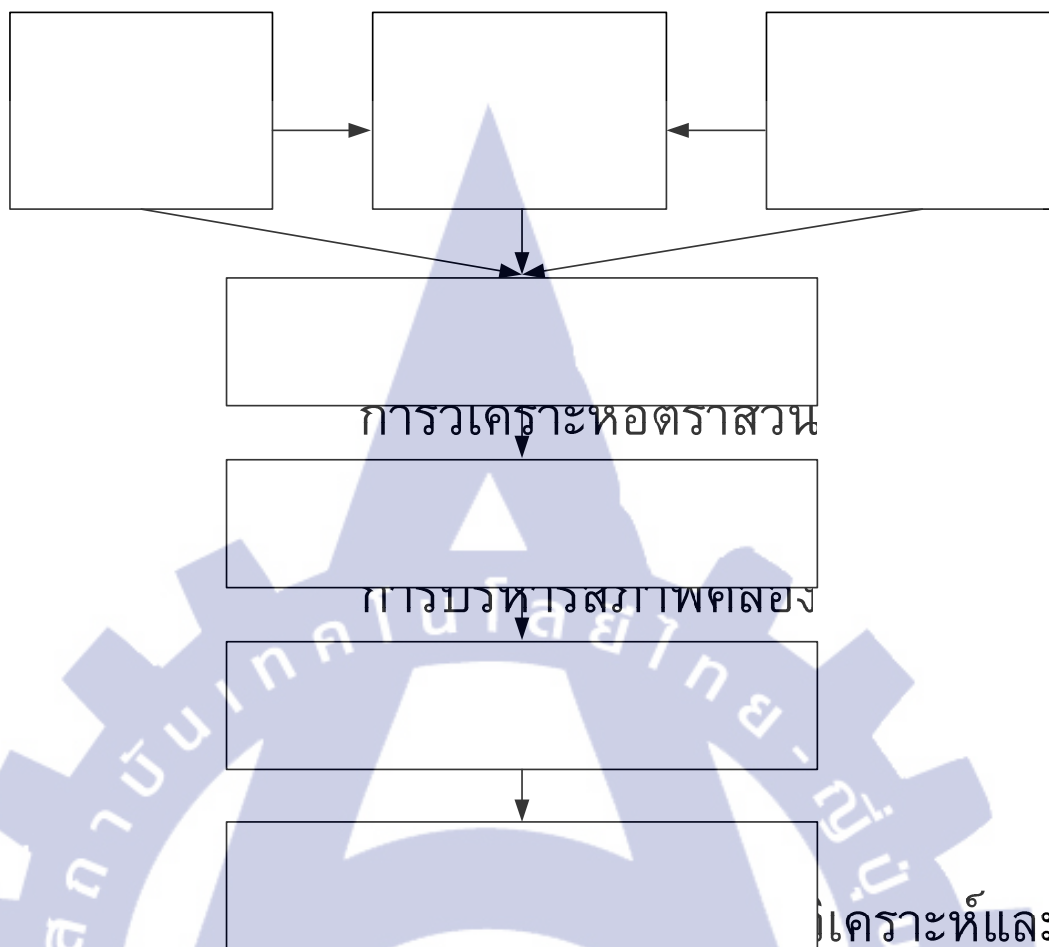
ผู้วิจัยเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 5 คนจากธนาคารพาณิชย์ไทยที่มีส่วนแบ่งทางการตลาดในอันดับสูง 5 ธนาคาร ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารทหารไทย และธนาคารธนชาติ โดยพนักงานธนาคารที่เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นผู้ปฏิบัติงานในหน้าที่

1. พนักงานผู้ให้บริการแก่ลูกค้า ซึ่งทำหน้าที่ให้บริการและให้คำปรึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินเพื่อธุรกิจของธนาคารพาณิชย์

2. พนักงานวิเคราะห์สินเชื่อ ซึ่งทำหน้าที่ในการพิจารณาการให้สินเชื่อทางธุรกิจ

3. พนักงานผู้ดูแลลูกค้า (Relationship Management) ซึ่งทำหน้าที่ดูแลและบริการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินเพื่อธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ ตลอดจนนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินใหม่และดูแลแก้ไขปัญหาให้กับลูกค้าเมื่อเกิดปัญหา





รูปที่ 10 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยแบ่งเครื่องมือที่ใช้ดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน การวิเคราะห์ความเสี่ยงและความเป็นไปได้ที่จะเกิดการล้มละลายของธุรกิจ และแบบสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อการวิจัย

1. ขั้นตอนการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis)

ผู้วิจัยนำข้อมูลทุติยภูมิที่เป็นรายงานผลการดำเนินงานทางการเงินของธุรกิจย้อนหลัง 3 ปีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) ที่มีการรายงานผลการดำเนินงานทางการเงินตั้งแต่ปี พ.ศ.2552 - ปี พ.ศ. 2554 ทั้งหมด 58 บริษัท มาทำการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและสถานะทางการเงินของธุรกิจโดยการนำรายการต่างๆ ในงบการเงินของธุรกิจมาคำนวณเปรียบเทียบเป็นอัตราส่วนเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างสินทรัพย์หนี้สิน ทุน รายได้ และค่าใช้จ่ายต่างๆ โดยอัตราส่วนทางการเงินที่นำมาใช้ประกอบด้วย

รวบรวมข้อมูลจากการศึกษา

มาทำการวิเคราะห์

อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการบริหารสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) และ อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการก่อหนี้ (Leverage Ratio)

2. ขั้นตอนการวิเคราะห์ความเสี่ยงและความเป็นไปได้ที่จะเกิดการล้มละลายของธุรกิจโดยใช้แบบจำลองความเป็นไปได้ที่จะล้มละลายของธุรกิจ (Z-Score Model)

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยนำข้อมูลสถิติลักษณะเดียวกันกับการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินมาวิเคราะห์ แต่ทำการวิเคราะห์โดยใช้แบบจำลองทางสถิติ Z-Score Model เพื่อใช้วัดความเสี่ยงและความเป็นไปได้ที่จะเกิดการล้มละลายของธุรกิจในช่วงระยะเวลา 2 ปี โดยนำการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Analysis Ratio) บางอัตราส่วนมาคำนวณเพื่อการวิเคราะห์หาตัวแปรหรือปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้หนี้ความสามารถในการทำกำไร และความสามารถในการบริหารสภาพคล่องของธุรกิจ ซึ่งเป็นข้อมูลทางการเงินที่สำคัญสำหรับภาคธนาคารพาณิชย์และสถาบันทางการเงินนำมาใช้ในการพิจารณาการให้สินเชื่อเพื่อการดำเนินธุรกิจ

3. ขั้นตอนการสัมภาษณ์เชิงลึก (Semi Structure In-Depth Interview)

ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึกขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในรูปของแบบสัมภาษณ์ โดยพัฒนาแบบสัมภาษณ์จากผลการวิเคราะห์และศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงและความเป็นไปได้ที่จะเกิดการล้มละลายของธุรกิจ รวมทั้งงานวิจัย บทความวารสารทางการเงินที่เกี่ยวข้อง และนำมาสร้างแบบสัมภาษณ์ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย ซึ่งแบบสัมภาษณ์จะครอบคลุมประเด็นที่เกี่ยวกับแนวทางในการให้บริการการควบคุมและการป้องกันความเสี่ยงจากการปฏิบัติงานและความเสี่ยงด้านสินเชื่อและการนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินของธนาคารที่มีอยู่ในปัจจุบัน

ผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือโดยอาศัยการแสดงความคิดเห็นและดุลยพินิจทางวิชาการของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ทั้งนี้เพื่อวัดความสอดคล้องของข้อคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ในแต่ละข้อและเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด สำหรับเกณฑ์การให้คะแนนการพิจารณาตัดสินของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

- | | |
|---|------|
| ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่าแน่ใจว่าตรงประเด็น ให้คะแนนเท่ากับ | (+1) |
| ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่าไม่แน่ใจว่าตรงประเด็น ให้คะแนนเท่ากับ | (0) |
| ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่าแน่ใจว่าไม่ตรงประเด็น ให้คะแนนเท่ากับ | (-1) |

การประมวลผลคะแนนการตัดสินของผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยคำนวณจากค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (IOC : Item Objective Congruence Index) กำหนดค่าเกณฑ์ของค่าที่ยอมรับได้ที่ 0.7 ซึ่งสูตรที่ใช้ในการคำนวณค่าคะแนนการตัดสินของผู้เชี่ยวชาญมีดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ

IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามในการสัมภาษณ์และวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัย

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

การตรวจสอบคุณภาพของข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ความเสี่ยงในการให้บริการด้านสินเชื่อของธุรกิจที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) ของธนาคารพาณิชย์ไทย พบว่า ข้อคำถามทุกข้อมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์โดยค่า IOC มีค่าดัชนีอยู่ระหว่าง 0.7-1.0 ข้อคำถามที่มีค่า IOC เท่ากับ 0.7 มีจำนวน 7 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 70 ข้อคำถามที่มีค่า IOC เท่ากับ 1.0 มีจำนวน 3 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 30 และค่า IOC สำหรับแบบสัมภาษณ์ทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.79 แสดงว่าแบบสัมภาษณ์เชิงลึกดังกล่าวมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาในระดับที่ยอมรับได้ (ดูค่า IOC รายข้อคำถามที่ภาคผนวก)

ข้อมูลและการเก็บรวบรวม

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ทำการค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งที่มาต่างๆ ดังนี้
 - 1.1 รายงานเศรษฐกิจรายเดือน และรายปี นโยบายทางการเงินการธนาคาร จากธนาคารแห่งประเทศไทย
 - 1.2 รายงานงบการเงินต่างๆ ของบริษัทที่จดทะเบียนอยู่ในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (MAI) โดยมีการรายงานผลการดำเนินงานติดต่อกัน 3 ปีย้อนหลังตั้งแต่ปี 2552-2554 ทั้งหมดจำนวน 58 บริษัท
 - 1.3 เอกสารต่างๆ ได้แก่ งานวิจัย งานวิชาการ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง บทความต่าง ๆ ซึ่งมีผู้วิจัยได้ทำการศึกษา และค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลดังต่อไปนี้

1.3.1 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.3.2 ธนาคารแห่งประเทศไทย และธนาคารพาณิชย์

1.3.3 ห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

1.3.4 ศูนย์วิทยบริการสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

2. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เก็บข้อมูลและรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ตัวแทนของพนักงานธนาคารพาณิชย์ผู้ดูแลและให้บริการทางการเงินเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินเพื่อธุรกิจของธนาคารพาณิชย์

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาใช้วิธีการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ที่ได้ โดยใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ดังนี้

1. ค่าสัดส่วน (Ratio) และค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (MAI) โดยเป็นอัตราส่วนทางการเงินที่ธนาคารพาณิชย์ใช้ในการพิจารณาด้านสินเชื่อ 3 ด้าน ดังนี้

1.1 ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Effectiveness)

1.2 ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency)

1.3 ความสามารถในการชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ย (Debt-Service Coverage)

2. ค่าเฉลี่ย Z-Score สำหรับการวิเคราะห์ความเสี่ยงและความเป็นไปได้ที่จะเกิดการล้มละลายของธุรกิจที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI)

3. สถิติเชิงพรรณนาเพื่อประมวลผลแบบสัมภาษณ์

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลจากการวิจัย ผู้วิจัยแบ่งผลการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วนตามขั้นตอนการวิจัย ได้แก่

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการบริหารเงินของธุรกิจโดยการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis)

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้ทฤษฎีแบบจำลองความเป็นไปได้ที่จะล้มละลายของธุรกิจ (Z-Score Model)

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์จากแบบสัมภาษณ์เชิงลึก
รายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการบริหารเงินของธุรกิจโดยการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis)

ตารางที่ 3 วิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis)

ประเภทธุรกิจ	หัวข้อ	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554
ภาคธุรกิจด้านการผลิต	ภาคธุรกิจการผลิต			
	1. อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการบริหารสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) (เฉลี่ย)			
	1.1 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน	0.07	1.7	1.42
	1.2 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว	0.05	1.04	0.87
	2. อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio)			
	2.1 อัตราส่วนกำไรต่อยอดขาย (%)	6.83	6.13	6.57
	2.2 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) (%)	7.86	7.15	6.24
	2.3 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น (ROE) (%)	34.77	30.02	34.81

ตารางที่ 3 วิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis) (ต่อ)

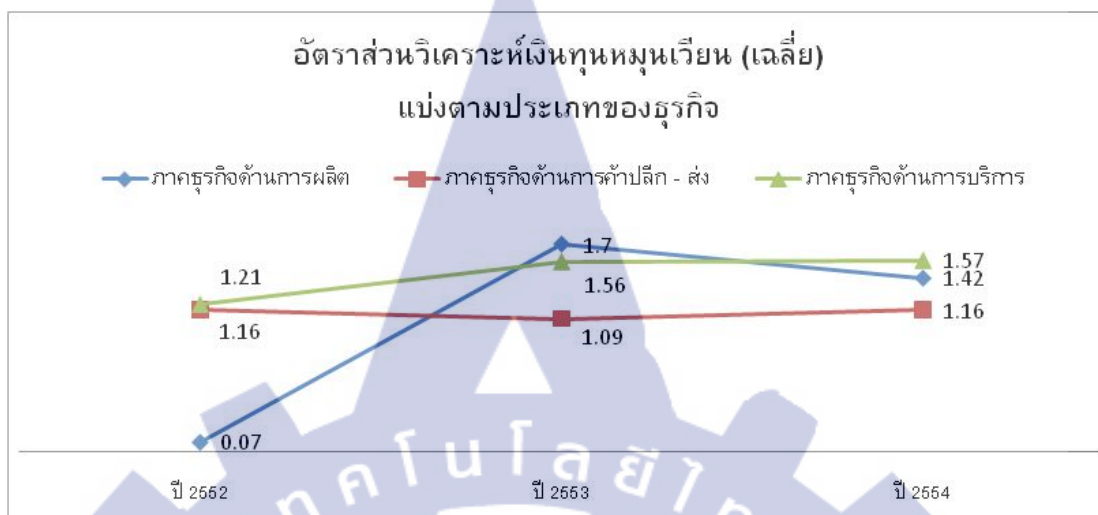
ประเภทธุรกิจ	หัวข้อ	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554
	3. อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการก่อหนี้ (เฉลี่ย)			
	3.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์	0.43	0.40	0.50
	3.2 ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย	9.15	10.44	7.23
	3.3 EBITDA Coverage Ratio	1.49	1.17	0.96
	ภาคธุรกิจการค้าปลีก-ค้าส่ง			
ภาคธุรกิจ ด้านการค้าปลีก และค้าส่ง	1. อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการบริหารสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) (เฉลี่ย)			
	1.1 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน	1.16	1.09	1.16
	1.2 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว	0.48	0.47	0.60
	2. อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) (เฉลี่ย)			
	2.1 อัตราส่วนกำไรต่อยอดขาย (%)	1.77	4.82	5.59
	2.2 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) (%)	1.83	4.86	6.46
	2.3 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น (ROE) (%)	9.17	29.96	47.25
	2.4 อัตราผลตอบแทนจากการดำเนินงานต่อสินทรัพย์ (BEP) (%)	4.62	7.00	9.88
	3. อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการก่อหนี้ (เฉลี่ย)			
	3.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์	0.61	0.64	0.61
	3.2 ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย	2.13	4.58	5.82
	3.3 EBITDA Coverage Ratio	1.39	2.03	2.32

ตารางที่ 3 วิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis) (ต่อ)

ประเภทธุรกิจ	หัวข้อ	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554
	ภาคธุรกิจการค้าปลีก-ค้าส่ง			
ภาคธุรกิจ ด้านการบริการ	1. อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการบริหารสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) (เฉลี่ย)			
	1.1 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน	1.21	1.56	1.57
	1.2 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว	1.21	1.56	1.57
	2. อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) (เฉลี่ย)			
	2.1 อัตราส่วนกำไรต่อยอดขาย (%)	4.62	7.06	7.90
	2.2 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) (%)	2.63	4.33	6.55
	2.3 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น (ROE) (%)	14.16	20.89	16.97
	2.4 อัตราผลตอบแทนจากการดำเนินงานต่อสินทรัพย์ (BEP) (%)	5.30	7.92	8.17
	3. อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการก่อหนี้ (เฉลี่ย)			
	3.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์	0.61	0.56	0.50
	3.2 ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย	4.51	6.40	10.15
	3.3 EBITDA Coverage Ratio	0.41	0.82	0.70

1. อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถการบริหารสภาพคล่องของธุรกิจ

1.1 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (เฉลี่ย)

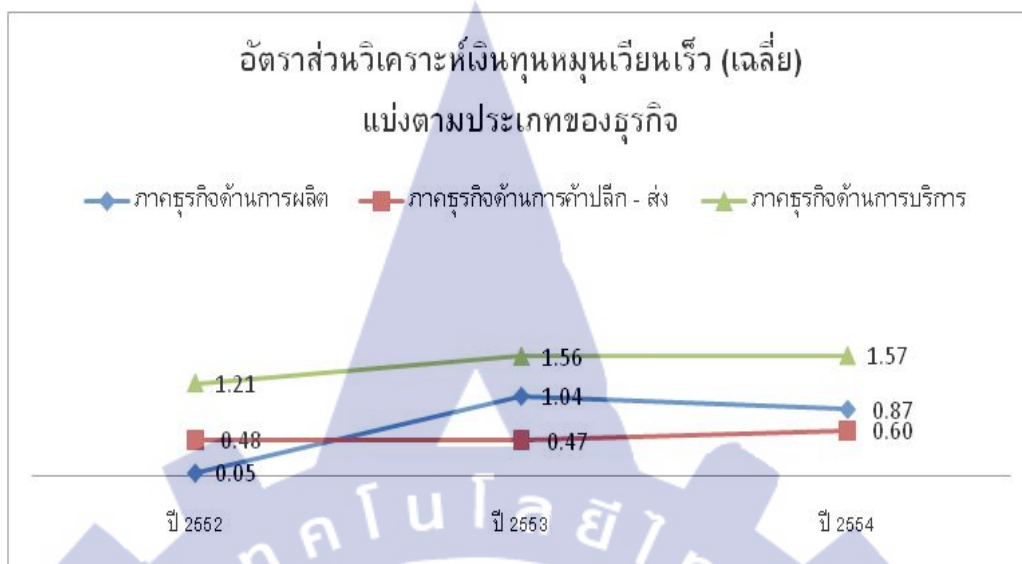


รูปที่ 11 กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (เฉลี่ย)

ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (เฉลี่ย) พบว่าภาคธุรกิจ 3 ภาคมีความสามารถในการบริหารเงินทุนหมุนเวียนของธุรกิจได้เป็นอย่างดีตลอดช่วงระยะเวลาการดำเนินงานของธุรกิจ 3 ปีที่ผ่านมาเห็นได้จากอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเฉลี่ยในแต่ละปีมีค่าเฉลี่ยที่มากกว่า 1 และมีแนวโน้มการบริหารเงินทุนหมุนเวียนดีขึ้นเป็นลำดับอย่างต่อเนื่อง โดยกลุ่มธุรกิจที่มีการบริหารจัดการเงินทุนที่ดีมากที่สุด คือ ภาคธุรกิจด้านการบริการ รองลงมาคือ ภาคธุรกิจการค้าปลีกและค้าส่ง และ ลำดับสุดท้ายคือ ภาคธุรกิจด้านการผลิต หากพิจารณาในแต่ละรายภาคธุรกิจ พบว่าในปี พ.ศ. 2552 ภาคธุรกิจด้านการผลิต มีการบริหารเงินทุนหมุนเวียนต่ำกว่าเกณฑ์ 1 โดยมีอัตราส่วนเฉลี่ยอยู่ที่ 0.07 แต่ปรับตัวดีขึ้นใน พ.ศ. 2553 และลดต่ำลงเพียงเล็กน้อยในปีพ.ศ. 2554 แต่โดยรวมแล้วถือว่ามีความสามารถในการบริหารเงินทุนหมุนเวียนอยู่มาก สำหรับภาคธุรกิจด้านการบริการ และ ภาคธุรกิจการค้าปลีกและค้าส่ง บริหารเงินทุนหมุนเวียนได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยอัตราส่วนเฉลี่ยที่มากกว่า 1 มาโดยตลอด 3 ปีที่ผ่านมา

สำหรับการวัดอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio) ดังกล่าวข้างต้นเป็นการคำนวณเพียงคร่าวๆ เนื่องจากยังไม่มีหลักการหักลบด้วยสินค้าคงเหลือ ซึ่งถือเป็นสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องน้อยที่สุด เนื่องจากเป็นรายการสินค้าที่กักตุนไว้เพื่อรอการขาย ดังนั้น อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็วจะสามารถชี้ให้เห็นถึงความสามารถในการจ่ายชำระหนี้ระยะสั้นและแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการบริหารสภาพคล่องที่แท้จริงของธุรกิจได้

1.2 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว (เฉลี่ย)

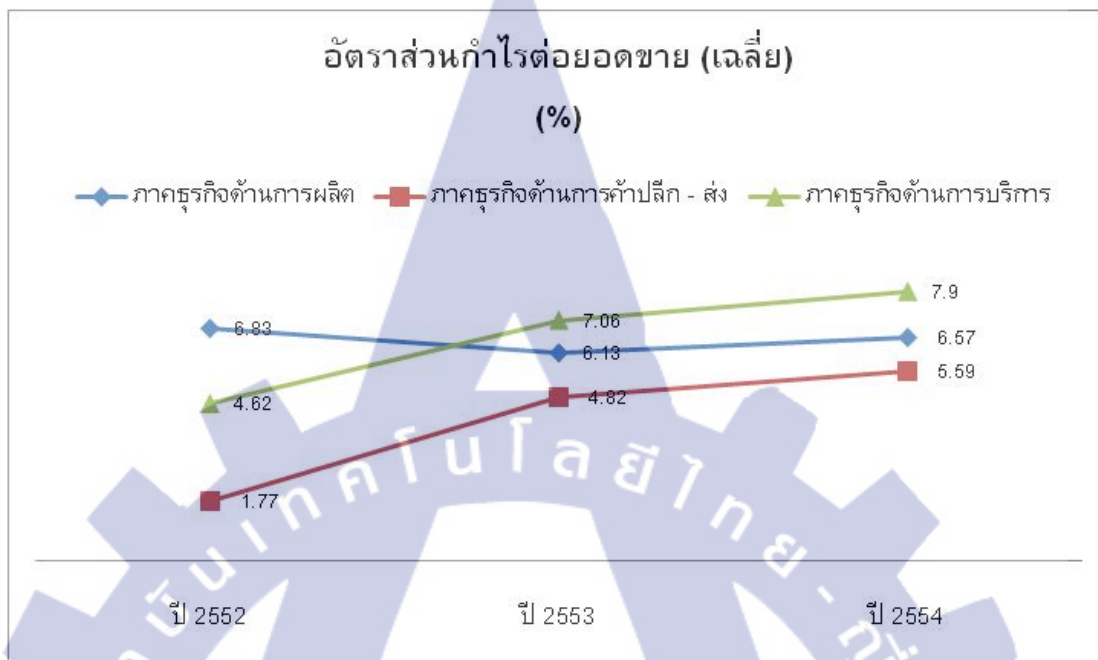


รูปที่ 12 กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว (เฉลี่ย)

ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนวิเคราะห์เงินทุนหมุนเวียนเร็ว (เฉลี่ย) พบว่าเมื่อมีการหักลบด้วยสินค้าคงเหลือออกไปแล้วภาคธุรกิจด้านการผลิตและภาคธุรกิจด้านการค้าปลีกและค้าส่งนั้นกลับมีค่าอัตราส่วน (เฉลี่ย) ที่ต่ำกว่าเกณฑ์ 1 เกือบทั้งหมด โดยเฉพาะในกลุ่มภาคธุรกิจด้านการค้าปลีกและค้าส่งที่ในช่วงระยะเวลา 3 ที่ผ่านมาประสบปัญหาด้านการบริหารจัดการสภาพคล่องหรือมีความสามารถในการจ่ายหนี้ระยะสั้นของธุรกิจลดลง เนื่องจากมีหนี้สินหมุนเวียนมากกว่าสินทรัพย์หมุนเวียน และไม่สามารถเปลี่ยนแปลงเป็นเงินสดได้ในระยะสั้น 1 ปี สำหรับภาคธุรกิจด้านการบริการเนื่องจากลักษณะของธุรกิจไม่มีการกักตุนสินค้าเพื่อรอการขายดังนั้นไม่มีผลกระทบดังกล่าว

2. อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) (เฉลี่ย)

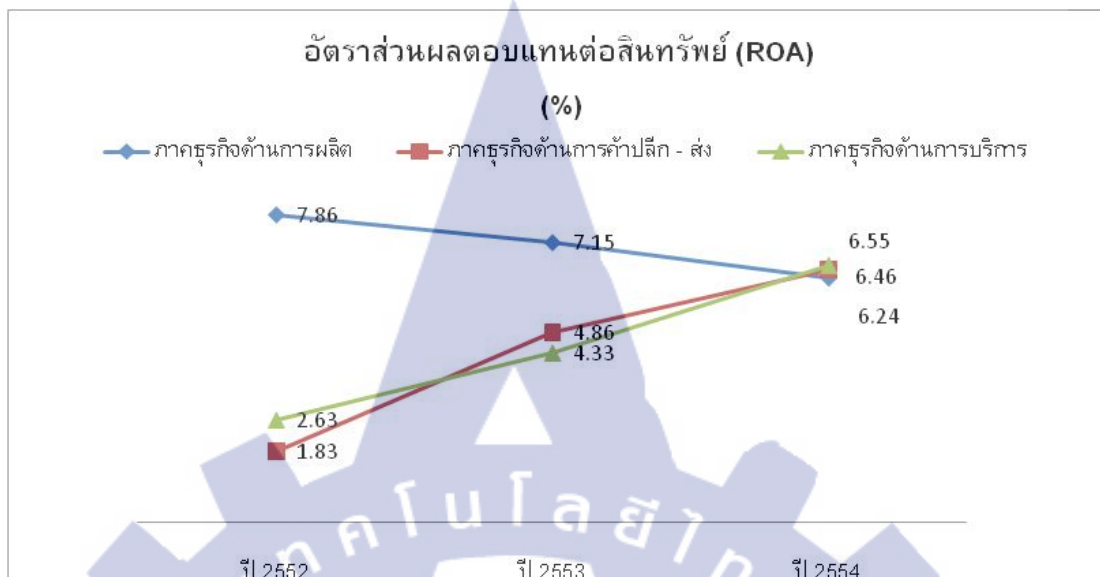
2.1 อัตราส่วนกำไรต่อยอดขาย (เฉลี่ย)



รูปที่ 13 กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนกำไรต่อยอดขาย (เฉลี่ย)

ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนกำไรต่อยอดขาย (เฉลี่ย) เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจว่าเป็นกี่เปอร์เซ็นต์ของรายได้จากการขาย ผลการวิเคราะห์พบว่าทั้ง 3 ภาคธุรกิจมีแนวโน้มอัตราส่วนกำไรต่อยอดขาย (เฉลี่ย) สำหรับภาพรวมของทั้ง 3 ประเภทกลุ่มธุรกิจนั้นมีค่าอัตราส่วนเฉลี่ยที่ค่อนข้างต่ำ เนื่องจากมีอัตราส่วนกำไรต่อยอดขายเฉลี่ยอยู่ที่ไม่เกินร้อยละ 10 แต่ถ้าพิจารณาในแต่ละรายภาคอุตสาหกรรมจะเห็นได้ว่าค่าอัตราส่วนเฉลี่ยในกลุ่มธุรกิจภาคการค้าปลีกและค้าส่งและกลุ่มธุรกิจภาคการบริการมีค่าที่สูงขึ้นเมื่อเทียบกับปีในอดีต 2 ปีที่ผ่านมา ซึ่งแสดงถึงระดับความสามารถในการทำกำไรจากการขายและรายได้หลังมีการหักค่าใช้จ่ายที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นแต่ละภาคธุรกิจภาคการผลิตมีเปอร์เซ็นต์ของความสามารถในการทำกำไรต่อยอดขาย (เฉลี่ย) ที่ไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก

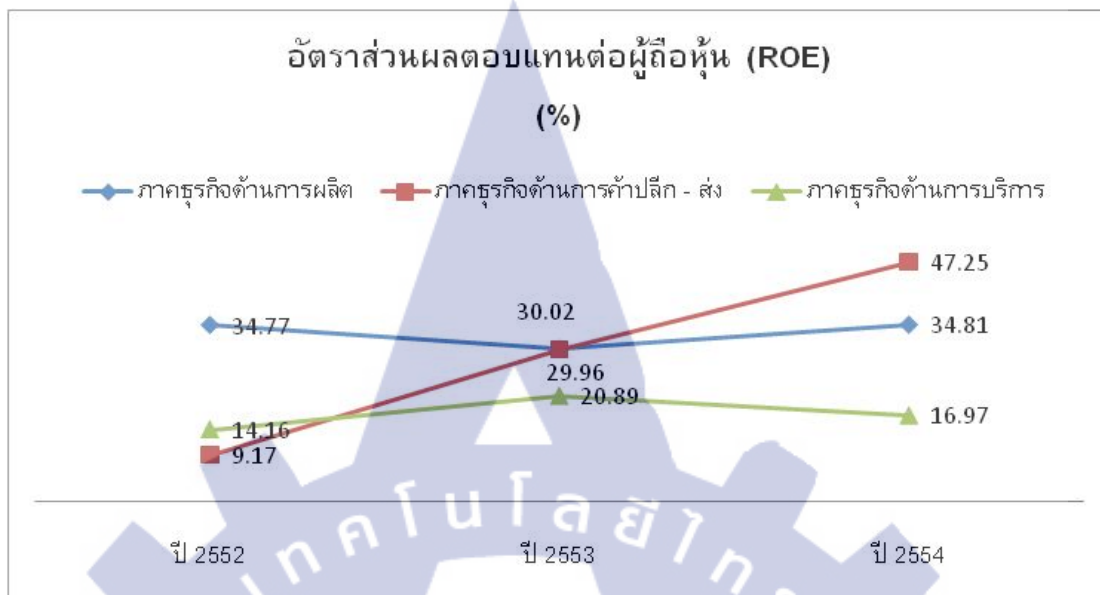
2.2 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (เฉลี่ย) (Return on Assets : ROA)



รูปที่ 14 กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (เฉลี่ย)

การวิเคราะห์อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (เฉลี่ย) ซึ่งแสดงถึงระดับความสามารถในการนำสินทรัพย์ของธุรกิจที่มีอยู่มาทำให้เกิดกำไรสุทธิคิดเป็นกึ่งเปอร์เซ็นต์ของสินทรัพย์ที่มีอยู่ในปีนั้นๆ โดยแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นของสินทรัพย์หมายถึงโอกาสที่ธุรกิจจะทำกำไรได้สูงจากการใช้สินทรัพย์ทั้งหมดเพื่อการดำเนินงานทางธุรกิจ ผลของอัตราส่วนนี้พบว่าระดับผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เฉลี่ยโดยภาพรวมยังอยู่ในระดับที่ต่ำ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ไม่เกินร้อยละ 10 เมื่อพิจารณาในแต่ละประเภทธุรกิจ พบว่า ภาคธุรกิจด้านการบริการและภาคธุรกิจด้านการค้าปลีกและค้าส่ง มีแนวโน้มของค่าเฉลี่ยอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ที่สูงขึ้นจากประมาณร้อยละ 2 ในปี พ.ศ.2552 เป็นประมาณร้อยละ 6.5 ในปี พ.ศ.2554 แสดงว่าภาคธุรกิจทั้งสองด้านมีความสามารถในการทำกำไรมากขึ้น ในขณะที่ภาคธุรกิจด้านการผลิตกลับมีค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนที่ลดลงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 จากเดิมอยู่ที่ร้อยละ 7.86 ลงลงในปี พ.ศ. 2554 อยู่ที่ร้อยละ 6.24 แสดงว่าในกลุ่มธุรกิจนี้อาจประสบปัญหาในการบริหารจัดการสินทรัพย์ของธุรกิจหรือการมีสินทรัพย์ของธุรกิจที่มากเกินไปและไม่สามารถทำกำไรให้กับธุรกิจได้

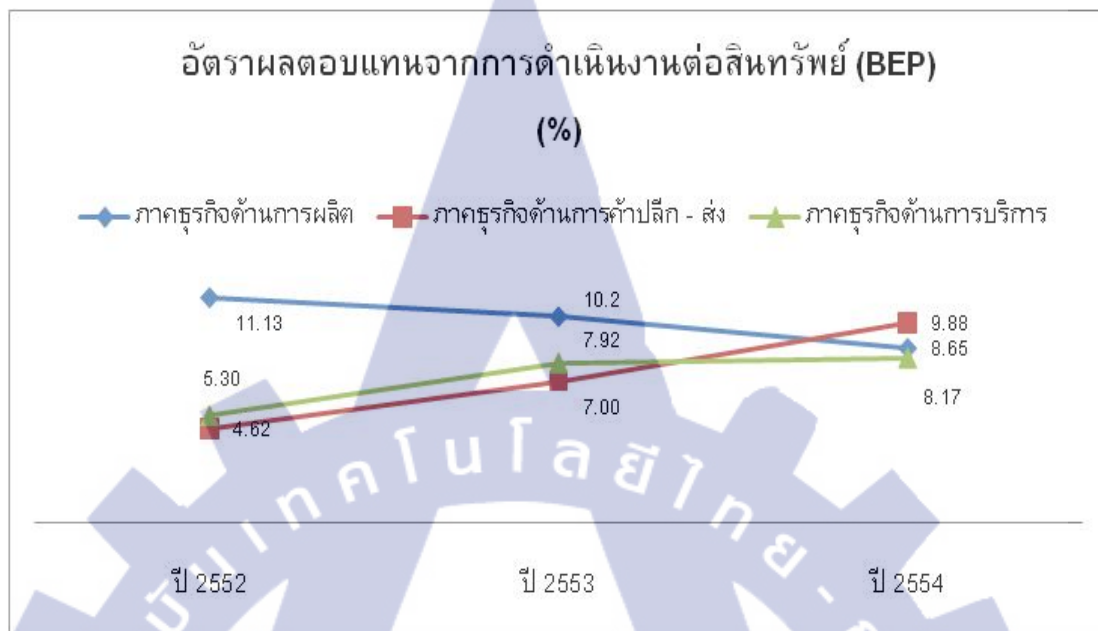
2.3 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น (เฉลี่ย) (Return on Equity : ROE)



รูปที่ 15 กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น (เฉลี่ย)

อัตราส่วนผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น (เฉลี่ย) แสดงถึงความสามารถของธุรกิจในการนำส่วนของทุนทั้งหมดไปใช้ให้เกิดกำไรสุทธิโดยคิดเป็นกึ่งเปอร์เซ็นต์ของทุนทั้งหมด ซึ่งผลการวิเคราะห์อัตราส่วนผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้นเฉลี่ย พบว่าในแต่ละกลุ่มภาคธุรกิจมีความสามารถต่อการนำเงินทุนของธุรกิจไปใช้และก่อให้เกิดกำไรสุทธิกลับเข้ามาในกิจการ โดยกลุ่มธุรกิจด้านการค้าปลีกและค้าส่งเป็นกลุ่มธุรกิจที่มีแนวโน้มของอัตราส่วนเฉลี่ยสูงสุด และปรับตัวขึ้นในทุกปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.2552 ถึงปี พ.ศ.2554 คิดเป็นอัตราร้อยละ 9.17 ร้อยละ 29.96 และร้อยละ 47.25 ขณะเดียวกันกลุ่มธุรกิจด้านการผลิตและกลุ่มธุรกิจด้านการบริการ มีอัตราผลตอบแทนเฉลี่ยที่ค่อนข้างผันผวน

2.4 อัตราผลตอบแทนจากการดำเนินงานต่อสินทรัพย์ (เฉลี่ย) (Basic Earning Power : BEP)

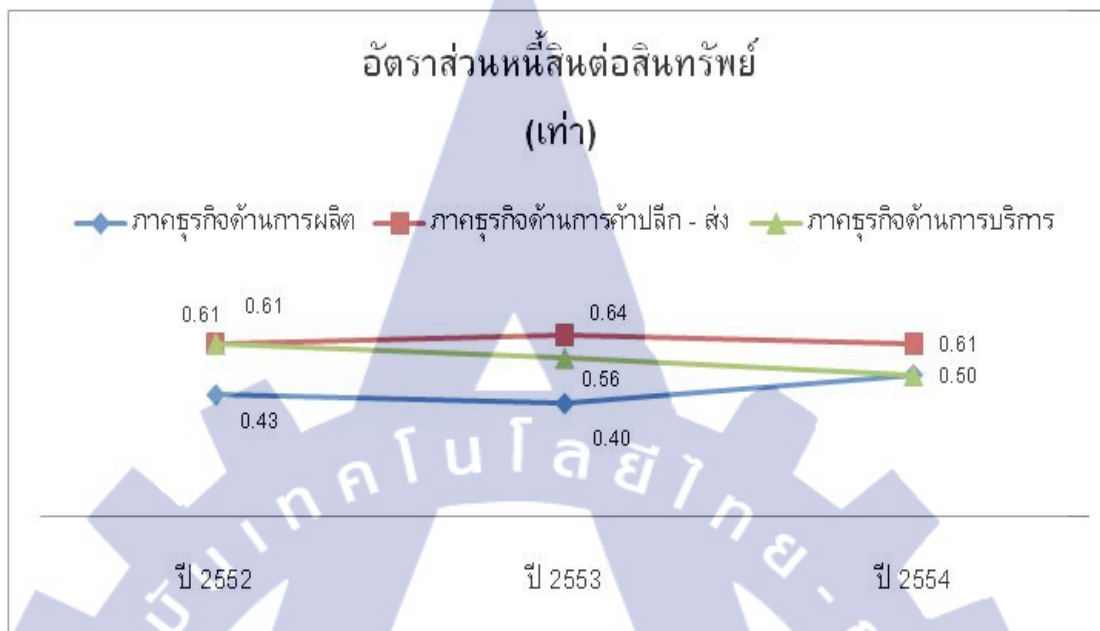


รูปที่ 16 กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนผลตอบแทนจากการดำเนินงานต่อสินทรัพย์ (เฉลี่ย)

ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนผลตอบแทนจากการดำเนินงานต่อสินทรัพย์ (เฉลี่ย) โดยอัตราส่วนในกลุ่มนี้มีความสอดคล้องกับอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงความสามารถในการนำสินทรัพย์ที่มีไว้เพื่อดำเนินกิจการไปทำกำไร โดยผลการวิเคราะห์ในกลุ่มนี้พบว่ากลุ่มธุรกิจการค้าปลีกและค้าส่งและกลุ่มธุรกิจภาคการบริการมีแนวโน้มการนำสินทรัพย์ที่มีไว้เพื่อการดำเนินงานไปสร้างผลกำไรให้กับธุรกิจมีแนวโน้มที่สูงขึ้นเมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2552 และปี พ.ศ. 2553 แต่ในกลุ่มธุรกิจภาคการผลิตกลับมีแนวโน้มความสามารถในการนำสินทรัพย์ที่เพื่อการดำเนินงานไปสร้างผลตอบแทนที่ลดลงซึ่งผลกระทบดังกล่าวอาจจะมาจากภาระต้นทุนการผลิต หรือ อาจมีภาระค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้น

3. อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการก่อหนี้ (เฉลี่ย)

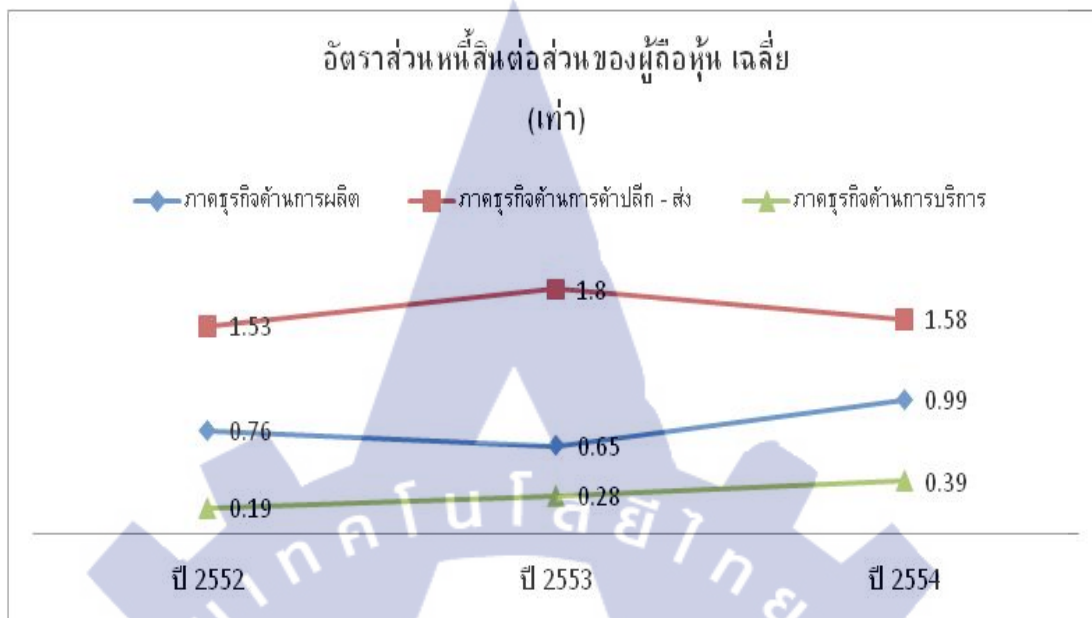
3.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (เฉลี่ย)



รูปที่ 17 กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม (เฉลี่ย)

ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม (เฉลี่ย) ทั้ง 3 ประเภทธุรกิจมีโครงสร้างหนี้สินรวมเมื่อเทียบกับสินทรัพย์รวมต่ำ แสดงถึงธุรกิจมีความสามารถในการบริหารจัดการหนี้สินที่ดี มีภาระในการชำระคืนหนี้ที่น้อยและมีโอกาสที่จะกู้ยืมได้อีก จากการศึกษาข้อมูลพบว่ากลุ่มภาคธุรกิจทั้ง 3 ประเภทนั้นมีการก่อหนี้ที่ค่อนข้างต่ำเนื่องจากเงินทุนของกิจการนั้นมาจากส่วนของทุนเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นอัตราส่วนนี้จึงมีค่าอัตราส่วนเฉลี่ยที่ค่อนข้างต่ำ

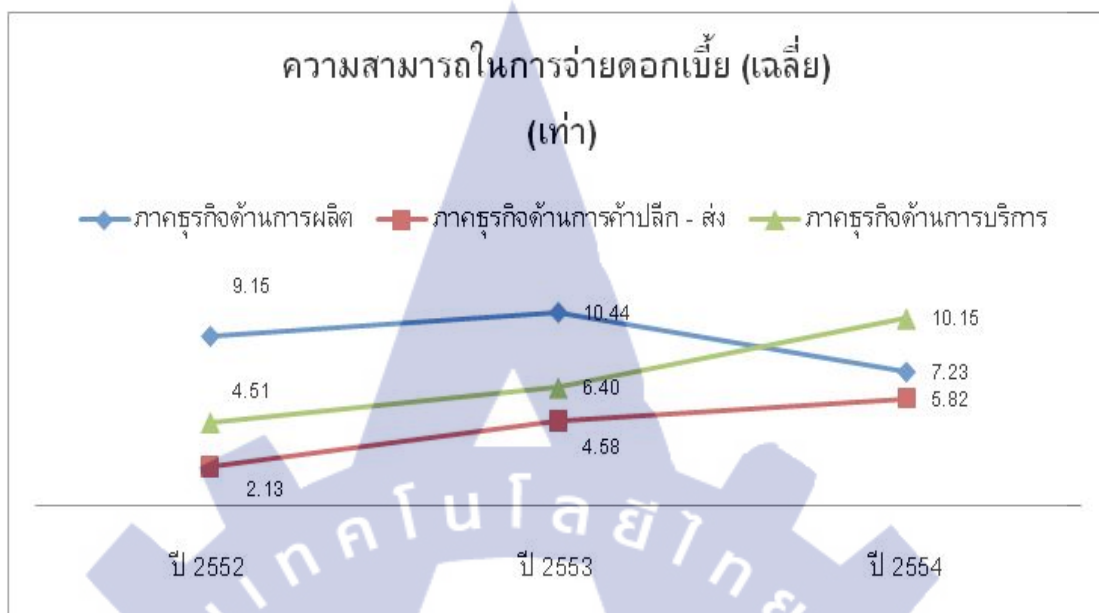
3.2 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เฉลี่ย)



รูปที่ 18 กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เฉลี่ย)

ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เฉลี่ย) เป็นการเปรียบเทียบสัดส่วนหนี้สินรวมของธุรกิจคิดเป็นกี่เท่าของส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งผลการวิเคราะห์พบว่า สัดส่วนโครงสร้างหนี้ของธุรกิจในกลุ่มภาคการค้าปลีกและค้าส่งมีสัดส่วนของโครงสร้างหนี้สินที่สูงกว่าส่วนของผู้ถือหุ้นแสดงให้เห็นว่าเงินลงทุนในกิจการของธุรกิจในกลุ่มนี้โดยส่วนใหญ่เป็นเงินลงทุนที่มีมาจากการกู้ยืมและภาระผูกพันทางการเงินอยู่มาก สำหรับในกลุ่มธุรกิจภาคการบริการพบว่าธุรกิจดังกล่าวมีสัดส่วนหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นอยู่ในระดับที่เหมาะสม และกลุ่มธุรกิจภาคการผลิตพบว่ากลุ่มธุรกิจนี้มีแนวโน้มค่อนข้างสูงที่เงินลงทุนในธุรกิจจะมาจากการกู้ยืมมากกว่าเงินลงทุนในส่วนของผู้ถือหุ้น

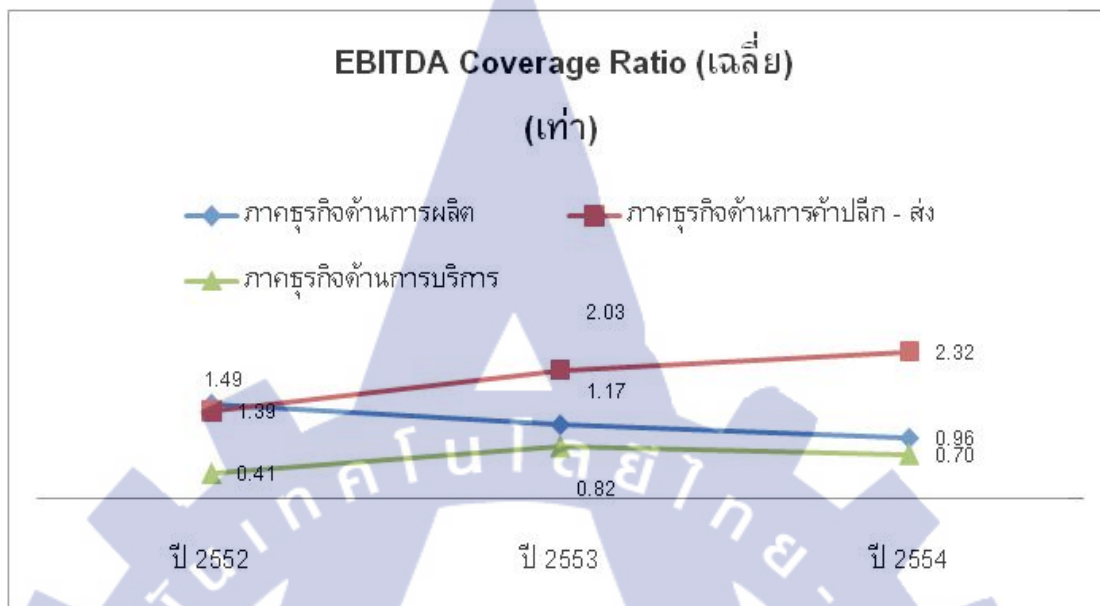
3.3 อัตราส่วนวัดความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (เฉลี่ย)



รูปที่ 19 กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนวัดความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (เฉลี่ย)

อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (เฉลี่ย) แสดงถึงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยของธุรกิจ จากภาพแสดงอัตราส่วนดังกล่าว จะพบว่าทุกกลุ่มประเภทธุรกิจนั้นมีค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนนี้ไม่สูงมากนักเนื่องจาก 3 กลุ่มธุรกิจมีการก่อหนี้ที่ค่อนข้างน้อยเนื่องจากทุนในการดำเนินธุรกิจนั้นได้มาจากส่วนของทุน แต่หากพิจารณาในรายภาคอุตสาหกรรม กลุ่มธุรกิจที่ควรระมัดระวังในการให้สินเชื่อแก่ธุรกิจนั้น คือ กลุ่มธุรกิจภาคการผลิตที่ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยเฉลี่ยลดลงจากปี พ.ศ.2553 10.44 เท่า ลดลงเหลือเพียง 7.23 เท่า รองลงมาคือ กลุ่มธุรกิจภาคการค้าปลีกและค้าส่ง และสุดท้ายคือ กลุ่มธุรกิจภาคการบริการ

3.4 อัตราส่วนวัดความสามารถจ่ายคืนเงินต้นและดอกเบี้ย (เฉลี่ย) (EBITDA Coverage Ratio)



รูปที่ 20 กราฟแสดงการวิเคราะห์อัตราส่วนวัดความสามารถการจ่ายคืนเงินต้นและดอกเบี้ย EBITDA Coverage Ratio (เฉลี่ย)

อัตราส่วนวัดความสามารถจ่ายคืนเงินต้นและดอกเบี้ย เป็นอัตราส่วนที่วัดถึงประสิทธิภาพของธุรกิจในการจ่ายชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ย สำหรับอัตราส่วนนี้เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (D/E Ratio) เป็นอัตราส่วนที่ธนาคารพาณิชย์ให้ความสนใจมากที่สุด ซึ่งผลการวิเคราะห์อัตราส่วนเฉลี่ยนี้พบว่าเนื่องจากกลุ่มธุรกิจในกลุ่มธุรกิจภาคการบริการและกลุ่มธุรกิจภาคการผลิตมีส่วนการหนี้ที่ต่ำ ดังนั้นอัตราส่วนดังกล่าวจึงมีค่าอัตราส่วนที่ต่ำ ส่วนในกลุ่มของธุรกิจภาคการค้าปลีกและค้าส่งมีส่วนการก่อหนี้อยู่ในระดับหนึ่งและมีความสามารถในการจ่ายคืนเงินต้นและดอกเบี้ยจ่ายอยู่ในระดับที่ 2.32 เท่าสำหรับปี พ.ศ. 2554

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้ทฤษฎีแบบจำลองความเป็นไปได้ที่จะล้มละลายของธุรกิจ (Z-Score Model)

จากการคำนวณเพื่อคาดการณ์ถึงความเป็นไปได้ของความเสี่ยงที่จะล้มละลายในอนาคตระยะสั้น 2 ปี ผ่านเครื่องมือทางการเงิน Z-Score Model ของ Edward I. Altman ในปี

1986 โดยนำข้อมูลอัตราส่วนทางการเงินที่ได้จากวิเคราะห์ (Financial Ratio Analysis) 4 หรือ 5 ด้านของธุรกิจมาแทนค่าในสูตรเพื่อหาค่า Z

$$Z = 1.2T_1 + 1.4T_2 + 3.3T_3 + 0.6T_4 + 0.999T_5$$

โดยที่

T_1 = สินทรัพย์หมุนเวียน – หนี้สินหมุนเวียน / สินทรัพย์รวม

T_2 = กำไรสะสม / สินทรัพย์รวม

T_3 = กำไรจากการดำเนินงานก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี / สินทรัพย์รวม

T_4 = มูลค่าหุ้นตามราคาตลาด / หนี้สินรวม

T_5 = รายได้จากการขาย / สินทรัพย์รวม

Z = ดัชนีวัดความล้มเหลวทางการเงินของธุรกิจ

จากแบบจำลอง ตัวแปรอิสระ คือ อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio) ซึ่งเป็นอัตราส่วนทางการเงินสำคัญที่แสดงถึงแนวโน้มที่อาจจะก่อให้เกิดการล้มละลายของธุรกิจ โดยได้จากรายงานงบการเงิน อันได้แก่ งบดุลและงบกำไรขาดทุนของธุรกิจก่อนการล้มละลาย 2 ปี อัตราส่วนทางการเงินทั้งหมดที่นำมาคำนวณจำแนกเป็น อัตราส่วนแสดงความสามารถมีสภาพคล่องทางการเงินของธุรกิจ (Liquidity Ratio) อัตราส่วนแสดงถึงการมีเงินทุนเพียงพอ (Solvency Ratio) อัตราส่วนแสดงถึงการมีความสามารถในการชำระคืนหนี้ (Leverage Ratio) อัตราส่วนแสดงถึงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) และอัตราส่วนแสดงถึงความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ (Efficiency Ratio)

จากสมการหรือแบบจำลอง Z-Score ดังกล่าว เมื่อนำตัวแปรมาคูณกับค่าสัมประสิทธิ์แล้วผลรวมที่ได้คือ ค่า Z หรือค่าดัชนีของแต่ละบริษัท จากนั้นคำนวณหาค่าดัชนีมาตรฐานเพื่อใช้สำหรับแบ่งกลุ่มระหว่างบริษัทที่มีฐานะทางการเงินที่มั่นคงกับบริษัทที่มีฐานะทางการเงินที่ไม่มั่นคงออกจากกัน ซึ่งผลการศึกษาการวิเคราะห์ Z-Score Model โดยแบ่งตามลักษณะของประเภทของธุรกิจที่เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) พบว่า

1. การวิเคราะห์ Z-Score Model ของธุรกิจในการผลิต สูตรที่ใช้การคำนวณค่า

Z-Score

The Z-Score Model :

$$Z = 1.2T_1 + 1.4T_2 + 3.3T_3 + 0.6T_4 + 0.999T_5$$

โดยที่

- $Z > 2.99$: Safe Zone,
 $1.81 < Z < 2.99$: Grey Zone,
 $Z < 1.81$: Distress Zone

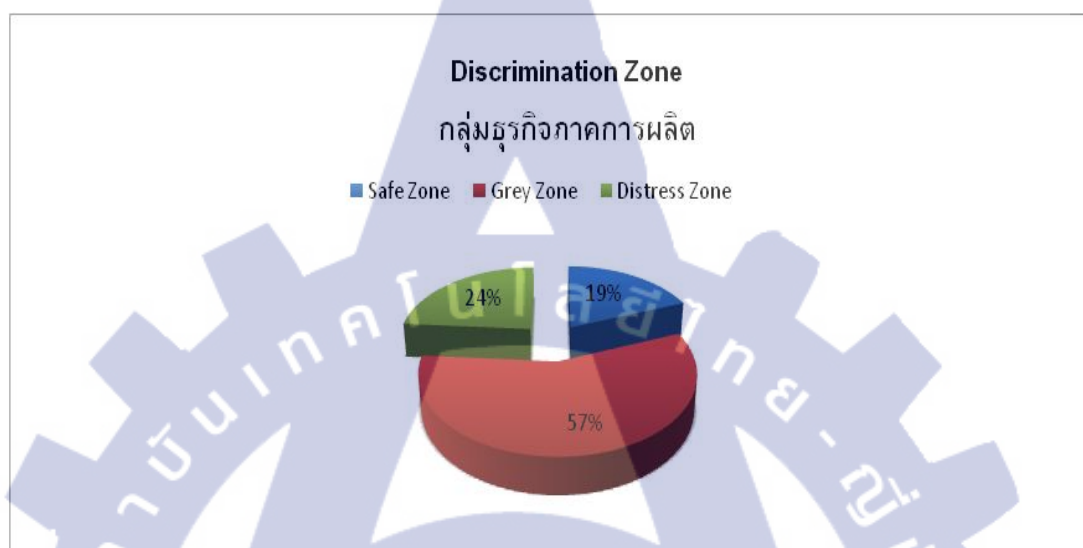
กล่าวคือ บริษัทที่มีค่า Z เฉลี่ยมากกว่า 2.99 แสดงว่าบริษัทดังกล่าวมีความเสี่ยงที่จะล้มละลายในช่วงระยะเวลา 2 ปีน้อย หรือที่เรียกว่าเขต Safe Zone หากค่า Z มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.81 ถึง 2.99 หมายความว่าบริษัทที่มีค่าเฉลี่ยในช่วงดังกล่าวมีความเสี่ยงที่จะล้มละลายในช่วงระยะเวลา 2 ปีค่อนข้างมาก หรือที่เรียกว่า Grey Zone และสุดท้ายหากค่า Z มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่า 1.81 แสดงถึงบริษัทที่มีค่าเฉลี่ยในช่วงดังกล่าวมีความเสี่ยงสูงมากที่จะล้มละลายภายใน 2 ปี เรียกว่า Distress Zone ซึ่งผลการวิเคราะห์พบว่า บริษัทในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) กลุ่มภาคธุรกิจการผลิตจำนวนทั้งสิ้น 21 บริษัทมีเพียง 4 บริษัทมีค่า Z อยู่ในกลุ่ม Safe Zone หรือมีความเสี่ยงที่จะล้มละลายอยู่ในระดับที่ต่ำ อีก 5 บริษัทมีค่า Z อยู่ในกลุ่ม Distress Zone คือกลุ่มที่มีความเสี่ยงที่จะล้มละลายอยู่ในระดับที่อันตราย และสุดท้ายคืออีก 12 บริษัทมีค่า Z อยู่ในกลุ่ม Grey Zone ซึ่งมีความเสี่ยงที่จะล้มละลายค่อนข้างสูงในช่วงระยะเวลา 2 ปี

ตารางที่ 4 การแบ่งกลุ่มค่า Z ของกลุ่มธุรกิจในการผลิต

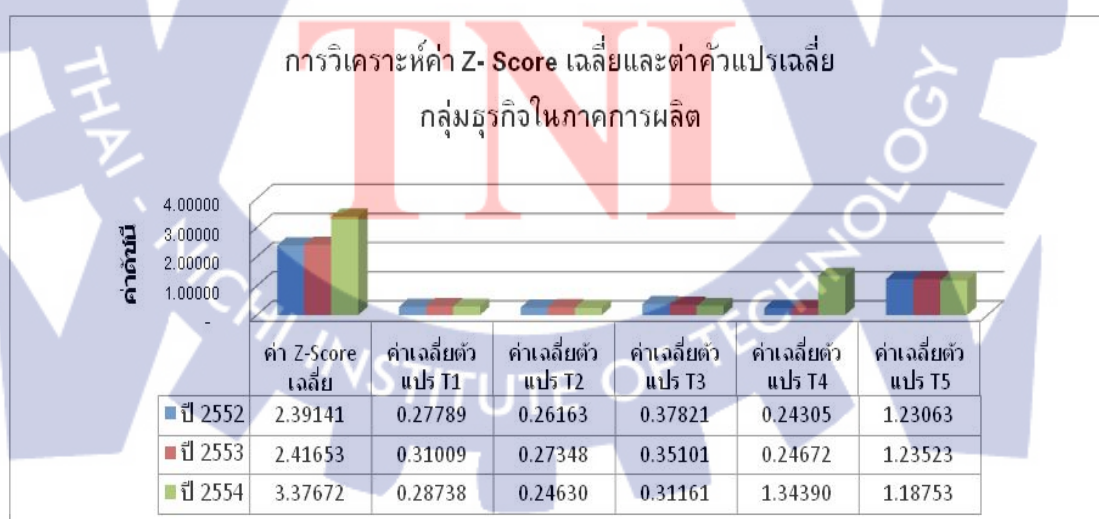
Total of Manufacturing Company (21 Firms)	Zone of Discrimination		
	Safe Zone	Grey Zone	Distress Zone
	4	12	5

นำค่า Z-Score มาทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย Z ทั้งกลุ่มธุรกิจภาคการผลิตจะพบว่าในปี 2552 และ ปี 2553 กลุ่มภาคการผลิตทั้งหมดมีค่า Z อยู่ในกลุ่ม Grey Zone หรือกลุ่มที่มีฐานะทางการเงินอยู่ในเขตที่มีโอกาสที่จะล้มละลายค่อนข้างสูง ซึ่งสาเหตุน่าจะมาจากวิกฤตเศรษฐกิจในยุโรปและอเมริกาในช่วงปลายปี 2551 และ 2552 และปัญหาการเมืองและความไม่

สงบภายในประเทศไทยในช่วงปี 2552 ถึง 2553 ส่งผลต่อการดำเนินงานทางธุรกิจเป็นอย่างมาก เนื่องจากต้องหยุดการดำเนินงานชั่วคราวส่งผลต่อรายได้และกำไรของธุรกิจ แต่ในปี 2554 จะเห็นได้ว่ากลุ่มธุรกิจภาคการผลิตมีค่าดัชนี Z เฉลี่ยที่สูงขึ้นโดยที่ค่า Z เฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 3.37672 ซึ่งอยู่ในเขต Safe Zone โดยที่ค่า $Z > 2.99$ แสดงถึงการมีฐานะทางการเงินที่มั่นคงมากขึ้นของกลุ่มธุรกิจภาคการผลิต มีโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงในการล้มละลายอยู่ในระดับที่ต่ำ



รูปที่ 21 แผนภูมิแสดง Zone ความเสี่ยงภาวะความล้มละลายของธุรกิจในกลุ่มธุรกิจภาคการผลิต



รูปที่ 22 แผนภูมิแสดงการวิเคราะห์ค่า Z- Score เฉลี่ยและค่าตัวแปรเฉลี่ยกลุ่มธุรกิจในภาคการผลิต

และเมื่อพิจารณาจากค่าตัวแปรอิสระซึ่งก็คืออัตราส่วนทางการเงินในแต่ละค่าตัวแปร
จากสมการ

$$Z = 1.2T_1 + 1.4T_2 + 3.3T_3 + 0.6T_4 + 0.999T_5$$

จะเห็นได้ว่าค่าสัมประสิทธิ์ที่นำมาคูณกับตัวแปรนั้นมีค่าที่แตกต่างกัน โดยที่ Altman ได้กำหนดความสำคัญของแต่ละตัวแปรจากค่าตัวคูณของค่าสัมประสิทธิ์ โดยตัวคูณที่มีการบ่งชี้ถึงลำดับความสำคัญของตัวแปรนั้น จากสมการค่าตัวแปรที่มีตัวคูณสัมประสิทธิ์ที่มากที่สุดคือค่าตัวแปร (T_3) อัตราส่วนรายได้ก่อนหักดอกเบี้ยและภาษีต่อสินทรัพย์รวม หรืออัตราส่วนที่ใช้วัดประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์เพื่อก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจ โดยมีค่าตัวคูณที่ 3.3 รองลงมาคือ อัตราส่วนวัดความสามารถในการสะสมกำไร อัตราส่วนในการบริหารสภาพคล่อง อัตราส่วนในการใช้สินทรัพย์เพื่อการบริหาร และ อัตราส่วนที่แสดงถึงความอ่อนแอทางการเงิน อันเนื่องมาจากการก่อหนี้ของธุรกิจ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในแต่ละค่าของตัวแปรจะเห็นได้ว่าค่าเฉลี่ยของตัวแปรในแต่ละค่า T_1 ถึง T_5 นั้นมีความแตกต่างกันไม่มากนัก แต่หากพิจารณาอย่างละเอียดจะเห็นได้ว่าค่าตัวแปรทั้งหมดนั้นมีค่าอยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำ โดยมีค่าต่ำกว่า 1

2. การวิเคราะห์ Z'-Score Model ของธุรกิจในการการค่าปลีก-ส่ง สูตรที่ใช้การคำนวณค่า Z'-Score คือ

The Z'-Score Model :

$$Z' = 0.717T_1 + 0.847T_2 + 3.107T_3 + 0.420T_4 + 0.998T_5$$

โดยที่

- $Z' > 2.9$: Safe Zone,
- $1.23 < Z' < 2.9$: Grey Zone,
- $Z' < 1.23$: Distress Zone

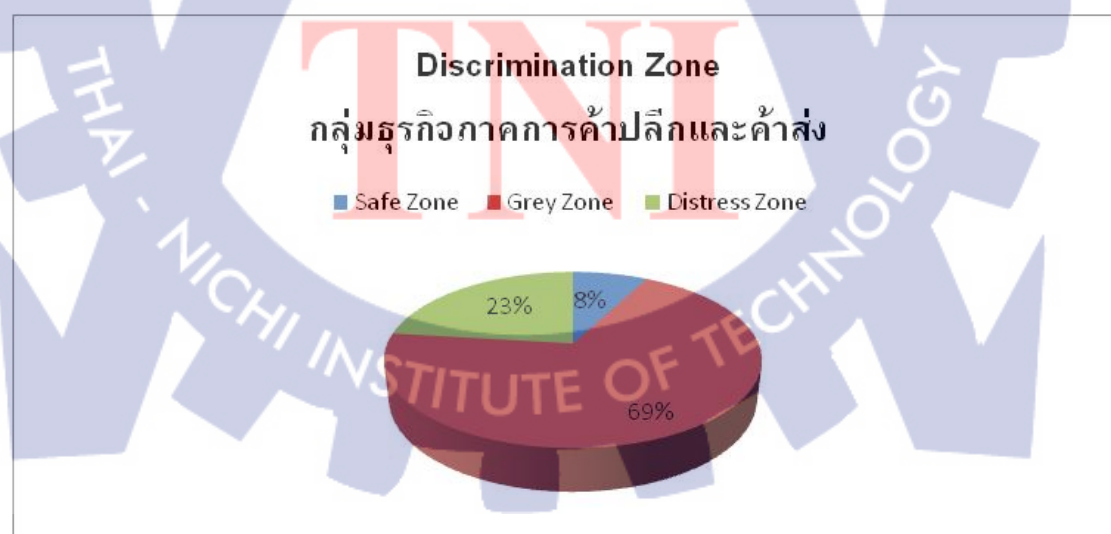
กล่าวคือ บริษัทที่มีค่า Z' เฉลี่ยมากกว่า 2.9 แสดงว่าบริษัทดังกล่าวมีความเสี่ยงที่จะล้มละลายในช่วงระยะเวลา 2 ปีน้อยหรือที่เรียกว่าเขต Safe Zone หากค่า Z' มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.23 ถึง 2.9 หมายความว่าบริษัทที่มีค่าเฉลี่ยในช่วงดังกล่าวมีความเสี่ยงที่จะล้มละลายในช่วงระยะเวลา 2 ปีก่อนข้างมาก หรือที่เรียกว่า Grey Zone และสุดท้ายหากค่า Z' มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่า 1.23 แสดงถึงบริษัทที่มีค่าเฉลี่ยในช่วงดังกล่าวมีความเสี่ยงสูงมากที่จะล้มละลายภายใน 2 ปี เรียกว่า Distress Zone ซึ่งผลการวิเคราะห์พบว่า บริษัทในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม

เอ ไอ (MAI) กลุ่มภาคธุรกิจการค้าปลีก-ส่ง จำนวนทั้งสิ้น 13 บริษัทมีเพียง 1 บริษัทมีค่า Z' อยู่ในกลุ่ม Safe Zone หรือมีความเสี่ยงที่จะล้มละลายอยู่ในระดับที่ต่ำ อีก 3 บริษัทมีค่า Z' อยู่ในกลุ่ม Distress Zone คือกลุ่มที่มีความเสี่ยงที่จะล้มละลายอยู่ในระดับที่อันตราย และสุดท้ายคืออีก 9 บริษัทมีค่า Z' อยู่ในกลุ่ม Grey Zone ซึ่งมีความเสี่ยงที่จะล้มละลายค่อนข้างสูงในช่วงระยะเวลา 2 ปี

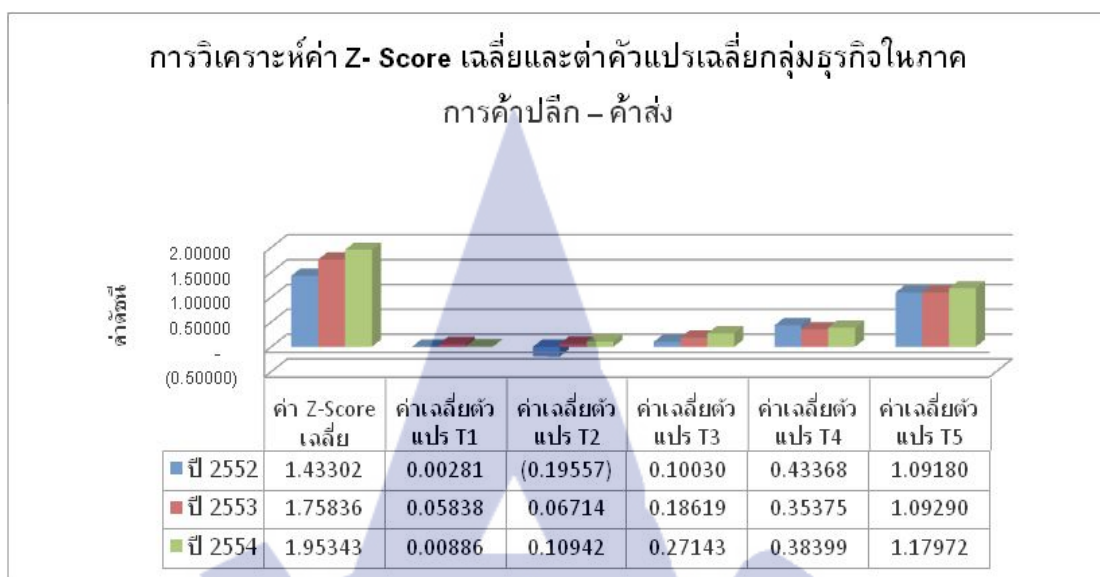
ตารางที่ 5 การแบ่งกลุ่มค่า Z' ของกลุ่มธุรกิจในการค้าปลีก-ส่ง

Total of Retail-Wholesale Company (13 Firms)	Zone of Discrimination		
	Safe Zone	Grey Zone	Distress Zone
	1	9	3

นำค่า Z'-Score มาทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย Z' ทั้งกลุ่มธุรกิจการค้าปลีก-ส่ง พบว่า ตลอดระยะเวลาทั้ง 3 ปีที่ผ่านมา กลุ่มภาคธุรกิจการค้าปลีก-ส่งทั้งหมดมีค่า Z' อยู่ในกลุ่ม Grey Zone หรือกลุ่มที่มีฐานะทางการเงินอยู่เขตที่มีโอกาสที่จะล้มละลายค่อนข้างสูง ซึ่งสาเหตุส่วนหนึ่งอาจเป็นผลมาจากการที่กลุ่มภาคธุรกิจนี้มีการสต็อกสินค้าค่อนข้างมาก และในช่วงระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมาเศรษฐกิจในประเทศซบเซาและมีการชะลอการลงทุนเนื่องจากปัญหาความไม่สงบในประเทศและปัญหาเศรษฐกิจภายนอกประเทศที่ส่งผลกระทบต่อ การส่งออกของประเทศไทยที่ลดลงอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งกลุ่มภาคธุรกิจการค้าปลีก-ส่งได้รับผลกระทบค่อนข้างมาก



รูปที่ 23 แผนภูมิแสดง Zone ความเสี่ยงภาวะความล้มละลายของธุรกิจในกลุ่มธุรกิจการค้าปลีกและค้าส่ง



รูปที่ 24 แผนภูมิแสดงการวิเคราะห์ค่า Z'-Score เผลี่ยและค่าตัวแปรเผลี่ยกลุ่มธุรกิจในภาค
การค้าปลีก-ค้าส่ง

เมื่อพิจารณาจากค่าตัวแปรอิสระซึ่งก็คืออัตราส่วนทางการเงินในแต่ละค่าตัวแปร จาก
สมการ

$$Z' = 0.717T_1 + 0.847T_2 + 3.107T_3 + 0.420T_4 + 0.998T_5$$

จะเห็นได้ว่าค่าสัมประสิทธิ์ที่นำมาคูณกับตัวแปรนั้น Dr. Altman ยังคงกำหนดค่า
ความสำคัญของแต่ละตัวแปรจากค่าตัวคูณของค่าสัมประสิทธิ์ โดยยังคงให้ ค่าตัวแปร (T_3) คือ
ค่าตัวคูณที่มีการบ่งชี้ถึงลำดับความสำคัญตัวแปรที่มากที่สุด ซึ่งก็คืออัตราส่วนรายได้ก่อนหัก
ดอกเบี้ยและภาษีต่อสินทรัพย์รวม หรืออัตราส่วนที่ใช้วัดประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์
เพื่อก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจ โดยมีค่าตัวคูณที่ 3.107 ส่วนค่าตัวแปรอื่นๆ ได้มีปรับอันดับ
ความสำคัญรองลงไปคือ อัตราส่วนในการใช้สินทรัพย์เพื่อการบริหาร อัตราส่วนวัดความ
สามารถในการระดมกำไร อัตราส่วนในการบริหารสภาพคล่อง และ อัตราส่วนที่แสดงถึงความ
อ่อนแอทางการเงินอันเนื่องมาจากการก่อหนี้ของธุรกิจ ตามลำดับ ซึ่งเมื่อพิจารณาในแต่ละค่า
ของตัวแปร พบว่าเกือบทุกค่าเผลี่ยของตัวแปรในค่า T โดยเฉพาะที่ 1 ถึง 4 นั้นมีค่าตัวแปร
ทั้งหมดนั้นมีค่าอยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำ โดยมีค่าต่ำกว่า 1 ซึ่งแสดงถึงความไม่มีประสิทธิภาพ
ในการบริหารจัดการทางการเงินของธุรกิจ

3. การวิเคราะห์ Z'-Score Model ของธุรกิจในการบริการ เป็นการพัฒนาแบบจำลอง Z'-Score Model มาเพื่อใช้ในการคาดการณ์กับธุรกิจประเภทอื่นๆ ที่ไม่ใช่กลุ่มธุรกิจในภาคอุตสาหกรรม ซึ่งมีลักษณะเป็นสมการเส้นตรงเช่นเดียวกับ Z-Score Model แต่มีการตัดตัวแปร T_5 คืออัตราส่วนยอดขายต่อสินทรัพย์รวมออกไป และเหลือตัวแปรอิสระเพียง 4 ตัว ซึ่งสูตรที่ใช้คำนวณหาค่า Z'-Score ของธุรกิจในการบริการ คือ

The Z'-Score Model :

$$Z' = 6.56T_1 + 3.26T_2 + 6.72T_3 + 1.05T_4$$

โดยที่

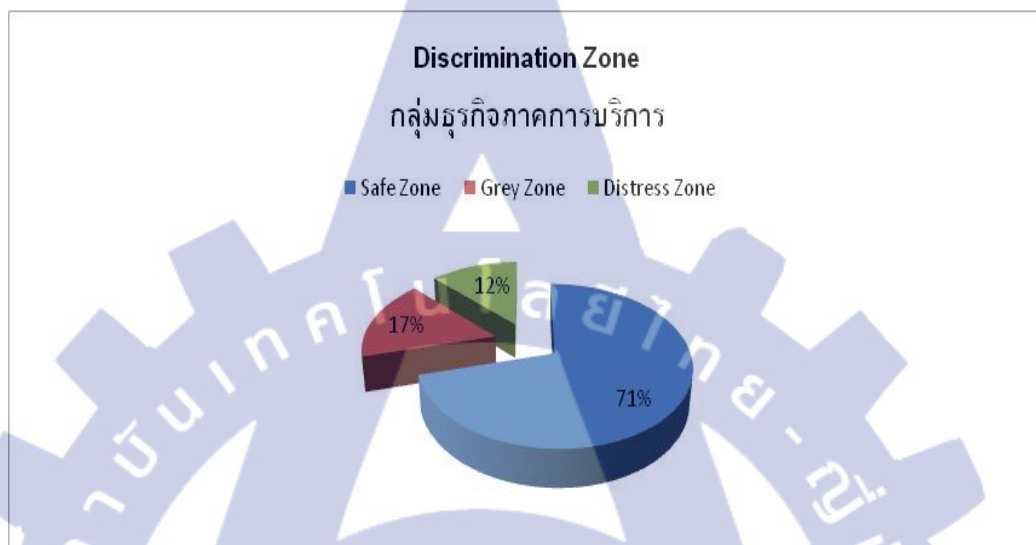
- $Z' > 2.6$: Safe Zone,
 $1.1 < Z' < 2.6$: Grey Zone,
 $Z' < 1.1$: Distress Zone

กล่าวคือ ธุรกิจที่มีค่า Z' เฉลี่ยมากกว่า 2.6 แสดงว่ามีความเสี่ยงที่จะล้มละลายในช่วงระยะเวลาล่วงหน้า 2 ปีน้อยหรือที่เรียกว่าเขต Safe Zone หากค่า Z' มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.1 ถึง 2.6 หมายความว่าธุรกิจที่มีค่าเฉลี่ยในช่วงดังกล่าวมีความเสี่ยงที่จะล้มละลายในช่วงระยะเวลา 2 ปีก่อนข้างมาก หรือที่เรียกว่า Grey Zone และสุดท้ายหากค่า Z' มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่า 1.1 แสดงถึงเฉลี่ยที่มีค่าเฉลี่ยในช่วงดังกล่าวมีความเสี่ยงสูงมากที่จะล้มละลายภายใน 2 ปี เรียกว่า Distress Zone ซึ่งผลการวิเคราะห์พบว่า ธุรกิจในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) กลุ่มภาคธุรกิจการค้าปลีก-ส่ง จำนวนทั้งสิ้น 24 บริษัทมีเพียง 17 บริษัทมีค่า Z' อยู่ในกลุ่ม Safe Zone หรือมีความเสี่ยงที่จะล้มละลายอยู่ในระดับที่ต่ำ อีก 3 บริษัทมีค่า Z' อยู่ในกลุ่ม Distress Zone คือกลุ่มที่มีความเสี่ยงที่จะล้มละลายอยู่ในระดับที่อันตราย และสุดท้ายคืออีก 4 บริษัทมีค่า Z' อยู่ในกลุ่ม Grey Zone ซึ่งมีความเสี่ยงที่จะล้มละลายค่อนข้างสูงในช่วงระยะเวลา 2 ปี

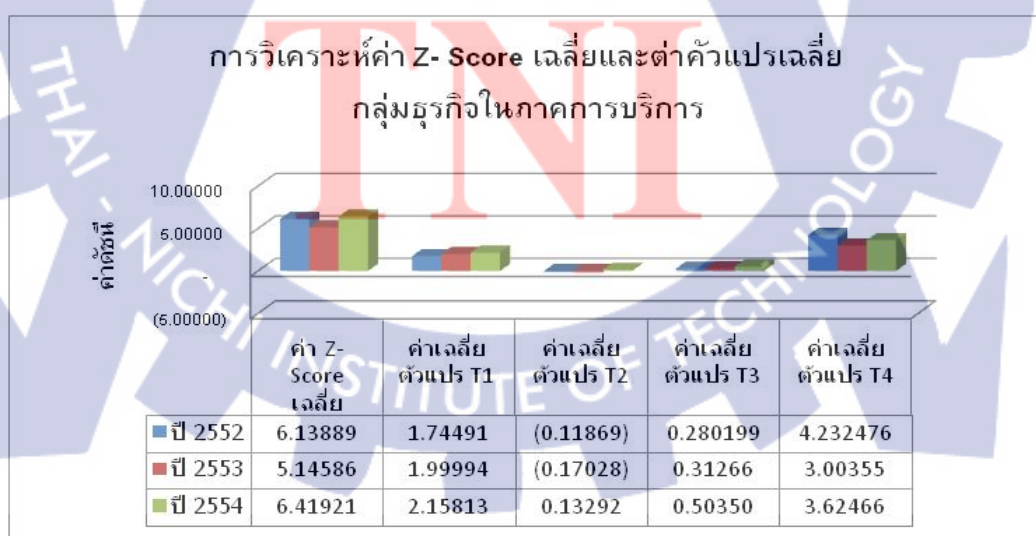
ตารางที่ 6 การแบ่งกลุ่มค่า Z' ของกลุ่มธุรกิจในการบริการ

Total of Service Company (24 Firms)	Zone of Discrimination		
	Safe Zone	Grey Zone	Distress Zone
	17	4	3

นำค่า Z'-Score มาทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย Z' ทั้งกลุ่มธุรกิจภาคบริการ พบว่า ร้อยละ 70.83 ของบริษัทในกลุ่มภาคธุรกิจบริการบริการตลอดระยะเวลา 3 ปีที่ดำเนินกิจการมา กลุ่มภาคธุรกิจบริการทั้งหมดมีค่า Z' เฉลี่ยอยู่ในกลุ่ม Safe Zone หรือกลุ่มที่มีฐานะทางการเงิน อยู่เขตที่มีโอกาสที่จะล้มละลายต่ำหรือมีความมั่นคงทางการเงินมากเพียงพอ โดยค่าค่า Z' เฉลี่ยสูงสุดในปี พ.ศ. 2554 คือ ค่าดัชนีที่ Z' เท่ากับ 6.41921



รูปที่ 25 แผนภูมิแสดง Zone ความเสี่ยงภาวะความล้มละลายของธุรกิจในกลุ่มธุรกิจภาคบริการ



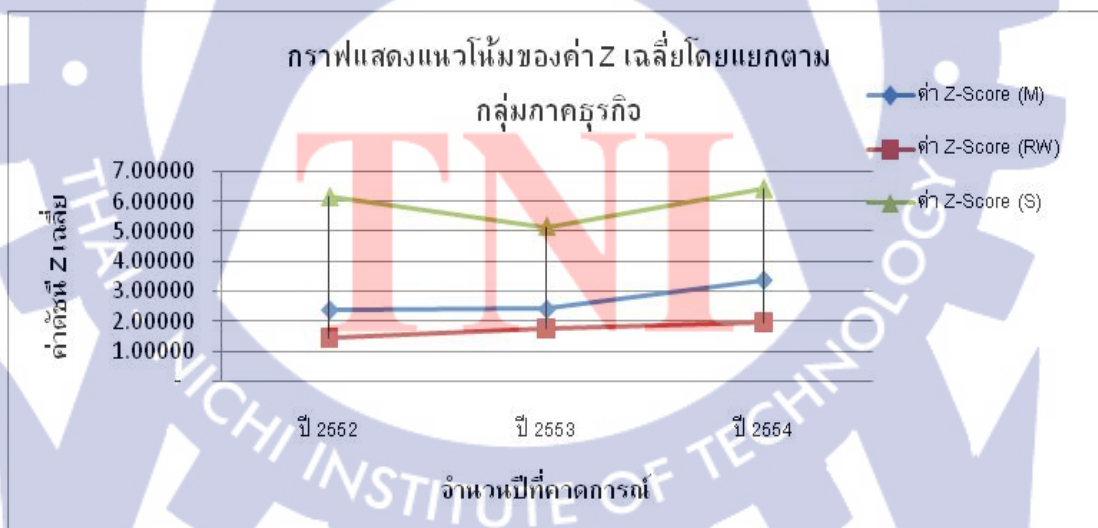
รูปที่ 26 แผนภูมิแสดงการวิเคราะห์ค่า Z'-Score เฉลี่ยและค่าตัวแปรเฉลี่ยกลุ่มธุรกิจภาคบริการ

หากพิจารณาจากค่าตัวแปรอิสระซึ่งก็คืออัตราส่วนทางการเงินในแต่ละค่าตัวแปร
จากสมการ

$$Z'' = 6.56T_1 + 3.26T_2 + 6.72T_3 + 1.05T_4$$

จะพบว่าค่าสัมประสิทธิ์ที่นำมาคูณกับตัวแปรนั้น Altman ยังคงกำหนดค่าความสำคัญ
ของแต่ละตัวแปรจากค่าตัวคูณของค่าสัมประสิทธิ์ โดยยังคงให้ ค่าตัวแปร (T_3) คือ ค่าตัวคูณที่มี
การบ่งชี้ถึงลำดับความสำคัญตัวแปรที่มากที่สุด โดยมีค่าตัวคูณที่ 6.72 อัตราส่วนในการบริหาร
สภาพคล่อง คือค่าตัวแปรที่มีความสำคัญรองลงมา ส่วนอัตราส่วนวัดความสามารถในการสะสม
กำไร และ อัตราส่วนที่แสดงถึงความอ่อนแอทางการเงินอันเนื่องมาจากการก่อหนี้ของธุรกิจ
ได้ให้ความสำคัญเป็นลำดับที่ 3 และ 4 ตามลำดับ ซึ่งเมื่อพิจารณาในแต่ละค่าของตัวแปร พบว่า
ค่าเฉลี่ยของตัวแปรในค่า T ที่ 1 นั้นมีค่าเฉลี่ยที่เกิน 1 แสดงถึงกลุ่มภาคธุรกิจบริการมีการ
บริหารสภาพคล่องทางการเงินในระยะสั้นได้ดี มีความมั่นคงทางการเงินค่อนข้างมากโดยดูจาก
ค่าตัวแปร T ที่ 4 มีค่าตัวแปรทั้งหมดนั้นมีค่าอยู่ในระดับที่สูง แต่ก็ควรระมัดระวังเนื่องจากหากมี
สินทรัพย์ที่มากเกินไปและอาจไม่ก่อให้เกิดรายได้

และหากพิจารณาแนวโน้มของค่า Z-Score เฉลี่ยตามประเภทของภาคธุรกิจในตลาด
หลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (MAI) แล้ว จะพบว่า



รูปที่ 27 กราฟแสดงแนวโน้มของค่า Z-Score เฉลี่ยโดยแบ่งตามประเภทของธุรกิจ

กลุ่มธุรกิจภาคการผลิตและภาคการบริการมีค่า Z เฉลี่ยที่แนวโน้มที่สูงเกินกว่าค่า
ดัชนี Z มาตรฐานในแต่ละกลุ่มของภาคธุรกิจ แสดงถึงความเป็นไปได้ที่ธุรกิจจะเกิดภาวะ

ล้มละลายมีอยู่ระดับที่ต่ำ ธุรกิจมีความมั่นคงทางการเงินเพียงพอในการดำเนินธุรกิจ ในขณะที่กลุ่มธุรกิจภาคการค้าปลีก-ค้าส่ง แม้จะมีค่า Z เฉลี่ยที่สูงกว่าสองปีก่อนหน้า แต่เมื่อเปรียบเทียบกับค่าดัชนี Z มาตรฐานแล้ว พบว่ายังคงต้องพิจารณาอย่างละเอียดถี่ถ้วนหากมีการให้สินเชื่อ เนื่องจากยังคงมีความเป็นไปได้ที่ธุรกิจจะเกิดภาวะล้มละลาย หากไม่ระมัดระวังในการบริหารทางการเงิน

กล่าวโดยสรุปพบว่าจากศึกษาวิเคราะห์ทั้งหมด 58 บริษัทจากจำนวนทั้งสิ้น 74 บริษัทในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) มีทั้งสิ้น 22 บริษัทมีความเสี่ยงที่จะล้มละลายอยู่ในระดับที่ต่ำ (Safe Zone) 25 บริษัทมีความเสี่ยงที่จะล้มละลายค่อนข้างสูง (Grey Zone) และสุดท้าย 11 บริษัทมีความเสี่ยงที่จะล้มละลายอยู่ในระดับที่อันตราย (Distress Zone) ในช่วงระยะเวลา 2 ปี สำหรับธนาคารพาณิชย์หากมีความปล่อยสินเชื่อให้กับภาคธุรกิจดังกล่าว กลุ่มที่ต้องให้ความใส่ใจและระมัดระวังอย่างมากในการพิจารณาให้สินเชื่อมี 2 กลุ่มหลักๆ คือ บริษัทที่มีค่า Z เฉลี่ยอยู่ในช่วง Grey Zone และ Distress Zone เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงที่มีโอกาสจะล้มละลายภายในช่วงระยะเวลา 2 ปี จึงมีโอกาที่ทำให้ทางธนาคารพาณิชย์อาจมีหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้และการเป็นหนี้เสียกับทางธนาคารพาณิชย์ที่ปล่อยสินเชื่อ

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์เชิงลึก

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึกตัวแทนพนักงานผู้ดูแลและให้บริการด้านสินเชื่อทางธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ไทย โดยผู้วิจัยได้พัฒนาแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างขึ้น โดยมีประเด็นคำถามเกี่ยวกับการให้บริการด้านสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทย ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์เป็นดังนี้

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากธนาคารพาณิชย์ไทย

ข้อคำถาม	ผลการตอบแบบสัมภาษณ์
1) สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์	- ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์เกือบทั้งหมดเป็นเพศหญิง - มีอายุการทำงานอยู่ที่ระหว่าง 4-6 ปี คิดเป็นร้อยละ 80 - ตำแหน่งงานปัจจุบันอยู่ในระดับ : ผู้ปฏิบัติงานและหัวหน้างาน

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากธนาคารพาณิชย์ไทย (ต่อ)

ข้อคำถาม	ผลการตอบแบบสัมภาษณ์
2) ทิศนคติต่อธุรกรรมการให้สินเชื่อของพนักงานธนาคารพาณิชย์ไทย	• ธุรกรรมการให้บริการด้านสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยมีการแข่งขันที่สูงขึ้นทั้งด้านผลิตภัณฑ์และการให้บริการ • ลูกค้ามีอำนาจในการต่อรองในการใช้บริการด้านสินเชื่อกับธนาคารพาณิชย์มากขึ้น บางครั้งธนาคารกระตุ้นให้ลูกค้ามาขอใช้สินเชื่อมากเกินไปจนความต้องการหรือไม่เกิดความจำเป็นในการใช้ และปล่อยสินเชื่อโดยขาดการพิจารณาอย่างละเอียดถี่ถ้วน • มองว่าการพิจารณาสินเชื่อควรจะตั้งอยู่บนหลักเกณฑ์ในการพิจารณาที่มีพื้นฐานและมีมาตรฐาน พิจารณาความสามารถของผู้กู้ในการจ่ายเงินหนี้
3) มุมมองของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ต่อกลุ่มลูกค้าธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	• ธนาคารพาณิชย์มองว่าสำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมนั้นยังมีความเสี่ยงในระดับหนึ่ง เนื่องจากธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมส่วนใหญ่ มีระยะเวลาในการบริหารกิจการที่ค่อนข้างสั้น ผู้บริหารอาจมีความเชี่ยวชาญในการบริหารไม่ดีพอ รวมทั้งระบบการจัดเก็บข้อมูลยังไม่มีประสิทธิภาพ
4) ทิศนคติด้านตัวแปรสำคัญที่เป็นปัจจัยหลักในการดำเนินธุรกิจ	$T_1 = \text{Working Capital} / \text{Total Assets}$ โดยให้เหตุผลว่า สำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เงินทุนหมุนเวียนภายในธุรกิจเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ โดยเฉพาะกลุ่มธุรกิจภาคการค้าปลีกและค้าส่ง $T_4 = \text{Market Value or Book Value of Equity} / \text{Total Liabilities}$ โดยกล่าวว่า ตัวแปรที่แสดงให้เห็นถึงความมั่นคงของธุรกิจในการดำเนินงาน สามารถความอ่อนแอทางการเงินของธุรกิจอันเนื่องมาจากการก่อหนี้ทั้งระยะสั้นและระยะยาวของธุรกิจ

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากธนาคารพาณิชย์ไทย (ต่อ)

ข้อคำถาม	ผลการตอบแบบสัมภาษณ์
5) วิธีการเลือกผลิตภัณฑ์ทางการเงินสำหรับกลุ่มลูกค้าธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและแนวทางในการป้องกันความเสี่ยงและมาตรการในการควบคุมความเสี่ยงจากการให้บริการ	• ธนาคารพาณิชย์ จะพิจารณาจากความต้องการและวัตถุประสงค์การขอสินเชื่อของลูกค้าเป็นหลักและคำนึงถึงความสามารถของลูกค้าในการจ่ายชำระคืนเงินกู้ก่อนการพิจารณาให้สินเชื่อ • ส่วนของมาตรการในการป้องกันและควบคุมความเสี่ยง ธนาคารจะใช้วิธีการค้ำประกันวงเงินจากหลักทรัพย์ที่ลูกค้านำมาประกัน โดยหลักทรัพย์ดังกล่าวมักจะสูงกว่าหรือเทียบเท่าวงเงินกู้
6) ข้อเสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับการให้บริการสินเชื่อเพื่อธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ในอนาคต	• ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยังคงมีความต้องการสินเชื่ออยู่มาก • ธนาคารพาณิชย์มีความเข้มงวดในการพิจารณาและปล่อยสินเชื่อมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันความเสี่ยงจากการผิดนัดชำระหนี้ของลูกค้า • ธนาคารจึงคำนึงถึงความต้องการและวัตถุประสงค์ของการขอสินเชื่อของลูกค้าโดยแท้จริงเป็นหลัก และคำนึงถึงศักยภาพในการบริหารของธุรกิจ เพื่อลดความเสี่ยง

สถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 5 คนซึ่งเป็นตัวแทนพนักงานของธนาคารพาณิชย์ไทยที่คัดเลือกโดยพิจารณาจากลักษณะงานของพนักงานผู้ปฏิบัติงานมีความเกี่ยวข้องกับการให้บริการด้านสินเชื่อกับกลุ่มลูกค้าธุรกิจ ประสพการณ์ในการทำงานด้านสินเชื่อตั้งแต่พนักงานระดับปฏิบัติการ หัวหน้างาน หรือผู้จัดการ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกือบทั้งหมดเป็นเพศหญิง มีอายุการทำงานอยู่ระหว่าง 4-6 ปี คิดเป็นร้อยละ 80 ของจำนวนผู้ตอบทั้งหมด โดยมีตำแหน่งงานปัจจุบันอยู่ในระดับผู้ปฏิบัติงานจำนวน 3 ท่าน และตำแหน่งงานปัจจุบันระดับหัวหน้างาน 2 ท่าน

ผลการวิเคราะห์คำถามจากการสัมภาษณ์

การเก็บข้อมูลเป็นการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการให้บริการทางการเงินด้านสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยที่ตอบสนองต่อกลุ่มลูกค้าธุรกิจ ตลอดจนทัศนคติและวิธีการดำเนินงาน เครื่องมือในการบริหารและแนวทางในควบคุมและป้องกันความเสี่ยงด้านสินเชื่อ (Credit Risk) และความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operation Risk) ของธนาคารพาณิชย์ โดยผลการวิเคราะห์เป็นดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ของคำถามข้อที่ 1 และ 2 เกี่ยวกับลักษณะงานและความรับผิดชอบ ในปัจจุบันของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ และประสบการณ์ที่ความเกี่ยวข้องกับการพิจารณา ด้านสินเชื่อมากน้อยเพียงใด จากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้ง 5 คนมีลักษณะงานและความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องกับการบริการด้านสินเชื่อเพื่อธุรกิจ โดยพนักงานระดับปฏิบัติการ โดยทั่วไปจะทำหน้าที่ในการรับเรื่องการขอสินเชื่อจากลูกค้า เก็บข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ขอสินเชื่อ เช่น ความต้องการในการขอสินเชื่อ ประเภทของธุรกิจ ตรวจสอบคุณสมบัติเบื้องต้น เป็นต้น รวมทั้งสามารถอนุมัติผลการขอสินเชื่อเบื้องต้นได้ ก่อนส่งรายละเอียดเกี่ยวกับการขอกู้ทั้งหมดให้ธนาคารสำนักงานใหญ่ซึ่งเป็นพนักงานในระดับหัวหน้างานที่อำนาจในการพิจารณาให้สินเชื่อพิจารณาวงเงินขอกู้ของลูกค้าอย่างละเอียดอีกครั้ง ซึ่งผลการอนุมัติตัดสินใจให้กู้ของธนาคารพาณิชย์นั้นจะขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจจากธนาคารสำนักงานใหญ่

2. ผลการวิเคราะห์ของคำถามข้อที่ 3 มุมมองและทัศนคติต่อธุรกรรมการให้สินเชื่อของพนักงานธนาคารพาณิชย์ไทยในปัจจุบัน พบว่า ธุรกรรมการให้บริการด้านสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยมีการแข่งขันที่สูงขึ้นทั้งด้านผลิตภัณฑ์และการบริการของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งมุมมองในด้านลูกค้าถือว่าเป็นประโยชน์เพราะลูกค้าจะมีทางเลือกที่หลากหลายมากขึ้น รวมถึงมีอำนาจในการต่อรองในการใช้บริการด้านสินเชื่อกับธนาคารพาณิชย์ และมองว่าบางครั้งหากธนาคารกระตุ้นให้ลูกค้ามาขอใช้สินเชื่อมากเกินความต้องการหรือไม่เกิดความจำเป็นในการใช้ และปล่อยสินเชื่อโดยขาดการพิจารณาอย่างละเอียดถี่ถ้วน ก็ส่งผลเสียกับธนาคารพาณิชย์ด้านรายได้ของธนาคารและความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นเสียหรือ NPLs จึงมองว่าการพิจารณาสินเชื่อควรตั้งอยู่บนหลักเกณฑ์ในการพิจารณาที่มีพื้นฐานและมีมาตรฐาน พิจารณาความสามารถของผู้กู้ในการจ่ายคืนหนี้และทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างละเอียดถี่ถ้วน

3. ผลการวิเคราะห์ของคำถามข้อที่ 4 ในมุมมองของผู้ให้ข้อมูลสำคัญว่ากลุ่มลูกค้าธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกลุ่มใด (กลุ่มธุรกิจภาคการผลิต กลุ่มธุรกิจภาคการค้าปลีกและค้าส่ง กลุ่มธุรกิจภาคการบริการ) เป็นกลุ่มที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงกับธนาคารพาณิชย์มากที่สุดหากมีการพิจารณาให้สินเชื่อแก่กลุ่มธุรกิจนั้น ผลการวิเคราะห์พบว่า ธนาคารพาณิชย์มองว่าสำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมนั้นยังคงมีความเสี่ยงในระดับหนึ่ง เนื่องจากธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมส่วนใหญ่ มีระยะเวลาในการบริหารกิจการที่ค่อนข้างสั้น ผู้บริหารอาจมีความเชี่ยวชาญในการบริหารไม่ดีพอ รวมทั้งระบบการจัดเก็บข้อมูลยังไม่มีประสิทธิภาพ จากทัศนคติ

ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 2 คน มองว่ากลุ่มธุรกิจภาคการผลิตนั้นมีความเสี่ยงที่สุด เนื่องจากกลุ่มธุรกิจภาคการผลิตเป็นภาคธุรกิจที่ต้องใช้เงินทุนสูง มีความผันผวนตามสภาวะการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างมาก เช่น ความผันผวนของราคาวัตถุดิบ อัตราค่าจ้างแรงงาน การแข่งขันจากปัจจัยภายนอก เป็นต้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อธุรกิจได้ง่ายกว่ากลุ่มธุรกิจภาคอื่น ๆ ในทางกลับกัน ทศนคติของผู้ให้ข้อมูลสำคัญอีก 2 คน มองว่ากลุ่มธุรกิจภาคการค้าปลีกและค้าส่งอาจมีความเสี่ยงมากกว่าหากธนาคารพาณิชย์ปล่อยสินเชื่อ โดยให้เหตุผลว่า ธุรกิจการค้าปลีกและค้าส่งเป็นธุรกิจที่มีสินค้าที่ไม่มีแตกต่างจากคู่แข่งมากนักและเป็นกลุ่มธุรกิจที่การแข่งขันทางการตลาดที่ค่อนข้างสูง มีกำไรต่ำ และสินค้ามีโอกาสล้าสมัยเร็ว สำหรับผู้ให้ข้อมูลสำคัญอีก 1 คนนั้นมองว่ากลุ่มธุรกิจภาคการบริการมีความเสี่ยงสูงเช่นกัน โดยมองว่ากลุ่มธุรกิจภาคการบริการนี้มีการเปลี่ยนแปลงและเคลื่อนไหวไปตามแนวโน้มของตลาดอยู่ตลอดเวลา ทำให้เกิดการ Turnover ของลูกค้าสูงเนื่องจากมีความต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอด

4. ผลการวิเคราะห์ของคำถามข้อที่ 5 สำหรับทัศนคติของตัวแปรอิสระของค่า Z-Score ต่อกลุ่มลูกค้าธุรกิจในแต่ละกลุ่มนั้นทางการเงิน ธนาคารมองว่าตัวแปรสำคัญที่เป็นปัจจัยหลักในการดำเนินธุรกิจคือ $T_1 = \text{Working Capital} / \text{Total Assets}$ โดยให้เหตุผลว่า สำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เงินทุนหมุนเวียนภายในธุรกิจเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ โดยเฉพาะกลุ่มธุรกิจภาคการค้าปลีกและค้าส่ง ตัวแปรรองที่ธนาคารให้ความสำคัญเช่นกัน คือ $T_4 = \text{Market Value of Equity} / \text{Book Value of Total Liabilities}$ โดยเป็นตัวแปรที่แสดงให้เห็นถึงความมั่นคงของธุรกิจในการดำเนินงาน สามารถความอ่อนแอทางการเงินของธุรกิจอันเนื่องมาจากการก่อหนี้ทั้งระยะสั้นและระยะยาวของธุรกิจ

5. ผลการวิเคราะห์ของคำถามข้อที่ 6 วิธีการเลือกผลิตภัณฑ์ทางการเงินสำหรับกลุ่มลูกค้าธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและแนวทางในการป้องกันความเสี่ยงและมาตรการในการควบคุมความเสี่ยงจากการให้บริการดังกล่าวอย่างไร จากผลการตอบแบบสัมภาษณ์ทั้งหมดพบว่า ธนาคารจะพิจารณาจากความต้องการและวัตถุประสงค์ในการขอสินเชื่อของลูกค้าเป็นหลัก ตัวอย่างเช่น หากลูกค้ามีความต้องการเงินทุนหมุนเวียนระยะสั้น ธนาคารจะแนะนำให้ลูกค้าขอสินเชื่อวงเงินระยะสั้น หรือ วงเงินเบิกเกินบัญชี และคำนึงถึงความสามารถของลูกค้าในการชำระคืนเงินกู้ก่อนการพิจารณาให้สินเชื่อ ในส่วนของมาตรการในการป้องกันและควบคุมความเสี่ยง ธนาคารจะใช้วิธีการค้ำประกันวงเงินจากหลักทรัพย์ที่ลูกค้านำมาประกัน โดยหลักทรัพย์ดังกล่าวมักจะสูงกว่าหรือเทียบเท่าวงเงินกู้ เพื่อเป็นหลักประกันสำหรับธนาคารในกรณีที่ลูกค้าไม่สามารถจ่ายชำระคืนหนี้ให้กับธนาคารได้

6. ผลการวิเคราะห์ของคำถามข้อที่ 7 ข้อเสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับการให้บริการสินเชื่อเพื่อธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ในอนาคต พบว่าผู้ให้ข้อมูลสำคัญมองว่าในอนาคต ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยังคงมีความต้องการสินเชื่ออยู่มาก และธนาคารพาณิชย์มีความเข้มงวดในการพิจารณาและปล่อยสินเชื่อมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันความเสี่ยงจากการผิด

นัดชำระหนี้ของลูกค้า ดังนั้นเพื่อตอบโจทยความต้องการของลูกค้า ธนาคารจึงคำนึงถึงความต้องการและวัตถุประสงค์ของการขอสินเชื่อของลูกค้าโดยแท้จริงเป็นหลัก และคำนึงถึงศักยภาพในการบริหารของธุรกิจ เพื่อลดความเสี่ยงสำหรับธนาคารพาณิชย์และลูกค้าธุรกิจของธนาคารได้รับประโยชน์สูงสุด



บทที่ 5

อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วิทยานิพนธ์เรื่อง ความเสี่ยงในการให้บริการด้านสินเชื่อบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (MAI) ของธนาคารพาณิชย์ไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงที่จะล้มละลายของธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กตามทฤษฎีแบบจำลองความเป็นไปได้ที่จะล้มละลายของธุรกิจ (Z-Score Model) และค้นหาแนวทางควบคุมความเสี่ยงในการบริการด้านสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทย โดยใช้บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) เป็นหน่วยวิเคราะห์ โดยใช้ข้อมูลรายงานทางการเงินของธุรกิจที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) ย้อนหลัง 3 ปี ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2552 ถึงปี พ.ศ. 2554 ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนภายใต้ระเบียบการวิธีการวิจัยที่ได้ออกแบบไว้ รวมทั้งผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เชิงลึกจากตัวแทนพนักงานด้านสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ จะถูกนำมาใช้เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของธนาคาร สร้างมาตรการในการป้องกันและการควบคุมความเสี่ยงของธนาคารในอนาคต

อภิปรายผล

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินและการวิเคราะห์ความเสี่ยงและความเป็นไปได้ที่จะล้มละลายของธุรกิจล่วงหน้า 2 ปี (Z-Score Model)

ผลการวิเคราะห์โดยใช้ข้อมูลทฤษฎีภูมิของธุรกิจที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (MAI) คือ งบการเงินในอดีตของธุรกิจย้อนหลัง 3 ปี และทำการแบ่งกลุ่มธุรกิจออกเป็น 3 กลุ่มธุรกิจ ได้แก่ กลุ่มธุรกิจภาคการผลิต กลุ่มธุรกิจภาคการค้าปลีกและค้าส่ง และกลุ่มธุรกิจภาคการบริการ ผลการศึกษาในขั้นตอนนี้พบว่า ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินที่มีความสำคัญอันดับต่อการพิจารณาสินเชื่อและผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงและความเป็นไปได้ที่จะล้มละลายของธุรกิจล่วงหน้า 2 ปี (Z-Score Model) นั้นมีผลการวิเคราะห์ที่มีความสอดคล้องกันในหลายๆ ตัวแปร กล่าวคือ กลุ่มธุรกิจที่สถานะการดำเนินงานทางการเงินที่ธนาคารพาณิชย์ควรให้ความระมัดระวังหากมีการพิจารณาสินเชื่อ ได้แก่ กลุ่มธุรกิจด้านการปลีกและค้าส่งและกลุ่มธุรกิจด้านการผลิต ซึ่งผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินและการวิเคราะห์ความเสี่ยงและความเป็นไปได้ที่จะล้มละลายของธุรกิจล่วงหน้า 2 ปี (Z-Score Model) ในแต่ละกลุ่มประเภทธุรกิจเป็นดังนี้

1. การเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินและผลการวิเคราะห์ Z-Score Model กลุ่มธุรกิจภาคการผลิต

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินและผลการวิเคราะห์ Z-Score Model กลุ่มธุรกิจภาคการผลิต

ประเภทธุรกิจ	การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis)	การวิเคราะห์แบบจำลองภาวะความล้มละลายทางธุรกิจ (Z-Score Model)	ความสอดคล้องของผลการวิเคราะห์ (Consistency)
	ความสามารถในการบริหารสภาพคล่องดีในระดับหนึ่งแต่ต้องให้ความระมัดระวังในการบริหารจัดการสินค้าคงคลังของธุรกิจ	$T_1 < 1$	มีความสอดคล้องกันแสดงถึงความไม่มีประสิทธิภาพในการบริหารสภาพคล่องระยะสั้นของธุรกิจ
ภาคธุรกิจการผลิต	ความสามารถในการทำกำไรยังคงอยู่ในระดับที่ต่ำเนื่องจากการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์เพื่อก่อให้เกิดกำไรของธุรกิจยังไม่ดีมากนัก	$T_2, T_3, T_5 < 1$	มีความสอดคล้องกันแสดงถึงธุรกิจในกลุ่มนี้มีความสามารถทำกำไรให้กับธุรกิจในระดับที่ต่ำ
	ความสามารถในการก่อหนี้และชำระคืนหนี้ ธุรกิจในกลุ่มนี้ยังคงมีความสามารถก่อหนี้ได้เพราะยังมีการสัดส่วนของหนี้ในธุรกิจต่อสินทรัพย์รวมและสัดส่วนหนี้สินต่อผู้ถือหุ้นน้อย	$T_4 < 1$	มีความสอดคล้องกันธุรกิจมีสัดส่วนการก่อหนี้ที่น้อยเนื่องจาก การลงทุนในธุรกิจมาจาก ส่วนของผู้ถือหุ้นและกำไรของกิจการ

สำหรับกลุ่มธุรกิจภาคการผลิตพบว่าผลการเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์อัตราส่วนวัดความสามารถในการบริหารสภาพคล่องของธุรกิจ อัตราส่วนวัดความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจ และ อัตราส่วนวัดความสามารถในการจ่ายชำระคืนหนี้เงินต้นและดอกเบี้ยเป็นไปในทิศทางเดียวกันและมีความสอดคล้องกันกับการวิเคราะห์แบบจำลองความเป็นไปได้ที่จะล้มละลายทางธุรกิจ (Z-Score Model) ดังตารางที่แสดงผลการเปรียบเทียบดังตารางที่ 8

2. การเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินและผลการวิเคราะห์ Z-Score Model กลุ่มธุรกิจภาคการค้าปลีกและค้าส่ง

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินและผลการวิเคราะห์ Z-Score Model กลุ่มธุรกิจภาคการค้าปลีกและค้าส่ง

ประเภทธุรกิจ	การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis)	การวิเคราะห์แบบจำลองภาวะความล้มละลายทางธุรกิจ (Z-Score Model)	ความสอดคล้องของผลการวิเคราะห์ (Consistency)
	ความสามารถในการบริหารสภาพคล่องเพียงพอในการดำเนินธุรกิจแต่ต้องให้ความระมัดระวังอย่างมากในการบริหารจัดการสินค้าคงคลังของธุรกิจ	$T_1 < 1$	มีความสอดคล้องกัน แสดงถึงความไม่มีประสิทธิภาพในการบริหารสภาพคล่องระยะสั้นของธุรกิจ
ภาคธุรกิจการค้าปลีกและค้าส่ง	ความสามารถในการทำกำไรยังคงอยู่ในระดับที่ต่ำเนื่องจากยังไม่สามารถทำสินทรัพย์ที่อยู่ไปใช้ให้เกิดกำไรกับธุรกิจได้ดีเพียงพอ	$T_2, T_3, T_5 < 1$	มีความสอดคล้องกัน คือ ธุรกิจในกลุ่มนี้มีความสามารถทำกำไรกับธุรกิจอยู่ในระดับต่ำ
	ความสามารถในการก่อหนี้และชำระคืนหนี้ ธุรกิจในกลุ่มนี้มีสัดส่วนโครงสร้างหนี้มากกว่าการลงทุนของผู้ถือหุ้นและยังความสามารถก่อหนี้ได้ในระดับหนึ่ง	$T_4 < 1$	มีความสอดคล้องกัน ธุรกิจมีการก่อหนี้มากในระดับหนึ่งแต่มีความเสี่ยงหากมีการให้สินเชื่อเนื่องจากการมีภาระผูกพันทางการเงินอยู่ระดับหนึ่งแล้ว

สำหรับกลุ่มธุรกิจภาคการค้าปลีกและค้าส่งพบว่าผลการเปรียบเทียบการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน ได้แก่ วัดความสามารถในการบริหารสภาพคล่องของธุรกิจ อัตราส่วนวัดความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจ และ อัตราส่วนวัดความสามารถในการจ่ายชำระคืนหนี้เงินต้นและดอกเบี้ยเป็นไปในทิศทางเดียวกันและมีความสอดคล้องกันกับการวิเคราะห์แบบจำลองความเป็นไปได้ที่จะล้มละลายทางธุรกิจ (Z-Score Model) ดังตารางที่แสดงผลการเปรียบเทียบดังตารางที่ 9 โดยเป็นกลุ่มธุรกิจที่มีความเสี่ยงมากที่สุดหากมีการให้สินเชื่อเนื่องจากเป็นกลุ่มธุรกิจที่ภาระผูกพันทางการเงินอยู่ในระดับหนึ่งแล้ว

3. การเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินและผลการวิเคราะห์ Z-Score Model กลุ่มธุรกิจภาคการบริการ

ตารางที่ 10 การเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินและผลการวิเคราะห์ Z-Score Model กลุ่มธุรกิจภาคการบริการ

ประเภทธุรกิจ	การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis)	การวิเคราะห์แบบจำลองภาวะความล้มละลายทางธุรกิจ (Z-Score Model)	ความสอดคล้องของผลการวิเคราะห์ (Consistency)
	ความสามารถในการบริหารสภาพคล่องได้เป็นอย่างดีในการดำเนินธุรกิจ	$T_1 > 1$	มีความสอดคล้องกัน แสดงถึงควมมีระสิทธิภาพในการบริหารสภาพคล่องระยะสั้นของธุรกิจ
ภาคธุรกิจการบริการ	ความสามารถในการทำกำไรยังคงอยู่ในระดับที่ต่ำ	$T_2, T_3 < 1$	มีความสอดคล้องกัน แสดงถึงธุรกิจในกลุ่มนี้มีความสามารถทำกำไรให้กับธุรกิจมีไม่มากนัก
	ความสามารถในการก่อหนี้และชำระคืนหนี้ ธุรกิจในกลุ่มนี้มีความสามารถก่อหนี้และความสามารถในการชำระหนี้ได้เป็นอย่างดี	$T_4 > 1$	ไม่ความสอดคล้องกัน ธุรกิจมีสัดส่วนการก่อหนี้ที่น้อย สามารถก่อหนี้ได้อีกในอนาคตและมีความเสี่ยงต่ำ

สำหรับกลุ่มธุรกิจภาคการบริการพบว่าผลการเปรียบเทียบการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน ได้แก่ วัดความสามารถในการบริหารสภาพคล่องของธุรกิจ และอัตราส่วนวัดความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจเป็นไปในทิศทางเดียวกันและมีความสอดคล้องกับการวิเคราะห์แบบจำลองความเป็นไปได้ที่จะล้มละลายทางธุรกิจ (Z-Score Model) ส่วนอัตราส่วนวัดความสามารถในการจ่ายชำระคืนหนี้เงินต้นและดอกเบี้ยนั้นมีค่าอัตราส่วนไม่สอดคล้องกับการวิเคราะห์แบบจำลองความเป็นไปได้ที่จะล้มละลายทางธุรกิจ (Z-Score Model) เนื่องจากกลุ่มธุรกิจนี้มีอัตราส่วนการก่อหนี้ที่ต่ำ เงินทุนส่วนใหญ่ในกิจการมาจากส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นหลัก จึงส่งผลให้ค่า $T_4 > 1$ ดังแสดงผลการเปรียบเทียบในตารางที่ 10 กลุ่มธุรกิจนี้ถือเป็นกลุ่ม

ธุรกิจที่มีความเสี่ยงน้อยที่สุดหากมีการให้สินเชื่อ เนื่องจากเป็นกลุ่มธุรกิจที่มีสัดส่วนการก่อหนี้ที่ต่ำมาก

กล่าวโดยสรุปคืออัตราส่วนวัดความสามารถในการบริหารสภาพคล่องของธุรกิจ อัตราส่วนวัดความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจ และ อัตราส่วนวัดความสามารถในการจ่ายชำระคืนหนี้เงินต้นและดอกเบี้ยในทั้ง 3 กลุ่มภาคธุรกิจมีความสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ค่า Z-Score เฉลี่ย (ดังรูปภาพที่ 27) ที่แสดงแนวโน้มของค่า Z-Score เฉลี่ยแบ่งตามประเภทของกลุ่มธุรกิจ ซึ่งพบว่ากลุ่มธุรกิจภาคการค้าปลีกและค้าส่งอยู่ในระดับที่ค่า Z-Score เฉลี่ย ในปี พ.ศ. 2554 เท่ากับ 1.95 เป็นกลุ่มธุรกิจที่จัดอยู่ในโซนของความเสี่ยงและความเป็นไปได้ที่ธุรกิจจะล้มละลายในเขต Grey Zone รองลงมาคือ กลุ่มธุรกิจภาคการผลิต และกลุ่มธุรกิจภาคการบริการ ตามลำดับ และหากทำการวิเคราะห์ผลอัตราส่วนทางการเงินและผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงและความเป็นไปได้ที่จะล้มละลายของธุรกิจล่วงหน้า 2 ปี (Z-Score Model) โดยแบ่งตามมิติด้านต่าง ๆ ที่ธนาคารพาณิชย์ให้ความสำคัญในการพิจารณา 3 ด้านพบว่า

1. มิติด้านการวัดความสามารถในการบริหารจัดการสภาพคล่องของธุรกิจนั้น อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (เฉลี่ย) และอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว (เฉลี่ย) กลุ่มธุรกิจภาคการบริการเป็นกลุ่มที่มีความสามารถในการบริหารสภาพคล่องสูงสุดโดยมีคะแนนเฉลี่ย อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน ย้อนหลัง 3 ปี (ปี พ.ศ. 2552 - พ.ศ.2554) อยู่ที่ 1.21 1.56 และ 1.57 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้ง 3 ปี อยู่ที่ 1.45 ส่วนคะแนนเฉลี่ยอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็วเนื่องจากธุรกิจด้านบริการเป็นธุรกิจที่ไม่ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าดังนั้นค่าเฉลี่ย อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็วจึงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน จากผลวิเคราะห์ แสดงว่ากลุ่มธุรกิจภาคการบริการมีประสิทธิภาพในการบริหารสภาพคล่องของธุรกิจได้เป็นอย่างดีและมีแนวโน้มการบริหารจัดการได้ดียิ่งขึ้นในอนาคต สำหรับกลุ่มธุรกิจภาคการค้าปลีกและค้าส่งเป็นกลุ่มที่มีความสามารถในการบริหารสภาพคล่องเป็นอันดับ 2 โดยมีคะแนนเฉลี่ย อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน ย้อนหลัง 3 ปี (ปี พ.ศ. 2552-2554) อยู่ที่ 1.16 1.09 และ 1.16 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้ง 3 ปี อยู่ที่ 1.13 ส่วนคะแนนเฉลี่ยอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว ย้อนหลัง 3 ปี (ปี พ.ศ. 2552-2554) อยู่ที่ 0.48 0.47 และ 0.60 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้ง 3 ปี อยู่ที่ 0.51 แสดงว่ากลุ่มธุรกิจภาคการผลิตมีการบริหารสภาพคล่องของธุรกิจได้อย่างเหมาะสม แต่ควรระมัดระวังเรื่องของการบริหารสินค้าคงคลัง ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่าในภาคกลุ่มธุรกิจการค้าปลีกและค้าส่งเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว จะพบว่า เป็นกลุ่มธุรกิจที่สามารถบริหารจัดการสภาพคล่องได้น้อยที่สุด แสดงว่ากลุ่มธุรกิจเป็นกลุ่มที่มีสินค้าคงคลังอยู่มากที่สุดเมื่อเทียบกับกลุ่มภาคธุรกิจอื่น ซึ่งไม่ควรมีมากเกินไป เพราะอาจจะทำให้ธุรกิจขาดสภาพคล่องในการดำเนินธุรกิจได้ และสุดท้ายกลุ่มธุรกิจภาคการผลิตเป็นกลุ่มที่มีความสามารถในการบริหารสภาพคล่องเพียงพอต่อการดำเนินธุรกิจ โดยมีคะแนนเฉลี่ยอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน ย้อนหลัง 3 ปี (ปีพ.ศ. 2552-2554) อยู่ที่ 0.07 1.70

และ 1.42 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้ง 3 ปี อยู่ที่ 1.06 ส่วนคะแนนเฉลี่ยอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว ย้อนหลัง 3 ปี (ปี พ.ศ. 2552-2554) อยู่ที่ 0.05 1.04 และ 0.87 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้ง 3 ปี อยู่ที่ 0.65 แสดงว่ากลุ่มธุรกิจภาคการผลิตมีการบริหารสภาพคล่องของธุรกิจได้อย่างเหมาะสม แต่ควรระมัดระวังเรื่องของการบริหารสินค้าคงคลัง ซึ่งไม่ควรมีมากเกินไป เพราะอาจจะทำให้ธุรกิจนั้นขาดสภาพคล่องทางการเงิน โดยผลการวิเคราะห์มิติด้านการวัดความสามารถในการบริหารจัดการสภาพคล่องมีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกับผลคะแนนของค่าเฉลี่ยของตัวแปร (T_1) กลุ่มธุรกิจภาคการผลิต และกลุ่มธุรกิจภาคการค้าปลีกและค้าส่งมีผลคะแนนของค่าเฉลี่ย (T_1) ในระดับคะแนนที่ต่ำกว่า 1 แสดงว่าทั้งกลุ่มธุรกิจทั้ง 2 ภาคนี้ยังขาดประสิทธิภาพในการบริหารสภาพคล่องระยะสั้นของธุรกิจ มีความเสี่ยงและความเป็นไปได้ที่จะไม่สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปในอนาคต

2. มิติด้านการวัดความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจนั้น ผู้วิจัยวัดจากอัตราส่วนทางการเงิน 4 ด้าน คือ อัตราส่วนกำไรต่อยอดขาย อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น (ROE) และอัตราส่วนผลตอบแทนจากการดำเนินงานต่อสินทรัพย์ คะแนนเฉลี่ยในแต่ละอัตราส่วนและพิจารณาแยกตามประเภทของธุรกิจ พบว่าคะแนนเฉลี่ยของอัตราส่วนในกลุ่มนี้มีคะแนนเฉลี่ยในระดับต่ำทั้ง 3 ภาคกลุ่มธุรกิจ โดยกลุ่มธุรกิจภาคการผลิตมีคะแนนเฉลี่ยของอัตราส่วนกำไรต่อยอดขาย ย้อนหลัง 3 ปี (ปี พ.ศ. 2552-2554) อยู่ที่ร้อยละ 6.83 6.13 และ 6.57 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้ง 3 ปี อยู่ที่ร้อยละ 6.51 ส่วนคะแนนเฉลี่ยอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ย้อนหลัง 3 ปี (ปี พ.ศ. 2552-2554) อยู่ที่ร้อยละ 7.86 7.15 และ 6.42 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้ง 3 ปี อยู่ที่ร้อยละ 7.08 คะแนนเฉลี่ยอัตราส่วนผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น (ROE) ย้อนหลัง 3 ปี (ปี พ.ศ. 2552-2554) อยู่ที่ร้อยละ 34.77 30.02 และ 34.81 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้ง 3 ปี อยู่ที่ร้อยละ 33.20 และคะแนนเฉลี่ยอัตราส่วนผลตอบแทนจากการดำเนินงานต่อสินทรัพย์ ย้อนหลัง 3 ปี (ปี พ.ศ. 2552-2554) อยู่ที่ร้อยละ 11.13 10.20 และ 8.65 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้ง 3 ปี อยู่ที่ร้อยละ 9.99 สำหรับกลุ่มธุรกิจภาคการค้าปลีกและค้าส่ง มีคะแนนเฉลี่ยของอัตราส่วนกำไรต่อยอดขาย ย้อนหลัง 3 ปี (ปี พ.ศ. 2552-2554) อยู่ที่ร้อยละ 1.77 4.82 และ 5.59 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้ง 3 ปี อยู่ที่ร้อยละ 4.06 ส่วนคะแนนเฉลี่ยอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ย้อนหลัง 3 ปี (ปี พ.ศ. 2552-2554) อยู่ที่ร้อยละ 1.83 4.86 และ 6.46 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้ง 3 ปี อยู่ที่ร้อยละ 4.38 คะแนนเฉลี่ยอัตราส่วนผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น (ROE) ย้อนหลัง 3 ปี (ปี พ.ศ. 2552-2554) อยู่ที่ร้อยละ 9.77 29.96 และ 47.25 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้ง 3 ปี อยู่ที่ร้อยละ 28.80 และคะแนนเฉลี่ยอัตราส่วนผลตอบแทนจากการดำเนินงานต่อสินทรัพย์ ย้อนหลัง 3 ปี (ปี พ.ศ. 2552-2554) อยู่ที่ร้อยละ 4.62 7.00 และ 9.88 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้ง 3 ปี อยู่ที่ร้อยละ 7.17 และสุดท้ายกลุ่มธุรกิจภาคการบริการมีคะแนนเฉลี่ยของอัตราส่วนกำไรต่อยอดขาย ย้อนหลัง 3 ปี (ปี พ.ศ. 2552-2554) อยู่ที่ร้อยละ 4.62 7.06 และ

7.90 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้ง 3 ปี อยู่ที่ร้อยละ 6.52 ส่วนคะแนนเฉลี่ยอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ย้อนหลัง 3 ปี (ปี พ.ศ. 2552-2554) อยู่ที่ร้อยละ 2.63 4.33 และ 6.55 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้ง 3 ปี อยู่ที่ร้อยละ 4.50 คะแนนเฉลี่ยอัตราส่วนผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น (ROE) ย้อนหลัง 3 ปี (ปี พ.ศ. 2552-2554) อยู่ที่ร้อยละ 14.16 20.89 และ 16.97 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้ง 3 ปี อยู่ที่ร้อยละ 17.34 และคะแนนเฉลี่ยอัตราส่วนผลตอบแทนจากการดำเนินงานต่อสินทรัพย์ ย้อนหลัง 3 ปี (ปี พ.ศ. 2552-2554) อยู่ที่ร้อยละ 5.30 7.92 และ 8.17 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้ง 3 ปี อยู่ที่ร้อยละ 7.13 ซึ่งผลการวิเคราะห์มิติด้านการวัดความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจมีความสอดคล้องกับผลของค่าเฉลี่ยตัวแปรอิสระ (T_2) ตัวแปรอิสระ (T_3) และ ตัวแปรอิสระ (T_5) โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยในแต่ละตัวแปรต่ำทั้ง 3 ประเภทของธุรกิจ ซึ่งเหตุผลที่ทำให้ค่าเฉลี่ยอัตราส่วนวัดความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจกลุ่มนี้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับที่ต่ำนั้น ผู้วิจัยมองว่าเนื่องจากกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นกลุ่มธุรกิจที่มีขนาดเล็กกำไรที่ได้จากขายสินค้าและบริการจะถูกนำมาใช้เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนภายในบริษัทแทนการก่อหนี้เพิ่มเพื่อนำไปใช้การลงทุนหมุนเวียนในธุรกิจ และธุรกิจยังไม่ประสิทธิภาพในการนำสินทรัพย์ไปบริหารเพื่อก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจได้ซึ่งอาจจะนำไปสู่สภาวะการล้มละลายของธุรกิจ โดยกลุ่มธุรกิจที่มีความสามารถในการทำกำไรสูงสุดในมิตินี้ ได้แก่ กลุ่มธุรกิจภาคการผลิต รองลงมาคือ กลุ่มธุรกิจภาคการบริการ และสุดท้ายคือกลุ่มธุรกิจภาคการค้าปลีกและค้าส่ง

3. มิติด้านการวัดความสามารถในการก่อหนี้และประสิทธิภาพในการจ่ายชำระคืนหนี้และดอกเบี้ยของธุรกิจ สำหรับมิตินี้เป็นมิติที่ธนาคารพาณิชย์ให้ความสำคัญในการพิจารณาสินเชื่อแก่ภาคธุรกิจ โดยอัตราส่วนในกลุ่มนี้ประกอบด้วย อัตราส่วนวิเคราะห์หนี้สินรวมต่อสินทรัพย์ อัตราส่วนวัดความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย และอัตราส่วนวัดความสามารถจ่ายคืนเงินต้นและดอกเบี้ย โดยคะแนนเฉลี่ยแต่ละอัตราส่วนแยกตามประเภทของกลุ่มธุรกิจ เป็นดังนี้ กลุ่มภาคธุรกิจด้านการผลิตมีคะแนนเฉลี่ยของอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์ ย้อนหลัง 3 ปี (ปี พ.ศ. 2552-2554) อยู่ที่ 0.43 0.40 และ 0.50 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้ง 3 ปี อยู่ที่ 0.44 เท่า มีค่าคะแนนอัตราส่วนวัดความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยย้อนหลัง 3 ปี (ปี พ.ศ. 2552-2554) อยู่ที่ 9.15 10.44 และ 7.23 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้ง 3 ปี อยู่ที่ 8.94 เท่า และมีค่าคะแนนเฉลี่ยอัตราส่วนวัดความสามารถจ่ายคืนเงินต้นและดอกเบี้ยย้อนหลัง 3 ปี (ปี พ.ศ. 2552-2554) อยู่ที่ 1.49 1.17 และ 0.96 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้ง 3 ปี อยู่ที่ 1.20 เท่า กลุ่มภาคธุรกิจด้านการค้าปลีกและค้าส่ง มีคะแนนเฉลี่ยของอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์ ย้อนหลัง 3 ปี (ปี พ.ศ. 2552-2554) อยู่ที่ 0.61 0.64 และ 0.61 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้ง 3 ปี อยู่ที่ 0.62 เท่า มีค่าคะแนนอัตราส่วนวัดความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยย้อนหลัง 3 ปี (ปี พ.ศ. 2552-2554) อยู่ที่ 2.13 4.58 และ 5.82 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้ง 3 ปี อยู่ที่ 4.17 เท่า และมีค่าคะแนนเฉลี่ยอัตราส่วนวัดความสามารถจ่ายคืนเงินต้นและดอกเบี้ยย้อนหลัง 3 ปี

(ปีพ.ศ. 2552-2554) อยู่ที่ 1.39 2.03 และ 2.32 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้ง 3 ปี อยู่ที่ 1.97 เท่า กลุ่มภาคธุรกิจด้านการบริการ มีคะแนนเฉลี่ยของอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์ ย้อนหลัง 3 ปี (ปี พ.ศ. 2552-2554) อยู่ที่ 0.61 0.56 และ 0.50 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้ง 3 ปี อยู่ที่ 0.56 เท่า มีค่าคะแนนอัตราส่วนวัดความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยย้อนหลัง 3 ปี (ปี พ.ศ. 2552-2554) อยู่ที่ 4.51 6.40 และ 10.15 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้ง 3 ปี อยู่ที่ 7.02 เท่า และมีค่าคะแนนเฉลี่ยอัตราส่วนวัดความสามารถจ่ายคืนเงินต้นและดอกเบี้ยย้อนหลัง 3 ปี (ปี พ.ศ. 2552-2554) อยู่ที่ 0.41 0.82 และ 0.70 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้ง 3 ปี อยู่ที่ 0.64 เท่า ซึ่งสอดคล้องกับผลคะแนนเฉลี่ยตัวแปรอิสระ (T_4) ที่แสดงถึงความมั่นคงของธุรกิจ หรือการวัดความอ่อนแอทางการเงินของธุรกิจอันเนื่องมาจากการก่อหนี้ โดยผลคะแนนเฉลี่ยตัวแปรอิสระ (T_4) มีค่าต่ำแสดงถึงการมีเงินทุนที่ไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน

ซึ่งหากวิเคราะห์จากผลของอัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้และการชำระคืนหนี้ ของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (MAI) ภาคธุรกิจทั้ง 3 ด้านมี อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์อยู่ในระดับต่ำ มีโครงสร้างหนี้ที่ต่ำกว่าเมื่อเทียบกับสินทรัพย์ รวมที่มีอยู่ในธุรกิจ แสดงถึงโอกาสของธุรกิจที่จะขอสินเชื่อในอนาคตยังมีโอกาสอยู่มาก ซึ่งจากการวิเคราะห์งบการเงินผู้วิจัยมองว่าธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมส่วนหนึ่งที่ทำให้ธุรกิจในกลุ่มนี้มีการก่อหนี้น้อยนั้น มาจากเหตุผลคือ เงินลงทุนของธุรกิจในกลุ่มนี้มากจากการลงทุนใน ส่วนของผู้ถือหุ้น และกระแสเงินสดการดำเนินงานหมุนเวียนภายในธุรกิจ ดังนั้นธุรกิจขนาด กลางและขนาดย่อมจึงมีประสิทธิภาพและความสามารถในการก่อหนี้และการจ่ายชำระคืนเงินกู้ และดอกเบี้ยได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากมีการขอสินเชื่อกับธนาคารพาณิชย์ในอนาคต

สำหรับผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงและความเป็นไปได้ที่จะล้มละลายของธุรกิจ ผู้วิจัย ทำการวิเคราะห์โดยใช้แบบจำลองทางสถิติ Z-Score Model โดยเป็นการจัดกลุ่มของธุรกิจที่มีความสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างราบรื่น (Safe Zone) กลุ่มธุรกิจที่มีความเป็นไปได้ที่จะ ล้มละลาย (Grey Zone) และกลุ่มธุรกิจที่มีความเสี่ยงที่ไม่สามารถดำเนินธุรกิจต่อไป (Distress Zone) ในช่วงระยะเวลา 2 ปีข้างหน้า โดยเป็นการคาดการณ์ภายในระยะเวลาสั้นเพียง 2 ปี ผลการศึกษาธุรกิจที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ทั้งหมด 58 ธุรกิจ พบว่า มีธุรกิจจำนวน ทั้งสิ้น 22 รายอยู่ในกลุ่มธุรกิจสามารถดำเนินงานได้อย่างราบรื่น คิดเป็นร้อยละ 37.93 และ จำนวนธุรกิจ 25 รายคิดเป็นร้อยละ 43.10 ธุรกิจมีความเป็นไปได้ที่จะล้มละลาย สุดท้ายคือ ธุรกิจ 11 รายนั้นมีความเสี่ยงที่ธุรกิจจะไม่สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ระยะเวลา 2 ปีข้างหน้าโดย คิดเป็นร้อยละ 18.97 มุมมองในภาพรวมพบว่ากลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมนั้นยังคงมี ความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจอยู่มาก เนื่องจากเมื่อพิจารณาจากกลุ่มธุรกิจที่มีความเสี่ยงที่ต้อง ปิดกิจการกับกลุ่มธุรกิจที่ความเป็นไปได้ที่จะล้มเลิกกิจการนั้นมีมากกว่าร้อยละ 50 และหาก พิจารณาแยกตามตัวแปรอิสระอัตราส่วนทางการเงินที่ใช้ในการวิเคราะห์ Z-Score Model ผลสรุปแยกตามประเภทของตัวแปรอิสระเป็นดังนี้

ตัวแปรอิสระ (T_1) : แสดงถึงความสามารถในการบริหารสภาพคล่องระยะสั้นของธุรกิจ ผลคะแนนของค่าเฉลี่ยของตัวแปร (T_1) กลุ่มธุรกิจภาคการผลิต และกลุ่มธุรกิจภาคการค้าปลีกและค้าส่งมีผลคะแนนของค่าเฉลี่ย (T_1) ในระดับคะแนนที่ต่ำกว่า 1 แสดงว่าทั้งกลุ่มธุรกิจทั้ง 2 ภาคนี้ยังขาดประสิทธิภาพในการบริหารสภาพคล่องระยะสั้นของธุรกิจ มีความเสี่ยงและความเป็นไปได้ที่จะไม่สามารถดำเนินงานต่อไปในอนาคตของธุรกิจได้ สำหรับผลคะแนนของค่าเฉลี่ยของตัวแปร (T_1) กลุ่มธุรกิจภาคการบริการที่ผลคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 2 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มภาคธุรกิจบริการมีความสามารถและมีประสิทธิภาพในการบริหารสภาพคล่องระยะสั้นของธุรกิจได้เป็นอย่างดี

ตัวแปรอิสระ (T_2) : แสดงถึงความสามารถในการระดมกำไรตลอดช่วงระยะเวลาที่มีการดำเนินธุรกิจ ผลคะแนนของค่าเฉลี่ย (T_2) ในกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมนั้นเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ มีผลคะแนนของค่าเฉลี่ย (T_2) ในระดับคะแนนที่ต่ำกว่า 1 โดยทั้ง 3 ประเภทของธุรกิจ ซึ่งผู้วิจัยมองว่ากลุ่มภาคธุรกิจทั้ง 3 ประเภทเป็นกลุ่มธุรกิจที่มีเงินทุนสำรองเพื่อใช้สำหรับการลงทุนไม่มากนัก รายได้จากการขายสินค้าบริการส่วนใหญ่จะถูกนำมาใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนภายในธุรกิจ ดังนั้นจึงส่งผลให้ธุรกิจไม่มีกำไรสะสมมาก

ตัวแปรอิสระ (T_3) : แสดงถึงประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์เพื่อก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจผลคะแนนของค่าเฉลี่ย (T_3) ในกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมนั้นเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ มีผลคะแนนของค่าเฉลี่ย (T_3) ในระดับคะแนนที่ต่ำ เช่นเดียวกับผลคะแนนของค่าเฉลี่ย (T_2) แสดงให้เห็นว่า ธุรกิจยังไม่ประสิทธิภาพในการนำสินทรัพย์ไปบริหารเพื่อก่อให้เกิดรายได้ของธุรกิจได้ และอาจนำไปสู่สภาวะการล้มละลายของธุรกิจ อาจส่งผลให้ธุรกิจมีสัดส่วนของหนี้สินที่สูงเกินกว่ามูลค่าของสินทรัพย์รวมของธุรกิจในอนาคตได้

ตัวแปรอิสระ (T_4) : แสดงถึงความมั่นคงของธุรกิจหรือการวัดความอ่อนแอทางการเงินของธุรกิจอันเนื่องมาจากการก่อหนี้ ผลของคะแนนเฉลี่ยตัวแปรอิสระ (T_4) พบว่ากลุ่มธุรกิจภาคการค้าปลีกและค้าส่งนั้นมีความมั่นคงของธุรกิจอยู่ในระดับต่ำที่สุด โดยคะแนนเฉลี่ยย้อนหลัง 2 ปี (ปี พ.ศ. 2553-2554) มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 0.35 และ 0.38 ตามลำดับ ในขณะที่เดียวกันกลุ่มธุรกิจภาคการผลิตมีความมั่นคงของธุรกิจอยู่ในระดับต่ำเช่นกันในช่วงระยะเวลา ปี พ.ศ. 2552-2553 แต่มีการปรับตัวดีขึ้นในปี พ.ศ. 2554 โดยผลของค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.34 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มธุรกิจภาคการบริการมีเงินทุนเพียงพอต่อการดำเนินงานของธุรกิจ และสำหรับกลุ่มธุรกิจภาคการบริการนั้นผลของคะแนนเฉลี่ยแสดงให้เห็นว่าในกลุ่มธุรกิจไม่ประสบปัญหาสภาวะการขาดเงินทุนต่อการดำเนินกิจการ โดยคะแนนเฉลี่ยย้อนหลัง 2 ปี (ปี พ.ศ. 2553-2554) มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 3.00 และ 3.62

ตัวแปรอิสระ (T_5) : เป็นตัวแปรลำดับสุดท้ายที่ใช้วัดความสามารถในการใช้สินทรัพย์ของธุรกิจเพื่อให้เกิดรายได้ ซึ่งค่าอิสระในส่วนนี้จะใช้ในการคำนวณกับกลุ่มธุรกิจเพียง 2 ด้าน คือ กลุ่มธุรกิจภาคการผลิต และกลุ่มธุรกิจภาคการค้าปลีกและค้าส่ง ซึ่งผลของค่าเฉลี่ยใน

กลุ่มนี้พบว่าทั้ง 2 ธุรกิจมีความสามารถในการใช้สินทรัพย์ของธุรกิจเพื่อก่อให้เกิดรายได้นั้นเพียงพอ

ส่วนที่ 2 ผลการทดสอบความแม่นยำของแบบจำลองความเป็นไปได้ที่จะล้มละลายของธุรกิจ (Z-Score Model)

จากการทดสอบความแม่นยำของแบบจำลองความเป็นไปได้ที่จะล้มละลายของธุรกิจ (Z-Score Model) ของศาสตราจารย์ Altman ที่ทำการทดสอบโดยแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่มคือ

Type I : กลุ่มธุรกิจที่คาดว่าจะล้มละลายทางการเงิน

Type II : กลุ่มธุรกิจที่คาดว่าจะไม่ล้มละลายทางการเงิน

โดยเป็นการเปรียบเทียบผลของค่า Z-Score ที่คำนวณได้เปรียบเทียบกับมูลค่าหุ้นตามราคาตลาด MAI โดยใช้ข้อมูลมูลค่าหุ้นตามราคาตลาดปี 2552 เป็นปีฐาน ซึ่งผลสรุปการทดสอบความแม่นยำของแบบจำลองการพยากรณ์ความล้มละลายของธุรกิจในแต่ละรายภาคธุรกิจเป็นดังนี้

ตารางที่ 11 ผลทดสอบความแม่นยำของแบบจำลอง Z-Score Model รายกลุ่มภาคธุรกิจ

กลุ่มภาคธุรกิจ	% ความแม่นยำของแบบจำลอง		
	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554
กลุ่มธุรกิจภาคการผลิต	100	71.43	71.43
กลุ่มธุรกิจภาคการค้าปลีกและค้าส่ง	100	46.15	69.23
กลุ่มธุรกิจภาคการบริการ	100	75	58.33

จากผลการทดสอบพบว่า กลุ่มธุรกิจภาคการผลิตมีเปอร์เซ็นต์ความแม่นยำของแบบจำลองเปรียบเทียบมูลค่าหุ้นตามราคาตลาด MAI ในปี 2553 และปี 2554 มีความแม่นยำอยู่ที่ร้อยละ 71.43 แสดงให้เห็นว่าผลการวิเคราะห์ของแบบจำลอง Z-Score มีความแม่นยำเพราะมีความสอดคล้องกับมูลค่าหุ้นตามตลาดที่เกิดขึ้นจริง กลุ่มธุรกิจภาคการค้าปลีกและค้าส่งมีเปอร์เซ็นต์ความแม่นยำของแบบจำลองเปรียบเทียบมูลค่าหุ้นตามราคาตลาด MAI ในปี 2553 อยู่ที่ร้อยละ 46.15 และปี 2554 อยู่ที่ร้อยละ 69.23 จากผลการทดสอบจะพบได้ว่าเปอร์เซ็นต์ความแม่นยำของแบบจำลองของกลุ่มธุรกิจภาคการค้าปลีกและค้าส่งมีเปอร์เซ็นต์ความแม่นยำที่ประมาณร้อยละ 40 – 60 เนื่องจากธุรกิจในกลุ่มธุรกิจภาคการค้าปลีกและค้าส่งบางธุรกิจมีการเปลี่ยนแปลงมูลค่าหุ้นที่ค่อนข้างผันผวนจึงทำให้เปอร์เซ็นต์ความแม่นยำของแบบจำลองไม่สูงมากนัก และสุดท้ายกลุ่มธุรกิจภาคการบริการมีเปอร์เซ็นต์ความแม่นยำของแบบจำลองเปรียบเทียบมูลค่าหุ้นตามราคาตลาด MAI ในปี 2553 อยู่ที่ร้อยละ 75.00 และปี 2554 อยู่ที่

ร้อยละ 58.33 แสดงให้เห็นว่าผลการวิเคราะห์ของแบบจำลอง Z-Score มีความแม่นยำเพราะมีความสอดคล้องกับมูลค่าหุ้นตามตลาดที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งผลของการทดสอบแบบจำลองนี้เป็นการยืนยันผลของการวิเคราะห์แบบจำลองความเป็นไปได้ที่จะล้มละลายของธุรกิจมีความแม่นยำ (ดังแสดงในภาคผนวก ก) ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของศาสตราจารย์ Altman และสอดคล้องกับงานวิจัยอื่น ตัวอย่างเช่น กัญญาลักษณ์ ณ รัช (2548) ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการพยากรณ์ความล้มเหลวทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทยซึ่งผลการทดสอบความแม่นยำในการพยากรณ์เหตุการณ์ล่วงหน้า 1 ปีของแบบจำลองโดยมีความถูกต้องร้อยละ 71.82

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์เชิงลึกจากตัวแทนพนักงานธนาคารพาณิชย์

ผลจากการวิเคราะห์ขั้นตอนการศึกษาทั้ง 2 ขั้นตอนและผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์เชิงลึกจะพบว่าผลของคะแนนค่าเฉลี่ยนั้นมีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ กลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทั้ง 3 ประเภทของธุรกิจ มิติด้านการบริหารสภาพคล่องของธุรกิจ ถือเป็นปัจจัยหลักที่ธุรกิจใช้ในการบริหารจัดการและเป็นตัวขับเคลื่อนให้ธุรกิจยังคงสามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ รองลงมาคือ มิติด้านความสามารถในจ่ายชำระคืนหนี้ของธุรกิจ โดยมองว่ากลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยังคงมีความสามารถที่จะก่อหนี้ขึ้นได้ในอนาคต แต่ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและวัตถุประสงค์ในการขอสินเชื่อ โดยต้องไม่พิจารณาให้สินเชื่อมากเกินไปจนเกินความจำเป็นของลูกค้า พิจารณาคูณสมบัติของผู้กู้ อย่างละเอียดรอบคอบ รวมทั้งเพิ่มความเข้มงวดในการปฏิบัติงาน ตลอดจนหามาตรการในการควบคุมความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์จากผิดชำระหนี้ โดยอาศัยหลักประกันของผู้กู้ในการขอสินเชื่อ

ข้อเสนอแนะในการศึกษา

ในวิจัยเรื่อง ความเสี่ยงจากการให้บริการด้านสินเชื่อเพื่อธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ไทย โดยใช้ธุรกิจที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (MAI) เป็นตัวแทนหน่วยวิเคราะห์แทน SMEs ทั้งระบบ ซึ่งจากผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินเพื่อวัดความสามารถการบริหารเงินของธุรกิจ ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงและความเป็นไปได้ที่จะล้มละลายของธุรกิจและแบบสัมภาษณ์เชิงลึกของตัวแทนพนักงานที่ปฏิบัติงานด้านสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยทำให้เห็นว่าจากโครงสร้างทางการเงินของธุรกิจที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (MAI) นั้นมีโครงสร้างทางการเงินในด้านของผู้ถือหุ้นมากกว่าโครงสร้างทางด้านหนี้สิน กล่าวคือ ธุรกิจมีการจัดหาเงินทุนเพื่อใช้ในการลงทุนและการดำเนินการจากการลงทุนของผู้ถือหุ้นในบริษัทหรือการเพิ่มทุนมากกว่าการก่อหนี้ในธุรกิจ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมนั้นมีความเสี่ยงในการลงทุนที่หลากหลายมากขึ้นแทนการขอสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ เนื่องจากมี

ความยุ่งยากในพิจารณาเพื่อขอสินเชื่อ รวมทั้งต้องมีหลักทรัพย์ในการค้ำประกันวงเงินสินเชื่ออีกด้วย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความเสี่ยงจากการบริการด้านสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ โดยใช้ธุรกิจที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (MAI) เป็นตัวแทนหน่วยวิเคราะห์แทน SMEs ทั้งระบบ มีข้อจำกัดในการศึกษาบางประการ เนื่องจากข้อมูลรายงานทางการเงินของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความคลาดเคลื่อนอยู่บ้าง ยกตัวอย่างเช่น การรายงานงบการของบางบริษัทมีรอบระยะเวลาในการรายงานต่อตลาดหลักทรัพย์ที่แตกต่างกัน อีกทั้งข้อมูลทางการเงินของธุรกิจที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (MAI) ไม่สามารถนำมาเป็นตัวแปรในการวิเคราะห์ได้ทั้งหมด 74 บริษัท เนื่องจากบางธุรกิจเพิ่งเริ่มดำเนินกิจการได้เพียง 1-2 ปี สำหรับข้อเสนอแนะในการศึกษาในประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริการให้สินเชื่อเพื่อธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ มีดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ด้านเงื่อนไขการให้บริการด้านสินเชื่อ ควรมีการศึกษาความต้องการของลูกค้าอย่างละเอียด โดยศึกษาถึงวัตถุประสงค์ในการขอสินเชื่อ ความต้องการขอสินเชื่อของลูกค้าเป็นประเภทใดและสามารถก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับลูกค้าหรือไม่ เพื่อให้ธนาคารสามารถนำเสนอผลิตภัณฑ์ทางการเงินใหม่ๆ ให้กับลูกค้าได้ต่อไปในอนาคต

2. ข้อเสนอแนะข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ด้านพนักงานผู้ให้บริการด้านสินเชื่อ ควรมีการส่งเสริมให้พนักงานมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ด้านสินเชื่ออย่างถ่องแท้เพื่อการนำเสนอผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่เป็นประโยชน์กับลูกค้าสูงสุด รวมทั้งควรส่งเสริมให้พนักงานได้รับการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอทั้งด้านความเสี่ยงและมาตรการในควบคุมความเสี่ยงต่างๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทักษะในการปฏิบัติงาน ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับธนาคารรวมทั้งการนำเสนอบริการที่ดีกับลูกค้า



บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กเสียน ชลวิทย์. (2553). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการด้านสินเชื่อ
กลุ่มลูกค้าอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมของบมจ.ธนาคารกสิกรไทย
ในจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (บริหารธุรกิจ). อุบลราชธานี :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- กฤษฎา สังขมณี. (2549). การจัดการสินเชื่อ. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยราชภัฏ
สวนสุนันทา.
- กัญญาลักษณ์ ณ รังษี. (2548). การพยากรณ์ความล้มเหลวทางการเงินของวิสาหกิจขนาด
กลางและขนาดย่อมในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (เทคโนโลยีการจัดการ).
นครราชสีมา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- จิรพรรณ โอพาธนาเศรษฐ์; และคณะ. (2551). การเข้าถึงแหล่งเงินทุนและสาเหตุของการ
เกิด NPLs ของ SMEs : กรณีศึกษาภาคเหนือ. กรุงเทพฯ : ส่วนงานวิชาการ
ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ.
- เจนเนตร มณีนาถ. (2548). การบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร : จากหลัก
ผู้บริหารสู่ภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : ชัม ชิลเท็ม.
- เจริญ เจริญวัลย์. (2550). การบริหารความเสี่ยง. กรุงเทพฯ : บริษัท พอดี จำกัด.
- (2551). การวางมาตรฐานการบริหารความเสี่ยง เล่ม 2. กรุงเทพฯ :
บริษัท พอดี จำกัด.
- ชูลีภรณ์ หะหัส. (2553). การพิจารณาสินเชื่อและการบริหารความเสี่ยงของธนาคารนคร
หลวงไทย จำกัด (มหาชน) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547-2552. วิทยานิพนธ์ ศ.ม.
(เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ณัฐพงศ์ พันธเกียรติไพศาล; ดาว ไวรักษ์สัตว์; และอรลดา เฝ้าวิบูล. (2548). คัมภีร์เศรษฐกิจ
MAI. กรุงเทพฯ : ฝ่ายสื่อสิ่งพิมพ์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- ดารณี พุทธิบุญ. (2553). การจัดการสินเชื่อ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ดาราพรรณ สัจจานุวัฒน์. (2553). ธุรกิจธนาคารพาณิชย์ หลังวิกฤตการณ์ทางการเงิน.
สืบค้นเมื่อวันที่ 14 เมษายน 2555, จาก <http://www.learners.in.th/blogs/posts/391678>.
- ทวีติยา บุศยรัตน์. (2541). การบริหารสินเชื่อเพื่อลดความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์.
วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ธงชัย สันติวงษ์. (2554). การตลาดธนาคารพาณิชย์. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2555, จาก <http://www.bangkokbiznews.com>.
- ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน). (2553). ปัจจัยความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยง. ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน).
- ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน). (2552). ปัจจัยความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยง. ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน).
- (2553). โอกาสและความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์หลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างเต็มรูปแบบ. สืบค้นเมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2555, จาก [http:// www.ktb.co.th](http://www.ktb.co.th)
- บลจ. ธนาคารทหารไทย. (2552). รายงานประจำปี บลจ. ทหารไทย. สืบค้นเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2555, จาก <http://www.ktb.or.th>.
- (2555). สื่อโฆษณา. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2555, จาก <http://www.tmbbank.com>
- ธนาคารยูโอบี. (2555). สื่อโฆษณา. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2555, จาก <http://www.uob.co.th/index.htm>
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2546). คู่มือการตรวจสอบความเสี่ยงด้านตลาด. กรุงเทพฯ : ฝ่ายตรวจสอบความเสี่ยงและเทคโนโลยีสารสนเทศ สายกำกับสถาบันการเงิน.
- (2552). คู่มือการตรวจสอบความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ. กรุงเทพฯ : ฝ่ายตรวจสอบความเสี่ยงและเทคโนโลยีสารสนเทศ สายกำกับสถาบันการเงิน.
- (2553). คู่มือการตรวจสอบความเสี่ยงด้านเครดิต. กรุงเทพฯ : ฝ่ายวางแผนและพัฒนาสายกำกับสถาบันการเงิน.
- (2554ก). ยอดคงค้างสินเชื่อบริการทั้งระบบของธนาคารพาณิชย์ไทย. สืบค้นเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2555, จาก <http://www.bot.or.th>
- (2554ข). รายชื่อของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย. สืบค้นเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2555, จาก <http://www.bot.or.th>
- (2555). รายงานแนวโน้มธุรกิจการเงินระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยและภาคธุรกิจ. กรุงเทพฯ : ฝ่ายวางแผนและพัฒนาสายกำกับสถาบันการเงิน.
- มนตรี ตั้งประดิษฐ์. (2553). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยและสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐในการเลือกใช้บริการค้ำประกันสินเชื่อในลักษณะรับความเสี่ยงร่วมกันของบรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- นภพร เรืองสกุล. (2537). สถาบันการเงินไทยกับการแข่งขันในอนาคต. สืบค้นเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2555, จาก <http://www.tdri.or.th/library/quarterly/white-pp/wb12.htm>.
- พงษ์ศักดิ์ กัลยาณลาภ. (2550). การแก้ปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ของ บมจ. ธนาคารกรุงไทย สาขาเดชอุดม. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (บริหารธุรกิจ). อุบลราชธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- พรนพ พุกกะพันธ์; และประเสริฐชัย ไตรเสถียรพงศ์. (2548). การบริหารธนาคารพาณิชย์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน. (2551, 5 กุมภาพันธ์). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 125 ตอนที่ 27 ก. หน้า 3-4.
- พัชรินทร์ อำนาจสกุลพงศ์. (2553). ปัจจัยที่ทำให้วิสาหกิจขนาดย่อมเปลี่ยนจากการใช้สินเชื่อธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เพียงแห่งเดียวมาใช้สินเชื่อธนาคารพาณิชย์แห่งอื่นควบคู่กัน. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ภัทรพร เกลิมบงกช; และมารยาท โยทองยศ. (2548). ทศนคติต่อธนาคาร ส่วนประสมทางการตลาดกับพฤติกรรมทางเลือกใช้ผลิตภัณฑ์การเงิน : กรณีศึกษา ผู้ใช้บริการธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย) จำกัด (มหาชน) สาขาสำนักงานใหญ่. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (บริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- รุ่งโรจน์ ไรยธัญ. (2552). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการสินเชื่อของลูกค้าธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาประจักษ์ศิลปาคมพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (บริหารธุรกิจ). อยุธยา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- วรัญญา ลามเอกอุดม; ลักคณา วรศิลป์ชัย; และมารยาท โยทองยศ. ความล้มเหลวทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ บช.บ. (พาณิชยศาสตร์และการบัญชี). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วาสนา วงษ์ศิริ. (2555). ธนาคารต้องทำงานมากขึ้น รับมือการแข่งขันธุรกิจการเงิน. สืบค้นเมื่อวันที่ 14 เมษายน 2555, แนวหน้า. จาก <http://archive.naewna.com/news.asp?ID=294755>.
- ศุภลักษณ์ อังคสุโข. (2549). การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางการเงินและต้นทุนทางการเงินของบริษัทขนาดกลางและขนาดย่อมหลังเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2555). จับตาเงินเฟ้อครึ่งปีหลัง กดดันนโยบายดอกเบี้ย. สืบค้นเมื่อวันที่วันที่ 14 พฤษภาคม 2555, จาก <http://www.kasikornresearch.com>.
- (2555). แนวโน้มธุรกิจวานิชธนกิจรุ่ง กระแส M & A แรง. สืบค้นเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2555, จาก <http://www.bangkokbiznews.com>
- สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน. (2550). การเงินธุรกิจ (Corporate Finance). กรุงเทพฯ : ฝ่ายสื่อสิ่งพิมพ์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- สมาคมสถาบันการศึกษาการธนาคารและการเงินไทย. คู่มือการเงินการธนาคารสำหรับ นักการธนาคารไทย. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดเอราวัณการพิมพ์.
- สิปปภาส พรสุขสว่าง. (2553). การวัดผลการดำเนินงานทางการเงิน และความเสี่ยง จากการล้มละลายของธนาคารพาณิชย์ไทย. วิทยานิพนธ์ บช.บ. (พาณิชยศาสตร์ และการบัญชี). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุเมธี ทาวิชัย. (2546). การบริหารความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์ในเขตภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (บริหารธุรกิจ). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อภิญา อุดทน. (2553). การเปรียบเทียบความสามารถของแบบจำลองเพื่อทำนายภาวะ ความล้มเหลวทางการเงินแบบ Altman's Z-Score Model และ Zmijewski Model ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์. วิทยานิพนธ์ บช.บ. (พาณิชยศาสตร์ และการบัญชี). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อภิญา สวรรช; และคณะ. (2547). คู่มือการบริหารความเสี่ยง ชสอ. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2555, จาก <http://www.fsct.com/risk/risk.pdf>.
- อาภาพร นามเมือง. (2550). ปัจจัยที่บ่งชี้ความล้มเหลวทางการเงินของบริษัทที่จดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (บริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Caouette John B; Edward I. Altman; and Paul Narayanan. (1998). **Managing Credit Risk-the Next Great Financial Challenge**, John wiley & Sons. Retrieved January 1, 2013 from <http://people.stern.nyu.edu/eltman/PredCorpBkptcy.pdf>
- Edward I. Altman. (1968). **Predicting Corporate Bankruptcy : The Z-Score Model** Retrieved February 1, 2013 from <http://people.stern.nyu.edu/ealtman/PredCorpBkrptcy.pdf>



ภาคผนวก



ภาคผนวก ก.

แบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

คำชี้แจง โปรดเลือกข้อความต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่กำหนดให้

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. อายุการทำงาน

☐ 1-3 ปี

☐ 4-6 ปี

☐ 7-10 ปี

☐ มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

3. ตำแหน่งงานปัจจุบัน

☐ ระดับปฏิบัติการ

☐ หัวหน้างาน

☐ ผู้จัดการงาน



ตอนที่ 2 คำสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับทัศนคติแนวทางปฏิบัติงานด้านการพิจารณาสินเชื่อเพื่อธุรกิจ SMEs ของพนักงานธนาคารพาณิชย์

คำชี้แจง ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์แสดงทัศนคติและแนวทางในการปฏิบัติงานด้านสินเชื่อ โดยตอบข้อคำถามจากแบบสัมภาษณ์จำนวนทั้งหมด 7 ข้อ

- 1) ลักษณะงานและความรับผิดชอบของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ในปัจจุบันเป็นอย่างไร มีความเกี่ยวข้องกับการให้พิจารณาด้านสินเชื่อมากน้อยเพียงใด

.....

.....

.....

.....

- 2) ประสิทธิภาพที่ปฏิบัติงานด้านการพิจารณาด้านสินเชื่อเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

- 3) ท่านมีมุมมองและทัศนคติต่อธุรกรรมการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยในปัจจุบันเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

- 4) ในมุมมองของท่านกลุ่มภาคธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกลุ่มใดที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยงกับธนาคารพาณิชย์มากที่สุดหากมีการให้สินเชื่อแก่กลุ่มธุรกิจนั้น เพราะเหตุใด (งานวิจัยครั้งนี้แบ่งกลุ่มธุรกิจ SMEs เป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มภาคการผลิต กลุ่มภาคการค้าปลีก-ส่ง กลุ่มภาคการบริการ)

.....

.....

.....

.....

5) จากการวิเคราะห์ Z-Score Model ตัวแปรอิสระ (อัตราส่วนทางการเงิน) ทั้งหมด 5 ตัวแปร

- a. $T_1 = \text{Working Capital} / \text{Total Assets}$
- b. $T_2 = \text{Retained Earning} / \text{Total Assets}$
- c. $T_3 = \text{Earnings Before Interest and Taxes} / \text{Total Assets}$
- d. $T_4 = \text{Market Value of Equity} / \text{Book Value of Total Liabilities}$
- e. $T_5 = \text{Sale} / \text{Total Assets}$

เมื่อพิจารณาในแต่ละกลุ่มภาคธุรกิจแล้วท่านมีมุมมองในแต่ละตัวแปรอย่างไร ต่อกลุ่มภาคธุรกิจนั้น ๆ

6) ผลกระทบทางการเงินเพื่อกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ของธนาคารพาณิชย์ไทยที่มีเป็นจำนวนมากในปัจจุบัน ในความคิดเห็นของท่าน ท่านมีวิธีการเลือกผลิตภัณฑ์ทางการเงินต่าง ๆ เพื่อนำเสนอต่อกลุ่มลูกค้าของท่านอย่างไร และมีแนวทางการป้องกันความเสี่ยงและมาตรการควบคุมความเสี่ยงจากการให้บริการดังกล่าวอย่างไร

7) ข้อเสนอแนะและแนวทางในอนาคต เกี่ยวกับการให้บริการสินเชื่อเพื่อธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ไทย



ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ท่านที่ 1

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

คำชี้แจง โปรดเลือกข้อความต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่กำหนดให้

1. เพศ

✓ ชาย ☐ หญิง

2. อายุการทำงาน

☐ ต่ำกว่า 3 ปี

✓ 4-6 ปี

☐ 7-10 ปี

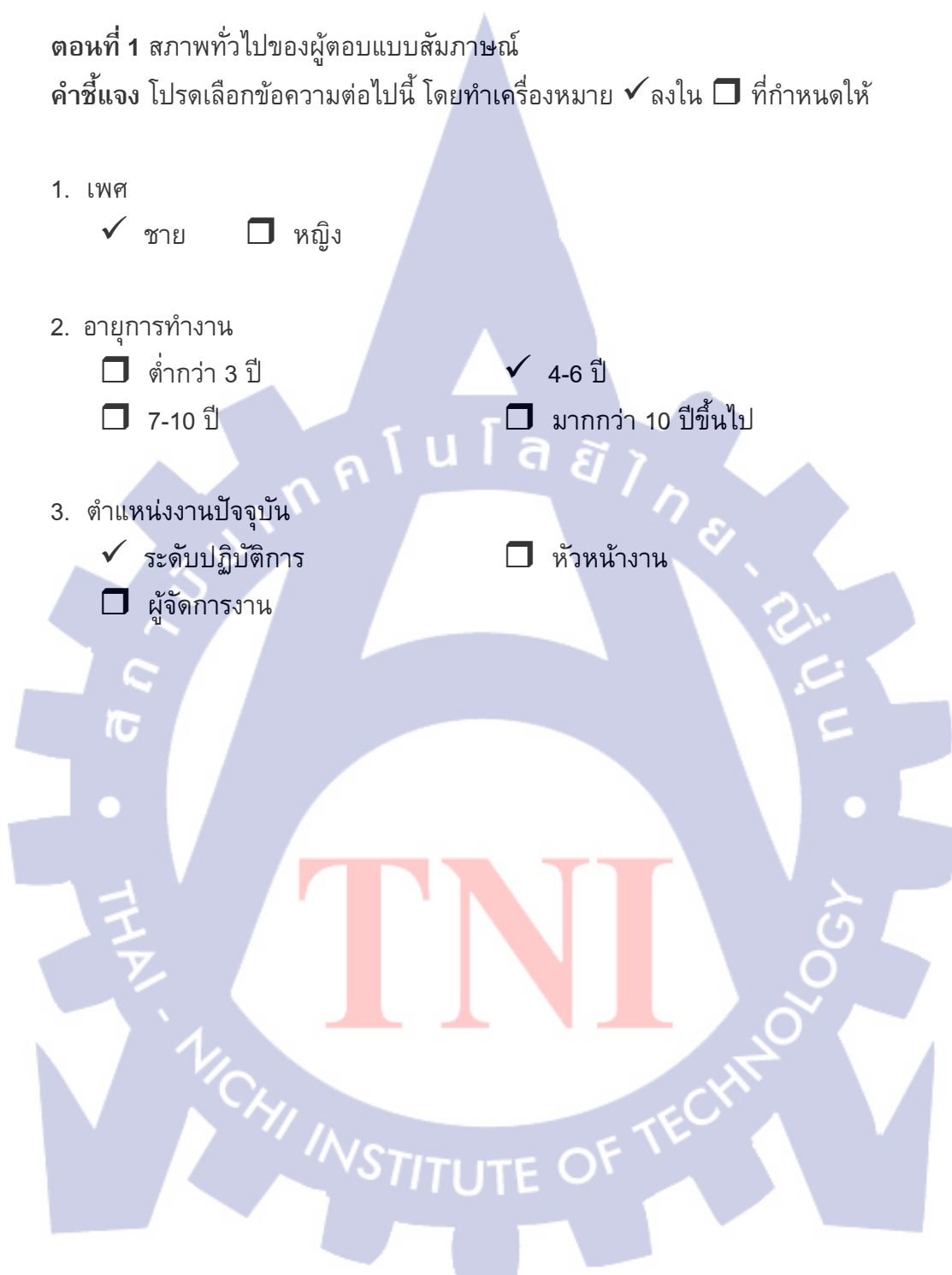
☐ มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

3. ตำแหน่งงานปัจจุบัน

✓ ระดับปฏิบัติการ

☐ หัวหน้างาน

☐ ผู้จัดการงาน



ตอนที่ 2 คำสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับทัศนคติแนวทางปฏิบัติงานด้านการพิจารณาสินเชื่อเพื่อธุรกิจ SMEs ของพนักงานธนาคารพาณิชย์

คำชี้แจง ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์แสดงทัศนคติและแนวทางในการปฏิบัติงานด้านสินเชื่อ โดยเลือกตอบข้อคำถามจากแบบสัมภาษณ์จำนวนทั้งหมด 7 ข้อ

1. ลักษณะงานและความรับผิดชอบของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ในปัจจุบันเป็นอย่างไร มีความเกี่ยวข้องกับการให้พิจารณาด้านสินเชื่อมากน้อยเพียงใด

คำตอบ ลักษณะงานเป็นเจ้าหน้าที่วิเคราะห์ธุรกิจเพื่อพิจารณาสินเชื่อธุรกิจขนาดกลาง โดยทำวิเคราะห์สินเชื่อและดูแลลูกค้าธุรกิจขนาดกลาง มาเป็นเวลาทั้งสิ้น 4 ปี

2. ท่านมีมุมมองและทัศนคติต่อธุรกรรมการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยในปัจจุบันเป็นอย่างไร

คำตอบ การพิจารณาสินเชื่อจะปฏิบัติงานอยู่บนหลักเกณฑ์พื้นฐาน ความสามารถของผู้กู้ในการชำระหนี้ การพิจารณาสินเชื่อที่ดีต้องอาศัยการวิเคราะห์อย่างละเอียดครบถ้วนและรอบด้าน

3. ในความคิดเห็นของท่านกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความเสี่ยงต่อการให้สินเชื่อหรือไม่

คำตอบ ธุรกิจขนาดกลางและย่อมมีความเสี่ยงสูงในด้านความเป็นมืออาชีพในการบริหาร เช่นเจ้าของไม่มีความรู้การบริหารเงินทุนหมุนเวียนในกิจการ หรือลักษณะผลิตภัณฑ์ของธนาคารอาจไม่เหมาะสมกับธุรกิจที่ต้องการสินเชื่อ ซึ่งเกณฑ์ในการพิจารณาที่ให้ความสำคัญมากก่อนการพิจารณาให้สินเชื่อแก่กลุ่มธุรกิจ คือ Character ของผู้บริหาร มีความซื่อสัตย์และวินัยในการวางแผนการเงิน

4. ในมุมมองของท่านกลุ่มภาคธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกลุ่มใดที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยงกับธนาคารพาณิชย์มากที่สุดหากมีการให้สินเชื่อแก่กลุ่มธุรกิจนั้น (งานวิจัยครั้งนี้แบ่งกลุ่มธุรกิจ SMEs เป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มภาคการผลิต กลุ่มภาคการค้าปลีก-ส่ง กลุ่มภาคการบริการ)

คำตอบ กลุ่มลูกค้าธุรกิจภาคค้าปลีกและค้าส่ง เนื่องจากสินค้าจะไม่ค่อยมีความแตกต่างจากคู่แข่ง กำไรต่ำ และมีโอกาสสินค้าล้าสมัยเร็ว

5. จากการวิเคราะห์ Z-Score Model ตัวแปรอิสระ (อัตราส่วนทางการเงิน) ทั้งหมด 5 ตัวแปร

a. $T_1 = \text{Working Capital} / \text{Total Assets}$

b. $T_2 = \text{Retained Earning} / \text{Total Assets}$

c. $T_3 = \text{Earnings Before Interest and Taxes} / \text{Total Assets}$

d. $T_4 = \text{Market Value of Equity} / \text{Book Value of Total Liabilities}$

e. $T_5 = \text{Sale} / \text{Total Assets}$

เมื่อพิจารณาในแต่ละกลุ่มภาคธุรกิจแล้วท่านมีมุมมองในแต่ละตัวแปรอย่างไร ต่อกลุ่มภาคธุรกิจนั้น ๆ

คำตอบ สำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์งบมากนัก แต่จะมองไปที่ศักยภาพของผู้บริหารในการชำระคืนหนี้ ลักษณะของธุรกิจ และหลักประกันที่นำมาใช้เพื่อประกันวงเงินกู้มากกว่า

6. ผลลัพธ์ทางการเงินเพื่อกลุ่มธุรกิจ SMEs ของธนาคารพาณิชย์ไทยที่มากมายในปัจจุบัน ในความคิดเห็นของท่าน ท่านมีวิธีการเลือกผลลัพธ์ทางการเงินต่างๆ เพื่อนำเสนอต่อกลุ่มลูกค้าของท่านอย่างไร และมีแนวทางการป้องกันความเสี่ยงจากการให้บริการดังกล่าวอย่างไร

คำตอบ เลือก Product ที่ตรงกับลักษณะธุรกิจ ลดความเสี่ยงได้โดยการกำหนดเงื่อนไขประกอบการใช้วงเงินเช่น ต้องมี Transaction รองรับการใช้วงเงิน

7. ข้อเสนอแนะและแนวทางในอนาคต เกี่ยวกับการให้บริการสินเชื่อเพื่อธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ไทย

คำตอบ ธนาคารควรพิจารณาสินเชื่อจากการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่ตรงประเด็น และสนับสนุนธุรกิจที่มีจรรยาบรรณเช่น ทำงานถูกต้อง เสียภาษีครบถ้วน



ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ท่านที่ 2

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

คำชี้แจง โปรดเลือกข้อความต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่กำหนดให้

1. เพศ

✓ ชาย ☐ หญิง

2. อายุการทำงาน

☐ ต่ำกว่า 3 ปี

✓ 4-6 ปี

☐ 7-10 ปี

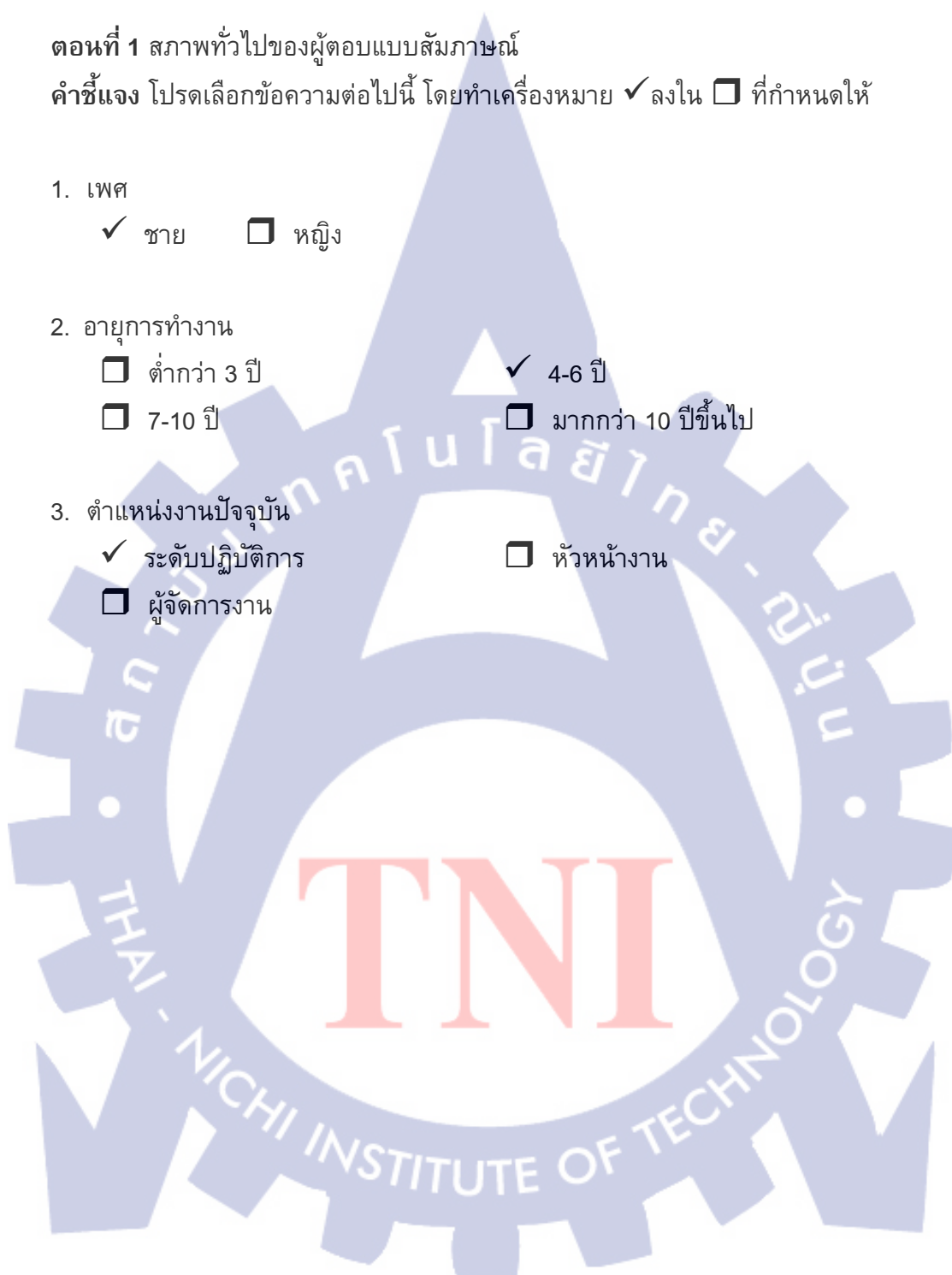
☐ มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

3. ตำแหน่งงานปัจจุบัน

✓ ระดับปฏิบัติการ

☐ หัวหน้างาน

☐ ผู้จัดการงาน



ตอนที่ 2 คำสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับทัศนคติแนวทางปฏิบัติงานด้านการพิจารณาสินเชื่อเพื่อ
ธุรกิจ SMEs ของพนักงานธนาคารพาณิชย์

คำชี้แจง ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์แสดงทัศนคติและแนวทางในการปฏิบัติงานด้านสินเชื่อ โดย
เลือกตอบข้อคำถามจากแบบสัมภาษณ์จำนวนทั้งหมด 7 ข้อ

1. ลักษณะงานและความรับผิดชอบของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ในปัจจุบันเป็นอย่างไร มีความ
เกี่ยวข้องกับการให้พิจารณาด้านสินเชื่อมากน้อยเพียงใด

คำตอบ ปัจจุบันรับผิดชอบดูแลสินเชื่อธุรกิจรายปลีกนครหลวง โดยหน้าที่ความรับผิดชอบ
คือ ด้านการพิจารณาสินเชื่อโดยตรงให้กับลูกค้าธุรกิจรายปลีก

2. ประสบการณ์ที่ปฏิบัติงานด้านการพิจารณาด้านสินเชื่อเป็นอย่างไรบ้าง

คำตอบ รู้สึกว่างานพิจารณาสินเชื่อเป็นงานที่ทำทนาย ได้สัมผัสกับผู้ประกอบการหลายท่าน
และหลากหลายธุรกิจ และใช้ความรู้ในหลายด้านมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน

3. ท่านมีมุมมองและทัศนคติต่อธุรกรรมการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยในปัจจุบันเป็น
อย่างไร

คำตอบ ธุรกรรมการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยมีการแข่งขันสูงขึ้น ซึ่งส่งผลให้เป็น
ผลประโยชน์ต่อลูกค้าเพราะมีทางเลือกที่หลากหลายในการเลือกใช้บริการ แต่ในขณะ
เดียวกันธนาคารพาณิชย์เองก็มีความเสี่ยงจากการให้บริการสินเชื่อ เพราะหากพิจารณา
ปล่อยสินเชื่อไม่ละเอียดรอบคอบ อาจส่งผลเสียกับธนาคารพาณิชย์ได้

4. ในมุมมองของท่านกลุ่มภาคธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกลุ่มใดที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยง
กับธนาคารพาณิชย์มากที่สุดหากมีการให้สินเชื่อแก่กลุ่มธุรกิจนั้น (งานวิจัยครั้งนี้แบ่งกลุ่ม
ธุรกิจ SMEs เป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มภาคการผลิต กลุ่มภาคการค้าปลีก-ส่ง กลุ่มภาคการ
บริการ)

คำตอบ กลุ่มภาคการผลิต เนื่องจากส่วนมากมีโครงสร้างที่จะต้องใช้นิยทุนสูง ซึ่งหากเกิด
ปัจจัยปัญหาต่างๆ เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็น ภัยธรรมชาติ การเมือง ค่าแรง หรือการแข่งขันจาก
ภายนอก อาจส่งผลให้ธุรกิจได้รับผลกระทบได้ง่าย

5. จากการวิเคราะห์ Z-Score Model ตัวแปรอิสระ (อัตราส่วนทางการเงิน) ทั้งหมด 5 ตัวแปร

a. $T_1 = \text{Working Capital} / \text{Total Assets}$

b. $T_2 = \text{Retained Earning} / \text{Total Assets}$

c. $T_3 = \text{Earnings Before Interest and Taxes} / \text{Total Assets}$

d. $T_4 = \text{Market Value of Equity} / \text{Book Value of Total Liabilities}$

e. $T_5 = \text{Sale} / \text{Total Assets}$

เมื่อพิจารณาในแต่ละกลุ่มภาคธุรกิจแล้วท่านมีมุมมองในแต่ละตัวแปรอย่างไร ต่อกลุ่มภาค
ธุรกิจนั้น ๆ

คำตอบ โดยส่วนตัวมองว่า สำหรับกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทั้ง 3 ภาคกลุ่มธุรกิจ กลุ่มภาคการผลิต กลุ่มภาคการค้าปลีก-ส่ง กลุ่มภาคการบริการ ค่อนข้างมีความเสี่ยงเนื่องจากความรู้และประสบการณ์ของผู้บริหารเอง และมองว่าตัวแปร $T_1 = \text{Working Capital} / \text{Total Assets}$ เป็นตัวแปรที่ควรให้ความสำคัญต่อการพิจารณาสินเชื่อ

6. ผลกระทบทางการเงินเพื่อกลุ่มธุรกิจ SMEs ของธนาคารพาณิชย์ไทยที่มากมายในปัจจุบัน ในความคิดเห็นของท่าน ท่านมีวิธีการเลือกผลิตภัณฑ์ทางการเงินต่างๆ เพื่อนำเสนอต่อกลุ่มลูกค้าของท่านอย่างไร และมีแนวทางการป้องกันความเสี่ยงจากการให้บริการดังกล่าวอย่างไร

คำตอบ พิจารณาให้เป็นเงินวงเงินกู้ และวัตถุประสงค์ในการกู้ของลูกค้า โดยคำนึงถึงระยะเวลาการผ่อนชำระเป็นงวดๆ และเงื่อนไขในการชำระเงินลูกค้า และจะเลือกวงเงินที่มีการป้องกันความเสี่ยงไว้ในระดับหนึ่งเช่น วงเงิน CBD , L/G, L/C-T/R เนื่องจากจะต้องมีเอกสารมารองรับ

7. ข้อเสนอแนะและแนวทางในอนาคต เกี่ยวกับการให้บริการสินเชื่อเพื่อธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ไทย

คำตอบ ปรับปรุงคุณภาพการบริการให้ดียิ่งขึ้นไป เพิ่มความรวดเร็วในการบริการ และมีความโปร่งใส จริงใจต่อลูกค้า



ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ท่านที่ 3

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

คำชี้แจง โปรดเลือกข้อความต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่กำหนดให้

1. เพศ

☒ ชาย ☐ หญิง

2. อายุการทำงาน

☐ ต่ำกว่า 3 ปี

☐ 4-6 ปี

☐ 7-10 ปี

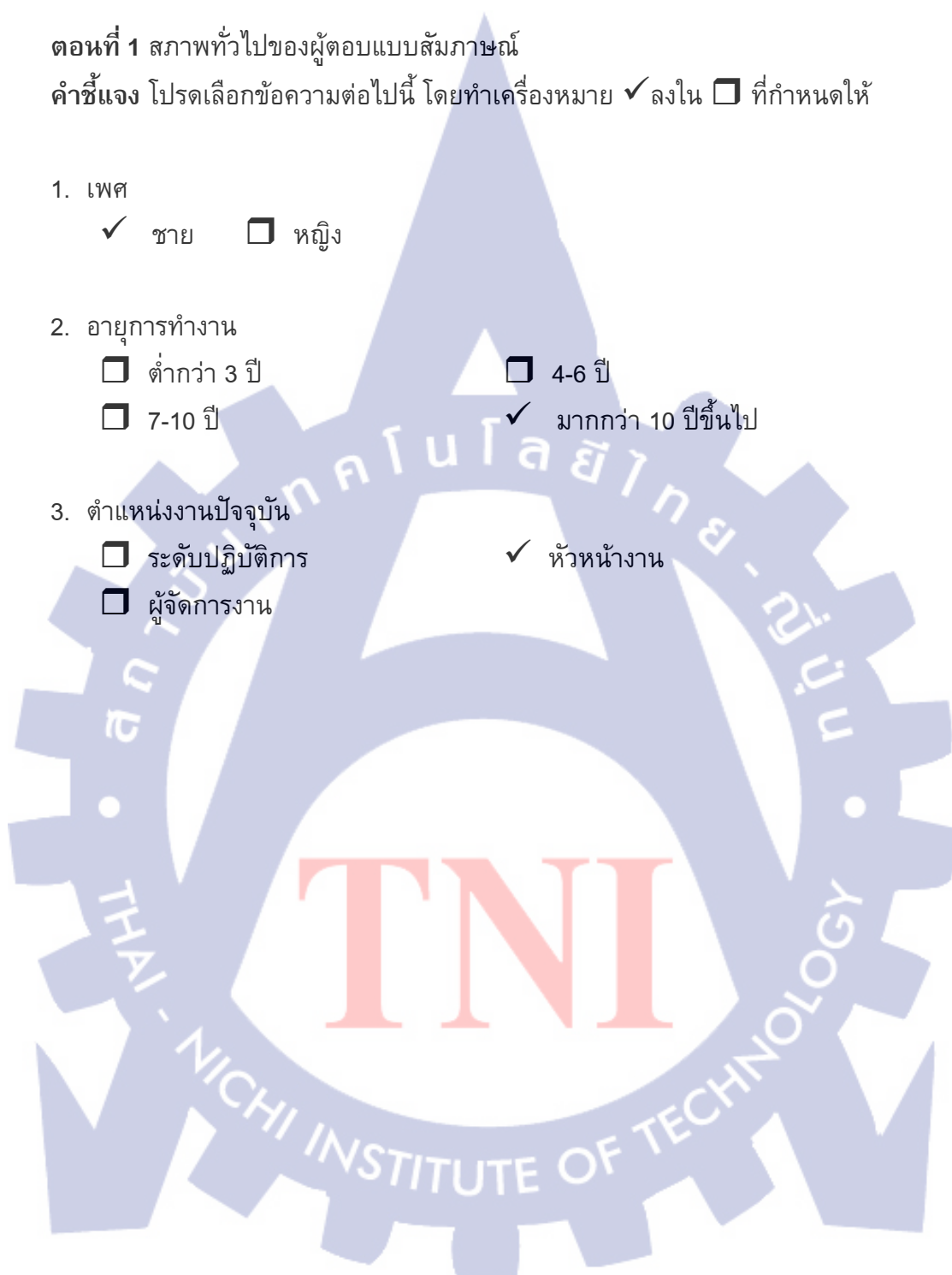
☒ มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

3. ตำแหน่งงานปัจจุบัน

☐ ระดับปฏิบัติการ

☒ หัวหน้างาน

☐ ผู้จัดการงาน



ตอนที่ 2 คำสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับทัศนคติแนวทางปฏิบัติงานด้านการพิจารณาสินเชื่อเพื่อ
ธุรกิจ SMEs ของพนักงานธนาคารพาณิชย์

คำชี้แจง ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์แสดงทัศนคติและแนวทางในการปฏิบัติงานด้านสินเชื่อ โดย
เลือกตอบข้อคำถามจากแบบสัมภาษณ์จำนวนทั้งหมด 7 ข้อ

1. ลักษณะงานและความรับผิดชอบของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ในปัจจุบันเป็นอย่างไร มีความ
เกี่ยวข้องกับการให้พิจารณาด้านสินเชื่อมากน้อยเพียงใด

คำตอบ ปัจจุบันดูแลลูกค้ากลุ่มสินเชื่อเพื่อธุรกิจทั้งลูกค้ารายเดิม และลูกค้ารายใหม่ที่เข้ามา
ขอคำปรึกษาหรือมีความต้องการด้านสินเชื่อ โดยจะทำหน้าที่ให้คำแนะนำเบื้องต้น ในด้าน
ของเอกสารที่ประกอบการใช้ในการพิจารณา หรือแนะนำผลิตภัณฑ์ที่ตรงกับความต้องการ
ของลูกค้า

2. ประสบการณ์ที่ปฏิบัติงานด้านการพิจารณาด้านสินเชื่อเป็นอย่างไรบ้าง

คำตอบ เนื่องจากปัจจุบันธนาคารพาณิชย์มีการแบ่งหน้าที่ชัดเจนในการบริการด้านสินเชื่อ
ซึ่งหน้าที่ที่รับผิดชอบไม่เกี่ยวข้องทางด้านพิจารณาสินเชื่อโดยตรง แต่จะทำหน้าที่เพียงให้
คำแนะนำและบริการกับลูกค้าเพียงเบื้องต้นเท่านั้น

3. ท่านมีมุมมองและทัศนคติต่อธุรกรรมการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยในปัจจุบันเป็น
อย่างไร

คำตอบ ปัจจุบันการพิจารณาสินเชื่อมีความเข้มงวดมากขึ้น จะเห็นได้ว่าการแบ่งการ
ทำงานที่ชัดเจน ยกตัวอย่างเช่น งานสาขาจะเป็นผู้รับเรื่องและแนะนำเอกสารในการยื่น
พิจารณา มีฝ่ายงานพิจารณาสินเชื่อ มีบริษัทที่ประเมินสินทรัพย์ ฝ่ายจดจำนอง และฝ่าย
ติดตามหนี้ ซึ่งแตกต่างจากในอดีตที่งานสาขาจะเป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งถือเป็นการลดความ
เสี่ยงของธนาคารในระดับหนึ่ง

4. ในมุมมองของท่านกลุ่มภาคธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกลุ่มใดที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยง
กับธนาคารพาณิชย์มากที่สุดหากมีการให้สินเชื่อแก่กลุ่มธุรกิจนั้น (งานวิจัยครั้งนี้แบ่งกลุ่ม
ธุรกิจ SMEs เป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มภาคการผลิต กลุ่มภาคการค้าปลีก-ส่ง กลุ่มภาคการ
บริการ) กลุ่มภาคการผลิต เพราะเป็นกลุ่มที่ต้องอาศัยปัจจัยแรงงานในการผลิต หากต้องเพิ่ม
ต้นทุนค่าแรงงานคนงาน 300 บาท อาจมีผลกระทบต่อต้นทุนการผลิต

5. จากการวิเคราะห์ Z-Score Model ตัวแปรอิสระ (อัตราส่วนทางการเงิน) ทั้งหมด 5 ตัวแปร

a. $T_1 = \text{Working Capital} / \text{Total Assets}$

b. $T_2 = \text{Retained Earning} / \text{Total Assets}$

c. $T_3 = \text{Earnings Before Interest and Taxes} / \text{Total Assets}$

d. $T_4 = \text{Market Value of Equity} / \text{Book Value of Total Liabilities}$

e. $T_5 = \text{Sale} / \text{Total Assets}$

เมื่อพิจารณาในแต่ละกลุ่มภาคธุรกิจแล้วท่านมีมุมมองในแต่ละตัวแปรอย่างไร ต่อกลุ่มภาคธุรกิจนั้น ๆ

คำตอบ จากมุมมองของงานที่ทำอยู่ในปัจจุบัน มองว่า ธุรกิจค้าปลีกและค้าส่ง เป็นธุรกิจที่มีความเสี่ยงสูงที่สุด เนื่องจากการเป็นตลาดที่มีการแข่งขันกันสูง มีผู้ขายสินค้ามากกว่าผู้ซื้อในปัจจุบัน ดังนั้นอาจทำให้ธุรกิจเกิดขึ้นเร็วและปิดตัวลงเร็วเช่นกัน และถ้าพิจารณาจากตัวแปรขอเลือกข้อ a และ e เพราะยอดขายและเงินทุนหมุนเวียนเป็นสิ่งที่สำคัญต่อกลุ่มธุรกิจนั้น

6. ผลลัพธ์ทางการเงินเพื่อกลุ่มธุรกิจ SMEs ของธนาคารพาณิชย์ไทยที่มากมายในปัจจุบัน ในความคิดเห็นของท่าน ท่านมีวิธีการเลือกผลลัพธ์ทางการเงินต่างๆ เพื่อนำเสนอต่อกลุ่มลูกค้าของท่านอย่างไร และมีแนวทางการป้องกันความเสี่ยงจากการให้บริการดังกล่าวอย่างไร

คำตอบ ปัจจุบันทุกธนาคารมีผลลัพธ์ทางการเงินที่หลากหลายมาก ดังนั้นถ้าจะเลือกผลลัพธ์ใดๆ ให้กับลูกค้าจะดูจากความต้องการและวัตถุประสงค์ในการขอสินเชื่อของลูกค้าเป็นหลัก โดยจะไม่พยายามยืดเยื้อผลลัพธ์ทางการเงินให้กับลูกค้ามากเกินไป นอกจากนี้ยังดูความพร้อมและความเต็มใจที่จะจ่ายชำระคืนเงินและดอกเบี้ยของลูกค้าด้วยว่าอยู่ในระดับใด

7. ข้อเสนอแนะและแนวทางในอนาคต เกี่ยวกับการให้บริการสินเชื่อเพื่อธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ไทย

คำตอบ มองว่าในอนาคตธนาคารพาณิชย์ยังคงกระตุ้นให้มีการใช้สินเชื่อมากขึ้น และคงมีการเสนอผลลัพธ์ใหม่ๆ ออกมาอยู่เรื่อย ประกอบกับยังคงมีธุรกิจที่เพิ่งดำเนินกิจการเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งธนาคารยังคงให้ความระมัดระวังกับการปล่อยสินเชื่อให้กับลูกค้าในกลุ่มนี้ เพราะคือว่ายังมีความเสี่ยงอยู่ แต่จะมีเงื่อนไขในขอสินเชื่อและการชำระเงินที่ผ่อนปรนลงเพื่อให้ลูกค้ากลุ่มนี้สามารถขอสินเชื่อและได้รับการอนุมัติได้

ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ท่านที่ 4

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

คำชี้แจง โปรดเลือกข้อความต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่กำหนดให้

1. เพศ

☐ ชาย ✓ หญิง

2. อายุการทำงาน

☐ ต่ำกว่า 3 ปี

✓ 4-6 ปี

☐ 7-10 ปี

☐ มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

3. ตำแหน่งงานปัจจุบัน

☐ ระดับปฏิบัติการ

✓ หัวหน้างาน

☐ ผู้จัดการงาน



ตอนที่ 2 คำสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับทัศนคติแนวทางปฏิบัติงานด้านการพิจารณาสินเชื่อเพื่อธุรกิจ SMEs ของพนักงานธนาคารพาณิชย์

คำชี้แจง ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์แสดงทัศนคติและแนวทางในการปฏิบัติงานด้านสินเชื่อ โดยเลือกตอบข้อคำถามจากแบบสัมภาษณ์จำนวนทั้งหมด 7 ข้อ

1. ลักษณะงานและความรับผิดชอบของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ในปัจจุบันเป็นอย่างไร มีความเกี่ยวข้องกับการให้พิจารณาด้านสินเชื่อมากน้อยเพียงใด

คำตอบ ลักษณะงานผู้ดูแลและให้คำปรึกษาหากลูกค้ามีความประสงค์ที่จะขอสินเชื่อ โดยทำให้ที่รวบรวมข้อมูลและเอกสารเพื่อการพิจารณา และตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นของผู้ขอสินเชื่อ

2. ประสบการณ์ที่ปฏิบัติงานด้านการพิจารณาด้านสินเชื่อเป็นอย่างไรบ้าง

คำตอบ การประสบการณ์ทำให้สามารถวิเคราะห์ลูกค้าลักษณะไหนจะมีความเสี่ยงหากมีการให้สินเชื่อเกิดขึ้น หรือมีโอกาสมากน้อยเพียงใดที่จะได้รับการอนุมัติสินเชื่อ

3. ท่านมีมุมมองและทัศนคติต่อธุรกรรมการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยในปัจจุบันเป็นอย่างไร

คำตอบ มองว่าธนาคารพาณิชย์ในปัจจุบันมีการปล่อยสินเชื่อให้กับลูกค้ามากเกินไปเกินกว่าความต้องการโดยแท้จริงของลูกค้า และการปล่อยสินเชื่อในบางครั้งทำไปโดยขาดการระมัดระวังและรอบคอบ ซึ่งจะให้กลายเป็นหนี้เสียในอนาคต

4. ในมุมมองของท่านกลุ่มภาคธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกลุ่มใดที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยงกับธนาคารพาณิชย์มากที่สุดหากมีการให้สินเชื่อแก่กลุ่มธุรกิจนั้น (งานวิจัยครั้งนี้แบ่งกลุ่มธุรกิจ SMEs เป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มภาคการผลิต กลุ่มภาคการค้าปลีก-ส่ง กลุ่มภาคการบริการ)

คำตอบ มองว่ากลุ่มธุรกิจ SMEs มีความเสี่ยงอยู่ในระดับหนึ่ง แต่ในการพิจารณาสินเชื่อในแต่ละครั้ง ธนาคารจะมีการขอหลักประกันวงเงินไว้หากลูกค้ามีการผิดนัดชำระหนี้และไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้ ธนาคารจะยึดหลักประกันทันที โดยมูลค่าของหลักประกันที่วางไว้จะต้องสูงกว่ามูลค่าหนี้กับทางธนาคาร มองว่ากลุ่มธุรกิจที่มีความเสี่ยงและควรระมัดระวังเป็นอย่างมากคือกลุ่มธุรกิจภาคการผลิต เพราะมีความผันผวนภายในอุตสาหกรรมอยู่ตลอดเวลา เช่น ด้านราคาวัตถุดิบ หรือการเปลี่ยนแปลงอื่นๆ ที่ไม่สามารถควบคุมได้

5. จากการวิเคราะห์ Z-Score Model ตัวแปรอิสระ (อัตราส่วนทางการเงิน) ทั้งหมด 5 ตัวแปร

a. $T_1 = \text{Working Capital} / \text{Total Assets}$

b. $T_2 = \text{Retained Earning} / \text{Total Assets}$

c. $T_3 = \text{Earnings Before Interest and Taxes} / \text{Total Assets}$

d. $T_4 = \text{Market Value of Equity} / \text{Book Value of Total Liabilities}$

e. $T_5 = \text{Sale} / \text{Total Assets}$

เมื่อพิจารณาในแต่ละกลุ่มภาคธุรกิจแล้วท่านมีมุมมองในแต่ละตัวแปรอย่างไร ต่อกลุ่มภาคธุรกิจนั้นๆ

คำตอบ เลือก a กับ e เพราะสำหรับกลุ่มลูกค้าธุรกิจการค้าปลีกและค้าส่ง และกลุ่มลูกค้าธุรกิจบริการ เพราะทั้งสองภาคธุรกิจเป็นกลุ่มธุรกิจที่ใช้เงินทุนหมุนเวียนในระยะสั้นค่อนข้างสูงเพื่อใช้ในการดำเนินธุรกิจ สำหรับธุรกิจภาคการผลิตรายได้ของธุรกิจเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากเพราะเป็นธุรกิจที่มีการลงทุนในด้านต่างๆ ค่อนข้างสูง

6. ผลกระทบทางการเงินเพื่อกลุ่มธุรกิจ SMEs ของธนาคารพาณิชย์ไทยที่มากมายในปัจจุบัน ในความคิดเห็นของท่าน ท่านมีวิธีการเลือกผลิตภัณฑ์ทางการเงินต่างๆ เพื่อนำเสนอต่อกลุ่มลูกค้าของท่านอย่างไร และมีแนวทางการป้องกันความเสี่ยงจากการให้บริการดังกล่าวอย่างไร

คำตอบ จะพิจารณาเลือกจากความต้องการและวัตถุประสงค์ในการใช้วงเงินของลูกค้าโดยให้เหมาะสมกัน เช่น ธุรกิจต้องการกู้เงินเพื่อนำไปใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนระยะสั้นของธุรกิจ ธนาคารจะนำเสนอผลิตภัณฑ์สินเชื่อที่เป็นการกู้ระยะสั้น หรือ เงินเบิกเกินบัญชีให้กับลูกค้า

7. ข้อเสนอแนะและแนวทางในอนาคต เกี่ยวกับการให้บริการสินเชื่อเพื่อธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ไทย

คำตอบ สำหรับข้อเสนอแนะในอนาคต คือ ก่อนการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อควรต้องคำนึงถึงศักยภาพของลูกค้าให้มากๆ เพราะหากก่อนนี้แล้วแต่ไม่สามารถจ่ายเงินให้กับธนาคารได้ จะกลายเป็นผลเสียของธนาคาร คือกลายเป็นหนี้สูญที่ไม่สามารถเรียกเก็บได้

ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ท่านที่ 5

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

คำชี้แจง โปรดเลือกข้อความต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่กำหนดให้

1. เพศ

☐ ชาย ✓ หญิง

2. อายุการทำงาน

☐ ต่ำกว่า 3 ปี

✓ 4-6 ปี

☐ 7-10 ปี

☐ มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

3. ตำแหน่งงานปัจจุบัน

✓ ระดับปฏิบัติการ

☐ หัวหน้างาน

☐ ผู้จัดการงาน



ตอนที่ 2 คำสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับทัศนคติแนวทางปฏิบัติงานด้านการพิจารณาสินเชื่อเพื่อธุรกิจ SMEs ของพนักงานธนาคารพาณิชย์

คำชี้แจง ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์แสดงทัศนคติและแนวทางในการปฏิบัติงานด้านสินเชื่อ โดยเลือกตอบข้อคำถามจากแบบสัมภาษณ์จำนวนทั้งหมด 7 ข้อ

1. ลักษณะงานและความรับผิดชอบของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ในปัจจุบันเป็นอย่างไร มีความเกี่ยวข้องกับการให้พิจารณาด้านสินเชื่อมากน้อยเพียงใด

คำตอบ ลักษณะงานที่รับผิดชอบอยู่ คือ งานด้านการพิจารณาสินเชื่อกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

2. ประสบการณ์ที่ปฏิบัติงานด้านพิจารณาด้านสินเชื่อเป็นอย่างไรบ้าง

คำตอบ จารประสบการณ์การพิจารณาด้านสินเชื่อ จะพิจารณาจากธุรกิจของลูกค้า รายการเดินบัญชีกับธนาคาร หรือธุรกรรมอื่นๆ ประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจของผู้ขอสินเชื่อ รวมถึงวินัยในการเดินบัญชีของลูกค้า

3. ท่านมีมุมมองและทัศนคติต่อธุรกรรมการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยในปัจจุบันเป็นอย่างไร

คำตอบ มองว่าปัจจุบันธนาคารพาณิชย์จะปล่อยสินเชื่อให้กับลูกค้าในแต่ละกลุ่มแข่งขันกันมากขึ้น ลูกค้าจะมีโอกาสและทางเลือกในการพิจารณาเพื่อใช้บริการกับธนาคารพาณิชย์ที่ตอบโจทย์ความต้องการของตัวเองมากที่สุด ธนาคารพาณิชย์เองจะทำการแข่งขันกันทั้งในเรื่องของ ราคา อัตราดอกเบี้ย หรือสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ

4. ในมุมมองของท่านกลุ่มภาคธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกลุ่มใดที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยงกับธนาคารพาณิชย์มากที่สุดหากมีการให้สินเชื่อแก่กลุ่มธุรกิจนั้น (งานวิจัยครั้งนี้แบ่งกลุ่มธุรกิจ SMEs เป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มภาคการผลิต กลุ่มภาคการค้าปลีก-ส่ง กลุ่มภาคการบริการ)

คำตอบ มองว่ากลุ่มธุรกิจ SMEs มีความเสี่ยงอยู่ในระดับต่ำ มองว่ากลุ่มธุรกิจที่มีความเสี่ยงและควรระมัดระวังเป็นอย่างมากคือกลุ่มธุรกิจภาคการบริการ เพราะเป็นกลุ่มธุรกิจที่มีความเคลื่อนไหวและมีกาเปลี่ยนแปลงตามแนวโน้มของตลาด อีกทั้งความต้องการของลูกค้าที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

5. จากการวิเคราะห์ Z-Score Model ตัวแปรอิสระ (อัตราส่วนทางการเงิน) ทั้งหมด 5 ตัวแปร

a. $T_1 = \text{Working Capital} / \text{Total Assets}$

b. $T_2 = \text{Retained Earning} / \text{Total Assets}$

c. $T_3 = \text{Earnings Before Interest and Taxes} / \text{Total Assets}$

d. $T_4 = \text{Market Value of Equity} / \text{Book Value of Total Liabilities}$

e. $T_5 = \text{Sale} / \text{Total Assets}$

เมื่อพิจารณาในแต่ละกลุ่มภาคธุรกิจแล้วท่านมีมุมมองในแต่ละตัวแปรอย่างไร ต่อกลุ่มภาคธุรกิจนั้นๆ

คำตอบ เลือก a กับ c เพราะสำหรับกลุ่มลูกค้าธุรกิจภาคการผลิต กลุ่มลูกค้าธุรกิจการค้าปลีกและค้าส่ง และกลุ่มลูกค้าธุรกิจบริการ เพราะทั้งสองภาคธุรกิจเป็นกลุ่มธุรกิจที่ใช้เงินทุนหมุนเวียนในระยะสั้นมากที่สุดเพื่อใช้ประกอบธุรกิจ

6. ผลผลิตภัณฑ์ทางการเงินเพื่อกลุ่มธุรกิจ SMEs ของธนาคารพาณิชย์ไทยที่มากมายในปัจจุบัน ในความคิดเห็นของท่าน ท่านมีวิธีการเลือกผลิตภัณฑ์ทางการเงินต่างๆ เพื่อนำเสนอต่อกลุ่มลูกค้าของท่านอย่างไร และมีแนวทางการป้องกันความเสี่ยงจากการให้บริการดังกล่าวอย่างไร

คำตอบ จะพิจารณาเลือกจากผลิตภัณฑ์ที่มีการป้องกันความเสี่ยงที่เพียงพอกับความต้องการและวัตถุประสงค์ในการใช้วงเงินของลูกค้าโดยให้เหมาะสมกัน

7. ข้อเสนอแนะและแนวทางในอนาคต เกี่ยวกับการให้บริการสินเชื่อเพื่อธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ไทย

คำตอบ สำหรับข้อเสนอแนะในอนาคต คือ ก่อนการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อควรพิจารณาลักษณะธุรกิจของลูกค้าว่ามีความสอดคล้องกับความเป็นจริงในตลาดหรือไม่ นอกจากนั้นควรมีความรอบคอบในเรื่องของเอกสารการขอสินเชื่อเพื่อให้การพิจารณาเป็นไปอย่างถูกต้องและครบถ้วน





ภาคผนวก ค.

แบบทดสอบความสอดคล้องของข้อความและวัตถุประสงค์

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

คำชี้แจง โปรดเลือกข้อความต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่กำหนดให้

ลำดับ	คำถาม	ตรง ประเด็น (+1)	ไม่แน่ใจว่า ตรงประเด็น (0)	ไม่แน่ใจว่า ไม่ตรงประเด็น (-1)
1	เพศ (ชาย, หญิง)			
2	อายุการทำงาน (ต่ำกว่า 3 ปี, 4-6 ปี, 7-10 ปี, มากกว่า 10 ปีขึ้นไป)			
3	ตำแหน่งงานปัจจุบัน (ระดับปฏิบัติการ, หัวหน้างาน, ผู้จัดการงาน)			

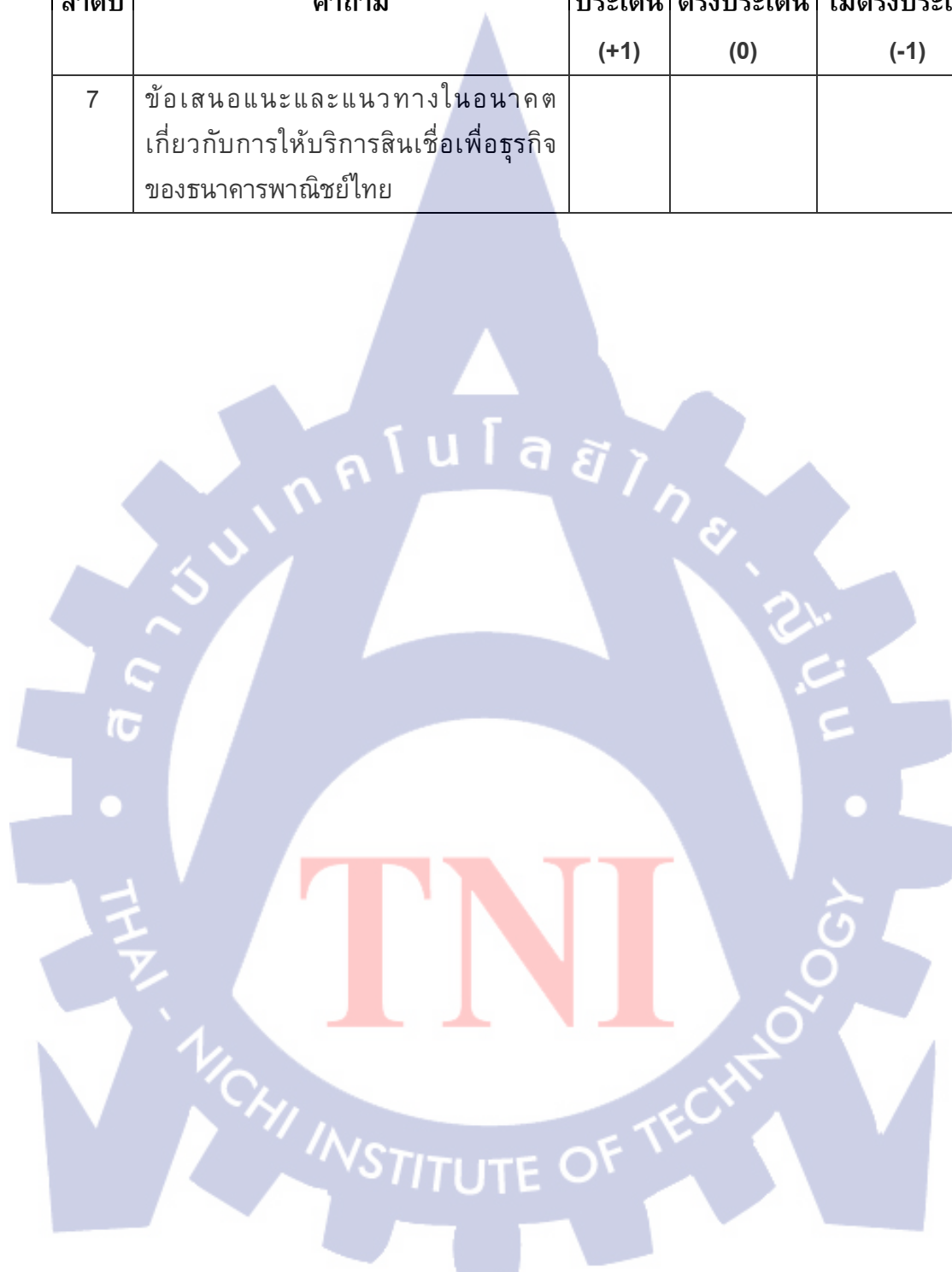
ตอนที่ 2 คำสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับทัศนคติแนวทางปฏิบัติงานด้านการพิจารณาสินเชื่อเพื่อธุรกิจ SMEs ของพนักงานธนาคารพาณิชย์

คำชี้แจง ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์แสดงทัศนคติและแนวทางในการปฏิบัติงานด้านสินเชื่อ โดยเลือกตอบข้อความจากแบบสัมภาษณ์จำนวนทั้งหมด 7 ข้อ

ลำดับ	คำถาม	ตรง ประเด็น (+1)	ไม่แน่ใจว่า ตรงประเด็น (0)	ไม่แน่ใจว่า ไม่ตรงประเด็น (-1)
1	ลักษณะงานและความรับผิดชอบของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ในปัจจุบันเป็นอย่างไร มีความเกี่ยวข้องกับการให้พิจารณาด้านสินเชื่อมากน้อยเพียงใด			
2	ประสบการณ์ที่ปฏิบัติงานด้านพิจารณาด้านสินเชื่อเป็นอย่างไรบ้าง			
3	ท่านมีมุมมองและทัศนคติต่อธุรกรรมการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยในปัจจุบันเป็นอย่างไร			

ลำดับ	คำถาม	ตรง ประเด็น (+1)	ไม่แน่ใจว่า ตรงประเด็น (0)	ไม่แน่ใจว่า ไม่ตรงประเด็น (-1)
4	ในมุมมองของท่านกลุ่มภาคธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกลุ่มใดที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยงกับธนาคารพาณิชย์มากที่สุด หากมีการให้สินเชื่อแก่กลุ่มธุรกิจนั้น (งานวิจัยครั้งนี้แบ่งกลุ่มธุรกิจ SMEs เป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มภาคการผลิต กลุ่มภาคการค้าปลีก-ส่ง กลุ่มภาคการบริการ)			
5	จากการวิเคราะห์ Z-Score Model ตัวแปรอิสระ (อัตราส่วนทางการเงิน) ทั้งหมด 5 ตัวแปร $T1 = \text{Working Capital} / \text{Total Assets}$ $T2 = \text{Retained Earning} / \text{Total Assets}$ $T3 = \text{Earnings Before Interest and Taxes} / \text{Total Assets}$ $T4 = \text{Market Value of Equity} / \text{Book Value of Total Liabilities}$ $T5 = \text{Sale} / \text{Total Assets}$ เมื่อพิจารณาในแต่ละกลุ่มภาคธุรกิจแล้ว ท่านมีมุมมองในแต่ละตัวแปรอย่างไร ต่อกลุ่มภาคธุรกิจนั้น ๆ			
6	ผลิตภัณฑ์ทางการเงินเพื่อกลุ่มธุรกิจ SMEs ของธนาคารพาณิชย์ไทยที่มากมายในปัจจุบัน ในความคิดเห็นของท่าน ท่านมีวิธีการเลือกผลิตภัณฑ์ทางการเงินต่าง ๆ เพื่อนำเสนอต่อกลุ่มลูกค้าของท่านอย่างไร และมีแนวทางการป้องกันความเสี่ยงจากการให้บริการดังกล่าวอย่างไร			

ลำดับ	คำถาม	ตรง ประเด็น (+1)	ไม่แน่ใจว่า ตรงประเด็น (0)	ไม่แน่ใจว่า ไม่ตรงประเด็น (-1)
7	ข้อเสนอแนะและแนวทางในอนาคต เกี่ยวกับการให้บริการสินเชื่อเพื่อธุรกิจ ของธนาคารพาณิชย์ไทย			





ภาคผนวก ง.
คำ IOC รายข้อคำถาม

ตารางที่ 12 ค่า IOC รายข้อคำถาม

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ลำดับ	คำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่ 3	ค่า IOC
1	เพศ (ชาย, หญิง)	1	1	1	1
2	อายุการทำงาน (ต่ำกว่า 3 ปี, 4-6 ปี, 7-10 ปี, มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป)	0	1	1	0.7
3	ตำแหน่งงานปัจจุบัน (ระดับ ปฏิบัติการ, หัวหน้างาน, ผู้จัดการงาน)	1	1	1	1

ตอนที่ 2 คำสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับทัศนคติแนวทางปฏิบัติงานด้านการพิจารณาสินเชื่อเพื่อ
ธุรกิจ SMEs ของพนักงานธนาคารพาณิชย์

คำชี้แจง ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์แสดงทัศนคติและแนวทางในการปฏิบัติงานด้านสินเชื่อ โดย
เลือกตอบข้อคำถามจากแบบสัมภาษณ์จำนวนทั้งหมด 7 ข้อ

ลำดับ	คำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่ 3	ค่า IOC
1	ลักษณะงานและความรับผิดชอบ ของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ใน ปัจจุบันเป็นอย่างไร มีความ เกี่ยวข้องกับการให้พิจารณาด้าน สินเชื่อมากน้อยเพียงใด	1	1	0	0.7
2	ประสบการณ์ที่ปฏิบัติงานด้าน พิจารณาด้านสินเชื่อเป็นอย่างไร บ้าง	1	1	1	1

ลำดับ	คำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่ 3	ค่า IOC
3	ท่านมีมุมมองและทัศนคติต่อ ธุรกรรมการให้สินเชื่อของธนาคาร พาณิชย์ไทยในปัจจุบันเป็นอย่างไร	1	1	0	0.7
4	ในมุมมองของท่านกลุ่มภาคธุรกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อมกลุ่มใดที่ จะก่อให้เกิดความเสี่ยงกับธนาคาร พาณิชย์มากที่สุดหากมีการให้ สินเชื่อแก่กลุ่มธุรกิจนั้น (งานวิจัย ครั้งนี้แบ่งกลุ่มธุรกิจ SMEs เป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มภาคการผลิต กลุ่ม ภาคการค้าปลีก-ส่ง กลุ่มภาคการ บริการ)	1	0	1	0.7
5	จากการวิเคราะห์ Z-Score Model ตัวแปรอิสระ (อัตราส่วนทาง การเงิน) ทั้งหมด 5 ตัวแปร $T_1 = \text{Working Capital} / \text{Total Assets}$ $T_2 = \text{Retained Earning} / \text{Total Assets}$ $T_3 = \text{Earnings Before Interest and Taxes} / \text{Total Assets}$ $T_4 = \text{Market Value of Equity} / \text{Book Value of Total Liabilities}$ $T_5 = \text{Sale} / \text{Total Assets}$ เมื่อพิจารณาในแต่ละกลุ่มภาค ธุรกิจแล้วท่านมีมุมมองในแต่ละตัว แปรอย่างไร ต่อกลุ่มภาคธุรกิจ นั้น ๆ	1	1	0	0.7

ลำดับ	คำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ ท่านที่ 3	ค่า IOC
6	ผลิตภัณฑ์ทางการเงินเพื่อกลุ่มธุรกิจ SMEs ของธนาคารพาณิชย์ไทยที่มากมายในปัจจุบัน ในความคิดเห็นของท่าน ท่านมีวิธีการเลือกผลิตภัณฑ์ทางการเงินต่างๆ เพื่อนำเสนอต่อกลุ่มลูกค้าของท่านอย่างไร และมีแนวทางการป้องกันความเสี่ยงจากการให้บริการดังกล่าวอย่างไร	1	1	0	0.7
7	ข้อเสนอแนะและแนวทางในอนาคตเกี่ยวกับการให้บริการสินเชื่อเพื่อธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ไทย	1	0	1	0.7

สรุปผล IOC เฉลี่ย = 0.8





ภาคผนวก จ.

ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

ตารางที่ 13 วิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis)

ประเภทธุรกิจ	หัวข้อ	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554
ภาคธุรกิจการผลิต				
ภาคธุรกิจด้านการผลิต	1. อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการบริหารสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) (เฉลี่ย)			
	1.1 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน	0.07	1.7	1.42
	1.2 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว	0.05	1.04	0.87
	2. อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) (เฉลี่ย)			
	2.1 อัตราส่วนกำไรต่อยอดขาย (%)	6.83	6.13	6.57
	2.2 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) (%)	7.86	7.15	6.24
	2.3 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น (ROE) (%)	34.77	30.02	34.81
	2.4 อัตราผลตอบแทนจากการดำเนินงานต่อสินทรัพย์ (BEP) (%)	11.13	10.20	8.65
	3. อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการก่อหนี้ (เฉลี่ย)			
	3.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์	0.43	0.40	0.50
	3.2 ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย	9.15	10.44	7.23
	3.3 EBITDA Coverage Ratio	1.49	1.17	0.98
ภาคธุรกิจการค้าปลีก - ห้าง				
ภาคธุรกิจด้านการค้าปลีก - ห้าง	1. อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการบริหารสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) (เฉลี่ย)			
	1.1 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน	1.16	1.09	1.16
	1.2 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว	0.48	0.47	0.60
	2. อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) (เฉลี่ย)			
	2.1 อัตราส่วนกำไรต่อยอดขาย (%)	1.77	4.82	5.59
	2.2 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) (%)	1.83	4.86	6.46
	2.3 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น (ROE) (%)	9.17	29.96	47.25
	2.4 อัตราผลตอบแทนจากการดำเนินงานต่อสินทรัพย์ (BEP) (%)	4.62	7.00	9.88
	3. อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการก่อหนี้ (เฉลี่ย)			
	3.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์	0.81	0.64	0.61
	3.2 ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย	2.13	4.58	5.82
	3.3 EBITDA Coverage Ratio	1.39	2.03	2.32
ภาคธุรกิจการบริการ				
ภาคธุรกิจด้านการบริการ	1. อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการบริหารสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) (เฉลี่ย)			
	1.1 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน	1.21	1.56	1.57
	1.2 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนเร็ว	1.21	1.56	1.57
	2. อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) (เฉลี่ย)			
	2.1 อัตราส่วนกำไรต่อยอดขาย (%)	4.62	7.06	7.90
	2.2 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) (%)	2.63	4.33	6.55
	2.3 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น (ROE) (%)	14.16	20.89	16.97
	2.4 อัตราผลตอบแทนจากการดำเนินงานต่อสินทรัพย์ (BEP) (%)	5.30	7.92	8.17
	3. อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการก่อหนี้ (เฉลี่ย)			
	3.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์	0.61	0.56	0.50
	3.2 ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย	4.51	6.40	10.15
	3.3 EBITDA Coverage Ratio	0.41	0.82	0.70

ภาคผนวก จ.
ตารางแสดงค่า Z-Score



ตารางที่ 14 ค่า Z-Score (เฉลี่ย) ของกลุ่มธุรกิจภาคการผลิต

$$Z = 1.2T_1 + 1.4T_2 + 3.3T_3 + 0.6T_4 + 0.999T_5$$

Z > 2.99 : Safe Zone , 1.81 < Z < 2.99 : Grey Zone, Z < 1.81 : Distress Zone

กลุ่มธุรกิจ ภาคการผลิต	การคำนวณค่า Z																								Z-Avr.	Zone of Discrimination
	1.2T1	1.4T2	3.3T3	0.6T4	0.999T5	Z	1.2T1	1.4T2	3.3T3	0.6T4	0.999T5	Z	1.2T1	1.4T2	3.3T3	0.6T4	0.999T5	Z	1.2T1	1.4T2	3.3T3	0.6T4	0.999T5	Z		
	2551						2552						2553						2554							
M(1)	0.50	0.58	1.24	0.40	6.11	8.83	0.48	0.50	0.61	0.15	3.79	5.52	0.44	0.35	0.32	0.10	2.70	3.92	0.45	0.31	0.31	0.79	3.44	5.30	5.21	Safe Zone
M(2)	0.15	0.19	0.23	0.04	1.33	1.93	0.17	0.19	0.12	0.01	1.29	1.77	0.16	0.22	0.23	0.04	1.30	1.95	0.19	0.19	0.26	0.29	1.26	2.19	1.81	Grey Zone
M(3)	0.36	0.03	0.14	0.02	1.86	2.41	0.36	0.11	0.27	0.07	1.60	2.42	0.25	(0.01)	(0.18)	0.08	1.95	2.09	0.28	(0.06)	(0.02)	0.54	1.89	2.62	2.25	Grey Zone
M(4)	0.04	0.03	0.05	0.01	0.76	0.89	0.01	(0.01)	(0.00)	0.32	0.50	0.81	0.01	(0.10)	(0.15)	0.32	0.72	0.79	(0.18)	(0.24)	(0.20)	0.28	0.72	0.37	0.68	Distress Zone
M(5)	0.23	0.18	0.22	1.15	0.78	2.56	0.29	0.22	0.17	0.01	0.54	1.23	0.36	0.34	0.40	0.14	0.82	2.06	0.39	0.40	0.39	4.12	0.83	6.12	2.55	Grey Zone
M(6)	0.49	0.02	0.10	0.03	1.27	1.91	0.50	0.02	0.15	0.06	1.35	2.07	0.42	0.02	0.10	0.03	1.16	1.73	0.46	0.09	(0.16)	0.60	1.38	2.38	1.86	Grey Zone
M(7)	0.84	0.86	1.22	1.80	1.53	6.24	0.88	0.91	0.85	1.68	1.13	5.45	0.90	0.94	0.86	1.54	1.26	5.50	0.87	0.83	0.81	7.09	1.23	10.82	5.83	Safe Zone
M(8)	0.15	0.25	0.86	0.36	0.75	2.38	0.11	0.22	0.51	0.29	0.52	1.65	0.18	0.28	0.56	0.39	0.64	2.06	0.16	0.33	0.50	1.41	0.61	3.01	1.87	Grey Zone
M(9)	0.65	0.18	0.64	0.19	1.40	3.06	0.74	0.16	0.59	0.23	1.12	2.85	0.66	0.22	0.73	0.39	1.16	3.16	0.71	0.33	0.85	1.22	1.37	4.48	2.97	Grey Zone
M(10)	0.09	0.07	0.44	0.07	2.20	2.86	0.05	0.06	0.09	0.01	1.51	1.71	0.02	0.06	0.09	0.01	1.49	1.67	0.14	0.04	0.01	0.34	1.20	1.74	1.83	Grey Zone
M(11)	(0.19)	0.16	0.28	0.05	0.97	1.27	(0.06)	0.14	0.51	0.16	0.81	1.56	0.21	0.24	0.60	0.30	0.82	2.16	0.16	0.11	0.45	1.18	0.78	2.68	1.84	Grey Zone
M(12)	0.17	0.14	0.46	0.12	1.77	2.65	0.09	0.04	0.12	0.02	1.52	1.79	0.12	0.10	0.28	0.08	1.91	2.49	(0.23)	(0.00)	0.09	0.17	0.04	0.07	1.53	Distress Zone
M(13)	0.10	0.01	0.12	0.02	0.42	0.67	0.12	0.03	0.15	0.05	0.37	0.72	0.08	0.02	0.09	0.02	0.37	0.59	0.01	(0.03)	(0.03)	0.92	0.31	1.17	0.73	Distress Zone
M(14)	0.19	0.25	0.40	0.15	1.35	2.36	0.27	0.35	0.58	0.25	1.31	2.77	0.31	0.40	0.58	0.25	1.35	2.90	0.35	0.41	0.52	1.24	1.42	3.94	2.74	Grey Zone
M(15)	(0.10)	0.22	0.27	0.08	1.04	1.50	(0.09)	0.28	0.35	0.12	0.98	1.64	(0.08)	0.30	0.36	0.11	0.99	1.68	0.00	0.31	0.31	0.54	0.98	2.14	1.62	Distress Zone
M(16)	0.24	0.25	0.44	0.10	1.23	2.26	0.23	0.17	0.60	0.13	1.49	2.62	0.48	0.17	0.47	0.17	1.40	2.69	0.35	0.16	0.26	0.78	1.28	2.83	2.34	Grey Zone
M(17)	0.21	0.71	0.29	0.15	1.18	2.54	0.22	0.80	0.15	0.12	1.28	2.57	0.27	0.82	0.13	0.08	0.96	2.27	0.20	0.73	0.24	1.53	1.16	3.85	2.47	Grey Zone
M(18)	0.27	0.25	0.53	0.10	1.06	2.20	0.28	0.32	0.52	0.11	1.09	2.33	0.37	0.38	0.40	0.11	0.85	2.12	0.35	0.36	0.46	0.73	0.93	2.83	2.08	Grey Zone
M(19)	0.85	0.21	0.75	0.43	1.54	3.77	0.84	0.26	0.82	0.42	1.38	3.72	0.84	0.15	0.88	0.49	1.68	4.04	0.85	0.14	0.74	1.19	1.67	4.58	3.47	Safe Zone
M(20)	0.48	0.71	0.74	0.47	1.14	3.54	0.60	0.83	0.56	0.86	0.91	3.76	0.63	0.85	0.36	0.50	0.62	2.97	0.62	0.81	0.42	3.07	0.70	5.62	3.37	Safe Zone
M(21)	(0.39)	(0.15)	0.04	(0.02)	1.61	1.09	(0.25)	(0.10)	0.23	0.03	1.35	1.25	(0.13)	(0.02)	0.24	0.04	1.78	1.91	(0.09)	(0.03)	0.33	0.22	1.74	2.17	1.74	Distress Zone
						2.71						2.39						2.42						3.38		

ตารางที่ 15 ค่า Z-Score (เฉลี่ย) ของกลุ่มธุรกิจภาคการค้าปลีกและค้าส่ง

$$Z = 0.717T_1 + 0.847T_2 + 3.107T_3 + 0.420T_4 + 0.998T_5$$

Z > 2.9 : Safe Zone , 1.23 < Z < 2.9 : Grey Zone, Z < 1.23 : Distress Zone

กลุ่มธุรกิจ ภาคการค้า ปลีกและค้าส่ง	การคำนวณค่า Z																													
	0.717T ₁	0.847T ₂	3.107T ₃	0.420T ₄	0.998T ₅	Z	0.717T ₁	0.847T ₂	3.107T ₃	0.420T ₄	0.998T ₅	Z	0.717T ₁	0.847T ₂	3.107T ₃	0.420T ₄	0.998T ₅	Z	0.717T ₁	0.847T ₂	3.107T ₃	0.420T ₄	0.998T ₅	Z	Z-Avr.	Zone of Discrimination				
	2551						2552						2553						2554											
R(1)	0.02	0.07	0.53	0.09	1.74	2.46	0.05	0.03	0.10	0.14	1.38	1.71	0.04	0.07	0.26	0.12	1.26	1.75	0.01	0.11	0.38	0.23	1.65	2.38	2.08	2.08	Grey Zone			
R(2)	0.24	0.17	0.47	0.65	1.56	3.10	0.24	0.22	0.43	0.63	1.47	3.00	0.18	0.11	0.47	0.50	1.36	2.62	0.02	0.17	0.47	0.54	1.36	2.55	2.82	2.82	Grey Zone			
R(3)	(0.13)	0.10	0.20	0.40	0.41	0.98	(0.18)	0.06	(0.05)	0.36	0.26	0.45	(0.16)	0.08	0.20	0.43	0.34	0.90	(0.02)	0.10	0.25	0.37	0.47	1.18	0.88	0.88	Distress Zone			
R(4)	(0.69)	(3.13)	(1.39)	(0.04)	0.17	(5.08)	(0.93)	(3.55)	(0.41)	(0.10)	0.07	(4.92)	(0.12)	0.02	0.33	0.14	1.31	1.69	(0.00)	0.09	0.47	0.34	1.14	2.04	(1.57)	(1.57)	Distress Zone			
R(5)	0.04	(0.05)	(0.01)	0.19	1.38	1.55	(0.01)	(0.06)	(0.15)	0.30	1.78	1.87	0.05	(0.25)	(0.63)	0.18	0.82	0.18	(0.00)	(0.13)	0.09	0.12	1.28	1.37	1.24	1.24	Grey Zone			
R(6)	0.35	0.32	0.54	1.06	0.95	3.21	0.41	0.39	0.57	1.48	0.89	3.74	0.37	0.35	0.33	0.98	0.92	2.95	0.04	0.40	0.41	1.30	1.22	3.38	3.32	3.32	Safe Zone			
R(7)	(0.14)	0.18	0.14	0.33	0.81	1.33	0.01	0.22	0.15	0.63	0.75	1.76	0.01	0.24	0.17	0.58	0.74	1.75	0.00	0.25	0.16	0.58	0.85	1.85	1.67	1.67	Grey Zone			
R(8)	0.15	0.15	0.09	0.29	1.34	2.02	0.20	0.17	0.08	0.39	1.18	2.02	0.21	0.19	0.27	0.39	1.32	2.38	0.02	0.20	0.14	0.40	1.41	2.17	2.15	2.15	Grey Zone			
R(9)	0.17	0.14	0.43	0.59	1.31	2.64	0.21	0.09	0.22	0.92	1.19	2.63	0.17	0.09	0.20	0.56	1.04	2.06	0.02	0.13	0.46	0.50	1.29	2.40	2.43	2.43	Grey Zone			
R(10)	0.19	0.02	0.22	0.20	0.65	1.29	0.28	0.11	0.48	0.50	1.00	2.37	0.18	0.12	0.51	0.36	1.04	2.20	0.01	0.05	0.07	0.16	0.45	0.74	1.65	1.65	Grey Zone			
R(11)	(0.41)	(0.27)	(0.19)	0.05	1.81	0.98	(0.47)	(0.47)	(0.52)	0.00	1.43	(0.02)	(0.37)	(0.40)	(0.10)	0.00	1.54	0.68	(0.03)	(0.26)	0.03	0.00	1.34	1.08	0.68	0.68	Distress Zone			
R(12)	0.09	0.07	0.28	0.23	2.82	3.49	0.10	0.08	0.22	0.20	1.93	2.54	0.11	0.10	0.27	0.18	1.90	2.57	0.02	0.14	0.41	0.26	1.98	2.81	2.85	2.85	Grey Zone			
R(13)	0.00	0.18	0.71	0.20	1.33	2.42	0.12	0.16	0.18	0.17	0.85	1.49	0.07	0.16	0.13	0.16	0.60	1.12	0.01	0.17	0.18	0.17	0.91	1.44	1.62	1.62	Grey Zone			
						1.57							1.43							1.76							1.95			

ตารางที่ 16 ค่า Z-Score (เฉลี่ย) ของกลุ่มธุรกิจภาคการบริการ

$$Z = 6.56T_1 + 3.26T_2 + 6.72T_3 + 1.05T_4$$

Z > 2.6 : Safe Zone , 1.1 < Z < 2.6 : Grey Zone, Z < 1.1 : Distress Zone

กลุ่มธุรกิจ ภาคการบริการ	การคำนวณค่า Z																				Z-avr.	Zone of Discrimination
	6.56T ₁	3.26T ₂	6.72T ₃	1.05T ₄	Z	6.56T ₁	3.26T ₂	6.72T ₃	1.05T ₄	Z	6.56T ₁	3.26T ₂	6.72T ₃	1.05T ₄	Z	6.56T ₁	3.26T ₂	6.72T ₃	1.05T ₄	Z		
	2551					2552					2553					2554						
S(1)	1.49	0.12	0.38	0.25	2.24	1.49	0.18	0.20	0.14	2.01	1.72	0.12	0.51	0.17	2.51	5.88	1.66	2.49	16.17	26.20	8.24	Safe Zone
S(2)	0.19	(0.70)	(0.96)	1.59	0.12	0.19	(2.53)	(2.48)	3.20	(1.62)	2.51	(5.30)	(3.23)	1.66	(4.36)	2.16	(6.10)	(0.52)	1.48	(2.99)	(2.21)	Distress Zone
S(3)	0.93	0.12	0.47	0.18	1.70	0.93	0.14	0.32	0.17	1.56	0.65	0.14	0.30	0.14	1.23	1.38	0.17	0.41	0.28	2.24	1.68	Grey Zone
S(4)	1.14	0.66	1.15	5.76	8.71	1.14	(0.12)	(1.09)	7.19	7.12	(0.01)	(2.31)	(4.29)	3.67	(2.95)	(0.52)	3.81	(2.00)	1.62	2.91	3.95	Safe Zone
S(5)	2.37	0.85	2.05	2.79	8.05	2.37	0.78	1.94	2.87	7.97	2.43	0.80	2.03	2.63	7.88	2.64	0.76	2.01	1.94	7.35	7.81	Safe Zone
S(6)	2.69	0.10	(1.17)	17.74	19.35	2.69	0.65	1.18	15.48	19.99	5.46	1.10	2.10	13.30	21.96	5.51	0.74	(0.33)	15.89	21.81	20.78	Safe Zone
S(7)	1.47	(2.70)	(2.12)	2.18	(1.16)	1.47	(3.49)	(3.13)	1.16	(3.98)	5.69	(2.44)	(0.36)	4.33	7.22	4.86	(2.78)	(0.61)	2.34	3.82	1.47	Grey Zone
S(8)	1.72	0.56	0.24	1.58	4.11	1.72	0.50	0.04	1.52	3.78	1.71	0.56	0.17	0.46	2.90	1.72	0.41	(0.11)	0.40	2.42	3.30	Safe Zone
S(9)	(0.72)	0.03	0.06	0.92	0.29	(0.72)	(0.02)	0.14	0.81	0.21	(0.90)	0.34	0.54	0.70	0.68	(0.20)	0.03	(0.20)	0.75	0.38	0.39	Distress Zone
S(10)	0.78	(1.52)	(1.79)	9.83	7.29	0.78	(1.57)	0.02	19.23	18.46	0.69	(0.59)	0.65	6.69	7.45	0.34	(0.53)	0.18	7.09	7.08	10.07	Safe Zone
S(11)	(0.14)	(0.33)	(0.49)	0.29	(0.67)	(0.14)	(0.28)	0.38	0.36	0.32	0.68	(0.01)	0.66	0.42	1.75	1.78	0.10	0.62	0.82	3.33	1.18	Grey Zone
S(12)	0.78	0.88	0.97	2.58	5.20	0.78	0.52	2.20	3.10	6.61	0.50	0.63	1.68	1.29	4.09	0.17	0.77	1.52	1.27	3.73	4.91	Safe Zone
S(13)	0.37	0.79	1.30	0.88	3.33	0.37	2.21	1.02	2.21	5.81	0.39	0.16	(1.23)	0.69	0.02	(0.06)	0.02	(0.05)	0.24	0.15	2.33	Grey Zone
S(14)	2.36	0.79	0.72	4.60	8.47	2.36	0.86	0.72	5.53	9.47	2.94	0.88	1.09	3.70	8.61	2.38	0.90	1.36	2.72	7.36	8.48	Safe Zone
S(15)	1.27	(1.87)	0.94	1.09	1.42	1.27	0.29	1.26	3.89	6.71	3.05	0.29	1.80	2.36	7.50	2.59	0.25	1.55	2.12	6.51	5.54	Safe Zone
S(16)	(1.39)	(2.73)	0.61	(0.17)	(3.67)	(1.39)	(1.94)	2.64	0.08	(0.61)	1.43	(1.14)	1.50	0.37	2.15	2.12	(0.08)	1.38	0.89	4.30	0.54	Distress Zone
S(17)	2.35	0.47	0.98	1.45	5.24	2.35	0.27	(0.42)	2.51	4.72	1.49	0.35	0.50	0.81	3.14	1.99	0.55	0.91	0.92	4.37	4.37	Safe Zone
S(18)	2.95	1.04	2.45	3.47	9.92	2.95	0.73	2.02	7.29	12.98	3.98	0.93	1.58	7.15	13.65	3.77	1.23	1.88	5.21	12.09	12.16	Safe Zone
S(19)	2.40	0.37	0.56	2.68	6.00	2.40	0.13	0.27	0.26	3.06	0.42	0.32	0.61	0.60	1.94	(0.01)	0.29	0.38	0.50	1.17	3.04	Safe Zone
S(20)	3.82	(0.01)	0.17	10.33	14.31	3.82	(1.24)	(2.51)	9.82	9.89	2.89	(1.87)	(3.19)	2.30	0.13	4.10	(2.47)	(2.67)	4.25	3.21	6.88	Safe Zone
S(21)	3.58	0.90	1.60	6.90	12.97	3.58	1.16	1.64	7.83	14.20	3.24	1.28	0.94	9.94	15.40	3.64	1.52	1.37	9.11	15.65	14.56	Safe Zone
S(22)	(0.40)	1.17	2.00	3.16	5.92	(0.40)	1.44	2.20	3.44	6.67	1.32	1.59	1.58	3.90	8.39	1.96	1.78	1.73	4.40	9.87	7.71	Safe Zone
S(23)	1.58	0.45	0.96	1.31	4.31	1.58	(0.13)	(0.68)	1.27	2.05	2.87	0.36	1.52	1.76	6.51	1.37	0.28	0.49	0.53	2.67	3.88	Safe Zone
S(24)	2.02	(0.66)	(1.33)	2.80	2.84	2.02	(1.39)	(1.17)	2.24	1.69	2.86	(0.25)	0.03	3.05	5.69	2.22	(0.10)	0.29	6.03	8.45	4.67	Safe Zone
					5.26					5.79					5.15					6.42	5.66	

ภาคผนวก ข.

ตารางแสดงค่าตัวแปรอิสระ (T) ของกลุ่มธุรกิจภาคการผลิต



ตารางที่ 17 ค่า T_1 (เฉลี่ย) ของกลุ่มธุรกิจภาคการผลิต T_1 : Working Capital / Total Asset

กลุ่มธุรกิจภาคการผลิต	2551						2552						2553						2554					
	Current Assets	Current Liabilities	Total Asset	T_1	$1.2T_1$		Current Assets	Current Liabilities	Total Asset	T_1	$1.2T_1$		Current Assets	Current Liabilities	Total Asset	T_1	$1.2T_1$		Current Assets	Current Liabilities	Total Asset	T_1	$1.2T_1$	
M(1)	387,715,854.84	155,279,631.61	559,336,564.36	0.42	0.50		724,364,944.12	359,265,770.99	913,418,488.40	0.40	0.48		827,919,707.00	448,177,284.36	1,024,697,440.28	0.37	0.44		845,867,531.64	447,584,045.87	1,059,771,556.68	0.38	0.45	
M(2)	863,710,223	712,901,485.00	1,213,953,990.00	0.12	0.15		790,452,709.00	632,964,837.00	1,138,727,886.00	0.14	0.17		889,561,437.00	728,320,294.00	1,244,188,720.00	0.13	0.16		1,296,044,349.00	1,044,284,057.00	1,597,515,443.00	0.16	0.19	
M(3)	173,552,376.00	108,932,464.00	217,383,775.00	0.30	0.36		181,082,309.00	110,406,907.00	232,803,926.00	0.30	0.36		162,633,260.00	116,428,648.00	218,249,107.00	0.21	0.25		149,149,459.00	103,256,538.00	199,492,613.00	0.23	0.28	
M(4)	774,793,165.09	718,238,781.74	1,764,663,070.98	0.03	0.04		689,774,695.74	681,507,524.57	1,623,396,970.69	0.01	0.01		775,220,405.63	766,007,389.37	1,604,195,826.14	0.01	0.01		738,623,449.74	968,646,453.92	1,511,455,398.97	(0.15)	(0.18)	
M(5)	172,164,699.00	84,988,951.00	449,206,048.00	0.19	0.23		164,585,285.00	63,215,580.00	416,776,444.00	0.24	0.29		195,766,399.00	58,965,293.00	457,950,310.00	0.30	0.36		214,847,447.00	57,368,038.00	487,476,761.00	0.32	0.39	
M(6)	174,073,923.00	83,556,145.00	221,335,293.00	0.41	0.49		160,744,531.00	71,368,866.00	214,055,119.00	0.42	0.50		189,871,823.00	103,328,078.00	249,098,609.00	0.35	0.42		203,939,454.00	103,328,078.00	259,899,878.00	0.39	0.46	
M(7)	917,039,225.00	114,011,825.00	1,153,769,224.00	0.70	0.84		969,931,965.00	88,830,706.00	1,201,599,825.00	0.73	0.88		1,057,052,116.00	92,765,008.00	1,291,204,850.00	0.75	0.90		1,153,856,664.00	105,228,522.00	1,450,418,015.00	0.72	0.87	
M(8)	163,131,914.00	115,319,694.00	371,834,457.00	0.13	0.15		171,502,095.00	131,676,100.00	452,098,921.00	0.09	0.11		218,045,056.00	134,054,402.00	562,247,936.00	0.15	0.18		251,074,538.00	162,328,399.00	674,999,333.00	0.13	0.16	
M(9)	369,359,208.61	155,749,247.09	391,954,429.91	0.54	0.65		453,820,022.73	150,381,035.08	490,124,402.77	0.62	0.74		528,425,296.13	205,011,415.70	591,750,393.35	0.55	0.66		583,467,820.19	201,787,523.92	647,278,348.98	0.59	0.71	
M(10)	786,614,750.31	713,673,319.56	972,685,554.28	0.07	0.09		982,349,456.65	932,153,252.24	1,195,920,407.09	0.04	0.05		911,888,998.02	892,000,861.85	1,160,115,121.01	0.02	0.02		896,447,897.00	753,287,342.00	1,187,597,468.00	0.12	0.14	
M(11)	246,815,989.00	398,001,159.00	931,770,846.00	(0.16)	(0.19)		354,142,619.00	403,045,804.00	1,011,553,515.00	(0.05)	(0.06)		352,809,859.00	194,079,484.00	894,028,813.00	0.18	0.21		317,158,545.00	191,313,004.00	952,565,611.00	0.13	0.16	
M(12)	112,636,666.47	84,482,852.07	203,455,421.30	0.14	0.17		107,415,456.37	92,938,147.54	192,042,048.86	0.08	0.09		76902954.87	60,371,860.32	163,140,343.66	0.10	0.12		622,616,223.99	1,635,222,934.05	5,201,199,556.10	(0.19)	(0.23)	
M(13)	156,729,700.00	112,944,166.00	535,978,054.00	0.08	0.10		138,238,688.00	85,907,580.00	544,780,231.00	0.10	0.12		147,293,421.00	111,252,214.00	509,476,546.00	0.07	0.08		145,283,770.00	141,177,436.00	464,195,560.00	0.01	0.01	
M(14)	261,095,513.17	171,676,711.73	551,562,809.21	0.16	0.19		316,187,539.92	184,260,863.64	592,461,414.36	0.22	0.27		341,675,100.19	183,492,870.52	612,372,785.70	0.26	0.31		403,619,176.84	209,823,446.82	667,811,557.68	0.29	0.35	
M(15)	141,935,296.00	176,620,477.00	410,948,994.00	(0.08)	(0.10)		136,249,068.00	165,019,056.00	404,047,999.00	(0.07)	(0.09)		178,848,208.00	210,842,576.00	505,224,533.00	(0.06)	(0.08)		215,246,788.00	213,885,802.00	545,719,593.00	0.00	0.00	
M(16)	135,783,359.00	97,211,125.00	192,770,389.00	0.20	0.24		146,241,598.00	107,880,931.00	198,241,886.00	0.19	0.23		178,084,845.00	80,131,024.00	245,760,218.00	0.40	0.48		211,552,347.00	125,345,708.00	294,716,594.00	0.29	0.35	
M(17)	528,215,343.08	320,074,223.85	1,171,904,434.28	0.18	0.21		354,822,385.95	167,666,047.52	1,021,846,115.32	0.18	0.22		507,704,559.18	252,309,550.78	1,126,978,128.71	0.23	0.27		569,830,210.91	359,921,176.43	1,279,637,149.58	0.16	0.20	
M(18)	1,505,043,711.66	1,072,466,090.57	1,916,364,189.63	0.23	0.27		1,549,172,451.14	1,082,283,821.05	1,971,581,922.24	0.24	0.28		1,207,256,737.88	680,607,975.36	1,685,457,582.98	0.31	0.37		1,375,942,804.53	803,298,598.25	1,938,958,197.53	0.30	0.35	
M(19)	329,250,092.61	73,336,055.75	362,337,097.45	0.71	0.85		379,572,833.24	95,794,483.75	406,128,726.77	0.70	0.84		335,498,502.72	82,745,407.63	362,851,151.35	0.70	0.84		395,056,229.62	99,532,684.46	417,525,011.03	0.71	0.85	
M(20)	979,890,920.00	345,683,962.00	1,598,385,510.00	0.40	0.48		876,307,106.00	142,213,634.00	1,476,804,617.00	0.50	0.60		977,175,824.00	154,371,631.00	1,555,104,049.00	0.53	0.63		1,165,235,259.00	264,949,013.00	1,745,065,386.00	0.52	0.62	
M(21)	589,048,291.00	957,339,264.00	1,132,352,313.00	(0.33)	(0.39)		629,813,786.00	869,395,052.00	1,136,525,455.00	(0.21)	(0.25)		630,227,172.00	736,799,553.00	1,015,108,927.00	(0.10)	(0.13)		650,559,939.00	727,399,955.00	1,073,491,501.00	(0.07)	(0.09)	
Total	465,171,439.09	322,499,411.00	777,331,069.73	0.21	0.25		489,370,072.61	6,618,175,999.38	801,654,110.50	0.23	0.28		509,041,022.93	299,625,839.09	813,295,304.34	0.26	0.31		590,734,281.12	415,188,988.37	1,126,513,834.88	0.24	0.29	

ตารางที่ 18 ค่า T_2 (เฉลี่ย) ของกลุ่มธุรกิจภาคการผลิต T_2 : Retained Earnings / Total Assets

กลุ่มธุรกิจภาคการผลิต	2551				2552				2553				2554			
	Retained Earnings	Total Asset	T_2	$1.4T_2$	Retained Earnings	Total Asset	T_2	$1.4T_2$	Retained Earnings	Total Asset	T_2	$1.4T_2$	Retained Earnings	Total Asset	T_2	$1.4T_2$
M(1)	189,539,798.34	457,368,256.25	0.41441	0.58018	240,403,958.68	675,494,486.00	0.35589	0.49825	261,835,153.60	1,040,857,896.00	0.25156	0.35218	234,970,332.45	1,059,771,556.68	0.22172	0.31041
M(2)	160,782,085.00	1,213,953,990.00	0.13244	0.18542	155,090,240.00	1,138,727,886.00	0.13620	0.19067	192,077,327.00	1,244,188,720.00	0.15438	0.21613	218,486,196.00	1,597,515,443.00	0.13677	0.19147
M(3)	5,426,418.00	217,383,775.00	0.02496	0.03495	18,906,318.00	232,803,926.00	0.08121	0.11370	(1,650,242.00)	218,249,107.00	- 0.00756	- 0.01059	(8,573,660.00)	199,492,613.00	- 0.04298	- 0.06017
M(4)	43,126,649.31	1,764,663,070.98	0.02444	0.03421	(12,776,830.56)	1,623,396,970.69	- 0.00787	- 0.01102	(118,942,214.76)	1,604,195,826.14	- 0.07414	- 0.10380	(262,526,224.10)	1,511,455,398.97	- 0.17369	- 0.24317
M(5)	57,496,692.00	449,206,048.00	0.12800	0.17919	64,155,046.00	416,776,444.00	0.15393	0.21550	110,316,916.00	457,950,310.00	0.24089	0.33725	137,543,472.00	487,476,761.00	0.28215	0.39502
M(6)	2,400,000.00	221,335,293.00	0.01084	0.01518	2,730,000.00	214,055,119.00	0.01275	0.01786	3,030,000.00	249,098,609.00	0.01216	0.01703	16,245,014.00	259,899,878.00	0.06250	0.08751
M(7)	705,217,004.00	1,153,769,224.00	0.61123	0.85572	779,591,839.00	1,201,599,825.00	0.64879	0.90831	867,878,152.00	1,291,204,850.00	0.67215	0.94100	858,222,833.00	1,450,418,015.00	0.59171	0.82839
M(8)	66,207,043.00	371,834,457.00	0.17806	0.24928	70,980,774.00	452,098,921.00	0.15700	0.21980	114,232,755.00	562,247,936.00	0.20317	0.28444	157,704,528.00	674,999,333.00	0.23364	0.32709
M(9)	49,685,219.38	391,954,429.91	0.12676	0.17747	57,617,065.53	490,124,402.77	0.11756	0.16458	94,957,969.15	591,750,393.35	0.16047	0.22466	151,977,674.56	647,278,348.98	0.23479	0.32871
M(10)	45,340,862.95	972,685,554.28	0.04661	0.06526	49,290,171.60	1,195,920,407.09	0.04122	0.05770	52,961,194.87	1,160,115,121.01	0.04565	0.06391	30,411,530.00	1,187,597,468.00	0.02561	0.03585
M(11)	108,613,921.00	931,770,846.00	0.11657	0.16319	100,626,323.00	1,011,553,515.00	0.09948	0.13927	153,020,892.00	894,028,813.00	0.17116	0.23962	75,986,547.00	952,565,611.00	0.07977	0.11168
M(12)	20,176,619.25	203,455,421.30	0.09917	0.13884	5,382,591.30	192,042,048.86	0.02803	0.03924	11,856,005.60	163,140,343.66	0.07267	0.10174	(11,913,512.66)	5,201,199,556.10	- 0.00229	- 0.00321
M(13)	3,064,711.00	535,978,054.00	0.00572	0.00801	11,546,619.00	544,780,231.00	0.02120	0.02967	7,395,801.00	509,476,546.00	0.01452	0.02032	(11,314,207.00)	464,195,560.00	- 0.02437	- 0.03412
M(14)	99,016,097.48	551,562,809.21	0.17952	0.25133	147,785,155.16	592,461,414.36	0.24944	0.34922	176,029,053.21	612,372,785.70	0.28745	0.40244	196,938,873.15	667,811,557.68	0.29490	0.41286
M(15)	63,461,404.00	410,948,994.00	0.15443	0.21620	80,022,879.00	404,047,999.00	0.19805	0.27727	107,412,386.00	505,224,533.00	0.21260	0.29764	122,130,333.00	545,719,593.00	0.22380	0.31332
M(16)	33,833,479.00	192,770,389.00	0.17551	0.24572	23,622,638.00	198,241,886.00	0.11916	0.16682	30,059,721.00	245,760,218.00	0.12231	0.17124	33,132,408.00	294,716,594.00	0.11242	0.15739
M(17)	592,231,843.69	1,171,904,434.28	0.50536	0.70750	586,064,635.93	1,021,846,115.32	0.57354	0.80295	663,610,842.28	1,126,978,128.71	0.58884	0.82438	665,851,135.19	1,279,637,149.58	0.52034	0.72848
M(18)	337,212,228.53	1,916,364,189.63	0.17596	0.24635	455,627,098.97	1,971,581,922.24	0.23110	0.32354	460,145,150.98	1,685,457,582.98	0.27301	0.38221	496,596,314.87	1,938,958,197.53	0.25612	0.35856
M(19)	53,062,841.52	362,337,097.45	0.14645	0.20502	75,639,107.96	406,128,726.77	0.18624	0.26074	40,171,613.21	362,851,151.35	0.11071	0.15500	41,382,492.36	417,525,011.03	0.09911	0.13876
M(20)	808,914,361.00	1,598,385,510.00	0.50608	0.70851	876,396,767.00	1,476,604,617.00	0.59352	0.83093	939,774,652.00	1,555,104,049.00	0.60432	0.84604	1,015,612,028.00	1,745,065,386.00	0.58199	0.81479
M(21)	(121,212,191.00)	1,132,352,313.00	- 0.10704	- 0.14986	(81,797,295.00)	1,136,525,455.00	- 0.07197	- 0.10076	(14,284,479.00)	1,015,108,927.00	- 0.01407	- 0.01970	(20,915,159.00)	1,073,491,501.00	- 0.01948	- 0.02728
Total	158,266,527.97	772,475,436.01	0.17407	0.24370	176,519,290.60	790,324,396.10	0.18688	0.26163	197,708,983.29	814,064,849.85	0.19535	0.27348	197,045,188.04	1,126,513,834.88	0.17593	0.24630

ตารางที่ 19 ค่า T_3 (เฉลี่ย) ของกลุ่มธุรกิจภาคการผลิต T_3 : Retained Before Interest and Taxes / Total Assets

กลุ่มธุรกิจภาคการผลิต	2551				2552				2553				2554			
	EBIT	Total Asset	T_3	$3.3T_3$	EBIT	Total Asset	T_3	$3.3T_3$	EBIT	Total Asset	T_3	$3.3T_3$	EBIT	Total Asset	T_3	$3.3T_3$
M(1)	172,303,355.24	457,368,256.25	0.38	1.24	124,279,935.95	675,494,486.00	0.18	0.61	102,507,706.45	1,040,857,896.00	0.10	0.32	98,105,369.53	1,059,771,556.68	0.09	0.31
M(2)	85,310,060.00	1,213,953,990.00	0.07	0.23	40,438,209.00	1,138,727,886.00	0.04	0.12	87,675,293.00	1,244,188,720.00	0.07	0.23	126,955,968.00	1,597,515,443.00	0.08	0.26
M(3)	9,419,484.00	217,383,775.00	0.04	0.14	18,994,754.00	232,803,926.00	0.08	0.27	(11,696,626.00)	218,249,107.00	(0.05)	(0.18)	(1,386,971.00)	199,492,613.00	(0.01)	(0.02)
M(4)	27,369,468.92	1,764,663,070.98	0.02	0.05	(1,912,749.95)	1,623,396,970.69	(0.00)	(0.00)	(72,820,499.14)	1,604,195,826.14	(0.05)	(0.15)	(90,049,721.46)	1,511,455,398.97	(0.06)	(0.20)
M(5)	30,309,739.00	449,206,048.00	0.07	0.22	22,001,435.00	416,776,444.00	0.05	0.17	55,415,592.00	457,950,310.00	0.12	0.40	57,996,006.00	487,476,761.00	0.12	0.39
M(6)	6,885,999.00	221,335,293.00	0.03	0.10	9,415,997.00	214,055,119.00	0.04	0.15	7,864,731.00	249,098,609.00	0.03	0.10	(12,367,419.00)	259,899,878.00	(0.05)	(0.16)
M(7)	427,666,374.00	1,153,769,224.00	0.37	1.22	311,205,314.00	1,201,599,825.00	0.26	0.85	336,928,971.00	1,291,204,850.00	0.26	0.86	356,583,256.00	1,450,418,015.00	0.25	0.81
M(8)	97,230,942.00	371,834,457.00	0.26	0.86	69,672,530.00	452,098,921.00	0.15	0.51	95,840,862.00	562,247,936.00	0.17	0.56	103,276,244.00	674,999,333.00	0.15	0.50
M(9)	75,852,906.17	391,954,429.91	0.19	0.64	88,235,254.38	490,124,402.77	0.18	0.59	130,647,223.93	591,750,393.35	0.22	0.73	166,832,011.26	647,278,348.98	0.26	0.85
M(10)	131,006,596.04	972,685,554.28	0.13	0.44	30,945,950.43	1,195,920,407.09	0.03	0.09	29,950,722.17	1,180,115,121.01	0.03	0.09	5,293,232.00	1,187,597,468.00	0.00	0.01
M(11)	80,039,656.00	931,770,846.00	0.09	0.28	156,130,884.00	1,011,553,515.00	0.15	0.51	162,854,086.00	894,028,813.00	0.18	0.60	130,495,417.00	952,565,611.00	0.14	0.45
M(12)	28,139,840.98	203,455,421.30	0.14	0.46	7,013,054.18	192,042,048.86	0.04	0.12	13,986,665.20	163,140,343.66	0.09	0.28	149,316,781.12	5,201,199,556.10	0.03	0.09
M(13)	19,346,203.00	535,978,054.00	0.04	0.12	25,112,369.00	544,780,231.00	0.05	0.15	13,958,191.00	509,476,546.00	0.03	0.09	(4,723,559.00)	464,195,560.00	(0.01)	(0.03)
M(14)	67,652,726.03	551,562,809.21	0.12	0.40	104,568,178.61	592,461,414.36	0.18	0.58	108,039,490.55	612,372,785.70	0.18	0.58	105,261,825.15	667,811,557.68	0.16	0.52
M(15)	33,690,008.00	410,948,994.00	0.08	0.27	42,548,174.00	404,047,999.00	0.11	0.35	55,399,259.00	505,224,533.00	0.11	0.36	50,472,071.00	545,719,593.00	0.09	0.31
M(16)	25,749,538.00	192,770,389.00	0.13	0.44	35,816,932.00	198,241,886.00	0.18	0.60	34,672,972.00	245,760,218.00	0.14	0.47	23,653,151.00	294,716,594.00	0.08	0.26
M(17)	103,308,804.90	1,171,904,434.28	0.09	0.29	45,843,622.68	1,021,846,115.32	0.04	0.15	43,213,276.30	1,126,978,128.71	0.04	0.13	91,443,265.94	1,279,637,149.58	0.07	0.24
M(18)	305,658,582.73	1,916,364,189.63	0.16	0.53	312,573,113.69	1,971,581,922.24	0.16	0.52	205,101,130.62	1,685,457,582.98	0.12	0.40	268,214,646.42	1,938,958,197.53	0.14	0.46
M(19)	82,266,653.14	362,337,097.45	0.23	0.75	101,102,555.40	406,128,726.77	0.25	0.82	97,133,129.91	362,851,151.35	0.27	0.88	93,102,248.84	417,525,011.03	0.22	0.74
M(20)	356,665,665.00	1,598,385,510.00	0.22	0.74	249,074,031.00	1,476,604,617.00	0.17	0.56	171,072,302.00	1,555,104,049.00	0.11	0.36	222,066,252.00	1,745,065,386.00	0.13	0.42
M(21)	13,631,079.00	1,132,352,313.00	0.01	0.04	80,304,382.00	1,136,525,455.00	0.07	0.23	74,085,861.00	1,015,108,927.00	0.07	0.24	106,415,429.00	1,073,491,501.00	0.10	0.33
Total	103,785,889.58	772,475,436.01	0.14	0.45	89,207,806.02	790,324,396.10	0.11	0.38	82,944,206.67	814,064,849.85	0.11	0.35	97,474,071.61	1,126,513,834.88	0.09	0.31

ตารางที่ 20 ค่า T_4 (เฉลี่ย) ของกลุ่มธุรกิจภาคการผลิต T_4 : Market Value of Equity / Book Value of Total Liabilities

กลุ่มธุรกิจภาคการผลิต	2551				2552				2553				2554			
	Market value of Equity	Total Liabilities	T_4	$0.6T_4$	Market value of Equity	Total Liabilities	T_4	$0.6T_4$	Market value of Equity	Total Liabilities	T_4	$0.6T_4$	Market value of Equity	Total Liabilities	T_4	$0.6T_4$
M(1)	112,837,847.00	167,808,631.61	0.67	0.40	91,864,160.34	359,265,770.99	0.26	0.15	71,431,194.92	449,113,527.95	0.16	0.10	603,719,078.18	456,052,478.50	1.32	0.79
M(2)	48,061,567.00	763,338,696.00	0.06	0.04	14,173,111.00	693,171,682.00	0.02	0.01	50,995,238.00	693,171,682.00	0.07	0.04	515,014,329.00	1,082,501,114.00	0.48	0.29
M(3)	2,879,781.42	109,176,656.00	0.03	0.02	13,500,000.00	110,406,907.00	0.12	0.07	14,850,000.00	116,428,648.00	0.13	0.08	94,177,653.00	105,314,960.00	0.89	0.54
M(4)	16,731,430.87	1,048,230,383.44	0.02	0.01	497,978,436.00	947,345,023.43	0.53	0.32	523,561,349.00	987,505,278.19	0.53	0.32	475,322,911.79	1,036,132,487.18	0.46	0.28
M(5)	199,170,870.00	103,751,863.00	1.92	1.15	1,053,302.25	64,234,564.00	0.02	0.01	14,012,497.72	59,081,015.00	0.24	0.14	425,471,905.00	62,004,856.000	6.86	4.12
M(6)	4,747,540.98	84,146,012.00	0.06	0.03	7,200,000.00	72,410,265.00	0.10	0.06	5,400,000.00	104,545,234.00	0.05	0.03	129,660,926.00	130,238,952.00	1.00	0.60
M(7)	342,000,000.00	114,011,825.00	3.00	1.80	249,000,000.00	88,830,706.00	2.80	1.68	238,500,000.00	92,765,006.00	2.57	1.54	1,337,229,802.00	113,188,213.00	11.81	7.09
M(8)	71,701,360.00	120,392,694.00	0.60	0.36	65,362,250.39	134,601,856.00	0.49	0.29	88,232,328.61	135,380,602.00	0.65	0.39	473,660,028.00	201,339,305.00	2.35	1.41
M(9)	52,356,164.64	166,328,077.84	0.31	0.19	60,688,903.98	160,884,329.32	0.38	0.23	103,806,834.18	160,884,329.32	0.65	0.39	434,032,597.36	213,245,751.62	2.04	1.22
M(10)	79,200,000.00	713,694,319.56	0.11	0.07	11,880,000.00	932,153,252.24	0.01	0.01	11,880,000.00	892,080,861.85	0.01	0.01	433,032,060.00	754,565,408.00	0.57	0.34
M(11)	36,132,673.00	445,670,347.00	0.08	0.05	109,726,285.00	422,595,558.00	0.26	0.16	119,917,886.00	243,771,163.00	0.49	0.30	631,219,688.00	321,345,923.00	1.96	1.18
M(12)	20,000,000.00	101,993,444.61	0.20	0.12	3,500,000.00	105,374,100.12	0.03	0.02	9,000,000.00	69,998,980.62	0.13	0.08	1,156,118,587.33	4,045,080,968.77	0.29	0.17
M(13)	5,472,080.00	184,612,722.00	0.03	0.02	11,791,482.00	153,708,692.00	0.08	0.05	5,651,771.00	165,553,400.00	0.03	0.02	280,628,274.00	183,567,286.00	1.53	0.92
M(14)	51,000,000.00	199,946,711.73	0.26	0.15	81,000,000.00	192,490,863.64	0.42	0.25	76,500,000.00	183,492,870.52	0.42	0.25	449,653,667.86	218,157,889.82	2.06	1.24
M(15)	25,439,404.00	203,102,231.00	0.13	0.08	35,941,352.00	174,059,884.00	0.21	0.12	48,092,088.00	258,794,330.00	0.19	0.11	257,790,248.00	287,929,345.00	0.90	0.54
M(16)	16,800,000.00	98,936,910.00	0.17	0.10	24,000,000.00	108,619,248.00	0.22	0.13	23,443,287.68	82,413,590.00	0.28	0.17	166,419,315.00	128,297,279.00	1.30	0.78
M(17)	79,002,000.00	320,610,529.27	0.25	0.15	33,915,000.00	167,843,682.24	0.20	0.12	34,314,000.00	252,309,550.78	0.14	0.08	919,715,973.15	359,921,176.43	2.56	1.53
M(18)	203,944,986.75	1,251,151,039.99	0.16	0.10	220,749,583.78	1,187,953,651.32	0.19	0.11	142,732,917.41	753,726,979.55	0.19	0.11	1,064,132,204.97	874,825,992.56	1.22	0.73
M(19)	57,000,000.00	79,667,805.29	0.72	0.43	70,300,000.00	100,879,724.26	0.70	0.42	70,300,000.00	86,808,728.14	0.81	0.49	277,253,302.36	140,271,708.67	1.98	1.19
M(20)	273,447,875.00	345,683,962.00	0.79	0.47	204,712,087.00	142,213,634.00	1.44	0.86	143,457,885.00	171,542,210.00	0.84	0.50	1,459,399,215.00	285,666,171.00	5.11	3.07
M(21)	(31,211,250.00)	997,507,472.00	(0.03)	(0.02)	44,126,250.00	957,563,260.00	0.05	0.03	48,431,250.00	787,967,761.00	0.06	0.04	284,691,091.00	788,800,410.00	0.36	0.22
Total	79,367,349.08	362,845,825.40	0.45	0.27	88,212,485.89	346,505,078.74	0.41	0.24	87,833,834.64	321,301,702.28	0.41	0.25	565,159,183.67	561,354,651.22	2.24	1.34

ตารางที่ 21 ค่า T_5 (เฉลี่ย) ของกลุ่มธุรกิจภาคการผลิต T_5 : Sales / Total Assets

กลุ่มธุรกิจภาคการผลิต	2551				2552				2553				2554			
	Sales	Total Asset	T_5	$0.999T_2$	Sales	Total Asset	T_5	$0.999T_2$	Sales	Total Asset	T_5	$0.999T_2$	Sales	Total Asset	T_5	$0.999T_2$
M(1)	2,795,126,568.61	457,368,256.25	6.11	6.11	2,559,970,883.33	675,494,486.00	3.79	3.79	2,812,507,378.38	1,040,857,896.00	2.70	2.70	3,645,831,659.42	1,059,771,556.68	3.44	3.44
M(2)	1,610,985,611.00	1,213,953,990.00	1.33	1.33	1,464,930,196.00	1,138,727,886.00	1.29	1.29	1,622,821,055.00	1,244,188,720.00	1.30	1.30	2,017,218,220.00	1,597,515,443.00	1.26	1.26
M(3)	404,474,510.00	217,383,775.00	1.86	1.86	373,006,686.00	232,803,926.00	1.60	1.60	425,196,679.00	218,249,107.00	1.95	1.95	377,456,437.00	199,492,613.00	1.89	1.89
M(4)	1,336,013,291.63	1,764,663,070.98	0.76	0.76	819,907,952.16	1,623,396,970.69	0.51	0.50	1,159,693,696.78	1,604,195,826.14	0.72	0.72	1,085,456,225.05	1,511,455,398.97	0.72	0.72
M(5)	348,593,214.00	449,206,048.00	0.78	0.78	225,236,134.00	416,776,444.00	0.54	0.54	377,261,243.00	457,950,310.00	0.82	0.82	403,063,267.00	487,476,761.00	0.83	0.83
M(6)	281,157,888.00	221,335,293.00	1.27	1.27	288,363,429.00	214,055,119.00	1.35	1.35	288,861,999.00	249,098,609.00	1.16	1.16	359,893,108.00	259,899,878.00	1.38	1.38
M(7)	1,768,241,969.00	1,153,769,224.00	1.53	1.53	1,359,221,939.00	1,201,599,825.00	1.13	1.13	1,625,842,231.00	1,291,204,850.00	1.26	1.26	1,781,597,648.00	1,450,418,015.00	1.23	1.23
M(8)	279,636,142.00	371,834,457.00	0.75	0.75	236,795,128.00	452,098,921.00	0.52	0.52	360,483,431.00	562,247,936.00	0.64	0.64	412,470,690.00	674,999,333.00	0.61	0.61
M(9)	547,764,050.13	391,954,429.91	1.40	1.40	548,233,404.93	490,124,402.77	1.12	1.12	689,119,968.22	591,750,393.35	1.16	1.16	887,316,244.47	647,278,348.98	1.37	1.37
M(10)	2,139,322,059.38	972,685,554.28	2.20	2.20	1,809,611,817.55	1,195,920,407.09	1.51	1.51	1,731,346,856.07	1,160,115,121.01	1.49	1.49	1,428,006,544.00	1,187,597,468.00	1.20	1.20
M(11)	907,064,960.00	931,770,846.00	0.97	0.97	822,771,073.00	1,011,553,515.00	0.81	0.81	729,419,327.00	894,028,813.00	0.82	0.82	744,293,536.00	952,565,611.00	0.78	0.78
M(12)	360,121,221.10	203,455,421.30	1.77	1.77	293,126,678.18	192,042,048.86	1.53	1.52	311,435,365.12	163,140,343.66	1.91	1.91	225,278,614.18	5,201,199,556.10	0.04	0.04
M(13)	226,713,220.00	535,978,054.00	0.42	0.42	204,110,354.00	544,780,231.00	0.37	0.37	190,628,491.00	509,476,546.00	0.37	0.37	145,483,990.00	464,195,560.00	0.31	0.31
M(14)	747,290,905.92	551,562,809.21	1.35	1.35	779,402,517.46	592,461,414.36	1.32	1.31	829,424,869.09	612,372,785.70	1.35	1.35	951,788,775.66	667,811,557.68	1.43	1.42
M(15)	427,403,649.00	410,948,994.00	1.04	1.04	395,239,835.00	404,047,999.00	0.98	0.98	499,801,948.00	505,224,533.00	0.99	0.99	534,443,192.00	545,719,593.00	0.98	0.98
M(16)	237,103,494.00	192,770,389.00	1.23	1.23	295,867,697.00	198,241,886.00	1.49	1.49	344,886,704.00	245,760,218.00	1.40	1.40	376,408,600.00	294,716,594.00	1.28	1.28
M(17)	1,383,899,189.79	1,171,904,434.28	1.18	1.18	1,306,107,704.45	1,021,846,115.32	1.28	1.28	1,088,517,994.67	1,126,978,128.71	0.97	0.96	1,481,927,853.09	1,279,637,149.58	1.16	1.16
M(18)	2,027,570,464.55	1,916,364,189.63	1.06	1.06	2,147,438,496.83	1,971,581,922.24	1.09	1.09	1,426,427,677.91	1,685,457,582.98	0.85	0.85	1,802,508,055.10	1,938,958,197.53	0.93	0.93
M(19)	559,816,184.49	362,337,097.45	1.55	1.54	560,975,325.63	406,128,726.77	1.38	1.38	610,546,167.21	362,851,151.35	1.68	1.68	699,873,349.00	417,525,011.03	1.68	1.67
M(20)	1,827,300,360.00	1,598,385,510.00	1.14	1.14	1,349,961,320.00	1,476,604,617.00	0.91	0.91	968,689,707.00	1,555,104,049.00	0.62	0.62	1,221,075,913.00	1,745,065,386.00	0.70	0.70
M(21)	1,825,095,121.00	1,132,352,313.00	1.61	1.61	1,531,978,142.00	1,136,525,455.00	1.35	1.35	1,810,658,155.00	1,015,108,927.00	1.78	1.78	1,870,087,896.00	1,073,491,501.00	1.74	1.74
Total	1,049,556,860.65	772,475,436.01	1.49	1.49	922,488,414.93	790,324,396.10	1.23	1.23	947,789,092.55	814,064,849.85	1.24	1.24	1,069,118,086.52	1,126,513,834.88	1.19	1.19

ภาคผนวก ซ.

ตารางแสดงค่าตัวแปรอิสระ (T) ของกลุ่มธุรกิจภาคการค้าปลีกและค้าส่ง



ตารางที่ 22 ค่า T_1 (เฉลี่ย) ของกลุ่มธุรกิจภาคการค้าปลีกและค้าส่ง T_1 : Working Capital / Total Asset

กลุ่มธุรกิจภาคการค้าปลีกและค้าส่ง	2551						2552						2553						2554					
	Current Assets	Current Liabilities	Total Asset	T_1	0.717T ₁		Current Assets	Current Liabilities	Total Asset	T_1	0.717T ₁		Current Assets	Current Liabilities	Total Asset	T_1	0.717T ₁		Current Assets	Current Liabilities	Total Asset	T_1	0.717T ₁	
R(1)	1,115,687,780.00	1,075,199,007.00	1,342,697,427.00	0.03	0.02		1,258,005,968.00	1,143,878,121.00	1,551,866,224.00	0.07	0.05		1,741,948,982.00	1,605,861,862.00	2,224,815,508.00	0.06	0.04		2,377,452,837.00	1,799,497,239.00	3,176,791,709.00	0.18	0.01	
R(2)	230,306,345.35	101,893,816.09	381,985,561.36	0.34	0.24		301,309,396.16	148,197,682.35	449,725,926.25	0.34	0.24		338,413,315.38	189,818,865.19	592,926,641.65	0.25	0.18		373,309,457.61	183,144,099.29	662,414,374.73	0.29	0.02	
R(3)	322,382,060.19	673,630,155.90	1,926,344,579.74	(0.18)	(0.13)		138,640,465.77	580,954,934.17	1,791,511,230.64	(0.25)	(0.18)		203,043,011.32	581,273,176.36	1,748,019,392.33	(0.22)	(0.16)		299,897,660.72	743,061,927.78	2,015,798,105.82	(0.22)	(0.02)	
R(4)	4,285,203.00	64,144,559.00	62,140,354.00	(0.96)	(0.69)		1,826,317.00	76,516,327.00	57,681,639.00	(1.29)	(0.93)		699,455,605.00	926,340,109.00	1,332,435,114.00	(0.17)	(0.12)		2,088,541,687.00	2,210,853,172.00	4,102,506,599.00	(0.03)	(0.00)	
R(5)	382,097,189.00	352,618,439.00	511,746,556.00	0.06	0.04		183,021,262.00	188,786,710.00	328,486,639.00	(0.02)	(0.01)		171,170,434.00	150,382,154.00	274,629,722.00	0.08	0.05		352,176,578.00	354,018,225.00	464,824,358.00	(0.00)	(0.00)	
R(6)	567,981,422.02	210,053,290.40	741,924,969.58	0.48	0.35		622,105,843.29	173,862,339.69	787,413,338.44	0.57	0.41		748,474,571.37	274,239,333.33	911,006,461.59	0.52	0.37		741,300,493.77	202,128,933.81	895,512,684.07	0.60	0.04	
R(7)	141,289,731.00	228,719,117.00	443,265,777.00	(0.20)	(0.14)		183,766,147.00	179,896,763.00	489,064,138.00	0.01	0.01		242,559,536.00	231,859,306.00	554,355,311.00	0.02	0.01		273,225,121.00	235,032,099.00	592,736,826.00	0.06	0.00	
R(8)	856,469.00	629,877.00	1,065,561.00	0.21	0.15		720,991.00	470,264.00	908,571.00	0.28	0.20		814,895.00	520,260.00	1,006,432.00	0.29	0.21		807,387.00	513,479.00	1,016,357.00	0.29	0.02	
R(9)	342,021,791.00	210,469,086.00	550,936,125.00	0.24	0.17		287,956,089.00	144,438,051.00	496,618,839.00	0.29	0.21		385,128,582.00	239,108,477.00	600,072,065.00	0.24	0.17		487,776,913.00	309,816,496.00	729,322,942.00	0.24	0.02	
R(10)	545,379,449.00	363,889,131.00	671,356,337.00	0.27	0.19		495,325,621.00	234,591,431.00	663,936,893.00	0.39	0.28		695,625,389.00	469,614,662.00	907,860,533.00	0.25	0.18		1,095,297,282.00	915,882,325.00	1,396,963,603.00	0.13	0.01	
R(11)	205,793,052.15	573,809,964.05	640,200,883.39	(0.57)	(0.41)		194,725,994.74	573,880,979.69	577,944,784.65	(0.66)	(0.47)		348,686,837.18	722,455,348.68	725,864,361.28	(0.51)	(0.37)		659,346,539.67	1,073,682,408.79	1,088,390,928.10	(0.38)	(0.03)	
R(12)	686,548,199.21	571,144,313.31	896,509,333.26	0.13	0.09		861,786,151.61	710,373,243.00	1,061,552,863.13	0.14	0.10		1,128,782,787.19	925,387,285.62	1,338,655,506.45	0.15	0.11		1,441,604,199.59	1,012,924,638.60	1,644,876,408.16	0.26	0.02	
R(13)	1,591,397,143.37	1,586,001,592.84	2,553,452,455.04	0.00	0.00		2,076,524,121.54	1,546,120,956.46	3,048,251,513.12	0.17	0.12		2,490,699,978.00	2,153,829,650.00	3,463,331,983.00	0.10	0.07		2,596,086,344.00	1,942,146,300.00	3,569,677,161.00	0.18	0.01	
Total	472,001,987.25	462,477,103.74	824,894,301.49	(0.01221)	(0.00876)		508,178,028.32	438,891,369.41	869,612,507.63	0.00392	0.00281		707,138,763.34	651,591,576.09	1,128,844,540.87	0.08142	0.05838		983,601,730.80	844,823,180.25	1,564,679,388.91	0.12	0.01	

ตารางที่ 23 ค่า T_2 (เฉลี่ย) ของกลุ่มธุรกิจภาคการค้าปลีกและค้าส่ง T_2 : Retained Earnings / Total Assets

กลุ่มธุรกิจภาคการค้าปลีกและค้าส่ง	2551				2552				2553				2554			
	Retained Earnings	Total Asset	T_2	$0.847T_2$	Retained Earnings	Total Asset	T_2	$0.847T_2$	Retained Earnings	Total Asset	T_2	$0.847T_2$	Retained Earnings	Total Asset	T_2	$0.847T_2$
R(1)	117,591,673.00	1,342,697,427.00	0.09	0.07	57,223,418.00	1,551,866,224.00	0.04	0.03	173,573,693.00	2,224,815,508.00	0.08	0.07	397,708,265.00	3,176,791,709.00	0.13	0.11
R(2)	77,938,699.36	381,985,561.36	0.20	0.17	114,234,257.42	449,725,926.25	0.25	0.22	76,114,347.29	592,926,641.65	0.13	0.11	129,144,846.97	662,414,374.73	0.19	0.17
R(3)	236,498,362.47	1,926,344,579.74	0.12	0.10	120,404,597.11	1,791,511,230.64	0.07	0.06	167,832,519.94	1,748,019,392.33	0.10	0.08	235,173,359.55	2,015,798,105.82	0.12	0.10
R(4)	(229,696,880.00)	62,140,354.00	(3.70)	(3.13)	(241,527,363.00)	57,681,639.00	(4.19)	(3.55)	36,917,731.00	1,332,435,114.00	0.03	0.02	431,143,864.00	4,102,506,599.00	0.11	0.09
R(5)	(31,145,372.00)	511,746,556.00	(0.06)	(0.05)	(21,645,731.00)	328,486,639.00	(0.07)	(0.06)	(80,866,530.00)	274,629,722.00	(0.29)	(0.25)	(71,422,554.00)	464,824,358.00	(0.15)	(0.13)
R(6)	277,973,143.43	741,924,969.58	0.37	0.32	360,077,408.87	787,413,338.44	0.46	0.39	372,049,618.26	911,006,461.59	0.41	0.35	426,031,391.16	895,512,684.07	0.48	0.40
R(7)	96,121,079.00	443,265,777.00	0.22	0.18	127,084,362.00	489,064,138.00	0.26	0.22	155,700,325.00	554,355,311.00	0.28	0.24	177,980,639.00	592,736,826.00	0.30	0.25
R(8)	189,960.00	1,065,561.00	0.18	0.15	185,940.00	908,571.00	0.20	0.17	231,501.00	1,006,432.00	0.23	0.19	240,080.00	1,016,357.00	0.24	0.20
R(9)	90,666,974.00	550,936,125.00	0.16	0.14	54,775,272.00	496,618,839.00	0.11	0.09	60,561,426.00	600,072,065.00	0.10	0.09	111,868,754.00	729,322,942.00	0.15	0.13
R(10)	18,896,351.00	671,356,337.00	0.03	0.02	83,044,196.00	663,936,893.00	0.13	0.11	128,179,370.00	907,860,533.00	0.14	0.12	86,232,052.00	1,396,963,603.00	0.06	0.05
R(11)	(206,282,826.59)	640,200,883.39	(0.32)	(0.27)	(319,331,540.59)	577,944,784.65	(0.55)	(0.47)	(342,266,403.58)	725,864,361.28	(0.47)	(0.40)	(333,161,126.07)	1,088,390,928.10	(0.31)	(0.26)
R(12)	75,016,026.13	896,509,333.26	0.08	0.07	104,762,795.03	1,061,552,863.13	0.10	0.08	157,033,977.60	1,338,655,506.45	0.12	0.10	281,123,477.78	1,644,876,408.16	0.17	0.14
R(13)	532,252,703.43	2,553,452,455.04	0.21	0.18	579,338,822.19	3,048,251,513.12	0.19	0.16	649,953,964.00	3,463,331,983.00	0.19	0.16	710,476,381.00	3,569,677,161.00	0.20	0.17
Total	81,232,299.48	824,894,301.49	(0.19)	(0.16)	78,355,879.54	869,612,507.63	(0.23)	(0.20)	119,616,579.96	1,128,844,540.87	0.08	0.07	198,656,879.26	1,564,679,388.91	0.13	0.11

ตารางที่ 24 ค่า T_3 (เฉลี่ย) ของกลุ่มธุรกิจภาคการค้าปลีกและค้าส่ง T_3 : Retained Before Interest and Taxes / Total Assets

กลุ่มธุรกิจภาคการค้าปลีกและค้าส่ง	2551				2552				2553				2554			
	EBIT	Total Asset	T_3	$3.107T_3$	EBIT	Total Asset	T_3	$3.107T_3$	EBIT	Total Asset	T_3	$3.107T_3$	EBIT	Total Asset	T_3	$3.107T_3$
R(1)	230,310,241.00	1,342,697,427.00	0.17	0.53	51,758,839.00	1,551,866,224.00	0.03	0.10	183,260,620.00	2,224,815,508.00	0.08	0.26	385,183,822.00	3,176,791,709.00	0.12	0.38
R(2)	58,185,941.19	381,985,561.36	0.15	0.47	62,251,711.56	449,725,926.25	0.14	0.43	89,852,518.24	592,926,641.65	0.15	0.47	100,004,606.80	662,414,374.73	0.15	0.47
R(3)	123,483,651.58	1,926,344,579.74	0.06	0.20	(30,822,942.87)	1,791,511,230.64	(0.02)	(0.05)	113,900,045.88	1,748,019,392.33	0.07	0.20	160,122,375.99	2,015,798,105.82	0.08	0.25
R(4)	(27,752,957.00)	62,140,354.00	(0.45)	(1.39)	(7,612,970.00)	57,681,639.00	(0.13)	(0.41)	143,426,647.00	1,332,435,114.00	0.11	0.33	626,613,254.00	4,102,506,599.00	0.15	0.47
R(5)	(1,063,043.00)	511,746,556.00	(0.00)	(0.01)	(16,075,351.00)	328,486,639.00	(0.05)	(0.15)	(55,377,721.00)	274,629,722.00	(0.20)	(0.63)	14,171,100.00	464,824,358.00	0.03	0.09
R(6)	128,255,104.92	741,924,969.58	0.17	0.54	145,599,738.54	787,413,338.44	0.18	0.57	97,929,332.58	911,006,461.59	0.11	0.33	117,414,899.20	895,512,684.07	0.13	0.41
R(7)	20,610,674.00	443,265,777.00	0.05	0.14	23,457,544.00	489,064,138.00	0.05	0.15	30,578,483.00	554,355,311.00	0.06	0.17	30,827,555.00	592,736,826.00	0.05	0.16
R(8)	31,140.00	1,065,561.00	0.03	0.09	23,091.00	908,571.00	0.03	0.08	87,284.00	1,006,432.00	0.09	0.27	47,116.00	1,016,357.00	0.05	0.14
R(9)	76,586,427.00	550,936,125.00	0.14	0.43	35,640,993.00	496,618,839.00	0.07	0.22	38,974,556.00	600,072,065.00	0.06	0.20	108,200,696.00	729,322,942.00	0.15	0.46
R(10)	46,629,874.00	671,356,337.00	0.07	0.22	102,507,831.00	663,936,893.00	0.15	0.48	147,688,542.00	907,860,533.00	0.16	0.51	32,729,209.00	1,396,963,603.00	0.02	0.07
R(11)	(38,768,842.56)	640,200,883.39	(0.06)	(0.19)	(96,429,400.70)	577,944,784.65	(0.17)	(0.52)	(22,934,862.99)	725,864,361.28	(0.03)	(0.10)	9,105,277.51	1,088,390,928.10	0.01	0.03
R(12)	80,945,603.72	896,509,333.26	0.09	0.28	74,374,534.98	1,081,552,863.13	0.07	0.22	116,982,002.15	1,338,655,506.45	0.09	0.27	219,162,960.30	1,644,876,408.16	0.13	0.41
R(13)	582,191,224.08	2,553,452,455.04	0.23	0.71	177,877,659.97	3,048,251,513.12	0.06	0.18	142,555,492.00	3,463,331,983.00	0.04	0.13	206,852,767.00	3,569,677,161.00	0.06	0.18
Total	98,434,233.76	824,894,301.49	0.05	0.16	40,196,252.19	869,612,507.63	0.03	0.10	78,994,072.22	1,128,844,540.87	0.06	0.19	154,648,895.29	1,564,679,388.91	0.09	0.27

ตารางที่ 25 ค่า T_4 (เฉลี่ย) ของกลุ่มธุรกิจภาคการค้าปลีกและค้าส่ง T_4 : Book value of Equity / Total Liabilities

กลุ่มธุรกิจภาคการค้าปลีกและค้าส่ง	2551				2552				2553				2554			
	Book value of Equity	Total Liabilities	T_4	$0.420T_4$	Book value of Equity	Total Liabilities	T_4	$0.420T_4$	Book value of Equity	Total Liabilities	T_4	$0.420T_4$	Book value of Equity	Total Liabilities	T_4	$0.420T_4$
R(1)	232,210,975.00	1,110,486,452.00	0.21	0.09	389,384,030.00	1,162,482,194.00	0.33	0.14	509,568,894.00	1,715,246,614.00	0.30	0.12	1,133,574,934.00	2,043,216,775.00	0.55	0.23
R(2)	232,046,117.05	149,939,444.31	1.55	0.65	270,666,213.96	179,059,712.29	1.51	0.63	321,539,562.45	271,387,079.20	1.18	0.50	372,010,015.57	290,404,359.16	1.28	0.54
R(3)	943,674,962.19	982,669,617.55	0.96	0.40	827,581,196.83	963,390,033.80	0.86	0.36	885,417,204.79	862,602,187.54	1.03	0.43	949,131,362.08	1,066,666,743.74	0.89	0.37
R(4)	(7,004,205.00)	69,144,559.00	(0.10)	(0.04)	(18,834,688.00)	76,516,327.00	(0.25)	(0.10)	339,518,708.00	992,916,406.00	0.34	0.14	1,838,968,577.00	2,263,538,022.00	0.81	0.34
R(5)	158,340,856.00	353,405,700.00	0.45	0.19	137,868,253.00	190,618,386.00	0.72	0.30	83,904,611.00	190,725,111.00	0.44	0.18	106,550,601.00	358,273,757.00	0.30	0.12
R(6)	531,871,679.18	210,053,290.40	2.53	1.06	613,530,998.75	173,882,339.69	3.53	1.48	636,767,128.26	274,239,333.33	2.32	0.98	677,451,591.16	218,060,992.91	3.11	1.30
R(7)	196,221,079.00	247,044,698.00	0.79	0.33	293,480,042.00	195,584,096.00	1.50	0.63	322,496,005.00	231,859,306.00	1.39	0.58	344,776,319.00	247,960,507.00	1.39	0.58
R(8)	435,642.00	629,919.00	0.69	0.29	437,975.00	470,596.00	0.93	0.39	486,145.00	520,287.00	0.93	0.39	494,724.00	521,633.00	0.95	0.40
R(9)	321,179,125.00	229,757,000.00	1.40	0.59	340,720,205.00	155,898,634.00	2.19	0.92	341,736,207.00	258,335,858.00	1.32	0.56	397,072,125.00	332,250,817.00	1.20	0.50
R(10)	218,120,571.00	453,235,766.00	0.48	0.20	360,367,811.00	303,569,082.00	1.19	0.50	419,565,285.00	488,295,248.00	0.86	0.36	378,831,752.00	1,018,131,851.00	0.37	0.16
R(11)	65,932,767.95	574,268,115.44	0.11	0.05	3,034,053.95	574,910,730.70	0.01	0.00	3,081,012.60	722,783,348.68	0.00	0.00	12,186,290.11	1,076,204,637.99	0.01	0.00
R(12)	317,987,624.29	578,521,708.97	0.55	0.23	347,738,168.91	713,814,694.22	0.49	0.20	407,812,840.46	930,842,701.99	0.44	0.18	626,376,668.36	1,018,499,739.80	0.61	0.26
R(13)	835,530,509.46	1,717,921,945.58	0.49	0.20	895,382,744.03	2,152,868,769.09	0.42	0.17	967,551,365.00	2,495,780,618.00	0.39	0.16	1,039,690,566.00	2,529,986,595.00	0.41	0.17
Total	311,272,900.24	513,621,401.25	0.78	0.33	343,181,308.03	526,389,661.14	1.03	0.43	403,034,228.35	725,810,315.29	0.84	0.35	605,931,963.48	958,747,417.74	0.91	0.38

ตารางที่ 26 ค่า T_5 (เฉลี่ย) ของกลุ่มธุรกิจภาคการค้าปลีกและค้าส่ง T_5 : Sales / Total Assets

กลุ่มธุรกิจภาคการค้าปลีกและค้าส่ง	2551				2552				2553				2554			
	Sales	Total Asset	T5	0.998T ₂	Sales	Total Asset	T5	0.998T ₂	Sales	Total Asset	T5	0.998T ₂	Sales	Total Asset	T5	0.998T ₂
R(1)	2,345,046,716.00	1,342,697,427.00	1.75	1.74	2,148,329,534.00	1,551,866,224.00	1.38	1.38	2,818,597,047.00	2,224,815,508.00	1.27	1.26	5,243,938,649.00	3,176,791,709.00	1.65	1.65
R(2)	598,502,838.96	381,985,561.36	1.57	1.56	663,249,722.73	449,725,926.25	1.47	1.47	807,062,492.02	592,926,641.65	1.36	1.36	899,989,404.21	662,414,374.73	1.36	1.36
R(3)	789,555,102.66	1,926,344,579.74	0.41	0.41	472,295,705.95	1,791,511,230.64	0.26	0.26	601,524,826.87	1,748,019,392.33	0.34	0.34	956,402,152.74	2,015,798,105.82	0.47	0.47
R(4)	10,411,239.00	62,140,354.00	0.17	0.17	3,889,416.00	57,681,639.00	0.07	0.07	1,755,237,448.00	1,332,435,114.00	1.32	1.31	4,685,117,913.00	4,102,506,599.00	1.14	1.14
R(5)	706,366,988.00	511,746,556.00	1.38	1.38	586,715,569.00	328,486,639.00	1.79	1.78	225,817,957.00	274,629,722.00	0.82	0.82	597,555,386.00	464,824,358.00	1.29	1.28
R(6)	707,004,249.01	741,924,969.58	0.95	0.95	699,044,724.59	787,413,338.44	0.89	0.89	843,002,644.63	911,006,461.59	0.93	0.92	1,094,915,273.62	895,512,684.07	1.22	1.22
R(7)	361,549,021.00	443,265,777.00	0.82	0.81	369,011,313.00	489,064,138.00	0.75	0.75	410,181,958.00	554,355,311.00	0.74	0.74	503,731,223.00	592,736,826.00	0.85	0.85
R(8)	1,429,297.00	1,065,561.00	1.34	1.34	1,073,510.00	908,571.00	1.18	1.18	1,327,226.00	1,006,432.00	1.32	1.32	1,434,937.00	1,016,357.00	1.41	1.41
R(9)	722,076,351.00	550,936,125.00	1.31	1.31	593,521,444.00	496,618,839.00	1.20	1.19	626,496,463.00	600,072,065.00	1.04	1.04	944,769,617.00	729,322,942.00	1.30	1.29
R(10)	440,107,553.00	671,356,337.00	0.66	0.65	666,148,685.00	663,936,893.00	1.00	1.00	945,186,888.00	907,860,533.00	1.04	1.04	623,765,900.00	1,396,963,603.00	0.45	0.45
R(11)	1,160,289,557.88	640,200,883.39	1.81	1.81	830,988,220.65	577,944,784.65	1.44	1.43	1,122,591,317.67	725,864,361.28	1.55	1.54	1,457,903,752.81	1,088,390,928.10	1.34	1.34
R(12)	2,533,082,662.65	896,509,333.26	2.83	2.82	2,052,277,634.33	1,061,552,863.13	1.93	1.93	2,554,041,710.69	1,338,655,506.45	1.91	1.90	3,259,624,155.29	1,644,876,408.16	1.98	1.98
R(13)	3,411,966,488.34	2,553,452,455.04	1.34	1.33	2,597,460,660.42	3,048,251,513.12	0.85	0.85	2,080,581,774.00	3,463,331,983.00	0.60	0.60	3,242,415,208.00	3,569,677,161.00	0.91	0.91
Total	1,060,568,312.65	824,894,301.49	1.26	1.25	898,769,703.05	869,612,507.63	1.09	1.09	1,137,819,211.76	1,128,844,540.87	1.10	1.09	1,808,581,813.21	1,564,679,388.91	1.18	1.18



ภาคผนวก ฉ.

ตารางแสดงค่าตัวแปรอิสระ (T) ของกลุ่มธุรกิจภาคการบริการ

ตารางที่ 27 ค่า T_1 (เฉลี่ย) ของกลุ่มธุรกิจภาคบริการ T_1 : Working Capital / Total Asset

กลุ่มธุรกิจภาคบริการ	2551						2552						2553						2554					
	Current Assets	Current Liabilities	Total Asset	T_1	6.56T ₁		Current Assets	Current Liabilities	Total Asset	T_1	6.56T ₁		Current Assets	Current Liabilities	Total Asset	T_1	6.56T ₁		Current Assets	Current Liabilities	Total Asset	T_1	6.56T ₁	
S(1)	3,266,799,000.00	1,212,526,000.00	9,045,017,000.00	0.23	1.49		2,722,003,000.00	3,735,305,000.00	7,115,929,000.00	(0.14)	(0.93)		3,862,432,000.00	2,626,881,000.00	4,716,580,000.00	0.26	1.72		1,031,248,000.00	43,688,000.00	1,102,259,000.00	0.90	5.88	
S(2)	153,278,410.25	141,126,218.44	415,843,482.74	0.03	0.19		72,892,094.27	35,093,657.32	179,217,355.99	0.21	1.38		85,594,110.01	38,788,303.42	122,448,183.19	0.38	2.51		76,953,208.15	40,302,325.26	111,536,533.31	0.33	2.16	
S(3)	1,328,264,164.00	1,139,706,070.00	1,332,870,786.00	0.14	0.93		1,425,584,382.00	1,260,565,928.00	1,467,788,776.00	0.11	0.74		1,916,063,275.00	1,721,882,730.00	1,949,936,864.00	0.10	0.65		1,583,974,435.00	1,249,322,995.00	1,589,871,028.00	0.21	1.38	
S(4)	80,918,069.57	26,275,522.86	314,474,662.75	0.17	1.14		79,669,380.88	24,818,132.59	313,135,905.56	0.18	1.15		37,367,000.00	37,801,000.00	191,260,000.00	(0.00)	(0.01)		49,863,000.00	62,616,000.00	160,422,000.00	(0.08)	(0.52)	
S(5)	188,201,743.00	79,827,494.00	300,972,161.00	0.36	2.37		199,236,407.00	80,926,466.00	302,226,218.00	0.39	2.57		214,938,220.00	93,563,491.00	327,826,581.00	0.37	2.43		287,108,794.00	130,165,913.00	389,761,115.00	0.40	2.64	
S(6)	163,357,921.85	19,614,438.91	350,927,713.52	0.41	2.69		336,607,762.49	27,880,233.90	438,830,436.27	0.70	4.62		605,786,642.51	48,946,014.13	668,923,565.38	0.83	5.46		479,577,208.20	23,810,602.49	543,097,782.99	0.84	5.51	
S(7)	187,232,057.00	109,998,006.00	343,770,017.00	0.22	1.47		162,522,579.00	149,370,164.00	475,141,669.00	0.03	0.18		705,080,364.00	68,345,713.00	734,300,702.00	0.87	5.69		698,801,981.00	148,663,027.00	742,448,818.00	0.74	4.86	
S(8)	534,794,544.00	382,572,000.00	581,339,627.00	0.26	1.72		560,459,430.00	420,209,524.00	612,703,213.00	0.23	1.50		581,798,583.00	421,169,223.00	615,287,106.00	0.26	1.71		515,914,929.00	372,639,229.00	547,536,684.00	0.26	1.72	
S(9)	210,147,649.24	269,048,739.63	539,745,758.63	(0.11)	(0.72)		295,712,354.06	291,940,587.56	570,889,994.03	0.01	0.04		308,004,048.01	406,383,678.72	727,646,408.03	(0.14)	(0.90)		355,769,565.66	377,127,334.98	710,275,243.36	(0.03)	(0.20)	
S(10)	113,796,375.000	49,590,449.000	540,937,053.000	0.12	0.78		87,832,444.000	24,250,779.000	517,310,877.000	0.12	0.81		216,540,932.000	121,810,355.000	898,218,227.000	0.11	0.69		96,642,291.000	49,281,978.000	906,534,947.000	0.05	0.34	
S(11)	582,509,337.320	598,621,283.030	765,231,352.310	(0.02)	(0.14)		527,134,580.710	532,833,483.430	714,683,956.670	(0.01)	(0.05)		854,861,250.290	746,272,675.480	1,044,633,680.000	0.10	0.68		606,664,325.490	405,919,859.520	738,458,878.720	0.27	1.78	
S(12)	101,374,217.790	53,795,043.320	399,585,163.850	0.12	0.78		272,680,572.090	99,349,650.560	598,160,635.670	0.29	1.90		293,549,411.360	218,697,785.100	963,241,685.000	0.08	0.50		327,294,410.710	298,090,135.810	1,128,851,920.430	0.03	0.17	
S(13)	792,471,602.000	718,868,530.000	1,320,865,324.000	0.06	0.37		710,086,240.000	372,609,060.000	1,158,455,761.000	0.29	1.91		869,865,351.000	791,414,315.000	1,310,983,950.000	0.06	0.39		2,605,326,452.000	2,634,172,044.000	3,254,204,878.000	(0.01)	(0.06)	
S(14)	326,662,116.000	110,711,553.000	599,638,370.000	0.36	2.36		389,801,130.000	96,298,054.000	605,692,248.000	0.48	3.18		415,272,563.000	136,755,959.000	620,675,482.000	0.45	2.94		441,445,133.000	185,092,751.000	707,643,828.000	0.36	2.38	
S(15)	153,345,663.000	109,981,837.000	223,643,486.000	0.19	1.27		322,610,688.000	80,282,653.000	377,978,375.000	0.64	4.21		353,995,928.000	141,029,064.000	458,534,234.000	0.46	3.05		335,335,205.000	144,834,599.000	481,696,322.000	0.40	2.59	
S(16)	133,271,767.000	195,834,139.000	295,923,444.000	(0.21)	(1.39)		132,904,767.000	106,769,166.000	288,745,884.000	0.09	0.59		152,876,782.000	84,868,556.000	312,453,760.000	0.22	1.43		175,016,497.000	57,200,160.000	365,037,950.000	0.32	2.12	
S(17)	459,846,261.000	246,011,136.000	597,806,937.000	0.36	2.35		301,562,850.000	122,142,179.000	420,386,471.000	0.43	2.80		631,664,178.000	449,900,691.000	799,756,571.000	0.23	1.49		733,349,835.000	466,440,920.000	879,261,671.000	0.30	1.99	
S(18)	107,015,080.920	31,042,808.790	169,034,368.190	0.45	2.95		179,648,296.710	26,947,759.420	238,148,125.600	0.64	4.21		188,551,028.100	26,884,415.120	268,240,063.180	0.61	3.98		244,510,942.020	47,291,674.980	342,767,907.600	0.58	3.77	
S(19)	135,144,294.000	54,050,009.000	221,975,406.000	0.37	2.40		806,080,470.000	777,550,989.000	993,383,377.000	0.03	0.19		454,367,145.000	409,514,717.000	705,152,940.000	0.06	0.42		595,067,500.000	596,332,856.000	1,120,935,903.000	(0.00)	(0.01)	
S(20)	68,986,594.000	7,856,850.000	105,101,809.000	0.58	3.82		32,521,758.000	5,288,502.000	74,589,284.000	0.37	2.40		216,855,560.000	83,702,500.000	301,721,867.000	0.44	2.89		404,794,437.000	92,591,396.000	499,344,458.000	0.63	4.10	
S(21)	180,177,512.000	32,834,809.000	270,297,006.000	0.55	3.58		199,744,262.000	35,363,776.000	305,902,954.000	0.54	3.53		185,371,355.000	30,041,496.000	314,477,713.000	0.49	3.24		240,196,729.000	31,867,525.000	375,021,091.000	0.56	3.64	
S(22)	102,578,624.000	136,404,024.000	549,065,089.000	(0.06)	(0.40)		225,480,305.000	156,363,033.000	672,106,346.000	0.10	0.67		300,814,157.000	154,510,366.000	729,546,591.000	0.20	1.32		410,227,087.000	160,831,825.000	836,497,156.000	0.30	1.96	
S(23)	878,015,200.000	565,855,464.000	1,282,066,273.000	0.24	1.58		697,550,027.000	415,958,617.000	921,346,953.000	0.31	2.00		876,720,174.000	403,846,425.000	1,082,236,509.000	0.44	2.87		2,037,984,454.000	1,541,889,512.000	2,377,968,299.000	0.21	1.37	
S(24)	42,541,808.680	18,109,221.830	79,404,459.780	0.31	2.02		42,547,266.710	19,086,939.270	67,091,580.740	0.35	2.29		268,001,385.500	117,703,652.370	344,924,893.580	0.44	2.86		183,139,820.280	57,509,729.700	370,895,677.440	0.34	2.22	
Total	428,780,417.15	262,919,260.28	860,647,365.82	0.21	1.40		449,286,376.54	370,717,288.92	809,576,891.52	0.27	1.74		608,090,476.78	390,871,423.14	842,791,994.81	0.30	2.00		604,841,926.69	384,070,099.82	845,097,045.41	0.33	2.16	

ตารางที่ 28 ค่า T_2 (เฉลี่ย) ของกลุ่มธุรกิจภาคบริการ T_1 : Working Capital / Total Asset

กลุ่มธุรกิจภาค บริการ	2551				2552				2553				2554			
	Retained Earnings	Total Asset	T_2	$3.26T_2$	Retained Earnings	Total Asset	T_2	$3.26T_2$	Retained Earnings	Total Asset	T_2	$3.26T_2$	Retained Earnings	Total Asset	T_2	$3.26T_2$
S(1)	333,394,000.00	9,045,017,000.00	0.04	0.12	383,343,000.00	7,115,929,000.00	0.05	0.18	167,475,000.00	4,716,580,000.00	0.04	0.12	560,605,000.00	1,102,259,000.00	0.51	1.66
S(2)	(88,850,111.30)	415,843,482.74	(0.21)	(0.70)	(139,142,347.37)	179,217,355.99	(0.78)	(2.53)	(199,058,186.66)	122,448,183.19	(1.63)	(5.30)	(208,804,205.91)	111,536,533.31	(1.87)	(6.10)
S(3)	50,024,827.00	1,332,870,786.00	0.04	0.12	61,377,959.00	1,467,788,776.00	0.04	0.14	82,209,245.00	1,949,936,864.00	0.04	0.14	83,822,771.00	1,589,871,028.00	0.05	0.17
S(4)	63,468,475.54	314,474,692.75	0.20	0.66	(11,090,030.60)	313,135,905.56	(0.04)	(0.12)	(135,599,000.00)	191,260,000.00	(0.71)	(2.31)	187,554,000.00	160,422,000.00	1.17	3.81
S(5)	78,051,184.00	300,972,161.00	0.26	0.85	72,671,644.00	302,226,218.00	0.24	0.78	80,002,273.00	327,826,581.00	0.24	0.80	90,694,938.00	389,761,115.00	0.23	0.76
S(6)	10,715,564.93	350,927,713.52	0.03	0.10	87,498,432.27	438,830,436.27	0.20	0.65	225,931,806.21	668,923,565.38	0.34	1.10	122,664,496.55	543,097,782.99	0.23	0.74
S(7)	(284,301,346.00)	343,770,017.00	(0.83)	(2.70)	(508,301,844.00)	475,141,669.00	(1.07)	(3.49)	(550,090,952.00)	734,300,702.00	(0.75)	(2.44)	(632,897,763.00)	742,448,818.00	(0.85)	(2.78)
S(8)	100,397,224.00	581,339,627.00	0.17	0.56	94,666,087.00	612,703,213.00	0.15	0.50	105,399,514.00	615,287,106.00	0.17	0.56	69,359,079.00	547,536,684.00	0.13	0.41
S(9)	5,423,245.92	539,745,758.63	0.01	0.03	(3,371,084.37)	570,889,994.03	(0.01)	(0.02)	76,413,171.85	727,646,408.03	0.11	0.34	6,630,487.90	710,275,243.36	0.01	0.03
S(10)	(252,389,110.00)	540,937,053.00	(0.47)	(1.52)	(249,114,926.00)	517,310,877.00	(0.48)	(1.57)	(162,397,693.00)	898,218,227.00	(0.18)	(0.59)	(148,401,017.00)	906,534,947.00	(0.16)	(0.53)
S(11)	(77,103,726.46)	765,231,352.310	(0.10)	(0.33)	(60,985,140.91)	714,683,956.670	(0.09)	(0.28)	(2,212,431.46)	1,044,633,680.000	(0.00)	(0.01)	23,300,030.43	738,458,878.720	0.03	0.10
S(12)	107,656,471.96	399,585,163.850	0.27	0.88	96,224,781.35	598,160,635.670	0.16	0.52	188,558,745.73	983,241,685.000	0.19	0.63	265,914,218.64	1,128,851,920.430	0.24	0.77
S(13)	318,645,190.00	1,320,865,324.000	0.24	0.79	785,846,701.00	1,158,455,761.000	0.68	2.21	64,812,794.00	1,310,983,950.000	0.05	0.16	24,416,038.00	3,254,204,876.000	0.01	0.02
S(14)	144,931,499.00	599,638,370.000	0.24	0.79	158,990,291.00	605,692,248.000	0.26	0.86	167,444,165.00	620,675,482.000	0.27	0.88	194,625,164.00	707,643,828.000	0.28	0.90
S(15)	(128,580,797.00)	223,643,486.000	(0.57)	(1.87)	33,145,722.00	377,978,375.000	0.09	0.29	40,342,700.00	458,534,234.000	0.09	0.29	36,580,398.00	481,696,322.000	0.08	0.25
S(16)	(247,585,886.00)	295,923,444.000	(0.84)	(2.73)	(172,045,422.00)	288,745,884.000	(0.60)	(1.94)	(109,632,292.00)	312,453,760.000	(0.35)	(1.14)	(8,652,182.00)	365,037,950.000	(0.02)	(0.08)
S(17)	86,010,988.00	597,806,937.000	0.14	0.47	35,433,941.00	420,386,471.000	0.08	0.27	84,667,473.00	799,756,871.000	0.11	0.35	147,249,626.00	879,261,671.000	0.17	0.55
S(18)	54,179,456.20	169,034,368.190	0.32	1.04	53,079,096.53	238,148,125.600	0.22	0.73	76,180,851.70	266,240,063.180	0.29	0.93	128,804,975.38	342,767,907.600	0.38	1.23
S(19)	25,301,679.00	221,975,406.000	0.11	0.37	39,517,071.00	993,383,377.000	0.04	0.13	68,841,208.00	705,152,940.000	0.10	0.32	98,716,975.00	1,120,935,903.000	0.09	0.29
S(20)	(381,154.00)	105,101,809.000	(0.00)	(0.01)	(28,405,290.00)	74,589,284.000	(0.38)	(1.24)	(173,477,213.00)	301,721,867.000	(0.57)	(1.87)	(378,051,586.00)	499,344,458.000	(0.76)	(2.47)
S(21)	74,827,274.00	270,297,006.000	0.28	0.90	108,540,600.00	305,902,954.000	0.35	1.16	123,265,145.00	314,477,713.000	0.39	1.28	174,680,032.00	375,021,091.000	0.47	1.52
S(22)	196,217,442.00	549,065,089.000	0.36	1.17	296,376,460.00	672,106,346.000	0.44	1.44	356,273,457.00	729,546,591.000	0.49	1.59	456,848,563.00	836,497,156.000	0.55	1.78
S(23)	178,992,391.00	1,292,066,273.000	0.14	0.45	(36,181,602.00)	921,346,953.000	(0.04)	(0.13)	120,207,165.00	1,082,236,509.000	0.11	0.36	201,839,451.00	2,377,968,299.000	0.08	0.28
S(24)	(15,982,996.22)	79,404,459.780	(0.20)	(0.66)	(28,559,453.30)	67,091,580.740	(0.43)	(1.39)	(26,511,907.25)	344,924,893.580	(0.08)	(0.25)	(11,557,546.34)	370,895,677.440	(0.03)	(0.10)
Total	(30,544,241.07)	(860,647,365.82)	(0.02)	(0.05)	44,563,110.23	809,576,891.52	(0.04)	(0.12)	27,876,876.63	842,791,994.81	(0.05)	(0.17)	61,914,247.65	845,097,045.41	0.04	0.13

ตารางที่ 29 ค่า T_3 (เฉลี่ย) ของกลุ่มธุรกิจภาคการบริการ T_3 : Retained Before Interest and Taxes / Total Assets

กลุ่มธุรกิจ ภาคการบริการ	2551				2552				2553				2554			
	EBIT	Total Asset	T_3	6.72 T_3	EBIT	Total Asset	T_3	6.72 T_3	EBIT	Total Asset	T_3	6.72 T_3	EBIT	Total Asset	T_3	6.72 T_3
S(1)	517,082,000.00	9,045,017,000.00	0.06	0.38	207,821,000.00	7,115,929,000.00	0.03	0.20	359,432,000.00	4,716,580,000.00	0.08	0.51	408,737,000.00	1,102,259,000.00	0.37	2.49
S(2)	(59,613,012.23)	415,843,482.74	(0.14)	(0.96)	(66,098,079.32)	179,217,355.99	(0.37)	(2.48)	(58,833,342.51)	122,448,183.19	(0.48)	(3.23)	(8,708,956.74)	111,536,533.31	(0.08)	(0.52)
S(3)	93,099,206.00	1,332,870,786.00	0.07	0.47	70,185,885.00	1,467,788,776.00	0.05	0.32	86,302,684.00	1,949,936,864.00	0.04	0.30	96,810,947.00	1,589,871,028.00	0.06	0.41
S(4)	53,949,703.04	314,474,692.75	0.17	1.15	(50,990,701.58)	313,135,905.56	(0.16)	(1.09)	(122,077,000.00)	191,260,000.00	(0.64)	(4.29)	(47,675,000.00)	160,422,000.00	(0.30)	(2.00)
S(5)	91,981,960.00	300,972,161.00	0.31	2.05	87,415,884.00	302,226,218.00	0.29	1.94	98,845,512.00	327,826,581.00	0.30	2.03	116,620,307.00	389,761,115.00	0.30	2.01
S(6)	(60,993,799.37)	350,927,713.52	(0.17)	(1.17)	77,127,131.33	438,830,436.27	0.18	1.18	209,170,541.83	668,923,565.38	0.31	2.10	(26,507,890.55)	543,097,782.99	(0.05)	(0.33)
S(7)	(108,277,787.00)	343,770,017.00	(0.31)	(2.12)	(220,965,208.00)	475,141,669.00	(0.47)	(3.13)	(38,947,371.00)	734,300,702.00	(0.05)	(0.36)	(67,393,657.00)	742,448,818.00	(0.09)	(0.61)
S(8)	21,126,914.00	581,339,627.00	0.04	0.24	3,708,739.00	612,703,213.00	0.01	0.04	15,674,095.00	615,287,106.00	0.03	0.17	(8,977,648.00)	547,536,684.00	(0.02)	(0.11)
S(9)	4,525,680.02	539,745,758.63	0.01	0.06	12,024,424.35	570,889,994.03	0.02	0.14	58,506,668.68	727,646,408.03	0.08	0.54	(21,554,041.90)	710,275,243.36	(0.03)	(0.20)
S(10)	(144,328,672.00)	540,937,053.000	(0.27)	(1.79)	1,653,151.00	517,310,877.000	0.00	0.02	87,071,494.00	898,218,227.000	0.10	0.65	24,901,306.00	906,534,947.000	0.03	0.18
S(11)	(55,531,247.35)	765,231,352.310	(0.07)	(0.49)	40,374,952.84	714,683,956.670	0.06	0.38	101,987,270.99	1,044,633,680.000	0.10	0.66	67,912,717.25	738,458,878.720	0.09	0.62
S(12)	57,532,637.53	399,585,163.850	0.14	0.97	196,251,069.97	598,160,635.670	0.33	2.20	246,340,144.82	983,241,685.000	0.25	1.68	255,952,333.05	1,128,851,920.430	0.23	1.52
S(13)	255,056,784.00	1,320,865,324.000	0.19	1.30	174,976,104.00	1,158,455,761.000	0.15	1.02	(239,454,209.00)	1,310,983,950.000	(0.18)	(1.23)	(25,508,892.00)	3,254,204,876.000	(0.01)	(0.05)
S(14)	63,900,282.00	599,638,370.000	0.11	0.72	65,057,438.00	605,692,248.000	0.11	0.72	101,027,423.00	620,675,482.000	0.16	1.09	143,177,706.00	707,643,828.000	0.20	1.36
S(15)	31,341,869.00	223,643,486.000	0.14	0.94	70,858,079.00	377,978,375.000	0.19	1.26	123,081,142.00	458,534,234.000	0.27	1.80	111,236,040.00	481,696,322.000	0.23	1.55
S(16)	26,716,007.00	295,923,444.000	0.09	0.61	113,528,924.00	288,745,884.000	0.39	2.64	69,807,791.00	312,453,760.000	0.22	1.50	74,695,157.00	365,037,950.000	0.20	1.38
S(17)	86,833,949.00	597,806,937.000	0.15	0.98	(26,305,607.00)	420,386,471.000	(0.06)	(0.42)	59,534,634.00	799,756,871.000	0.07	0.50	119,103,157.00	879,261,671.000	0.14	0.91
S(18)	61,643,338.18	169,034,368.190	0.36	2.45	71,705,790.51	238,148,125.600	0.30	2.02	62,551,786.73	266,240,063.180	0.23	1.58	95,721,965.07	342,767,907.600	0.28	1.88
S(19)	18,345,996.00	221,975,406.000	0.08	0.56	40,058,979.00	993,383,377.000	0.04	0.27	63,577,361.00	705,152,940.000	0.09	0.61	63,884,058.00	1,120,935,903.000	0.06	0.38
S(20)	2,617,998.00	105,101,809.000	0.02	0.17	(27,837,213.00)	74,589,284.000	(0.37)	(2.51)	(143,416,204.00)	301,721,867.000	(0.48)	(3.19)	(198,629,051.00)	499,344,458.000	(0.40)	(2.67)
S(21)	64,311,985.00	270,297,006.000	0.24	1.60	74,681,926.00	305,902,954.000	0.24	1.64	44,197,410.00	314,477,713.000	0.14	0.94	76,604,221.00	375,021,091.000	0.20	1.37
S(22)	163,275,947.00	549,065,089.000	0.30	2.00	220,001,638.00	672,106,346.000	0.33	2.20	171,640,707.00	729,546,591.000	0.24	1.58	215,485,148.00	836,497,156.000	0.26	1.73
S(23)	185,537,085.00	1,292,066,273.000	0.14	0.96	(92,941,928.00)	921,346,953.000	(0.10)	(0.68)	244,385,412.00	1,082,236,509.000	0.23	1.52	174,031,416.00	2,377,968,299.000	0.07	0.49
S(24)	(15,702,069.47)	79,404,459.780	(0.20)	(1.33)	(11,729,689.95)	67,091,580.740	(0.17)	(1.17)	1,706,936.47	344,924,893.580	0.00	0.03	16,200,543.86	370,895,677.440	0.04	0.29
Total	56,434,698.06	860,647,365.82	0.06	0.41	42,940,112.05	809,576,891.52	0.04	0.28	66,754,703.63	842,791,994.81	0.05	0.31	69,004,953.54	845,097,045.41	0.07	0.50

ตารางที่ 30 ค่า T_4 (เฉลี่ย) ของกลุ่มธุรกิจภาคบริการ T_4 : Book value of Equity / Total Liabilities

กลุ่มธุรกิจภาค บริการ	2551				2552				2553				2554			
	Book value of Equity	Total Liabilities	T_4	$1.05T_4$	Book value of Equity	Total Liabilities	T_4	$1.05T_4$	Book value of Equity	Total Liabilities	T_4	$1.05T_4$	Book value of Equity	Total Liabilities	T_4	$1.05T_4$
S(1)	1,743,077,000.00	7,301,940,000.00	0.24	0.25	858,003,000.00	6,257,926,000.00	0.14	0.14	641,121,000.00	4,075,459,000.00	0.16	0.17	1,035,047,000.00	67,212,000.00	15.40	16.17
S(2)	250,424,195.93	165,419,286.81	1.51	1.59	134,960,111.63	44,257,244.36	3.05	3.20	75,044,272.34	47,403,910.85	1.58	1.66	65,298,253.09	46,238,280.22	1.41	1.48
S(3)	193,164,716.00	1,139,706,070.00	0.17	0.18	207,222,848.00	1,260,565,928.00	0.16	0.17	228,054,134.00	1,721,882,730.00	0.13	0.14	332,267,660.00	1,257,603,368.00	0.26	0.28
S(4)	265,968,475.54	48,506,217.21	5.48	5.76	273,209,969.40	39,925,936.16	6.84	7.19	148,701,000.00	42,559,000.00	3.49	3.67	96,746,000.00	62,676,000.00	1.54	1.62
S(5)	211,344,667.00	79,627,494.00	2.65	2.79	221,299,752.00	80,926,466.00	2.73	2.87	234,263,090.00	93,563,491.00	2.50	2.63	252,829,233.00	136,931,882.00	1.85	1.94
S(6)	331,313,274.61	19,614,438.91	16.89	17.74	410,950,202.37	27,880,233.90	14.74	15.48	619,977,551.25	48,946,014.13	12.67	13.30	509,442,570.80	33,655,212.19	15.14	15.89
S(7)	231,973,368.00	111,796,649.00	2.07	2.18	249,157,245.00	225,984,424.00	1.10	1.16	591,119,676.00	143,181,026.00	4.13	4.33	512,730,940.00	229,717,878.00	2.23	2.34
S(8)	581,339,627.00	385,750,296.00	1.51	1.58	612,703,213.00	423,131,061.00	1.45	1.52	188,034,107.00	427,252,999.00	0.44	0.46	151,819,408.00	395,717,276.00	0.38	0.40
S(9)	252,179,183.73	287,566,574.90	0.88	0.92	247,996,296.52	322,893,697.51	0.77	0.81	291,469,561.07	436,176,846.86	0.67	0.70	296,263,070.40	414,012,172.96	0.72	0.75
S(10)	488,722,843.00	52,214,210.00	9.36	9.83	490,523,698.00	26,787,179.00	18.31	19.23	776,407,872.00	121,810,355.00	6.37	6.69	789,551,818.00	116,983,129.00	6.75	7.09
S(11)	164,899,173.54	600,332,178.77	0.27	0.29	181,017,759.09	533,666,197.58	0.34	0.36	298,361,004.51	746,272,675.46	0.40	0.42	324,039,480.43	414,419,398.29	0.78	0.82
S(12)	284,068,812.65	115,789,351.20	2.45	2.58	446,757,467.44	151,403,168.23	2.95	3.10	541,124,560.59	442,117,124.41	1.22	1.29	618,365,191.58	510,486,728.85	1.21	1.27
S(13)	601,996,794.00	718,868,530.00	0.84	0.88	785,846,701.00	372,609,060.00	2.11	2.21	519,569,605.00	791,414,345.00	0.66	0.69	606,284,218.00	2,647,920,658.00	0.23	0.24
S(14)	488,256,023.00	111,382,347.00	4.38	4.60	508,975,690.00	96,716,558.00	5.26	5.53	483,368,746.00	137,306,736.00	3.52	3.70	510,767,110.00	196,876,718.00	2.59	2.72
S(15)	113,661,649.00	109,981,837.000	1.03	1.09	297,685,722.00	80,292,653.000	3.71	3.89	317,505,170.00	141,029,064.00	2.25	2.36	322,068,938.00	159,627,384.00	2.02	2.12
S(16)	(55,964,379.00)	351,887,823.00	(0.16)	(0.17)	19,416,987.00	269,328,897.00	0.07	0.08	80,638,478.00	231,815,282.00	0.35	0.37	166,978,714.00	198,059,236.00	0.84	0.89
S(17)	346,326,879.00	251,480,058.00	1.38	1.45	296,563,524.00	123,822,947.00	2.40	2.51	347,094,073.00	452,662,798.00	0.77	0.81	410,138,288.00	469,123,383.00	0.87	0.92
S(18)	129,782,099.49	39,252,268.70	3.31	3.47	208,152,818.61	29,995,306.99	6.94	7.29	232,151,423.10	34,088,640.08	6.81	7.15	285,288,973.50	57,478,934.12	4.96	5.21
S(19)	159,476,571.00	62,498,835.00	2.55	2.68	196,165,793.00	797,217,584.00	0.25	0.26	255,896,213.00	449,256,727.00	0.57	0.60	363,635,613.00	757,300,290.00	0.48	0.50
S(20)	95,408,322.00	9,693,487.00	9.84	10.33	67,384,186.00	7,205,098.00	9.35	9.82	207,195,347.00	94,526,520.00	2.19	2.30	400,502,932.00	98,841,526.00	4.05	4.25
S(21)	234,585,346.00	35,711,660.00	6.57	6.90	269,711,672.00	36,191,282.00	7.45	7.83	284,436,217.00	30,041,496.00	9.47	9.94	336,269,765.00	38,751,326.00	8.68	9.11
S(22)	412,211,210.00	136,853,879.00	3.01	3.16	514,914,228.00	157,192,118.00	3.28	3.44	574,811,225.00	154,735,366.00	3.71	3.90	675,386,331.00	161,110,825.00	4.19	4.40
S(23)	717,183,937.00	574,882,336.00	1.25	1.31	504,789,360.00	416,557,593.00	1.21	1.27	677,958,469.00	404,278,040.00	1.68	1.76	797,425,615.00	1,580,542,684.00	0.50	0.53
S(24)	57,757,552.68	21,646,907.10	2.67	2.80	45,653,401.83	21,438,178.91	2.13	2.24	344,924,893.58	118,674,951.93	2.91	3.05	370,895,677.44	64,566,742.07	5.74	6.03
Total	345,798,222.55	530,516,780.61	3.34	3.51	335,377,568.58	491,829,783.82	4.03	4.23	373,301,153.69	474,435,630.78	2.86	3.00		421,493,876.32	3.45	3.62



ภาคผนวก ญ.
ความแม่นยำของแบบจำลอง

ตารางที่ 31 ความแม่นยำของแบบจำลอง (M)



ตารางที่ 32 ความแม่นยำของแบบจำลอง (R)



ตารางที่ 33 ความแม่นยำของแบบจำลอง (S)

